

בנק אגוד לישראל

בערבון מוגבל

דוחות כספיים

30 בספטמבר 2018

תוכן העניינים

3	דוח הדירקטוריון וההנהלה
68	הצהרות המנהלת הכללית והחשבונאי הראשי
71	תמצית דוחות כספיים
159	ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם
177	נספח, מילון מונחים ואינדקס

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן עניינים דוח הדירקטוריון והנהלה

7דוח הדירקטוריון והנהלה לאסיפה הכללית של בעלי המניות
7מידע צופה פני עתיד
8סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
8מידע כספי תמציתי לאורך זמן
9תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים
10יעדים ואסטרטגיה עסקית
11הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
11מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11התפתחויות ושינויים מהותיים בכלכלת ישראל
13התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק
16התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
17הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית
20הוצאות התפעוליות ואחרות
21התפתחויות ברווח כולל
22המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
22נכסים והתחייבויות
24הון והלימות הון
26תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות
27מגזר משקי בית ובנקאות פרטית
29מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים
31מגזר מוסדיים
31מגזר ניהול פיננסי
32חברות מוחזקות עיקריות
33סקירת הסיכונים
33תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
33ממשל תאגידי
34תרחישי קיצון
34סיכוני אשראי
35סיכון איכות תיק האשראי
35ניתוח איכות הסיכון וסיכון אשראי בעייתי
36סיכון ריכוזיות תיק האשראי
37סיכון אשראי לפי ענפי משק
40ריכוזיות לווים
41חשיפה למדינות זרות
45חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
46מדיניות הלוואות לדיור
48מדיניות אשראי ללקוחות פרטיים (ללא הלוואות לדיור)
53אשראי לבינוי ונדל"ן
54מימון ממונף
55סיכוני שוק
56סיכון ריבית
58סיכון בסיס
62סיכון נזילות
63סיכון תפעולי

64	סיכון סייבר
64	סיכון ציזת
64	סיכון משפטי
64	סיכון מוניטין
64	סיכון אסטרטגי
65	סיכון סביבתי
66	הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון
67	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים
67	בקרות ונהלים
67	הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי
67	שינויים בבקרה הפנימית

דוח הדירקטוריון והנהלה לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון של הבנק, אשר התקיימה ביום 29 בנובמבר 2018, הוחלט לאשר את הדוחות הכספיים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2018. הדוחות ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מובהר, כי ככלל, התיאור בדוח הדירקטוריון לרבעון זה (להלן - "הדוח") מתייחס לאירועים ושינויים מהותיים שחלו במצב ענייני הבנק עד מועד פרסום הדוח. יחד עם זאת, בחלק מהמקרים, לשם שלמות התמונה, כלל הבנק תיאור הכולל גם מידע שלדעתו אינו מידע מהותי. יש לעיין בדוח יחד עם דוח הבנק לשנת 2017 כפי שפורסם במערכת המידע "מגנא" ביום 15 במרס 2018 (מספר אסמכתא 01-020454-2018).

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות ההיסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ואי הוודאות הכרוכה בהשלכותיו, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "מתעתד", "צפי", "אמור", "חזוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "מתכננים", וביטויים דומים להם כגון: "יכול", "יהיה".

השימוש בביטויים צופי עתיד אלו, כרוך בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהוא מבוסס על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים לא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על תחזיות לעתיד בנושאים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ועל תוכניות העבודה ותקציב הבנק לשנת 2018. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

כמו כן, ראה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק" בדוח דירקטוריון והנהלה בהקשר של השלכות הודעת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק מיום 30 ביולי 2017, בעניין כוונתם לפעול למכירת החזקותיהם בבנק ובעניין התקשרותם מיום 27 בנובמבר 2017 עם בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי"), מידע שפורסם על ידי בנק מזרחי בעניין כוונתו לבצע מיזוג של בנק אגוד לתוך בנק מזרחי לאחר השלמת העסקה והחלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 30 במאי 2018 לפיה הודיע על התנגדותו לאישור המיזוג הנזכר לעיל והודעת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק מיום 5 באוגוסט, 2018 לפיה הם התקשרו עם בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר 2017 הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים, וכן בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. כן ראה החלטת דירקטוריון הבנק מיום 6 באוגוסט, 2018 בעקבותיה הצטרף הבנק לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי שהוגש בחודש ספטמבר 2018 על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי, על מנת לשמור על אפשרויות עתידיות למיזוג הבנק, ומבלי לנקוט עמדה כלשהי ביחס לתנאי ההתקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

מידע כספי תמציתי לאורך זמן

(על בסיס מאוחד)

לתשעה חודשים		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
שהסתיימו ביום					
30.9.2017	30.9.2018	31.12.2017	30.6.2018	30.9.2017	30.9.2018
5.7%	5.6%	6.2%	5.7%	5.1%	5.1%
0.49%	0.48%	0.48%	0.51%	0.43%	0.41%
9.79%	10.10%	10.02%	9.92%	9.79%	10.10%
5.56%	5.82%	5.72%	5.71%	5.56%	5.82%
128%	130%	129%	138%	128%	130%
2.70%	2.89%	2.91%	2.88%	2.67%	3.08%
77%	72%	77%	74%	78%	68%
0.95%	1.15%	1.00%	1.08%	0.95%	1.15%
1.39%	1.41%	1.41%	1.47%	1.39%	1.41%
0.25%	0.33%	0.29%	0.24%	0.15%	0.51%
0.20%	0.54%	0.30%	0.40%	0.26%	0.94%
103	106	38	35	31	32
554	579	191	213	179	186
37	102	19	25	16	59
293	320	113	83	98	130
226	216	77	72	74	70
655	647	235	218	216	214
358	368	139	126	114	120
1.40	1.44	0.52	0.48	0.42	0.43
		41,892	41,679	42,882	41,680
		8,226	7,789	8,492	8,725
		7,032	7,634	6,958	6,138
		24,675	24,568	25,424	25,138
		39,379	39,161	40,374	39,111
		119	165	200	203
		32,752	32,830	33,870	32,735
		3,559	3,479	3,550	3,624
		2,513	2,518	2,508	2,569

מדדי ביצוע עיקריים:

תשואה להון²
 תשואה לנכסים²
 יחס הון רובד¹ לרכיבי סיכון
 יחס המינוף³
 יחס כיסוי הנזילות⁴
 יחס הכנסות⁵ לנכסים ממוצעים
 יחס יעילות^{6,7}

מדדי איכות אשראי עיקריים:

שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
 שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
 שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
 שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור²

נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד:

(במיליוני ש"ח)

רווח נקי
 הכנסות ריבית, נטו
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 הכנסות שאינן מריבית⁷
 מזה: עמלות
 הוצאות תפעוליות ואחרות
 מזה: משכורות והוצאות נילות¹
 רווח בסיסי ומדולל למניה (ש"ח)

נתונים עיקריים מהמאזן:

(במיליוני ש"ח)

סך כל הנכסים
 מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים
 ניירות ערך
 אשראי לציבור, נטו
 סך כל ההתחייבויות
 מזה: פיקדונות מבנקים
 פיקדונות הציבור
 איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
 סך ההון

- נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, ראה באור 3.ג.1.
- מחושב על בסיס שנתי.
- מייצג את היחס בין ההון רובד 1 לסך החשיפה ברוטו, ובכלל זה חשיפה חוץ מאזנית, ללא קיזוז ביטחונות.
- היחס במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון.
- הסכום של הכנסות ריבית נטו ושל הכנסות שאינן מריבית, מחושב על בסיס שנתי.
- היחס שבין ההוצאות התפעוליות ואחרות לבין הסכום של הכנסות הריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
- סך של כ-25.6 מיליון ש"ח, בגין מכירת מניות חברת הבורסה נכללו בהכנסות שאינן מריבית ברבעון השלישי לשנת 2018. בנטרול הכנסות אלה יחס היעילות, לשלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 היה עומד על 74%. למידע נוסף ראה באור 1.16.

תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים מזילות, סיכונים סייבר, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכונים ציות וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים. סיכון האשראי כולל גם את סיכון ריכוזיות תיק האשראי.

סיכון השוק הינו הסיכון לפגיעה בהכנסות הבנק ובהונו כתוצאה משינויים של מחירים ושערים בשווקים הפיננסיים, בעיקר בשינויים בשערי הריבית, בשער החליפין, באינפלציה ובשערי המניות.

סיכון הנזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציות, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

ראה בפרק "סקירת הסיכונים" מידע בדבר הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון השונים בבנק.

הבנק מבצע מעקב הדוק אחר ההתפתחויות בשווקים, הנתונים המאקרו כלכליים, הרגולציה והחקיקה שחלים או עשויים להשפיע על הבנק ואשר יחד עם האסטרטגיה העסקית ותמהיל הפעילות הקיים עשויים לחשוף את הבנק לסיכונים משמעותיים.

להלן יפורטו סיכונים פרטניים מהותיים שהינם סיכונים מובילים ומתפתחים אשר הבנק מזהה ונערך לניטורם וניהולם:

ביום 27 בנובמבר 2017 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה התקשרו בעלי השליטה בבנק באותו יום בהסכם עם בנק מזרחי טפחות, במסגרתו התחייבו להיענות להצעת רכש חליפין מלאה לרכישת מניות הבנק שיפרסם בנק מזרחי לכל בעלי המניות בבנק, בכפוף לתנאים מתלים שנקבעו לפרסום הצעת הרכש ולהשלמתה, ובכללם אישורים רגולטוריים. ביום 30 במאי, 2018 התקבלה בבנק החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לפיה הוא מודיע על התנגדותו לאישור המיזוג בין הבנק לבין מזרחי. עוד מציינת ההודעה, כי החלטה זו נתונה לערר בפני בית הדין להגבלים עסקיים, בהתאם להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. ביום 25 ביוני, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין ניהול מגעים מתקדמים להארכת תוקפו של ההסכם עם בנק מזרחי ועל כוונתם להגיש ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 25 ביוני, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-055647), המובא על דרך הפניה.

ביום 5 באוגוסט 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה התקשרו בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק עם בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר 2017, הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 6 באוגוסט 2018 קיבל דירקטוריון הבנק החלטה לפיה מאחר והוא סבור כי חלופה אסטרטגית של מיזוג הבנק היא חלופה העולה בקנה אחד עם טובת הבנק ונוכח השלכות החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים על אפשרויות מיזוג הבנק בעתיד, הבנק יצטרף לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי. בהתאם, הצטרף הבנק לערר שהוגש בחודש ספטמבר, 2018 על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי. (לפרטים נוספים ראה דוח מיידי של הבנק מיום 5 באוגוסט 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-073461) ודוח מיידי של הבנק מיום 6 באוגוסט 2018 (אסמכתא: 2018-01-073914) המובאים על דרך הפניה. לפרוט נוסף ראה פרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו".

על רקע הודעות אלו והגשת הערר, ונוכח חוסר הודאות בו פועל הבנק בעקבות כך, פחתה רמת הוודאות הנוגעת להתממשות התוכנית האסטרטגית של הבנק, ובהתאמה, עלה הסיכון האסטרטגי. לאור חוסר הוודאות והפגיעה ביכולת התכנון לטווח ארוך, הותאמו יעדי תכנית העבודה לשנת 2018 כך שאינם כוללים בשלב זה ועד להתבררות מצב הדברים, יעדים ופרוייקטים ארוכי טווח הנגזרים מהתוכנית האסטרטגית. כמו כן חלה עלייה מסוימת ברמת סיכון המוניטין עקב החשיפה התקשורתית.

על רקע התמשכות תקופת אי הוודאות חלה במחצית הראשונה עלייה בסיכון התפעולי עקב פגיעה ביכולתו של הבנק לגייס ולשמר עובדים, והשליך על יחסי העבודה בבנק. יצוין כי קיים סכסוך עבודה עם ועדי העובדים בבנק על רקע חתימת ההסכם עם בנק מזרחי כמפורט לעיל. בנוסף, העלייה בסיכון התפעולי, נובעת גם מהמשך מגמת עזיבת עובדים, כאשר בתחום מערכות המידע היקף העזיבות הינו הגבוה ביותר, תופעה הגורמת לאובדן ידע בתחום זה. הבנק נעזר, ככל הניתן, בשירותי חברות חיצוניות. עם זאת, במהלך הרבעון השלישי התמתנה מגמת עזיבות העובדים.

בנוסף, לבנק התקשרות מהותית רבת שנים לקבלת שירותי מחשוב ותפעול עיקריים מבנק לאומי לישראל בע"מ החושפת את הבנק לסיכונים בתחום מיקור חוץ. הסכם המחשוב והתפעול הנוכחי נחתם לתקופה של 10 שנים אשר הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016. ממועד זה החלה תקופה של שלוש שנים המוגדרת כ"פרוייקט סיום ההתקשרות". ההתקשרות עם בנק לאומי מגובה באישורים רגולטוריים הנדרשים. לאור התמשכותו של מצב אי הוודאות והעיכוב בלוחות הזמנים של פרויקט החלפת מערכות הליבה של הבנק, אישר דירקטוריון הבנק ביום ה-29 במרס 2018 הצעת בנק לאומי לדחות את תום תקופת

ההפרדות לתקופה של עד 18 חודשים נוספים, קרי עד 30 ביוני 2021 ובלבד שבכל מקרה בו יבקש הבנק להקדים את תום תקופת ההפרדות, תינתן ללאומי הודעה מוקדמת של 24 חודשים לפחות לפני מועד סיום ההפרדות. הצדדים יפנו לקבלת אישור הממונה על ההגבלים העסקיים והמפקחת על הבנקים לצורך יישום האמור. ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 29 במרס 2018 (אסמכתא 01-2018-026694), המובא על דרך ההפניה.

הגשת הערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים גורמת להתארכות תקופת אי הודאות, ועלולה לגרום לעלייה נוספת ברמת הסיכון בתחומים המתוארים לעיל. בפרט קיים סיכון גבוה בפרוייקט החלפת מערכות הליבה, המתגבר לאור מועד ההתנתקות הידוע לבנק כיום מקבלת שירותי המחשוב מלאומי, והסיכון הפוטנציאלי ליכולתו של הבנק, אם ידרש לכך, להשלים את פרויקט החלפת מערכות הליבה של הבנק כאמור בלוחות הזמנים המתאימים. הבנק בוחן את החלופות העומדות בפניו ונעזר לשם כך בחברת ייעוץ חיצונית, על מנת להבטיח המשכיות קבלת שירותים ביחס למערכות הליבה שלו, ובכלל זה נבחנת האפשרות להאריך קבלת שירותי המחשוב מבנק לאומי לפרק זמן נוסף, מעבר למועד ההתנתקות הידוע לבנק כיום מקבלת שירותי המחשוב מלאומי.

עם כניסתה לתפקיד של המנכ"לית החדשה, מבוצעת בחינה לגבי התאמתה של תוכנית העבודה של הבנק לתוכנית האסטרטגית ולתקופת אי הודאות בה מצוי הבנק.

הבנק מיישם תהליכים שמטרתם התמודדות עם הסיכונים וצמצומם במידת האפשר, לרבות צעדים בתחום משאבי האנוש, הידוק בקרות במוקדי סיכון רלוונטיים לתקופה, ודחיית טיפול במשימות ארוכות טווח ועתירות משאבים, וזאת עד להתבהרות מצב הדברים. בנוסף, ברבעון רביעי 2017 החליט דירקטוריון הבנק על שמירה על יחס הלימות הון ויחס כיסוי נזילות כולל (LCR) גבוהים יותר מהמתווה שנקבע. ליום 30 בספטמבר 2018 נקבעו יעדים ליחס הלימות הון של 9.9% (סיבולת סיכון של 9.7%) וליחס נזילות כולל (LCR) של 120% (סיבולת סיכון של 115%). שיעורים אלה נבחנים מעת לעת בהתאם להתפתחויות ויעודכנו במידת הצורך. בהתאם, במהלך אוקטובר 2018 קבע הדירקטוריון חזרה ליחסי הנזילות הקבועים במתווה הבנק, בין היתר לאור ירידה בסיכון המוניטין.

הנהלת הבנק והדירקטוריון (לרבות באמצעות הוועדה הדירקטוריונית היעודית שהוקמה למעקב אחר השלכות המצב בו נמצא הבנק) מקיימים מעקב ופיקוח הדוקים על התפתחות הסיכונים ויישום צעדי הפחתה שנקבעו. הבנק ימשיך לעקוב ולבחון את הצעדים הנדרשים נוכח אי הודאות שהינה פועל יוצא מהתקשרותם של בעלי השליטה עם בנק מזרחי, כאמור לעיל, בין היתר, בשים לב לערר התלוי ועומד על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים.

סיכונים פרטניים מהותיים נוספים שהינם סיכונים מובילים ומתפתחים אשר הבנק מזהה ונערך לניטורם וניהולם הינם: התגברות איומי סייבר, סיכוי ציות ו-Conduct, יוזמות רגולטוריות והמשך סביבת ריבית נמוכה העלולות להשפיע על מידת יישום האסטרטגיה העסקית של הבנק ורווחיותו.

חלק מהמידע המפורט לעיל בקשר לסיכונים המובילים והמתפתחים הינו מידע צופה פני עתיד.

למידע נוסף בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים ראה דוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

יעדים ואסטרטגיה עסקית

לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי האחרון של הבנק לשנת 2017 למעט כדלקמן:

ביום 30 במאי 2018 התקבלה בבנק החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לפיה הוא מודיע על התנגדותו לאישור המיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי. עוד מציינת ההודעה, כי החלטה זו נתונה לערר בפני בית הדין להגבלים עסקיים, בהתאם להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988. ביום 25 ביוני, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין ניהול מגעים מתקדמים להארכת תוקפו של ההסכם עם בנק מזרחי ולהגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 5 באוגוסט, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה התקשרו בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק עם בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר, 2017, הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 6 באוגוסט, 2018 קיבל דירקטוריון הבנק החלטה לפיה מאחר והוא סבור כי חלופה אסטרטגית של מיזוג הבנק היא חלופה העולה בקנה אחד עם טובת הבנק ונוכח השלכות החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים על אפשרויות מיזוג הבנק בעתיד, הבנק יצטרף לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי על החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי, וזאת על מנת לשמור על אפשרויות עתידיות למיזוג הבנק, ומבלי לנקוט עמדה כלשהי ביחס לתנאי ההתקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי, ובהתאם להחלטה זו הצטרף הבנק לערר שהוגש בחודש ספטמבר, 2018 על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים כאמור לעיל.

עם כניסתה לתפקיד של המנכ"לית החדשה, מבוצעת בחינה לגבי התאמתה של תוכנית העבודה של הבנק לתוכנית האסטרטגית ולתקופת אי הודאות בה מצוי הבנק. במקביל נבחנות חלופות להתמודדות בנוגע לפרוייקט הסבת מערכות המחשב, על רקע התמשכות תקופת אי הודאות.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות ושינויים מהותיים בכלכלת ישראל

כללי – על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, התוצר המקומי הגולמי במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות עלה במחצית הראשונה של שנת 2018 בשיעור שנתי של 4.2%, לאחר עלייה של 4.3% במחצית הקודמת ועלייה של 2.4% במחצית הראשונה אשתקד.

על פי התחזית של חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2018, בשנת 2018 צפוי התוצר המקומי הגולמי לצמוח ב- 3.7% ובשנת 2019 הוא צפוי לצמוח ב- 3.6%. האינפלציה ב- 12 החודשים המסתיימים בספטמבר 2019 צפויה להסתכם ב- 1.4% וזאת בתוך היעד הממשלתי לאינפלציה.

ביום 3 באוגוסט 2018 הודיעה חברת דירוג האשראי S&P על העלאת דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של A+ לרמה של AA, הדירוג הגבוה ביותר של מדינת ישראל.

תעסוקה וצריכה פרטית – לפי סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שיעור הבלתי מועסקים הממוצע בחודש אוגוסט 2018 בקרב בני 15 ומעלה עמד על 4.0%, לעומת 4.1% ביולי 2018. שיעור המשתתפים בכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה עמד בחודש אוגוסט של שנת 2018 על 64.0%, לעומת 63.9% בחודש יולי 2018. נתוני הפדיון של כלל רשתות השיווק מצביעים על עלייה של 0.5% בחישוב שנתי בחודשים יולי-ספטמבר 2018, לעומת יציבות בחודשים אפריל-יוני 2018. סחר חוץ, תנועות הון ושערי חליפין – בחודש ספטמבר 2018 הסתכם יבוא הסחורות ב- 18.3 מיליארד ש"ח ויצוא סחורות של 11.8 מיליארד ש"ח. הגירעון בסחר הסחורות הסתכם ב- 6.5 מיליארד ש"ח. מתחילת השנה הסתכם הגירעון ב- 67.2 מיליארד ש"ח.

בתשעת החודשים של שנת 2018 נחלש השקל (שער ממוצע) ביחס לדולר ב- 2.7%, לאירו ב- 2.4%, ליין היפני ב- 5.4%, לפרנק השוויצרי ב- 2.9% וביחס לליש"ט הבריטי ב- 2.7%.

מדיניות פיסקאלית – בחודשים ינואר- ספטמבר 2018 נמדד גירעון בסך 24.1 מיליארד ש"ח (18 מיליארד ש"ח אילולא מתן אפשרות לדחיית תשלומי מע"מ ותשלומי מס הכנסה לתחילת חודש אוקטובר אשר ניתנה על ידי רשות המיסים עקב חגי ספטמבר). הגרעון בתקופה המקבילה עמד על 4.8 מיליארד ש"ח, וזאת עקב הכנסות מיסים גבוהות באופן מיוחד שנבעו ממכירת מובילאיי והכנסות מ"מבצע דיבידנד" בתקופה מהקבילה אשתקד. הגרעון השנתי המתוכנן לשנת 2018 הינו 38.5 מיליארד ש"ח שהינו 2.9% מהתמ"ג. סך הוצאות הממשלה מתחילת שנה (ללא פירעון קרן על החוב הממשלתי וללא מתן אשראי) הסתכמו בכ- 236.8 מיליארד ש"ח, עלייה של 7.0% לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

מחירים ומדיניות מוניטארית – מתחילת שנת 2018 עלה מדד המחירים לצרכן (בגין) ב- 1.1%. מדד המחירים לצרכן בגין שנת 2017 עלה ב- 0.4%. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי והיא עמדה על רמה של 0.1%. ביום 26 בנובמבר 2018 החליטה הוועדה המוניטרית של בנק ישראל להעלות את הריבית ב- 0.15% לרמה של 0.25%.

שוק ההון – בתקופת ינואר- ספטמבר של שנת 2018 עלה מדד ת"א-35 בכ- 8.8%. מחזור המסחר היומי הממוצע בשוק המניות בבורסה ומחוצה לה, כולל תעודות סל, הסתכם בתקופה בכ- 1.4 מיליארד ש"ח, נמוך במעט מהמחזור היומי הממוצע של שנת 2017. מדד ת"א-35 עלה בשנת 2017 בכ- 2.7%.

מחזור המסחר היומי באג"ח חברות (ללא תעודות סל) בתשעת החודשים של שנת 2018 הסתכם בכ- 0.9 מיליארד ש"ח בדומה למחזור ממוצע בשנת 2017. באג"ח ממשלתי הסתכם המחזור בכ- 2.7 מיליארד ש"ח, גבוה במעט מהמחזור הממוצע בשנת 2017.

בניה ונדל"ן – בהתאם לנתונים המתפרסמים על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מחירי הדירות (חדשות ויד שנייה) ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו ביולי- אוגוסט 2018 רשמו ירידה של 1.1%. מהשוואת העסקאות שבוצעו בחודשים יולי- אוגוסט 2018, לעומת העסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2018 נמצא כי מחירי הדירות (חדשות ויד שנייה) ירדו ב- 0.3% (כאשר מחירי הדירות החדשות ירדו ב- 1.2%). שינוי זה מבטא את שינוי המחירים תוך התאמת שינוי האיכות בתמהיל

ובסוג הדירות. הנתון אינו סופי מאחר שקיימות עסקאות נוספות שבוצעו בתקופה זו וטרם דווחו. ברבעון השלישי 2018 עמד היקף נטילתן של משכנתאות חדשות על ממוצע חודשי של כ- 4.926 מיליארדי ש"ח לחודש, לעומת ממוצע של 4.928 מיליארד ש"ח לחודש ברבעון השני 2018.

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, שערי החליפין היציגים, ריבית בנק ישראל ושיעורי השינוי בהם:

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2017	
100.3	99.1	99.2	מדד המחירים לצרכן (בנקודות) מדד ידוע
3.627	3.529	3.467	שער החליפין (בש"ח) דולר של ארה"ב
4.216	4.157	4.153	אירו
4.739	4.736	4.682	לירה שטרלינג
3.717	3.627	3.555	פרנק שוויצרי
0.1	0.1	0.1	נתוני ריבית בנק ישראל (אחוז)

לשנת 2017	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	
0.3	0.2	1.1	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים הידוע
(9.8)	(8.2)	4.6	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
2.7	2.8	1.5	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(0.9)	0.2	1.2	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
(5.6)	(3.7)	4.6	שיעור עליית (ירידת) שער פרנק שוויצרי

להלן מגמות והתפתחויות מהותיות וחריגות שארעו בבנק ולהם השפעה על התקופה המדווחת:

1. בהמשך למכתב בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק שנמסר לבנק ביום 30 ביולי 2017, בעניין כוונתם לפעול למכירת החזקותיהם בבנק, נמסרה לבנק ביום 27 בנובמבר, 2017 הודעה מטעם בעלי השליטה, לפיה התקשרו בעלי השליטה בבנק באותו יום בהסכם עם בנק מזרחי במסגרתו התחייבו להענות להצעת רכש חליפין מלאה לרכישת מניות הבנק שיפרסם בנק מזרחי לכל בעלי המניות בבנק, בכפוף לתנאים מתלים שנקבעו בהסכם לפרסום הצעת הרכש ולהשלמתה, ובכללם אישורים רגולטוריים. במידה ולא ניתן יהיה להשלים את העסקה נשוא ההסכם במתווה של הצעת רכש, יפעלו בנק מזרחי ובעלי השליטה בבנק לביצוע העסקה בדרך של מיזוג סטטוטורי בו הבנק יהיה "חברת היעד" ובנק מזרחי יהיה "החברה הקולטת", וזאת בכפוף לאישור האורגנים המוסמכים בבנק ובבנק מזרחי. יצוין, כי ביום 30 במאי 2018 התקבלה בבנק החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לפיה הוא מודיע על התנגדותו לאישור המיזוג בין הבנק לבין מזרחי. עוד מציינת ההודעה, כי החלטה זו נתונה לערר בפני בית הדין להגבלים עסקיים, בהתאם להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

ביום 25 ביוני, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין ניהול מגעים מתקדמים להארכת תוקפו של ההסכם עם בנק מזרחי ולהגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 5 באוגוסט, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה התקשרו בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק עם בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר, 2017, הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 6 באוגוסט, 2018 לאחר שדירקטוריון הבנק קיים מספר דיונים על בסיס חוות דעת וחומרי רקע שהוצגו בפניו לגבי החלופות העומדות בפני הבנק, קיבל דירקטוריון הבנק החלטה לפיה מאחר והוא סבור כי חלופה אסטרטגית של מיזוג הבנק היא חלופה העולה בקנה אחד עם טובת הבנק ונוכח השלכות החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים על אפשרויות מיזוג הבנק בעתיד, הבנק יצטרף לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי, וזאת על מנת לשמור על אפשרויות עתידיות למיזוג הבנק, ומבלי לנקוט עמדה כלשהי ביחס לתנאי ההתקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי, ובעקבות כך הצטרף הבנק לערר שהוגש בחודש ספטמבר, 2018 על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 30 ביולי 2017 (אסמכתא מס': 01-078216-2017), דיווח מיידי מיום 31 ביולי 2017 (אסמכתא מס': 01-078495-2017), ודיווח מיידי מיום 28 בנובמבר, 2017 (אסמכתא מס': 01-105238-2017). דיווח מיידי מיום 30 במאי, 2018 (אסמכתא מס': 01-053494-2018) המובאים על דרך הפניה. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 25 ביוני, 2018 (אסמכתא מס': 01-055647-2018), דיווח מיידי מיום 5 באוגוסט, 2018 (אסמכתא מס': 01-073461-2018) ודיווח מיידי מיום 6 באוגוסט, 2018 (אסמכתא מס': 01-073914) המובאים על דרך הפניה.

על רקע ההתקשרות בין בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה של הבנק ומידע שפורסם על ידי בנק מזרחי בעניין כוונתו לבצע מיזוג של בנק אגוד לתוך בנק מזרחי לאחר השלמת העסקה, ונוכח חוסר הודאות בו פועל הבנק בעקבות כך, (ובכלל זה בשים לב לערר התלוי ועומד על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים), עלה הפוטנציאל להפחתת רמת הוודאות הנוגעת להתממשות התוכנית האסטרטגית של הבנק, ובהתאמה, עלה הסיכון האסטרטגי. לאור חוסר הוודאות והפגיעה ביכולת התכנון לטווח ארוך, הותאמו יעדי תכנית העבודה לשנת 2018 כך שאינם כוללים בשלב זה ועד להתבהרות מצב הדברים, יעדים ופרייקטים ארוכי טווח הנגזרים מהתכנית האסטרטגית. כמו כן עלתה רמת סיכון המוניטין עקב החשיפה התקשורתית. בנוסף, מצב זה של אי ודאות גרם לעלייה בסיכון התפעולי עקב פגיעה ביכולתו של הבנק לגייס ולשמר עובדים, והוא משליך על יחסי העבודה בבנק.

יצוין כי על רקע התמשכות תקופת אי הוודאות חלה עלייה נוספת בסיכון התפעולי (לעומת הערכת הסיכון במסגרת פרסום הדוח השנתי הקודם), וזאת עקב המשך מגמת עזיבת עובדים, כאשר בתחום מערכות המידע היקף העזיבות הינו הגבוה ביותר, תופעה הגורמת לאובדן ידע בתחום זה. הבנק נעזר, ככל הניתן, בשירותי חברות חיצוניות. עם זאת, במהלך הרבעון השלישי של השנה התמתנה מגמת עזיבות העובדים.

הגשת הערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים מאריכה את תקופת אי הוודאות, ועלולה לגרום לעלייה נוספת ברמת הסיכון בתחומים המתוארים לעיל. לפירוט נוסף ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוח דירקטוריון והנהלה, באור 16 בדוחות הכספיים ופרק "הסיכונים המובילים והמתפתחים" בדוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

2. בהמשך למכתב בעלי השליטה מיום 30 ביולי, 2017 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק ביום 3 באוגוסט, 2017 הודעה על הכרזת סכסוך העבודה ביחס לסקטור הפקידים בבנק וביחס לסקטור המנהלים ומורשי החתימה בבנק והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957, שמועדה הנקוב בהודעה הינו 20 באוגוסט 2017 ואילך, ההודעות הנוגעות ל-800 פקידים ול-250 מנהלים ומורשי חתימה בבנק המועסקים בהסכם קיבוצי מיוחד. עילות הסכסוך בהתאם להודעת ההסתדרות הינן הימנעות מקיום מ"מ על חתימת הסכם קיבוצי שיסדיר את

זכויות העובדים עקב השינוי הארגוני הצפוי בבנק, דרישת נציגות העובדים להבטחת המשך עבודתם ושמירת זכויותיהם של העובדים, כמקובל במערכת הבנקאית במקרים של העברת בעלות בבנק לרבות תנאי וסדרי העסקתם, שכרם, ביטחונם התעסוקתי ותגמולם לאור השלכות המהלך הצפוי, והתנהגות בחוסר תום לב ביחסי עבודה. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 3 באוגוסט, 2017 (אסמכתא מס': 2017-01-079899), המובא על דרך הפניה.

בהמשך להודעה זו, מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה ביום 12 בנובמבר, 2017, הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ושבייתה בחברת אגוד מערכות בע"מ. עילות הסכסוך כוללות בין היתר, הימנעות מקיום מ"מ על חתימת הסכם קיבוצי שיסדיר ויבטיח את זכויות העובדים עקב השינוי הארגוני הצפוי ודרישת נציגות העובדים להבטחת המשך עבודתם ושמירת זכויותיהם של העובדים, כמקובל במערכת הבנקאית במקרים של העברת בעלות בבנק. אגוד מערכות בע"מ הינה חברה בת בשליטה מלאה של הבנק העוסקת במתן שירות מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו ומונה 55 עובדים שהסכסוך נוגע אליהם. יצוין, כי בד בבד עם ההודעה הנ"ל התקבלה בבנק גם הכרזה על סכסוך עבודה ושבייתה הנוגעת לכלל העובדים במשק ולכלל המעסיקים במשק, כמפורט בהודעה (ובכללם הבנק ואגוד מערכות בע"מ), שעניינה ביטול ביטוחים סיעודיים קולקטיביים.

בהמשך להודעת בעלי השליטה בבנק מיום 27 בנובמבר 2017 בעניין התקשרות בהסכם עם בנק מזרחי כפי שתוארה לעיל, השביתו ועדי העובדים בבנק וועד אגוד מערכות את הבנק במספר מועדים. לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים של הבנק מיום 28 בנובמבר, 2017 (אסמכתא מס': 2017-01-105529) ומיום 3 בדצמבר, 2017 (אסמכתא מס': 2017-01-107923), המובאים על דרך הפניה. וכן ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 7 בדצמבר, 2017 (אסמכתא מס': 2017-01-114585), ומיום 4 במרס, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-017088), המובאים על דרך הפניה.

ראה גם פרק "הסיכונים המובילים והמתפתחים" בדוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>. וכן ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 30 במאי 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-053494) בדבר החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לפיה הוא מודיע על התנגדותו לאישור המיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי, דיווח מיידי מיום 25 ביוני, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-055647) בעניין הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק בדבר ניהול מגעים מתקדמים להארכת תוקפו של ההסכם עם בנק מזרחי ולהגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים, דיווח מיידי מיום 5 באוגוסט, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-073461) בעניין התקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר, 2017, הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים, דיווח מיידי מיום 6 באוגוסט, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-073914) בעניין החלטת דירקטוריון הבנק, לפיה הבנק יצטרף לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי, המובאים על דרך הפניה.

3. ביום 19 ביוני, 2018 החליט דירקטוריון הבנק, בהסכמה עם מנכ"ל הבנק, מר ישראל טראו, כי מר טראו יחדל לכהן כמנכ"ל הבנק. מר טראו ממשיך להיות מועסק על ידי הבנק למשך התקופה הקצובה הקבועה בהסכם העסקתו, וזאת לצורך מתן שירותים נוספים על פי צרכי הבנק. לפרטים נוספים בעניין תנאי העסקת מר טראו ראה דיווחים מיידיים של הבנק מיום 4 במרס, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-017322), ומיום 10 באפריל, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-029796), המובאים על דרך הפניה. ביום 15 ביולי, 2018 החליט דירקטוריון הבנק, למנות את הגב' שבי שמר, שכינה בתפקידה הקודם כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ וכמ"מ ראש אגף עסקים, כמנכ"לית הבנק, במקום מר ישראל טראו. הגב' שמר החלה לכהן כמנכ"לית הבנק ביום 17 באוגוסט, 2018 לאחר שהתקבל אישור המפקחת על הבנקים למינייה. ביום 29 באוקטובר, 2018 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 20 בספטמבר, 2018 וועדת התגמול ביום 17 בספטמבר, 2018 עדכון תנאי כהונתה והעסקתה של הגב' שמר, בתפקידה כמנכ"לית הבנק, שיחולו החל מיום 17 באוגוסט, 2018 (מועד כניסתה לתפקידה כמנכ"לית הבנק) ויחליפו את תנאי ההעסקה הקודמים של הגב' שמר, הכל כמפורט בביאור 9.ב. לדוחות הכספיים וכן בדיווחים המידיים מיום 20 בספטמבר, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-089058) ומיום 29 באוקטובר, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-097861) המובאים על דרך הפניה. לשינויים נוספים במצבת חברי הנהלה ונושאי משרה, ראה בפרק "ממשל תאגידי", ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

4. ביום 27 באוגוסט, 2018 הושלמה עסקת מכירת מניות חברת הבורסה, בין היתר, גם ביחס למניות הבורסה שהוחזקו על ידי הבנק, לצדדים שלישיים שבהתאם להודעת חברת הבורסה, קיבלו היתר החזקה באמצעי שליטה בחברת הבורסה מרשות ניירות ערך. העסקה הושלמה, מלוא סכום התמורה בגין חלקו של הבנק בסך של כ- 25.6 מיליון ש"ח נרשם כרווח לפני מס בדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השלישי לשנת 2018. למידע נוסף ראה באור 16.ו. לדוחות הכספיים.

5. מערכות המידע מהוות עמוד שדרה של הבנקים לפעילות שוטפת תקינה, לדיווח כספי ורגולטורי ולניהול הסיכונים. לבנק התקשרות מהותית רבת שנים עם בנק לאומי בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות בשיטה של מיקור חוץ, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016. על פי ההסכם, נכנסו הצדדים לתקופת מעבר שהייתה עשויה להימשך עד שלוש שנים בה מתנהל פרויקט סיום ההתקשרות שביניהם (תקופת ההיפרדות). ההתקשרות עם בנק לאומי מגובה באישורים הרגולטוריים הנדרשים, והצדדים יפעלו לחידושם לפי הצורך.

לבנק תלות בבנק לאומי היות ולא קיימת חלופה מיידית זמינה למערכות המסופקות על ידו, ולכן נזק להן עלול לגרום לבנק לחשיפה או נזק מהותי. עם התקרבות מועד סיום תקופת ההתקשרות עם לאומי, הבנק החל בבחינת האפשרויות העומדות בפניו. במסגרת זו פנה לספקים שונים לצורך קבלת הצעות לשירותי מחשוב ותפעול ובחן הצעות ראשוניות שלהם תוך הסתייעות בשירותי ייעוץ חיצוניים, ובפיקוח ועדת מחשוב ייעודית של הדירקטוריון. יחד עם זאת, ההתקדמות לשלב של כניסה להתחייבויות מול הספקים נדחתה עד לאחר הסרת חוסר הודאות הנובע מהודעת בעלי השליטה על התקשרותם עם בנק מזרחי.

לאור התמשכותו של מצב אי הודאות והעיכוב בלוחות הזמנים של פרויקט החלפת מערכות הליבה של הבנק, אישר דירקטוריון הבנק ביום ה-29 במרס 2018 את הצעת בנק לאומי שהתקבלה בבנק באותו מועד, שעיקרה הינם כי על רקע העסקה של בעלי השליטה יסכים בנק לאומי, לפני משורת הדין, לדחות את תום תקופת ההפרדות לתקופה של עד 18 חודשים נוספים (עד 30/6/2021), ובלבד שבכל מקרה בו יבקש הבנק להקדים את תום תקופת ההפרדות, תינתן ללאומי הודעה מוקדמת של 24 חודשים לפחות לפני מועד סיום ההפרדות. הצדדים יפנו לקבלת אישור הממונה על ההגבלים העסקיים והמפקחת על הבנקים לצורך יישום האמור. לפרטים נוספים בעניין מערכות המחשוב ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 29 במרס, 2018 (אסמכתא מס': 01-026694-2018), המובא על דרך ההפניה.

על רקע התמשכות חוסר הודאות הנגזרת מהחלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי, ומהגשת הערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים, והשלכותיו על תכנון והתקשרויות ארוכי טווח, ומאחר ונוכח התארכות תקופת אי הודאות, תתכן עלייה בסיכון באשר ליכולתו של הבנק להשלים את פרויקט החלפת מערכות מחשוב בלוחות הזמנים הרלוונטיים, כמו גם בעלויות המחשוב של הבנק, הבנק בוחן את החלופות העומדות בפניו על מנת להבטיח המשכיות קבלת שירותים ביחס למערכות הליבה שלו, ובכלל זה נבחנת האפשרות להאריך קבלת שירותי המחשוב מבנק לאומי לפרק זמן נוסף, מעבר למועד ההתנתקות הידוע לבנק כיום מקבלת שירותי המחשוב מלאומי.

לפירוט נוסף ראה פרק "הסיכונים המובילים והמתפתחים" בדוח המפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

6. ביום 29 בנובמבר 2018 אישר דירקטוריון הבנק עקרונות לתכנית פעולה להתייעלות שמטרתה, ככל שהיא תמומש, הינן בין היתר, להגדיל את יחסי ההון של הבנק, כך שבמהלך שנת 2019 יעמוד יחס הלימות ההון הראשוני של הבנק על 10.3%, תוך שמירת יציבות הרווחיות והתשואה. התכנית כוללת, בין היתר, שינויים תפעוליים ומבניים מסויימים בסניפים ויחידות של הבנק וכן הפסקת פעילות הבנק בתחום הייעוץ הפנסיוני אשר אינה מהווה חלק מליבת פעילות הבנק.

האמור בדיווח זה מבוסס על הערכות ראשוניות של ההנהלה ביחס לרכיבי התכנית האפשריים מבלי שמוצו הבדיקות לגבי התכונות ולפני שנעשתה פניה לקבלת אישורים הכרחיים להוצאתם לפועל, ולפיכך, האמור לעיל והנובע ממנו, לרבות עצם מימוש רכיבי התכנית כמו גם הערכות לגבי יחסי הלימות ההון הצפויים (ככל שימומשו עקרונות תכנית ההתייעלות) מהווים מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, אשר אינו ניתן להערכה מראש ואשר עשוי שלא להתקיים או להתקיים באופן שונה מהצפוי, כאשר אין כל ודאות כי יתרחש בפועל, או כי תוצאת התוכנית תהיינה לפי הערכת הבנק. אי התממשות התוכנית ו/או הפעולות המבוססות על עקרונות תכנית ההתייעלות או חלקם והערכות ההנהלה בנוגע ליחסי ההון ולהשלכות מימושם, יכולים לנבוע בין היתר מאי קבלת אישור האורגנים המוסמכים של הבנק או של צד שלישי רלוונטי לפעולות הפרטניות הכלולות בתכנית ו/או מאי קבלת אישור האורגנים המוסמכים של הבנק מהפעולות (ואשר אין כל וודאות כי ינתנו) ו/או בשל גורמים ונסיבות שאינם בשליטת הבנק ו/או בשל גורמי סיכון להם חשוף הבנק ו/או בשל מכשולים אחרים בהוצאתן לפועל של רכיבי התכנית או איזה מהם, כגון שינויים בתנאי השוק והסביבה, שינויים רגולטוריים. [הבנק אינו מתחייב לעדכן את המידע האמור בדיווח זה, בין כתוצאה ממידע חדש, אירוע עתיד או מסיבות אחרות]

7. אומדני ההנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017. ראה פרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים". החל מיום 1 בינואר 2018 מיישם הבנק לראשונה את חוזר הפיקוח על הבנקים בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, בנוסף מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב: בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות וכן בנושאים שונים נוספים והכל כמפורט בבור 1.ג לדוחות הכספיים של הבנק. לאימוץ תקנים אלו לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

8. לפירוט בדבר שינויים והתפתחויות בתקופת הדוח ראה להלן פרק "התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר" ופרק "המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון".

9. לפירוט בדבר עדכוני חקיקה ויוזמות חקיקה הקשורים לענף הבנקאות ראה פרק "עדכוני חקיקה" בדוח "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ברווח נקי של 32 מיליון ש"ח, לעומת 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) לרבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמה ב- 5.1%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

רווח לפני מיסים לרבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ב- 43 מיליון ש"ח, לעומת 45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח לפני מיסים על ההון הסתכמה ב- 6.9%, לעומת 7.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינוי ברווח הנקי ברבעון השלישי של 2018, לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
		2017	2018	
שינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
באחוזים				
4	7	179	186	הכנסות ריבית, נטו
269	43	16	59	הוצאות בגין הפסדי אשראי
33	32	98	130	הכנסות שאינן מריבית*
(1)	(2)	216	214	הוצאות תפעוליות ואחרות
(4)	(2)	45	43	רווח לפני מיסים
(21)	(3)	14	11	מיסים על הכנסה
		31.1%	25.6%	שיעור ההפרשה למס
3	1	31	32	רווח נקי
		0.42	0.43	רווח למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק
		5.1%	5.1%	תשואת הרווח הנקי על ההון

תוצאות תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכמו ברווח נקי של 106 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 103 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3%.

תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכמה ב- 5.6%, לעומת 5.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

רווח לפני מיסים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכם ב- 150 מיליון ש"ח, לעומת 155 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח לפני מיסים על ההון הסתכמה ב- 7.9%, לעומת 8.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינוי ברווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של 2018, לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
		2017	2018	
שינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
באחוזים				
5	25	554	579	הכנסות ריבית, נטו
176	65	37	102	הוצאות בגין הפסדי אשראי
9	27	293	320	הכנסות שאינן מריבית*
(1)	(8)	655	647	הוצאות תפעוליות ואחרות
(3)	(5)	155	150	רווח לפני מיסים
(15)	(8)	52	44	מיסים על הכנסה
		33.5%	29.3%	שיעור ההפרשה למס
3	3	103	106	רווח נקי
		1.40	1.44	רווח למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק
		5.7%	5.6%	תשואת הרווח הנקי על ההון

* סך של כ- 25.6 מיליון ש"ח, התמורה בגין מכירת מניות חברת הבורסה נרשמו בהכנסות שאינן מריבית ברבעון השלישי לשנת 2018. למידע נוסף ראו באור 1.16.

הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית

הכנסות ריבית נטו הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 579 מיליון ש"ח, לעומת 554 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5%.
להלן ניתוח תמציתי של התפתחות שיעורי הכנסה והוצאה ופערי ריבית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
שיעור הכנסה (הוצאה) %	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה) %	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרת ממוצעת במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד**					
2.06	455	29,503	2.11	459	29,127
(0.46)	(65)	19,026	(0.47)	(65)	18,417
1.60	390		1.64	394	
מטבע ישראלי צמוד מדד					
3.48	147	5,660	4.68	198	5,672
(2.11)	(65)	4,126	(3.04)	(88)	3,880
1.37	82		1.64	110	
מטבע חוץ**					
3.59	105	3,914	4.10	111	3,628
(1.00)	(23)	3,065	(1.71)	(36)	2,821
2.59	82		2.39	75	
סך פעילות בישראל					
2.42	707	39,077	2.67	768	38,427
(0.78)	(153)	26,217	(1.00)	(189)	25,118
1.64	554		1.67	579	

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע זר.

** יתרות העו"ש שאינן נשאות ריבית לא נכללות בטבלה זו.

במגזר הלא צמוד - פער הריבית הינו 1.64%, לעומת 1.60% בתקופה המקבילה אשתקד.
במגזר הצמוד מדד - פער הריבית הינו 1.64%, לעומת 1.37% בתקופה המקבילה אשתקד, השינויים בשיעורי ההכנסה וההוצאה נובעים בעיקרם מהשפעת המדד.
במטבע חוץ - פער הריבית הינו 2.39%, לעומת 2.59% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בפער הריבית הושפעה מעליית ריבית הליבור ומתמהיל הנכסים וההתחייבויות.
סך הכל - פער הריבית הכולל הינו 1.67%, לעומת 1.64% בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי²

		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
		2017	2018	
שינוי				
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
34.5	29	84	113	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(13.9)	5	(36)	(31)	גביית חובות שהופרשו בעבר
	31	(11)	20	הוצאות (הכנסות) בגין הפרשה קבוצתית ¹
	65	37	102	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
		0.25%	0.43%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית נטו בגין הפסדי אשראי
		(0.06%)	0.11%	מסך האשראי לציבור נטו
		0.20%	0.54%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך
				האשראי לציבור נטו

1. הפרשה קבוצתית מושפעת משינויים ביתרת תיק האשראי, משינויים בתמהיל התיק, משינויי סיווג חובות בעייתיים ומעדכון מקדמי הפרשה קבוצתית.
2. למידע נוסף ראה פרק "סקירת הסיכונים- סיכוני אשראי" בדוח דירקטוריון והנהלה וכן באור 6 בדוחות הכספיים.

הכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך 477 מיליון ש"ח, לעומת 517 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 7.7%. הקיטון נובע מעליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של השנה.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך 320 מיליון ש"ח, לעומת 293 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 9.2%.

הכנסות שאינן מריבית

		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
שינוי		2017	2018
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
16	8	50	58
221	31	14	45
61	39	64	103
(4)	(10)	226	216
(67)	(2)	3	1
9	27	293	320

רווחי מימוש והתאמת ניירות ערך של אגרות חוב והשקעות
במניות*
פעילות בנגזרים** והפרשי שער
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות שאינן מריבית

* כולל סך של כ- 25.6 מיליון ש"ח, התמורה בגין מכירת מניות חברת הבורסה שנרשמו ברבעון השלישי לשנת 2018. למידע נוסף ראה באור 16.1.
** בעיקר בשל שערך של עסקאות נגזרי ריבית.

להלן התפלגות העמלות:

		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
שינוי		2017	2018
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
-	-	39	39
-	-	17	17
(5)	(2)	38	36
8	1	13	14
(22)	(2)	9	7
(12)	(3)	25	22
(11)	(4)	37	33
-	-	9	9
-	-	33	33
(50)	(1)	2	1
25	1	4	5
(4)	(10)	226	216

ניהול חשבון
כרטיסי אשראי
פעולות בניירות ערך
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
טיפול באשראי
הפרשי המרה
פעילות סחר חוץ
עמלות מעסקי ממון¹
הכנסות נטו משירותי תיק אשראי
עמלות אחרות
סך כל העמלות

1. מזה : עמלות בגין ערבויות 29 מיליון ש"ח (בתשעה חודשים שהסתיימו ב-30.09.17 - 30 מיליון ש"ח).

הוצאות התפעוליות ואחרות

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך 647 מיליון ש"ח, לעומת 655 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 1.2%.

שינוי		לתשעה חודשים שהסתיימו	
		2017	2018
במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
10	3	358	368
(3)	(3)	102	99
(15)	(8)	195	180
(8)	(1)	655	647

משכורות והוצאות נלוות¹
פחת ואחזקת בניינים וציוד
הוצאות אחרות¹
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

להלן התפלגות הוצאות אחרות:

שינוי		לתשעה חודשים שהסתיימו	
		2017	2018
במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(1)	(6)	16	15
(1)	(1)	88	87
-	-	27	27
(10)	(53)	19	9
(2)	(33)	6	4
-	-	7	7
1	33	3	4
-	-	10	10
-	-	3	3
(2)	(13)	16	14
(15)	(8)	195	180

הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שרות)¹
מחשב
שירותים מקצועיים
שווק ופרסום
משרדיות
תקשורת
ביטוח
עמלות
שכר חברי דירקטוריון
אחרות
סך כל ההוצאות האחרות

1. החל משנת 2018 מיישם הבנק את חזר בנק ישראל בדבר שיפור ההגעה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, בדרך של יישום למפרע, והציג מחדש את מספרי השוואה בגין רכיב עלות ההטבה שנכללו בהוצאות שכר כך שעלות השירות נותרה בהוצאות השכר ואילו שאר העלויות בסך 16 מיליון ש"ח לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 הוצגו בסעיף הוצאות אחרות. בנוסף ראה באור 3.ג.1 ובאור 9.

יחס היעילות- שיעור ההוצאות התפעוליות והאחרות מתוך סך ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית) עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 על 72.0%, לעומת 77.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה למיסים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 עמדה על שיעור של 29.3%, לעומת 33.5% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי עמד על 34.19%, לעומת 35.04% בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחויות ברווח כולל

הרווח כולל הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך 56 מיליון ש"ח, לעומת 166 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בשווי ההוגן נטו בתיק ניירות ערך הזמינים למכירה בתשעת החודשים הראשונים של השנה.

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018
	במיליוני ש"ח	
3	103	106
(122)	66	(56)
9	(3)	6
(113)	63	(50)
(110)	166	56

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו¹
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים²
רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מסים

הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018
	במיליוני ש"ח	
49	49	115
66	66	(56)
115	115	59

¹ התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
לאחר מס
יתרה לתחילת התקופה
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרת סגירה לתקופה

(40)	(40)	(76)
(36)	(3)	6
(76)	(43)	(70)

² התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים לאחר מס
יתרה לתחילת התקופה
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרת סגירה לתקופה

לפירוט נוסף ראה פרק "המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון".

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

מאזן הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 41,680 מיליון ש"ח, לעומת 41,892 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, ירידה בשיעור של -0.5%.

התפתחות בסעיפי מאזן עיקריים:

	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
שיעור השינוי באחוזים			במיליוני ש"ח
(0.5)	41,892	41,680	סך כל המאזן
6	8,226	8,725	מזומנים ופקדונות בבנקים
(13)	7,032	6,138	ניירות ערך
1.9	24,675	25,138	אשראי לציבור, נטו ¹
(0.1)	32,752	32,735	פקדונות הציבור
2	3,559	3,624	כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב
2.2	2,513	2,569	סך ההון
17	250	292	1. יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפי מאזן

התפתחות בסעיפים החוץ מאזניים עיקריים²:

	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
שיעור השינוי באחוזים			במיליוני ש"ח
(6)	2,719	2,549	ערבויות לרוכשי דירות
5	1,210	1,265	ערבויות והתחייבויות אחרות
2	1,138	1,157	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
2	1,529	1,555	מסגרת חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(25)	4,791	3,583	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
(20)	476	383	התחייבויות להוצאת ערבויות
(6)	47	44	2. יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים החוץ מאזניים

האשראי לציבור, נטו (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי) הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 25,138 מיליון ש"ח, לעומת 24,675 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, עליה בשיעור של 1.9%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 עמדה על 25,200 מיליון ש"ח לעומת 24,928 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 1.1%.

למידע נוסף בנושא סיכון אשראי ראה להלן פרק "סקירת הסיכונים".

ניירות ערך הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 6,138 מיליון ש"ח, לעומת 7,032 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, ירידה בשיעור של 12.7%. להלן פירוט תיק ניירות הערך של הבנק:

סך הכל		תיק למסחר		תיק הזמין למכירה		
ערך	% מסך	ערך	% מסך	ערך	% מסך	
במאזן	ניירות ערך	במאזן	ניירות ערך	במאזן	ניירות ערך	
ליום 30 בספטמבר 2018						
4,258	69.4%	606	9.9%	3,652	59.5%	אגרות חוב ממשלתיות
474	7.7%	6	0.1%	468	7.6%	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים
1,188	19.4%	50	0.8%	1,138	18.6%	אגרות חוב קונצרניות
218	3.5%	19	0.3%	199	3.2%	מניות
6,138	100.0%	681	11.1%	5,457	88.9%	סך הכל ניירות ערך
ליום 31 בדצמבר 2017						
5,255	74.7%	882	12.5%	4,373	62.2%	אגרות חוב ממשלתיות
485	6.9%	11	0.2%	474	6.7%	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים
1,082	15.4%	45	0.6%	1,037	14.7%	אגרות חוב קונצרניות
210	3.0%	19	0.3%	191	2.7%	מניות
7,032	100%	957	13.6%	6,075	86.4%	סך הכל ניירות ערך

נכון ליום 30 בספטמבר 2018 כ- 89% מהתיק מסווג כניירות ערך זמינים למכירה, תיק זה מוצג במאזן לפי שווי ההוגן, כאשר הפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לקרן הון, למעט ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני אשר אינן נזקפות לקרן הון אלא לדוח רווח והפסד.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסכום זניח ובגין מניות סך 9 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסכום זניח ובגין מניות סך 4 מיליון ש"ח. קרן ההון נטו ליום 30 בספטמבר 2018 הינה חיובית ועומדת על כ- 90 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), ומורכבת מקרן הון חיובית בסך 146 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 56 מיליון ש"ח. קרן ההון נטו ליום 31 בדצמבר 2017 הייתה חיובית ועמדה על כ- 161 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), והיא כללה קרן הון חיובית בסך 181 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 20 מיליון ש"ח.

נכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 524 מיליון ש"ח, לעומת 325 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017. התנודתיות בנכסים בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מנגזרי ריבית ומט"ח.

הנכסים האחרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 462 מיליון ש"ח, לעומת 538 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017. התנודתיות בנכסים אחרים נובעת בעיקרה מפעילות בשוק המעו"ף במכשירים שאינם עונים להגדרת נגזר.

פיקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 32,735 מיליון ש"ח לעומת 32,752 מיליון ש"ח לסוף שנת 2017, קיטון בשיעור של 0.1%. היתרה הממוצעת של פיקדונות הציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 עמדה על 32,948 מיליון ש"ח לעומת 33,675 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של -2.16%.

כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 3,624 מיליון ש"ח, לעומת 3,559 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017.

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 371 מיליון ש"ח, לעומת 462 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017. התנודתיות בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מנגזרי ריבית ומט"ח.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 2,178 מיליון ש"ח, לעומת 2,486 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017. התנודתיות בהתחייבויות אחרות נובעת בעיקרה מפעילות בשוק המעו"ף במכשירים שאינם עונים להגדרת נגזר.

הון והלימות הון

הון הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 2,569 מיליון ש"ח, לעומת 2,513 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017. הגידול בהון לעומת סוף שנת 2017 נובע מרווחי הבנק בסך 106 מיליון ש"ח, מקיטון בקרן ההונית בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו בסך 56 מיליון ש"ח בקיזוז התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים בסך 6 מיליון ש"ח.

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2017	
במיליוני ש"ח			
2,637	2,604	2,611	הון רובד 1 ¹
1,032	1,249	1,144	הון רובד 2 ²
3,669	3,853	3,755	סך הכל הון
23,606	24,207	23,618	נכסי סיכון אשראי
540	534	571	נכסי סיכון שוק
1,967	1,859	1,873	נכסי סיכון תפעולי
26,113	26,600	26,062	סך הכל נכסי סיכון
10.10%	9.79%	10.02%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
9.35%	9.34%	9.35%	יחס הון רובד 2 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
14.05%	14.48%	14.41%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.85%	12.84%	12.85%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

1. ההבדלים בין הון רובד 1 להון הבנק כפי שמופיע במאזן הבנק נובעים מניכויים והתאמות פיקוחיות ומהוראות המעבר לבאזל 3. לפירוט ראה טבלה 3 בדוח על הסיכונים ליום 30 בספטמבר 2018.

2. הון רובד 2 מורכב ממכשירי הון שהונפקו והוכרו לצורך בסיס ההון ומירתת הפרשה הקבוצתית.

הלימות ההון של תאגיד בנקאי הינה מרכיב מרכזי בהערכת יציבותו של התאגיד. הלימות ההון נבחנת באמצעות היחס שבין בסיס ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק, כהגדרתם בהוראות באזל. הוראות באזל 3 יושמו במסגרת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 כפי שעודכנו מעת לעת (להלן: "הוראת באזל 3"). הוראת באזל 3 שמה דגש על ניהול הסיכונים תוך קישור בין פרופיל הסיכונים של הבנק ואיכות ניהולם לבין הקצאת ההון הנדרשת. מטרת ההוראות היא להביא לחיזוק עמידותה של המערכת הבנקאית בעתות משבר. הוראה זו מציבה סטנדרטים מחמירים יותר להשגת הלימות ההון וכן דרישות חדשות בתחום הנזילות, בתחומי הרכב החשיפות וההון הנדרש בגינם, הרחבת השיטות לניהול הסיכונים ועוד.

מכשירים הנכללים בבסיס ההון – להלן הרכב מכשירי ההון המרכיבים את בסיס ההון של הבנק:

- מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות המעבר – התקרה הקובעת להכללת כתבי התחייבות נדחים בבסיס ההון הינה 1,508 מיליון ש"ח (סך כתבי התחייבות הנדחים שהוכרו להון ביום 31 בדצמבר 2013 על פי הוראות באזל 2). התקרה בשנת 2018 (בשיעור של 40%) עומדת על סך של 603 מיליון ש"ח. יתרת מכשירי ההון שהוכרו נכון ליום 30 בספטמבר 2018 עומדת על 251 מיליון ש"ח.
 - מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות באזל 3 – בחודש ספטמבר 2016 הונפקו על ידי הבנק כתבי התחייבויות נדחים בסכום של 222 מיליון ש"ח ובחודש ספטמבר 2017 הונפקו על ידי הבנק כתבי התחייבות נדחים נוספים בסך 290 מיליון ש"ח. לפירוט נוסף ראה באור 3.ב.19 בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017. יתרת מכשירי הון אלו נכון ליום 30 בספטמבר 2018 עומדת על 518 מיליון ש"ח.
- מכשירים אלו נכללו בהון רובד 2 של הבנק בסכום של 769 מיליון ש"ח (בנוסף להפרשות קבוצתיות בסך 263 מיליון ש"ח). גילויים נוספים בדבר המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו – ראה דוח על הסיכונים מפורט באתר האינטרנט של הבנק <https://www.unionbank.co.il/1381-he/unionbank.aspx>.

ביום 31 באוגוסט 2016 קבע דירקטוריון הבנק מתווה עולה ליחס הון עצמי רובד 1, כך שיעמוד על 10.25% ביום 31 בדצמבר 2019. לאור חוסר הוודאות בו פועל הבנק הנובעת מהודעת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק על התקשרותם עם בנק מזרחי, החליט דירקטוריון הבנק על שמירה על יחס הלימות הון גבוה יותר מהמתווה המקורי שנקבע. ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 30 בספטמבר 2018 היעד של יחס הלימות הון נקבע ל- 9.9%. ביום 29 בנובמבר 2018 אישר דירקטוריון הבנק עקרונות לתכנית פעולה להתייעלות שמטרתה, ככל שהיא תמומש, הינן בין היתר, להגדיל את יחסי ההון של הבנק, כך שבמהלך שנת 2019 יעמוד יחס הלימות ההון הראשוני של הבנק על 10.3%, תוך שמירת יציבות הרווחיות והתשואה. התכנית כוללת, בין היתר, שינויים תפעוליים ומבניים מסויימים בסניפים ויחידות של הבנק וכן הפסקת פעילות הבנק בתחום הייעוץ הפנסיוני אשר אינה מהווה חלק מליבת פעילות הבנק.

האמור בדיווח זה מבוסס על הערכות ראשוניות של ההנהלה ביחס לרכיבי התכנית האפשריים מבלי שמוצו הבדיקות לגבי התכונות ולפני שנעשתה פניה לקבלת אישורים הכרחיים להוצאתם לפועל, ולפיכך, האמור לעיל והנובע ממנו, לרבות עצם מימוש רכיבי התכנית כמו גם הערכות לגבי יחסי הלימות ההון הצפויים (ככל שימומשו עקרונות תכנית ההתייעלות) מהווים מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, אשר אינו ניתן להערכה מראש ואשר עשוי שלא להתקיים או להתקיים באופן שונה מהצפוי, כאשר אין כל ודאות כי יתרחש בפועל, או כי תוצאת התוכנית תהייה לפי הערכת הבנק. אי התממשות התוכנית ו/או הפעולות המבוססות על עקרונות תכנית ההתייעלות או חלקם והערכות ההנהלה בנוגע ליחסי ההון ולהשלכות מימושם, יכולים לנבוע בין היתר מאי קבלת אישורים האורגנים המוסמכים של הבנק או של צד שלישי רלוונטי לפעולות הפרטניות הכלולות בתכנית ו/או מאי קבלת אישורים רגולטוריים ככל שנדרשים לאיזה מהפעולות (ואשר אין כל ודאות כי יתנו) ו/או בשל גורמים ונסיבות שאינם בשליטת הבנק ו/או בשל גורמי סיכון להם חשוף הבנק ו/או בשל מכשולים אחרים בהוצאתן לפועל של רכיבי התכנית או איזה מהם, כגון שינויים בתנאי השוק והסביבה, שינויים רגולטוריים. [הבנק אינו מתחייב לעדכן את המידע האמור בדיווח זה, בין כתוצאה ממידע חדש, אירוע עתידי או מסיבות אחרות]. בנוסף, מידע צופה פני עתיד מבוסס על תכניות העבודה של הבנק בכל הקשור לעמידה בדרישות ולשיפור יחס הלימות ההון והרכבו, לרבות הקטנת רכיבי סיכון או הגדלת הון עצמי רובד 1 באמצעות צבירת רווחים ו/או הנפקת הון רובד 2. המידע עשוי שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בעיקר בגורמים אלה: שינויים רגולטוריים שיחולו (ככל שיחולו) בנושא דרישות יחס ההון בו על הבנק לעמוד, פגיעה ברווחיות הבנק ומידת הצלחה של הבנק לגייס הון באמצעות ביצוע הנפקות. כמו כן, ראה בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017 בפרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק" בדוח דירקטוריון והנהלה בהקשר של השלכות הודעת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין כוונתם לפעול למכירת החזקותיהם בבנק, והודעתם לבנק מיום 27 בנובמבר 2017 על ההתקשרות עם בנק מזרחי בעניין זה וכן ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 30 במאי 2018 (אסמכתא מס': 01-053494-2018) המובא על דרך ההפניה, בדבר החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 30 במאי, 2018 להתנגד לאישור המיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי טפחות וכן הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק מיום 25 ביוני 2018 והודעתם מיום 5 באוגוסט, 2018 לפיה התקשרו עם בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר 2017 הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. כן ראה החלטת דירקטוריון הבנק מיום 6 באוגוסט, 2018 בעקבותיה הצטרף הבנק לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי.

יחס המינוף

יחס המינוף הינו פשוט שאינו מבוסס סיכון, שמשלים את המדידה מבוססת הסיכון, במטרה למנוע מינוף יתר. ההוראה קובעת כי אין לרדת מיחס מינוף של 5% על בסיס מאוחד. להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד¹:

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2017	
2,637	2,604	2,611	הון רובד 1
45,341	46,813	45,662	סך החשיפות
5.82%	5.56%	5.72%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.

לפרוט נוסף בדבר נכסי הסיכון ושינויים מהותיים בהון ראה באור 8 לדוחות הכספיים ודוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק <https://www.unionbank.co.il/1381-he/unionbank.aspx>.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

בסעיף זה יובאו נתונים כמותיים עיקריים אודות כל מגזר והתפתחויות העיקריות שחלו במגזר. פרטים נוספים אודות כל מגזר יובאו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

- משקי בית – אנשים פרטיים (כולל הלוואות לדיור), למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל- 250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר (נוסטרו), ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- מגזר אחר – לרבות פעילויות שהופסקו ופעילויות שלא ניתן לשייכן למגזרים האחרים.

לפרטים אודות הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים ראה באור 12.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי (הפסד) לפי מגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מגזר
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח				
(32)	(14)	(7)	(7)	משקי בית (כולל בנקאות פרטית)
54	46	16	6	עסקים זעירים וקטנים
20	14	11	1	עסקים בינוניים
8	(23)	2	(13)	עסקים גדולים
12	10	3	3	גופים מוסדיים
40	49	6	18	ניהול פיננסי
1	24	-	24	אחר
103	106	31	32	סך הכל

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם הפסד בסך 14 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-355 מיליון ש"ח לעומת 320 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-11% כתוצאה מיישום התוכנית האסטרטגית הרב שנתית בבנק.

ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-263 מיליון ש"ח לעומת 232 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-13%, הנובע בעיקרו מעליה בהכנסות מאשראי, כתוצאה מעליה במרווחים ומהיקף האשראי במגזר וזאת בהתאמה לתוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-92 מיליון ש"ח לעומת 88 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-5%.

ההוצאות הסתכמו ב-313 מיליון ש"ח לעומת 316 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-1%.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-66 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מרבית השינוי נובע מגידול בהפרשה פרטנית.

הלואות לדיור

בתשעת החודשים של השנה נרשם הפסד בסך של 3 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך 4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההכנסות מתחום ההלוואות לדיור הסתכמו ב-71 מיליון ש"ח לעומת 61 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-16%.

ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-65 מיליון ש"ח לעומת 56 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-9%, בעיקר 16%, הנובע בעיקרו מעליה בהכנסות מאשראי, כתוצאה מעליה במרווחים ומהיקף האשראי הניתן בתחום זה. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-6 מיליון ש"ח, לעומת 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות הסתכמו ב-71 מיליון ש"ח לעומת 65 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-9%, בעיקר מהעמסת הוצאות עקיפות וזאת כתוצאה מעליית תיק המשכנתאות ביחס לסך כל תיק האשראי בבנק. הוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-4 מיליון ש"ח כאשר בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הוצאה בסך 3 מיליון ש"ח.

יתרת האשראי המאזני ההלוואות לדיור הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2018 בכ-9.3 מיליארד ש"ח (לרבות משכנתאות לקבוצות רכישה הנכללות במשקי בית אחר), לעומת יתרה בסך 9.1 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017.

להלן מידע על הלוואות חדשות שבוצעו לרכישת דירת מגורים בביטחון משכנתא והיקפי מיחזור הלוואות :

לשנה	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2017	2017	2018	
			במיליוני ש"ח
1,584	1,314	1,079	כספי הבנק
4	3	5	כספי האוצר
1,588	1,317	1,084	סך הכל הלוואות חדשות
100	73	135	הלוואות שמוחזרו
1,688	1,390	1,219	סך הכל הלוואות שבוצעו

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי בית ובנקאות פרטית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר								
2017				2018				
אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל - מאוחד								
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית		סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית		
		אחר	הלוואות לדיור			אחר	הלוואות לדיור	
במיליוני ש"ח								
84	5	60	19	87	7	57	23	הכנסות ריבית, נטו הכנסות שאינן מריבית סך הכנסות
31	3	26	2	31	4	25	2	
115	8	86	21	118	11	82	25	
21	-	19	2	26	-	25	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי סך הוצאות תפעוליות ואחרות
104	3	79	22	103	3	77	23	
(10)	5	(12)	(3)	(11)	8	(20)	1	רווח (הפסד) לפני מיסים הפרשה למיסים על הרווח רווח נקי (הפסד)
(3)	2	(4)	(1)	(4)	3	(7)	-	
(7)	3	(8)	(2)	(7)	5	(13)	1	
13,153	27	4,139	8,987	13,793	38	4,400	9,355	יתרה ממוצעת של נכסים ¹ מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹ יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹ מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹ יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}
13,153	27	4,139	8,987	13,793	38	4,400	9,355	
17,605	3,617	13,385	603	17,782	3,751	13,402	629	
16,451	3,606	12,845	-	16,581	3,738	12,843	-	
8,484	79	3,968	4,437	8,855	95	4,119	4,641	

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר								
2017				2018				
אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל - מאוחד								
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית		סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית		
		אחר	הלוואות לדיור			אחר	הלוואות לדיור	
במיליוני ש"ח								
232	15	161	56	263	22	176	65	הכנסות ריבית, נטו הכנסות שאינן מריבית סך הכנסות
88	10	73	5	92	11	75	6	
320	25	234	61	355	33	251	71	
53	-	50	3	66	-	62	4	הוצאות בגין הפסדי אשראי סך הוצאות תפעוליות ואחרות
316	8	243	65	313	8	234	71	
(49)	17	(59)	(7)	(24)	25	(45)	(4)	רווח (הפסד) לפני מיסים הפרשה למיסים על הרווח רווח נקי (הפסד)
(17)	6	(20)	(3)	(10)	8	(17)	(1)	
(32)	11	(39)	(4)	(14)	17	(28)	(3)	
12,733	25	3,955	8,753	13,629	39	4,344	9,246	יתרה ממוצעת של נכסים ¹ מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹ יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹ מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹ יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}
12,733	25	3,955	8,753	13,629	39	4,344	9,246	
17,273	3,665	13,040	568	17,694	3,895	13,175	624	
16,187	3,655	12,532	-	16,502	3,882	12,620	-	
8,202	76	3,838	4,288	8,894	95	4,145	4,654	

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון, למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם רווח נקי בסך 37 מיליון ש"ח לעומת רווח נקי בסך 82 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 55%. הקיטון נובע בעיקר מעליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של השנה.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב- 355 מיליון ש"ח, לעומת הכנסות של 380 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב- 240 מיליון ש"ח לעומת סך של 248 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב- 115 מיליון ש"ח לעומת 132 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות נובעת בעיקרה משינוי בתמהיל האשראי במגזרים אלה.

הוצאות המגזר הסתכמו ב- 262 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 271 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה הוצאה בגין הפסדי אשראי נטו בסך 36 מיליון ש"ח וזאת לעומת הכנסה בסך 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע מעליה בהוצאות מהפרשה הפרטנית בתקופה הנוכחית.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר								
2017				2018				
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל - מאוחד								
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
82	24	17	41	80	20	20	40	הכנסות ריבית, נטו
46	13	9	24	32	7	8	17	הכנסות שאינן מריבית
128	37	26	65	112	27	28	57	סך הכנסות
(5)	(2)	(10)	7	33	15	7	11	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
90	36	20	34	86	33	20	33	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
43	3	16	24	(7)	(21)	1	13	רווח (הפסד) לפני מיסים
14	1	5	8	(1)	(8)	-	7	הפרשה למיסים על הרווח
29	2	11	16	(6)	(13)	1	6	רווח נקי (הפסד)
12,560	4,678	2,980	4,902	11,455	4,123	2,634	4,698	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
12,351	4,491	2,975	4,885	11,242	3,910	2,634	4,698	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
15,130	6,765	2,293	6,072	13,896	6,365	2,607	4,924	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
13,124	5,974	1,824	5,326	12,053	5,701	2,133	4,219	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
14,402	5,675	3,406	5,321	13,597	4,896	3,499	5,202	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר								
2017				2018				
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל - מאוחד								
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
248	78	53	117	240	64	57	119	הכנסות ריבית, נטו
132	34	25	73	115	26	27	62	הכנסות שאינן מריבית
380	112	78	190	355	90	84	181	סך הכנסות
(15)	(11)	(11)	7	36	23	3	10	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
271	110	60	101	262	102	61	99	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
124	13	29	82	57	(35)	20	72	רווח (הפסד) לפני מיסים
42	5	9	28	20	(12)	6	26	הפרשה למיסים על הרווח
82	8	20	54	37	(23)	14	46	רווח נקי (הפסד)
12,391	4,641	2,939	4,811	11,601	4,189	2,598	4,814	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
12,179	4,450	2,935	4,794	11,410	3,998	2,598	4,814	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
14,668	6,274	2,211	6,183	14,160	6,673	2,692	4,795	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
12,714	5,487	1,753	5,474	12,319	5,981	2,230	4,108	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
14,405	5,803	3,415	5,187	13,743	5,167	3,454	5,122	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון, למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם רווח נקי בסך 10 מיליון ש"ח לעומת 12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 17%.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב- 24 מיליון ש"ח לעומת 26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב- 15 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב- 9 מיליון ש"ח לעומת 11 מיליון ש"ח. הוצאות המגזר הסתכמו ב- 9 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה הנוכחית נרשמה הוצאה זניחה בגין הפרשה להפסדי אשראי לעומת הכנסה של 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר ניהול פיננסי

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם רווח נקי בסך 49 מיליון ש"ח, לעומת 40 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר זה מרכז את כלל ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק בשקלים ובמט"ח. המגזר כולל את פעילות הבנק עבור עצמו בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ובמכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות פוזיציות מטבע וריבית. כמו כן, מועמסות על מגזר זה עלויות הנובעות מהצורך בשמירה על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים, הבאות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב- 61 מיליון ש"ח, לעומת 59 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה שאינה מריבית הסתכמה בכ- 78 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך 60 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היקף תיק ניירות הערך הממוצע לתקופה הסתכם ב- 6.9 מיליארד ש"ח לעומת 9.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סכומים שלא הוקצו והתאמות

המגזר כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים. בתשעת החודשים הראשונה של השנה נרשם רווח לפני מס בסך 25.6 מיליון ש"ח ממכירת מניות הבנק בחברת הבורסה לניירות ערך בתל אביב, כפי שמפורט בבאור 1.16 בדוחות הכספיים.

חברות מוחזקות עיקריות

- חלקו של הבנק ברווח הנקי של חברות מוחזקות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכם בסך של כ- 14 מיליון ש"ח, לעומת כ- 12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- ביום 4 בספטמבר, 2018 פרסמה אגוד הנפקות, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"). דוח הצעת מדף, לקראת הנפקת אגרות חוב מסדרה חדשה (סדרה י'), על פי תשקיף מדף של אגוד הנפקות שפורסם ביום 24 בינואר, 2017 (להלן: "תשקיף המדף").
- ביום 6 בספטמבר, 2018 הנפיקה אגוד הנפקות 424.8 מיליון ש"ח ערך נקוב אגרות חוב (סדרה י'), במסגרת דוח הצעת מדף מיום 4 בספטמבר, 2018, שפורסם על פי תשקיף המדף של אגוד הנפקות. אגרות החוב עומדות לפירעון בתשלום אחד, ביום 15 בספטמבר, 2022. אגרות החוב נושאות ריבית שנתית בשיעור של 0.28% צמודה למדד המחירים לצרכן, שתשולם ביום 15 בספטמבר של כל אחת מהשנים 2019 עד 2022 (כולל). התמורה המיידית (ברוטו) שנתקבלה על ידי אגוד הנפקות במסגרת ההנפקה הסתכמה בסך 424.8 מיליון ש"ח.

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים ובכללם סיכונים משפטיים, סיכונים ציות וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת לעמידה ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, כל אלו, תוך הטמעת תרבות ניהול הסיכונים ובקרתם. מדיניות ניהול הסיכונים מסייעת לבנק לממש את יעדיו אלה, תוך הגדרת סוגי הסיכונים והיקפם, ועמידה בתאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון. לצורך זה מופעלות מערכות דיווח ומנגנוני פיקוח ובקרה מתאימים. למידע מפורט של הסיכונים ואופן ניהולם ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

ממשל תאגידי

תהליכי ניהול הסיכונים והלימות ההון בבנק מוסדרים ומפוקחים באמצעות הדירקטוריון וועדותיו, מנכ"ל הבנק והנהלה, ועדות הנהלה, האגפים העסקיים יוצרי הסיכון, אגף בקורות וניהול סיכונים, אגף חשבונאי ראשי, האגף ליעוץ משפטי, אגף משאבים והביקורת הפנימית.

- ביום 19 ביוני 2018 החליט דירקטוריון הבנק, בהסכמה עם מנכ"ל הבנק, מר ישראל טראו, כי מר טראו יחדל לכהן כמנכ"ל הבנק. מר טראו ממשיך להיות מועסק על ידי הבנק למשך התקופה הקצובה הקבועה בהסכם העסקתו, וזאת לצורך מתן שירותים נוספים על פי צרכי הבנק.
 - ביום 15 ביולי 2018 החליט דירקטוריון הבנק, למנות את הגב' שבי שמר, כמנכ"לית הבנק, במקום מר ישראל טראו, והגב' שמר החלה לכהן בתפקיד מנכ"לית הבנק ביום 17 באוגוסט, 2018 לאחר שהתקבל אישור המפקחת על הבנקים למינייה.
 - ביום 20 באפריל 2018 סיימה הגב' אילה חפץ, את תפקידה כראש אגף עסקים בבנק ופרשה מהבנק והחל מיום 21 באפריל 2018 ועד למינויה כמנכ"לית הבנק, כיהנה הגב' שבי שמר כממלאת מקום ראש אגף עסקים בבנק, בנוסף לתפקידה כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות ויעוץ.
 - ביום 16 באוגוסט, 2018 החליט דירקטוריון הבנק על מינויו של מר יצחק עוז כראש אגף עסקים וכן על מינויו של מר טוביה סופר כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות ויעוץ, במקומה של הגב' שבי שמר ששימשה בתפקידים אלו עד לתחילת כהונתה כמנכ"לית הבנק. מר עוז החל כהונתו כראש אגף עסקים ביום 7 באוקטובר, 2018 ומר סופר החל כהונתו כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות ויעוץ ביום 11 באוקטובר, 2018, לאחר שהתקבל אישור המפקחת על הבנקים למינייה.
 - ביום 9 באוגוסט, 2018 הודיעה הגב' נטע אברהמוב ביטן, המכהנת כמנהלת הסיכונים הראשית, על החלטתה לפרוש מתפקידה זה ומהבנק. הגב' נטע אברהמוב ביטן תסיים עבודתה בבנק ביום 31 בדצמבר, 2018.
 - ביום 31 באוקטובר, 2018 החליט דירקטוריון הבנק למנות את מר אלון בירון כמנהל הסיכונים הראשי בבנק וכראש אגף בקורות וניהול סיכונים במקום הגב' נטע אברהמוב ביטן, בכפוף לכך שהמפקחת על הבנקים לא תודיע על התנגדותה למינוי.
 - ביום 15 במרס 2018 סיימה הגב' מוריה הופטמן דורון תפקידה כיועצת המשפטית הראשית של הבנק ופרשה מהבנק והחל מיום 16 במרס 2018 מכהנת עו"ד עירית מקוב ירושלמי כיועצת המשפטית הראשית של הבנק, בנוסף לתפקידה כמזכירת הבנק.
 - ביום 17 ביולי, 2018 הודיע מר חמי מורג, סמנכ"ל בכיר, כי ביום 16 באוגוסט, 2018 יסיים תפקידו כראש אגף משאבים.
 - ביום 31 ביולי, 2018 החליט דירקטוריון הבנק על מינויה של הגב' נירה שמידט מנור כראש אגף משאבים, במקום מר מורג לאחר שהתקבל אישור המפקחת על הבנקים למינייה. הגב' שמידט מנור החלה לכהן בתפקידה זה ביום 1 בנובמבר, 2018.
- לעניין אופן יישום הממשל התאגידי בבנק, לא חל שינוי מהותי נוסף לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.

תרחישי קיצון

הבנק משתמש בתרחישי קיצון צופי פני עתיד ככלי משלים לגישות ניהול סיכונים המבוססות על מודלים כמותיים מורכבים. בהתאם להנחיות בקשר לתהליך ה-ICAAP, על הבנק לבצע תרחישים נאותים ומידתיים, בהתאמה לגודל הבנק ומורכבותו, ביחס לכל סיכון אשר זוהה כסיכון מהותי. לצורך כך הבנק מבצע הערכה של מכלול הסיכונים ומפעיל תרחישי קיצון על הסיכונים המהותיים ובכלל קווי העסקים של הבנק.

לעניין תרחישי הקיצון אותם מפעיל הבנק, ראה גם תיאור בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017. למידע כמותי ואיכותי מפורט ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכוני אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים.

סיכון איכות תיק האשראי

לעניין אופן ניהול האשראי והסיכון בגינו בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017. כמו כן, למידע נוסף בנושא ניהול סיכונים האשראי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

ניתוח איכות הסיכון וסיכון אשראי בעייתי¹:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018
במיליוני ש"ח		
676	680	542
82	77	117
758	757	659

סיכון אשראי מסחרי בעייתי
סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים²
סך סיכון אשראי בעייתי

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018		
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני
במיליוני ש"ח								
417	44	373	432	49	383	374	33	341
136	14	122	134	17	117	158	31	127
205	50	155	191	46	145	127	28	99
758	108	650	757	112	645	659	92	567

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי נחות
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
סך הכל

מזה:

60	-	60	59	-	59	77	-	77
335	-	335	351	-	351	333	-	333

חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר³
נכסים שאינם מבצעים⁴

- הנתונים מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת הפרשה בגין הפסדי אשראי ולא כוללים ניכוי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- מזה ליום 30 בספטמבר 2018 חובות בסך 13 מיליון ש"ח מסווגים בהשגחה מיוחדת בפיגור של 60 ימים או יותר.
- לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק פיגור ובגין הלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק פיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- חובות פגומים שאינם צוברים ריבית, לרבות אג"ח שאינו צובר ריבית.

תנועה בחובות פגומים* (מיליוני ש"ח):

184	יתרת חובות פגומים ליום 31 בדצמבר 2016
229	חובות שסווגו פגומים במהלך השנה
(2)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(1)	מזה: בשל ארגון מחדש עוקב
(37)	מחיקות חשבונאיות
(82)	גביות
(1)	אחר
291	יתרת חובות פגומים ליום 31 בדצמבר 2017
77	חובות שסווגו פגומים במהלך התקופה
(5)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
-	מזה: בשל ארגון מחדש עוקב
(23)	מחיקות חשבונאיות
(59)	גביות
-	אחר
281	יתרת חובות פגומים ליום 30 בספטמבר 2018

* מאזני, לא כולל אגרות חוב פגומות.

מדדי סיכון:

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
1.2%	1.2%	1.1%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.2%	0.2%	0.3%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.00%	0.95%	1.15%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
85.9%	81.8%	103.9%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
71.2%	68.3%	81.6%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
2.1%	2.0%	1.8%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.2%	0.2%	0.5%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.3%	0.3%	0.3%	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור הממוצעת
25.6%	26.0%	29.8%	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

סיכון ריכוזיות תיק האשראי

סיכון ריכוזיות הינו אחד מסוגי הסיכון העומדים בפני תאגיד בנקאי בפעילותו העסקית. בניגוד לרכיבי הסיכון האחרים המוגדרים בדרך כלל ברמת עסקה בודדת, או ברמת צד נגדי יחיד, החשיפה לסיכון הריכוזיות נובעת מהרכב תיק נכסי הסיכון של הבנק או מהרכב החשיפות שלו. במסגרת ניהול הסיכון מתייחס הבנק למדדי הריכוזיות הבאים: ריכוזיות לווים, ריכוזיות ענפית, ריכוזיות גיאוגרפית, ריכוזיות ביטחונות וריכוזיות מוצרים. למידע נוסף על ניהול סיכון ריכוזיות האשראי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2018										
חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³					סיכון אשראי כולל ¹					
הפסדי אשראי ⁴										
יתרת הפרשה הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו ⁹	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: פגום	מזה: בעייתי ⁶	חובות ²	סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁵	בעייתי ⁶	סך הכל	
במיליוני ש"ח										
1	-	-	-	-	145	168	-	169	169	פעילות לווים בישראל:
1	-	-	-	-	108	154	-	286	286	חקלאות
86	-	15	196	255	2,027	3,387	267	3,288	3,555	כרייה וחציבה
42	(11)	10	51	74	1,896	5,299	76	5,272	5,348	תעשייה
11	(3)	3	19	25	1,062	1,394	29	1,653	1,682	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁷
7	-	1	7	7	265	336	7	518	525	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
18	(6)	12	9	20	2,554	3,247	39	3,314	3,353	אספקת חשמל ומים
1	-	-	-	-	380	415	1	436	437	מסחר
5	-	(2)	12	18	406	493	24	491	515	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
4	-	-	-	34	242	336	34	385	419	תחבורה ואחסנה
25	-	(3)	-	40	2,053	2,687	48	2,911	2,959	מידע ותקשורת
1	-	-	1	1	221	366	2	371	373	שרותים פיננסיים
1	-	-	2	8	242	319	8	320	328	שרותים עסקיים אחרים
203	(20)	36	297	482	11,601	18,601	535	19,414	19,949	שרותים ציבוריים וקהילתיים
46	-	4	6	60	9,240	9,562	60	9,502	9,562	סך הכל מסחרי
87	(43)	62	11	57	4,588	6,110	57	6,063	6,120	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
336	(63)	102	314	599	25,429	34,273	652	34,979	35,631	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	116	116	-	502	502	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	4,451	4,451	בנקים בישראל ⁸
336	(63)	102	314	599	25,545	34,389	652	39,932	40,584	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	1	3	7	240	247	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	171	171	-	688	688	פעילות לווים בחו"ל:
-	-	-	-	-	-	-	-	250	250	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	172	174	7	1,178	1,185	בנקים בחו"ל
336	(63)	102	314	599	25,717	34,563	659	41,110	41,769	ממשלות חו"ל
										סך הכל

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 25,717 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 5,920 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 443 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 524 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 9,165 מיליון ש"ח.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
5. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
6. סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
7. כולל הלוואות לדיוור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 108 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 49 מיליון ש"ח.
8. לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
9. קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2017										
חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³					סיכון אשראי כולל ¹					
הפסדי אשראי ⁴										
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו ⁹	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:			סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁵	סך הכל*	במיליוני ש"ח	
			מזה: פגום	בעייתי ⁶	חובות ²					
1	-	-	-	-	146	184	-	184	184	חקלאות
2	-	-	-	-	131	180	-	275	275	כרייה וחציבה
75	(26)	(4)	218	281	2,303	3,760	293	3,651	3,944	תעשייה
46	1	4	64	105	1,954	5,860	108	5,810	5,918	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁷
10	1	-	21	28	1,119	1,504	32	1,727	1,759	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	-	1	1	8	222	278	8	486	494	אספקת חשמל ומים
8	(2)	1	3	61	2,335	3,083	101	3,192	3,293	מסחר
2	-	-	-	-	496	604	2	614	616	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
8	-	2	-	3	677	763	10	791	801	תחבורה ואחסנה
4	-	2	-	36	181	322	37	354	391	מידע ותקשורת
31	10	(22)	-	40	2,267	2,964	53	3,180	3,233	שרותים פיננסיים
1	(1)	1	2	3	234	408	3	416	419	שרותים עסקיים אחרים
1	-	-	21	29	263	423	29	406	435	שרותים ציבוריים וקהילתיים
194	(17)	(15)	330	594	12,328	20,333	676	21,086	21,762	סך הכל מסחרי
41	-	3	6	49	8,932	9,361	49	9,312	9,361	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
61	(29)	49	10	28	4,405	5,928	28	5,909	5,937	אנשים פרטיים - אחר
296	(46)	37	346	671	25,665	35,622	753	36,307	37,060	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	109	109	-	493	493	בנקים בישראל ⁸
-	-	-	-	-	-	-	-	5,655	5,655	ממשלת ישראל
296	(46)	37	346	671	25,774	35,731	753	42,455	43,208	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	2	4	4	186	190	פעילות לווים בחו"ל:
-	-	-	-	-	348	348	-	694	694	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	478	478	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	478	478	ממשלות חו"ל
-	-	-	-	-	350	352	4	1,358	1,362	סך הכל פעילות בחו"ל
296	(46)	37	346	671	26,124	36,083	757	43,813	44,570	סך הכל

- * סווג מחדש
1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חבות - 26,124 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 6,756 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 966 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 309 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 10,415 מיליון ש"ח.
 2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
 3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
 4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
 5. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 6. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 7. כולל הלוואות לדיוור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 193 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 110 מיליון ש"ח.
 8. לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
 9. קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017									
חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³					סיכון אשראי כולל ¹				
הפסדי אשראי ⁴									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו ⁹	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:			סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ^{5*}	סך הכל*	במיליוני ש"ח
			מזה: פגום	בעייתי ⁶	חובות ²				
-	-	-	-	-	143	196	-	197	197
1	-	-	-	-	128	179	-	271	271
72	(25)	(8)	207	293	2,028	3,428	304	3,307	3,611
43	1	1	60	91	1,827	5,716	94	5,691	5,785
11	(3)	4	16	23	1,126	1,459	27	1,682	1,709
5	-	2	8	8	226	291	8	497	505
12	(8)	11	6	66	2,158	3,135	108	3,199	3,307
1	-	-	-	-	404	500	3	514	517
7	-	-	-	2	654	715	8	735	743
5	-	1	-	40	193	313	40	331	371
28	10	(25)	-	40	2,039	2,793	50	3,077	3,127
1	(1)	1	2	2	239	396	2	402	404
1	-	-	22	29	281	446	28	428	456
187	(26)	(13)	321	594	11,446	19,567	672	20,331	21,003
42	-	4	6	52	9,051	9,535	52	9,483	9,535
68	(38)	65	8	30	4,426	5,931	30	5,913	5,943
297	(64)	56	335	676	24,923	35,033	754	35,727	36,481
-	-	-	-	-	215	215	-	596	596
-	-	-	-	-	-	-	-	4,971	4,971
297	(64)	56	335	676	25,138	35,248	754	41,294	42,048
-	-	-	-	-	2	4	4	179	183
-	-	-	-	-	307	307	-	672	672
-	-	-	-	-	-	-	-	1,100	1,100
-	-	-	-	-	309	311	4	1,951	1,955
297	(64)	56	335	676	25,447	35,559	758	43,245	44,003

פעילות לווים בישראל:

חקלאות
 כרייה וחציבה
 תעשייה
 בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 אספקת חשמל ומים
 מסחר
 בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
 תחבורה ואחסנה
 מידע ותקשורת
 שרותים פיננסיים
 שרותים עסקיים אחרים
 שרותים ציבוריים וקהילתיים

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל ציבור - פעילות בישראל

בנקים בישראל (8)

ממשלת ישראל

סך הכל פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל ציבור

בנקים בחו"ל

ממשלות חו"ל

סך הכל פעילות בחו"ל

סך הכל

* סווג מחדש

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 25,447 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 6,822 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 816 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 325 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 10,593 מיליון ש"ח.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
5. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
6. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
7. כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 82 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 127 מיליון ש"ח.
8. לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
9. קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

ריכוזיות לווים

ליום 30 בספטמבר 2018 לא קיימות יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצות לווים ולקבוצות לווים בנקאיות בבנק אשר חבותן נטו, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 202.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לששת קבוצות הלווים הגדולות בבנק לפי ענפי משק, חבות נטו לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראות ניהול בנקאי תקין 313, ליום 30 בספטמבר 2018:

סך הכל	סיכון אשראי		מספר קבוצות	ענף משק
	חוץ מאזני	אשראי מאזני		
957	400	557	3	בניה ונדל"ן
403	81	322	1	שירותים פיננסיים
404	19	385	1	מסחר
315	43	272	1	אספקת חשמל
2,079	543	1,536	6	סך הכל

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 200 מיליון ש"ח, לפי ענפי משק, ליום 30 בספטמבר 2018:

סך הכל	סיכון אשראי		מספר לווים	ענף
	חוץ מאזני	אשראי מאזני*		
1,138	745	393	4	בניה ונדל"ן
614	10	604	2	שירותים פיננסיים
1,752	755	997	6	סך הכל

* אשראי לציבור, ונכסים הנובעים ממכשירים פיננסיים נגזרים.

הערות:

1. האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ מאזני סווגו לפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי (יתרת חוב רשומה).
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, חושב בהתאם להגדרות לצורך חישוב מגבלות חבות של לווה.
3. הנתונים מוצגים לפני ניכוי הביטחונות המותרים בקיזוז לצורך מגבלת לווה בודד וקבוצת לווים.

חשיפה למדינות זרות - מאוחד

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות¹ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון⁶, לפי הנמון

ליום 30 בספטמבר 2018

חשיפה מאזונית מעבר לגבול ⁴	חשיפה מאזונית מעבר לגבול ^{4,2}		חשיפה מאזונית מעבר לגבול ⁴		סך כל החשיפה המאזונית	לאחרים	לבנקים	לממשלות ³	במיליוני ש"ח
	חשיפה מאזונית מעבר לגבול ⁴	חשיפה מאזונית מעבר לגבול ^{4,2}	חשיפה מאזונית מעבר לגבול ⁴	חשיפה מאזונית מעבר לגבול ^{4,2}					
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזדה: סיכון	מזדה: סיכון	מזדה: סיכון	מזדה: סיכון	מזדה: סיכון	מזדה: סיכון	מזדה: סיכון	מזדה: סיכון
550	188	-	180	1	1	738	192	296	250
-	3	-	1	-	-	3	1	2	-
5	1	-	1	-	-	6	5	1	-
617	433	-	266	4	4	1,050	640	410	-
1,172	625	-	448	5	5	1,797	838	709	250
36	119	-	42	4	4	155	155	-	-
סך כל החשיפות למדינות		סך כל החשיפות למדינות		סך כל החשיפות למדינות		סך כל החשיפות למדינות		סך כל החשיפות למדינות	
LDC		LDC		LDC		LDC		LDC	

המדינה

אררה"ב⁸
 אירלנד^{8,7}
 איטליה^{8,7}
 אחרות⁷

1. על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות חזילים.
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לוח.
3. ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
4. סיכון אשראי מאזי וחזי מאזי, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסד אשראי. ולפי השפעת בטחונות מותרים לניכוי לצורך חבות לווה ושל קבוצת לויים.
5. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסוג על פי חושבות, נכלול בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) היום בעלי דרכון ממדינות אלה. לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם חזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות LDC. שורת "סך החשיפות למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המאזונית כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלימות הון-רכיבי הון".
6. הון נהדרת בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלימות הון-רכיבי הון".
7. על פי הוראות המפקח על הבנקים דרש לגלות בשורה נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד. ליום 30 בספטמבר 2018 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.
8. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסוג על פי חושבות, סכומים אלו נובעים מלווים אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) היום בעלי דרכון איטלקי או אירלנדי. הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם חזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות LDC.

חשיפה למדינות זרות - מאוחד (המשך)

- א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות¹ ובדבר חשיפות למדינות שסך הסכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון⁶, לפי הגומך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2017

חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴		חשיפה חוץ מאזנית ^{4,2}		חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴					
לפרטון מעל שנה	לפרטון עד שנה	מדי: סיכון	מדי: סיכון	סך חובות פגומים ⁴	סך חובות פגומים ⁴				
		אשראי חוץ	אשראי חוץ	מאזני בעייתי ⁴	מאזני בעייתי ⁴				
		מאזנית	מאזנית	מאזני בעייתי ⁴	מאזני בעייתי ⁴				
		סך כל							
		החשיפה המאזנית		לאחרים					
		לממשלות ³		לבנקים					
		במיליוני ש"ח							
563	347	-	150	3	3	910	235	364	311
1	13	-	1	-	-	14	1	13	-
6	1	-	1	-	-	7	7	7	-
563	474	-	365	18	19	1,037	574	296	167
1,133	835	-	517	21	22	1,968	817	673	478
84	62	-	108	4	4	146	146	-	-

סך כל החשיפות למדינות זרות

סך החשיפות למדינות LDC

המידנה

1. על בסיס סיכון סופי, לאחר חשיפת ערכויות ובטחונות נזילים.
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
3. ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
4. סיכון אשראי וחוק מאזני, סיכון אשראי בעייתי, וחובות פגומים מוצגים לפני חשיפת ההפרכה להפסדי אשראי, ולפני חשיפת בטחונות המותרים לינימי לצורך חבות לווה ושל קבוצת ליווי.
5. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות. נכללו בסכום זה תברות ישראליות אשר הערבה לזכות (במקרה זה הם גם הבעלים) LDC. שורת "סך החשיפות למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בקנאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל.
6. חן המדרתו בהוראות ניהול בקנאי תקין מספר 202 בדבר "מידדה והלימות החון - רכיב החון".
7. על פי הוראות המפקח על הבנקים נדרש לגלות בשורה נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, איטליה, יוון וספרד. ליום 30 בספטמבר 2017 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.
8. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות. סכומים אלו נובעים מלווי אשר הערבה לזכות (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי או אינדונזי. הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נתון באופן שירי אשראי או מממן פרויקטים של מדינות OIC.

חשיפה למדינות זרות - מאוחד (המשך)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות¹ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון⁶, לפי הגומך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017

חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴	חשיפה מאזנית ^{4,2}		חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴				לממשלות ³	לבנקים	לאחרים	החשיפה המאזנית	סך כל
	מזרח: סוכן	מזרח: סוכן	חובות	סוכן	מאזני	מאזני					
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מאזני בעייתי	מאזני בעייתי	מאזני בעייתי	מאזני בעייתי	מאזני בעייתי	לממשלות ³	לבנקים	לאחרים	החשיפה המאזנית	סך כל
512	223	-	232	3	3	735	169	299	267	אררה"ב	
1	11	-	1	-	-	12	1	11	-	ארלנד ^{8,7}	
6	-	-	1	-	-	6	6	-	-	איטליה ^{8,7}	
100	411	-	68	-	-	511	44	139	328	בריטניה	
432	754	-	351	16	16	1,186	493	188	505	אחרות ⁷	
1,051	1,399	-	653	19	19	2,450	713	637	1,100	סך כל החשיפות למדינות זרות	
74	79	-	128	4	4	153	153	-	-	סך החשיפות למדינות LDC	

1. על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבייות ובטחונות נזילים.
2. סיכון אשראי. במכשירים פונטיים חוץ מאזניים כפי שחושב לאורך מגבלת חבות של לווה.
3. ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
4. סיכון אשראי וחוץ מאזני. סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוגנים לפי השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפי השפעת בטחונות המותרים לניפו לאורך חבוב לווה ושלי קבוצת לזויים.
5. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות. נכלול בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה, לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בקגא. תקן מספר 315 בדבר "תפרשה נוספת לחובות מסופקים"; הסכום נגלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל.
6. הן כמדוררת בהוראות ניהול בקגא. תקן מספר 202 בדבר "מדידה ותלימות הון -רכיבי הון".
7. על פי הוראות המפקח על הבנקים נדרש גלגול בשורת נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד. ליום 31 בדצמבר 2017 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.
8. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות. סכומים אלו נובעים מלווים אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי או אירלנדי. הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נתון באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות PLO.

חשיפה למדינות זרות - מאוחד (המשך)

- ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון³, לפי הנמוך.
 ליום 30 בספטמבר 2018: אין לבנק חשיפה.
 ליום 30 בספטמבר 2017: אין לבנק חשיפה.
 ליום 31 בדצמבר 2017: אין לבנק חשיפה.

- ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות^{4,2,1}:

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
סך הכל	אירלנד	הודו	סך הכל	אירלנד	הודו
במיליוני ש"ח					
101	16	85	77	5	72
(20)	(2)	(18)	(6)	(2)	(4)
(1)	-	(1)	(3)	-	(3)
80	14	66	68	3	65

סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
 שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
 שינויים אחרים
 סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
סך הכל	אירלנד	הודו	סך הכל	אירלנד	הודו
במיליוני ש"ח					
95	15	80	85	12	73
(9)	(2)	(7)	(16)	(9)	(7)
(6)	1	(7)	(1)	-	(1)
80	14	66	68	3	65

סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
 שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
 שינויים אחרים
 סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
סך הכל	אירלנד	הודו
במיליוני ש"ח		
95	15	80
2	(3)	5
(12)	-	(12)
85	12	73

סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
 שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
 שינויים אחרים
 סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

1. במסגרת הגילוי האמור נכללו מדינות העונות על הקריטריונים המפורטים להלן:
 - מדינות שקיבלו סיוע מקרן המטבע הבינלאומית - (MF).
 - המדינות המדורגות CCC ומטה בסוכנות דירוג בינלאומית.
 - המדינה מסווגת על ידי הבנק העולמי בקבוצת הכנסה נמוכה או בינונית.
2. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות, נכללו בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחובן (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה. לגבי מדינות עם בעיות נזילות, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות עם בעיות נזילות.
3. הון כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלימות ההון - רכיבי ההון".
4. אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים¹ על בסיס מאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018			דירוג אשראי חיצוני ⁵
חשיפת אשראי	סיכון אשראי ³ חוץ מאזני	סיכון אשראי ² מאזני	חשיפת אשראי	סיכון אשראי ³ חוץ מאזני	סיכון אשראי ² מאזני	
						במיליוני ש"ח
58	18	40	114	25	89	AA- עד AAA
561	4	557	588	-	588	A עד +A
21	-	21	17	-	17	BBB עד +BBB
5	-	5	4	-	4	B
-	-	-	-	-	-	ללא דרוג
645	22	623	723	25	698	סך הכל חשיפה ⁴

1. מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וקסטודיאנים.
2. פקדונות ויתרות עו"ש בבנקים, השקעות באגרות חוב, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המוצגים לפני קיזוז דו צדדי כהגדרתו בנספח ג'- בהוראת ניהול בנקאי תקין 203.
3. ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
4. לא קיימים מוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי.
5. הדרוג הינו ברמת קבוצה בנקאית מאוחדת.

הערות:

- א. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה באור 5.ה. לדוחות הכספיים).
- ב. לפירוט לגבי היקף החשיפה לקבוצות לווים בנקאיות ראה תת פרק "סיכון ריכוזיות תיק האשראי". למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 11.ב. לדוחות הכספיים.

המוסדות הנכללים בטבלה לעיל כוללים בעיקר בנקים הפועלים במדינות OECD. עיקר החשיפות ליום 30 בספטמבר 2018 הינן למוסדות הפועלים בארצות הברית, בריטניה, גרמניה ובלגיה. לבנק חשיפה בסך 2 מיליון ש"ח לבנק אירלנדי בדרוג A+ וחשיפה זניחה לבנקים הפועלים באיטליה. לא קיימת חשיפה לבנקים הפועלים ביוון, פורטוגל וספרד.

לא קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים זרים העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון.

הבנק עוקב אחר שינויים בדירוגים של מוסדות אלו המתפרסמים על ידי סוכנויות הדרוג הבינלאומיות. הבנק עוקב אחר פרמטרים נוספים המצביעים על מצבם של מוסדות אלו. פרמטרים אלו כוללים שינויים מהירים במחירי המניות, שינויים במרווחי אג"ח ו-Credit Default Swaps, עלויות גיוס מקורות ומידע נוסף המתפרסם אודות המוסדות הפיננסיים. על בסיס מכלול המידע הנאסף, הבנק מתאים את היקף החשיפה למוסדות הפיננסיים השונים.

פעילות הבנק מול בנקים בחו"ל מבוססת על מגבלות חשיפה המאושרות אחת לשנה הנבחנות באופן שוטף ומעודכנות בהתאם לצורך. חשיפת האשראי בפעילות עם בנקים בחו"ל נובעת בעיקרה מהפעילויות הבאות: הפקדת עודפי חילול, קבלת ערבויות כבטחון ללקוחות, פעילות בנגזרים, פעילות סליקה ורכישת אג"ח של בנקים.

הבנק פועל בנגזרים בעיקר מול בנקים עמם נחתמו הסכמי ISDA והסכמי CSA. לבנק הסדרי סליקה ב- Continuous Linked Settlement (CLS) אמצעות בנק בינלאומי גדול בעל דירוג גבוה, שהינו חבר מסלקת CLS. ישנם מטבעות ועסקאות הנסלקים דו-צדדית.

נגזרי ריבית IRS במטבעות יורו ודולר נסלקים במסלקת LCH באמצעות Commerzbank שהינו חבר מסלקה. יתר העסקות נסלקות דו-צדדית.

הבנק קבע מגבלות חשיפה למוסדות הפיננסיים השונים תוך התייחסות לחשיפת אשראי ישירה, לחשיפה הנובעת ממכשירים פיננסיים נגזרים ולסיכון סליקה. חשיפת האשראי הינה ברובה לטווח קצר ומהווה חלק מניהול עודפי החילול של הבנק במטבע חוץ. החשיפה ממכשירים פיננסיים נגזרים נובעת בעיקר מפעילות עם לקוחות והינה ברובה לטווחים של עד שנה.

בנוסף, פועל הבנק מול מספר מוסדות פיננסיים זרים לצורך קבלת שירותי משמורת (Custodian) בפעילות בניירות ערך זרים.

המדיניות מפרטת את דרכי השגת היעדים העסקיים הנגזרים מהתכנית האסטרטגית ואת המתודולוגיה להעמדת האשראי וניהולו. המדיניות קובעת את תאבון וסיבולת הסיכון הן לגבי עסקה ספציפית והן לגבי סיכון התיק בכללותו וזאת על מנת להגביל את החשיפה לסיכונים האשראי מסוג זה, לשמר את איכותו של תיק האשראי ולמזער את הסיכון הגלום בו.

מדיניות האשראי מתורגמת לנהלים והנחיות מפורטות להעמדת האשראי, לניהול תיק האשראי ולתהליכי הבקרה עליו. יישום הנהלים וההנחיות מאפשרים ניהול מבוקר של סיכונים הכרוכים במתן הלוואות לדיור. המדיניות נבחנת על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה ומותאמת למציאות הכלכלית וההתפתחויות בסביבה העסקית, תוך בחינת הסיכונים והשינויים בהנחיות הרגולטוריות. על מנת לתת ביטוי לשינויים אלו מעדכן הבנק מעת לעת את תמהיל המוצרים, הקריטריונים העסקיים, המגבלות ותמחור האשראי לדיור.

לתיאור מפורט ראה דוחות כספיים לשנת 2017.

התפתחות התיק:

להלן התפתחות היתרות בתיק הלוואות לדיור* של הבנק וחלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית:

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
במיליוני ש"ח			
9,133	9,125	9,348	היקף אשראי
5.7%	5.6%	2.3%	גידול למול סוף שנה קודמת
341,619	337,996	356,943	היקף אשראי כלל המערכת
2.7%	2.7%	2.6%	שיעור הבנק מכלל המערכת

* היקף האשראי לדיור, כולל קבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

חלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית בממוצע בשלוש השנים האחרונות עומד על כ- 2.7%.

פריסה גיאוגרפית:

כ- 70% מהמשכנתאות ניתנות באזור ת"א, ירושלים והמרכז (בהם מרוכזים רוב סניפי הבנק). התפלגות גיאוגרפית זו מצביעה על סיכון נמוך יחסית, לאור רמת התעסוקה באזורים אלו, נתוני הביקוש וההיצע של הדירות ולאור העובדה שמדובר באוכלוסייה מבוססת.

הלוואות בשיעור מימון העולה על 60% (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876):

להלן ביצועי הלוואות לדיור בשיעור מימון העולה על 60%:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
במיליוני ש"ח			
1,584	1,314	1,079	סך הכל ביצועים של הלוואות לדיור לתקופה
256	221	205	ביצועים לתקופה בשיעור מימון גבוה מ- 60%
16%	17%	19%	שעור ביצועים לדיור מעל 60% מתוך סך הכל ביצועים לדיור

מניתוח ביצועי המשכנתאות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, בקבוצת המשכנתאות שניתנו בשיעור מימון העולה על 60% (בהתאם לאמור בהוראת הדיווח לפיקוח 876) עולה כי, כולן ניתנו בשיעורים שבין 60%-75%. בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1 בנובמבר 2012, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור מימון העולה על 75%.

כמו כן, פילוח המשכנתאות אשר ניתנו בשיעור מימון נמוך מ- 60% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, מצביע על כך ש- 46% מהמשכנתאות ניתנו בשיעור מימון שבין 45%-60%, יתר המשכנתאות נתנו בשיעור של עד 45%.

פירוט שיעור החזר ממוצע מהכנסה פנויה (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876):

מניתוח ביצועי המשכנתאות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, לפי פילוח שיעור החזר מהכנסה פנויה (בהתאם לאמור בהוראת הדיווח לפיקוח 876) עולה כי, רובן ניתנו בשיעורים שבין 20%-30%. שיעור ביצועי ההלוואות לדיור בשיעור החזר הגבוה מ- 40% עמד על 0.1% בלבד. בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1 באוגוסט 2013, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור החזר מהכנסה פנויה העולה על 50% והלוואות הניתנות בשיעור החזר מהכנסה העולה על 40% משוקללות ב- 100% נכסי סיכון.

הלוואות לתקופות ארוכות:

כלל, תקופות ההלוואות בכל המגזרים ניתנות לתקופות של עד 25 שנה, ובאישור מערך המשכנתאות, עד 30 שנה.

להלן נתונים על התפתחות תיק הלוואות* לדיור לפי מגזרי הצמדה:

סך הכל	בביטחון דירת מגורים	למטרת מגורים											
		מגזר לא צמוד		מגזר צמוד מדד		מגזר צמוד מט"ח		מגזר לא צמוד		מגזר צמוד			
		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה			
		יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור		
9,299	408	8,891	1.1	96	11.8	1,049	9.0	797	44.1	3,925	34.0	3,024	30.09.18
9,089	364	8,725	1.2	105	11.3	987	9.2	801	44.7	3,897	33.6	2,935	31.12.17

* יתרת הלוואות מוצגת נטו, לאחר הפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה להפסדי אשראי בהלוואות לדיור:

החלטה על הפרשה להפסדי אשראי מבוצעת על בסיס סקירה של תיק האשראי לדיור, על פי נוהל מובנה, הקובע בין היתר את הסמכויות לבחינה ולהחלטה על הפרשה כאמור. ההפרשה להפסדי אשראי בהלוואות לדיור נערכת לפי עומק הפיגור, למעט הלוואות שחלות לגביהן נסיבות מיוחדות, כפי שהוגדרו בהוראות ניהול בנקאי תקין, שלגביהן נערכת הפרשה על בסיס בחינה פרטנית או קבוצתית בהתאם להוראת חובות פגומים.

להלן התפתחות נתוני יתרות הפיגור וההפרשות להפסדי אשראי בהלוואות לדיור על פני התקופות:

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
38	34	33	יתרת פיגור ברוטו (כולל ריבית פיגור)
0.42%	0.37%	0.35%	שיעור מהתיק
12	10	17	יתרת הפרשה לפי עומק פיגור
32	32	32	יתרת הפרשה קבוצתית ¹
44	42	49	סך הכל יתרת הפרשה להפסדי אשראי
0.48%	0.46%	0.52%	שיעור מהתיק

1. לרבות קבוצות רכישה.

מדיניות אשראי ללקוחות פרטיים (ללא הלוואות לדיור)

כללי:

במסגרת ניהול סיכוני אשראי לאנשים פרטיים נוקט הבנק אמצעים שונים להפחתת הסיכונים הנובעים ממתן אשראי זה. מדיניות האשראי ללקוחות פרטיים מפרטת את המדיניות בתחום האשראי בהתאמה לכללי הממשל התאגידי, כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון ואת הקווים המנחים של הדירקטוריון לדרגי הניהול השונים בהתאם לתחומי האחריות שלהם, תחום סמכותם ואופן הבקרה והדיווח שלהם לרבות על מקרים חריגים. המדיניות מגדירה לאנשי האשראי בסניפים ובמטה את העקרונות באשר לאישור האשראי ולדרך ניהול האשראי, שמעמיד הבנק ללווים. המדיניות והקווים המנחים מבוססים, בין היתר, על תיאבון הסיכון של הבנק ומגדירים את התנאים הנדרשים, על מנת לפעול בהתאם לתיאבון ובתחום סיבולת הסיכון.

לתיאור מפורט ראה דוחות כספיים לשנת 2017.

להלן יתרות אשראי מאזני לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) :

	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
שינוי באחוזים			במיליוני ש"ח
	5	3,662 *	3,849
	(3)	764 *	739
	4	4,426	4,588
	3	4,397	4,533
	110	21	44
	38	8	11
	4	4,426	4,588
	6	173	184

הלואות
כרטיסי אשראי ועו"ש
סך הכל אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)
מזה :
לא בעייתיים
בעייתיים לא פגומים
פגומים
סך הכל אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)
אשראי בסכום העולה מעל 0.5 מיליון ש"ח ללווה
* סווג מחדש.

להלן נתוני המחיקות החשבונאיות ושיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
		במיליוני ש"ח
38	43	מחיקות חשבונאיות נטו ¹
65	62	הוצאות בגין הפסדי אשראי ²
1.47%	1.81%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור לאנשים פרטיים

1. מזה: 37 מיליון ש"ח בגין הלוואות שלא קיים בגינם חשבון עו"ש (לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 - 34 מיליון ש"ח).
2. מזה: 55 מיליון ש"ח בגין הלוואות שלא קיים בגינם חשבון עו"ש (לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 - 53 מיליון ש"ח).

להלן ניתוח האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיר) לפי תקופות נותרות ממוצעות לפרעון¹:

ליום 30 בספטמבר 2018							תקופה נותרת ממוצעת לפרעון
אשראי לציבור לאנשים פרטיים							
אשראי חוץ מאזני	סך הכל אשראי מאזני	מעל 200 אלפי ש"ח	150 עד 200 אלפי ש"ח	100 עד 150 אלפי ש"ח	50 עד 100 אלפי ש"ח	50 עד אלפי ש"ח	
1,355	1,283	179	24	49	176	855	עד שנתיים
108	1,737	105	63	181	534	854	משנתיים עד 4 שנים
45	1,004	77	83	194	475	175	מ 4 שנים עד 6 שנים
8	434	35	59	210	120	10	מ 6 שנים עד 8 שנים
6	127	16	22	67	21	1	מ 8 שנים עד 10 שנים
-	3	1	1	-	1	-	מעל 10 שנים
1,522	4,588	413	252	701	1,327	1,895	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017*							תקופה נותרת ממוצעת לפרעון
אשראי לציבור לאנשים פרטיים							
אשראי חוץ מאזני	סך הכל אשראי מאזני	מעל 200 אלפי ש"ח	150 עד 200 אלפי ש"ח	100 עד 150 אלפי ש"ח	50 עד 100 אלפי ש"ח	50 עד אלפי ש"ח	
1,334	1,271	153	20	46	157	895	עד שנתיים
107	1,778	131	59	149	520	919	משנתיים עד 4 שנים
50	1,003	79	67	163	460	234	מ 4 שנים עד 6 שנים
9	311	31	33	134	103	10	מ 6 שנים עד 8 שנים
5	61	21	9	22	9	-	מ 8 שנים עד 10 שנים
-	2	1	1	-	-	-	מעל 10 שנים
1,505	4,426	416	189	514	1,249	2,058	סך הכל

1. הנתונים כוללים יתרות ומסגרות אשראי בכרטיסי אשראי.
* סווג מחדש.

להלן פילוח לפי גודל חבות לווה לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)¹:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		מדרג אשראי
חוץ מאזני	אשראי מאזני	חוץ מאזני	אשראי מאזני	
				במיליוני ש"ח
1,293	244	1,300	233	עד 10 אלפי ש"ח
120	453	122	397	מ 10 עד 20 אלפי ש"ח
42	907	43	852	מ 20 עד 40 אלפי ש"ח
17	1,335	17	1,339	מ 40 עד 80 אלפי ש"ח
33	883	40	1,102	מ 80 עד 150 אלפי ש"ח
-	322	-	389	מ 150 עד 300 אלפי ש"ח
-	282	-	276	מעל 300 אלפי ש"ח
1,505	4,426	1,522	4,588	סך הכל

1. גודל חבות לווה נקבע לפי יתרת האשראי המאזני.

להלן מידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים:

ליום 31 בדצמבר 2017*		ליום 30 בספטמבר 2018		הלוואות מסוג בלון ¹ . **
		במיליוני ש"ח		
150		172		הלוואות בפרעון חודשי
3,512		3,677		סך הכל הלוואות
3,662		3,849		** הלוואות בלון על-פי תקופה:
	109	117		עד שנתיים
	34	45		משנתיים עד 4 שנים
	7	10		מ 4 שנים עד 6 שנים

1. הלוואות שבמהלך תקופת הבלון משולמים רק תשלומי ריבית.

* סווג מחדש.

להלן פילוח בטחונות לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור):

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		ביטחונות
יתרת אשראי חוץ-מאזני	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	יתרת אשראי מאזני	
				במיליוני ש"ח
1,420	2,038	1,424	1,886	סך אשראי שאינו מגובה בביטחונות
85	2,388	98	2,702	סך אשראי המגובה בביטחונות ¹
1,505	4,426	1,522	4,588	סך הכל
67	*124	69	148	¹ מזה: פקדונות וניירות ערך
5	53	13	68	נדל"ן
13	*2,211	16	2,486	אחר (בעיקר רכב)

* סווג מחדש.

להלן פילוח תיק הנכסים הפיננסיים לפי גובה הכנסה ויתרות האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיר):

ליום 30 בספטמבר 2018						גובה הכנסה/ נכסים פיננסיים
אשראי לציבור לאנשים פרטיים						
סך הכל	מעל 500 אלפי ש"ח	200 עד 500 אלפי ש"ח	50 עד 200 אלפי ש"ח	10 עד 50 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	
						חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון*
2,912	2	2	2	1	2,905	
99	6	2	7	9	75	נמוכה מ 5 אלפי ש"ח
182	12	9	20	35	106	מ 5 עד 10 אלפי ש"ח
216	8	12	29	46	121	מ 10 עד 15 אלפי ש"ח
207	10	12	32	46	107	מ 15 עד 20 אלפי ש"ח
972	141	103	197	184	347	מ 20 אלפי ש"ח ומעלה
4,588	179	140	287	321	3,661	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017						גובה הכנסה/ נכסים פיננסיים
אשראי לציבור לאנשים פרטיים						
סך הכל	מעל 500 אלפי ש"ח	200 עד 500 אלפי ש"ח	50 עד 200 אלפי ש"ח	10 עד 50 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	
						חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון*
2,615	1	1	3	-	2,610	
111	4	4	7	11	85	נמוכה מ 5 אלפי ש"ח
204	8	8	25	35	128	מ 5 עד 10 אלפי ש"ח
233	8	11	33	50	131	מ 10 עד 15 אלפי ש"ח
231	11	14	35	49	122	מ 15 עד 20 אלפי ש"ח
1,032	139	107	201	199	386	מ 20 אלפי ש"ח ומעלה
4,426	171	145	304	344	3,462	סך הכל

* בעיקר בגין אשראי שהועמד במסגרת תיק מימון ישיר וחברת הבת המאוחדת אגוד לסינג בע"מ. בשל אופי ניהול החשבון ההכנסה אינה באה לידי ביטוי בחשבון העו"ש.

להלן פילוח הכנסה קבועה לחשבון אנשים פרטיים (ללא הלוואת לדיור):

ליום 30 בספטמבר 2018							הכנסה קבועה לחשבון
אשראי לציבור לאנשים פרטיים							
אשראי חוץ מאזני	סך הכל אשראי מאזני	מעל 200 אלפי ש"ח	150 עד 200 אלפי ש"ח	100 עד 150 אלפי ש"ח	50 עד 100 אלפי ש"ח	עד 50 אלפי ש"ח	
							במיליוני ש"ח
35	2,912	119	158	428	935	1,272	ללא הכנסה קבועה*
261	281	42	12	24	74	129	עד 10 אלפי ש"ח
377	423	28	21	57	127	190	מ 10 עד 20 אלפי ש"ח
849	972	224	61	192	191	304	מעל 20 אלפי ש"ח
1,522	4,588	413	252	701	1,327	1,895	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017							הכנסה קבועה לחשבון
אשראי לציבור לאנשים פרטיים							
אשראי חוץ מאזני	סך הכל אשראי מאזני	מעל 200 אלפי ש"ח	150 עד 200 אלפי ש"ח	100 עד 150 אלפי ש"ח	50 עד 100 אלפי ש"ח	עד 50 אלפי ש"ח	
							במיליוני ש"ח
25	2,615	40	75	270	784	1,446	ללא הכנסה קבועה*
244	315	44	10	24	77	160	עד 10 אלפי ש"ח
373	464	30	20	65	155	194	מ 10 עד 20 אלפי ש"ח
863	1,032	302	84	155	233	258	מעל 20 אלפי ש"ח
1,505	4,426	416	189	514	1,249	2,058	סך הכל

* בעיקר בגין אשראי שהועמד במסגרת תיק מימון ישיר וחברת הבת המאוחדת אגוד לסינג בע"מ. בשל אופי ניהול החשבון ההכנסה אינה באה לידי ביטוי בחשבון העו"ש.

אשראי לבינוי ונדל"ן

הבנק מתמקד בליווי פרויקטים למגורים באזורי ביקוש ובעיקר בתחומים הבאים:
 - מיקוד בפרוייקטים בעלי שיעורי רווח נאותים וסיכון נמוך.
 - מיקוד באזורי ביקוש ובעיקר מימון בניית דירות סטנדרטיות.

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל לבינוי ונדל"ן, ליום 30 בספטמבר 2018 (במיליוני ש"ח):

סוג הלונה	
4,939	ייזום בניה
157	קבוצות רכישה
258	עבודות הנדסה אזרחית (תשתיות)
1,849	נדל"ן מניב
7,203	סך הכל ענף בינוי ונדל"ן****
80	תעשייה וחרושת במוצרי בניה
72	מסחר במוצרי בניה
7,355	סך הכל

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל בענף בינוי ונדל"ן ליום 30 בספטמבר 2018 (במיליוני ש"ח):

סוג האשראי	
1,896	אשראי מאזני לענף הבניה
1,004	מזה: אשראי מאזני לליווי פרויקטים
108	מזה: אשראי מאזני לקבוצות רכישה (מעל 10 יח"ד)
1,062	נדל"ן
485	אג"ח קונצרני**
2,093	ערביות/ ערביות מכר*
1,590	התחייבויות למתן אשראי- מסגרות
77	אחר
7,203	סיכון אשראי כולל****
17.36%	סך הכל חבות ענף הבינוי והנדל"ן*** מסך הכל חבויות הציבור

* ערביות מכר משוקללות לפי 10%/50% וערביות אחרות לפי 100%.
 ** אג"ח קונצרני המוחזק על ידי הנוסטרו.
 *** על פי מדידת ריכוזיות ענפית כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 315.
 **** כולל 173 מיליון ש"ח אג"חים בגין פעילות חו"ל.

ליום 30 בספטמבר 2018 הבנק מממן 144 פרויקטים בשלבים שונים, עם היקף של כ- 6,546 יחידות דיור. מתוכם כ- 67.9% באזורי הביקוש.

להלן התפלגות הפרוייקטים על פי מיקום גיאוגרפי, ליום 30 בספטמבר 2018:

מסגרות מאושרות		מסגרות ניצול בפועל *		מספר פרויקטים	איזור
ניצול בפועל *	מסגרות מאושרות	ניצול בפועל *	מסגרות מאושרות		
	באחוזים		במיליוני ש"ח		
4.17	5.65	176	348	9	ירושלים וסביבותיה
10.15	10.52	429	648	11	תל אביב
51.12	50.62	2,160	3,118	69	מרכז
12.45	10.29	526	634	21	צפון
22.11	22.92	934	1,412	34	דרום
100	100	4,225	6,160	144	סך הכל

* כולל אשראי מאזני וחוץ מאזני ללא התחייבויות למתן אשראי.

מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת אשראי ללקוחותיו ברמת מינוף שעולה באופן משמעותי על המקובל בענף עליו נמנה הלקוח וכן למטרת מימון הוני שבעיקרו למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים, המתאפייני לעיתים בסכומים או שיעורי מימון גבוהים, כאשר יכולת פירעון האשראי מבוססת בעיקרה על התאגיד הנרכש. כל בקשה לאשראי מסוג זה נבחנת לגופה, תוך התחשבות בטיב הלקוח, יכולת ההחזר והביטחונות המוצעים. היקף חשיפת האשראי כפוף למגבלות רגולטוריות ולמדיניות הבנק (שהינה שמרנית יותר מאשר המגבלות הרגולטוריות).

בעדכון מדיניות ניהול סיכון האשראי העסקי לשנת 2016 ההגדרות והמגבלות בנושא הורחבו, וזאת לאור עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 327 "ניהול הלוואות ממונפות" ו- 323 "מגבלות על מימון עסקאות הוניות", בתוקף מיום ה- 1 בינואר 2016.

להלן התפלגות החשיפה לעסקאות מימון ממונף לפי ענפי משק ולפי אזור גיאוגרפי⁴:

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018			
מאזני ¹	חוץ מאזני סך הכל ²		מאזני ¹	חוץ מאזני סך הכל ²		מאזני ¹	חוץ מאזני סך הכל ²		
במיליוני ש"ח									
ישראל:									
181	50	231	134	15	149	154	8	162	מסחר
22	-	22	22	-	22	191	32	223	תעשייה ³
112	129	241	100	28	128	-	12	12	בינוי ³
74	-	74	77	-	77	98	-	98	פעילות נדל"ן
101	-	101	100	-	100	90	-	90	כרייה וחציבה
87	-	87	90	-	90	84	-	84	שירותים פיננסיים
577	179	756	523	43	566	617	52	669	סך הכל
אירופה:									
31	29	60	31	29	60	32	30	62	בינוי ונדל"ן
608	208	816	554	72	626	649	82	731	סך הכל מימון ממונף

1. יתרה מאזנית נטו בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי וביטחונות המותרים לניכוי לפי סעיף 5 בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.
2. יתרת חבות נטו העולה על הסף שנקבע לגבי מימון הוני (35 מיליון ש"ח) בהוראת ניהול בנקאי תקין 323. הבנק אימץ סף זה גם לגבי מימון ממונף אחר.
3. ליום 30 בספטמבר 2018, קיימים שני לקוחות בענף התעשייה שחובם, לאחר ניכוי הפרשות פרטניות להפסדי אשראי הינו כ- 173 מיליון ש"ח מסווג כחוב פגום ולקוח בענף הבינוי המסווג כחוב פגום שחובו לאחר ניכוי הפרשות פרטניות להפסדי אשראי הינו כ- 12 מיליון ש"ח.
4. אחד מבעלי השליטה, בעקיפין, בחברה שהינה בישראל, הינו בעל דרכון של אירלנד. אין חשיפה לפורטוגל, יוון, ספרד או איטליה.

סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים עקב שינוי בתנאי השוק (רמת מחירים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות)¹. הדירקטוריון מתווה מסגרת לניהול סיכון השוק, וסוקר בתדירות שנתית לפחות את מסמך מדיניות השוק של הבנק.

המבנה הארגוני לניהול סיכוני השוק מבוסס על כללי הממשל התאגידי וכולל את שלושת קווי ההגנה, בהתאם להגדרות המפורטות בהוראת ניהול בנקאי תקין 310.

מדידת סיכוני השוק מבוצעת ביחס למכלול גורמי סיכוני השוק שזוהו במוצרים ופעילויות הבנק, המאזניות והחוץ מאזניות באמצעות מודל הערך שבסיכון (VAR) אשר מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה). ככלל, החישוב מבוצע בשיטה הפרמטרית ובשיטה ההיסטורית ברמת ביטחון של 99% ומבוצע ברמה יומית.

בנוסף למודל VAR הבנק מפעיל תרחישי קיצון (Stress) הוליסטיים ולסיכון ריבית בפרט, ובכלל זה Stressed VAR. מטרת תרחישי הקיצון הינה הערכת השפעתם הפוטנציאלית של אירוע חריג או שורת אירועים חריגים על התממשותם של סיכונים והשפעתם על יציבות הבנק.

תהליכי הניטור והבקרה מבוצעים בקווי הגנה ראשון תוך ניטור החשיפות בפועל אל מול המגבלות בחתך קווי עסקים וחתך סיכונים, והצפת התראות על חריגות ועל קרבה למגבלות, מעקב אחר גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים, למידע נוסף על ניהול סיכון השוק ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

להלן ריכוז מגבלות סיכון השוק הכוללות והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח במונחי VAR (מדידת VAR ל-10 ימים, למעט בתיק הבנקאי לחודש קלנדר)¹:

		בפועל		מגבלה			
	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018			
מגזר					סוג מגבלה		
סה"כ	92.5	80.0	160	160	חשיפת שוק כוללת ²		
					חשיפת שוק כוללת		
	9.4	11.1	50	50	בתיק למסחר ²		
	48.5	40.0	150	150	חשיפת ריבית כוללת ²		
	4.4%	4.1%	7.5%	7.5%	DV כולל ³		
	17.9	21.4	60	60	VAR ²		
	18.3	16.7	30	30	VAR ²		
	6.7	1.3	28	28	תרחישים VOL/SPOT		

1. בחישוב הסך הכל מובאים בחשבון הקטנות סיכוני הריבית בגין מיתאמים (קורלציות) בחשיפות הריבית ובסיס המט"ח בין מטבעות שונים ועל פני התקופות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר בנפרד.
2. מדידת ה-VAR בתיק הבנקאי לחודש קלנדר ובתיק למסחר ל-10 ימים.
3. מחושב כשיעור מההון העצמי.

¹ סעיף 2א', הוראת ניהול בנקאי תקין 339 - ניהול סיכוני שוק.

סיכון ריבית

סיכון ריבית הינו סיכון הנובע מהשפעה אפשרית של שינויים בעקומי ריבית ובמתאם בין הריביות על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל חשיפות הריבית.

מפורט להלן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשערי ריבית):

ליום 30 בספטמבר 2018					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
					במיליוני ש"ח
40,195	74	696	3,006	5,740	30,679
40,273	406	3,573	18,743	203	17,348
38,215	339	1,082	5,551	3,694	27,549
40,120	143	3,199	16,154	1,243	19,381
2,133	(2)	(12)	44	1,006	1,097

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחוזי מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחוזי מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2017					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
					במיליוני ש"ח
41,752	91	476	3,391	5,981	31,813
35,916	621	3,569	15,233	1,199	15,294
39,500	458	1,133	5,533	3,806	28,570
36,046	253	2,986	12,794	1,075	18,938
2,122	1	(74)	297	2,299	(401)

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחוזי מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחוזי מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2017					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
					במיליוני ש"ח
40,736	447	747	3,193	5,517	30,832
36,496	436	2,866	14,924	1,204	17,066
38,461	414	1,026	5,049	3,811	28,161
36,633	473	2,672	13,059	1,281	19,148
2,138	(4)	(85)	9	1,629	589

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחוזי מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחוזי מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

לפירוט נוסף בדבר ההנחות והפרמטרים ששימשו לחישוב השווי ההוגן - ראה באור 15.א.ג. בדוחות הכספיים. ראה הערות להלן.

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

ליום 30 בספטמבר 2018									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
סך הכל	סך הכל	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד	לא צמוד	לממד
במיליוני ש"ח באחוזים		במיליוני ש"ח							
(12.6%)	(269)	1,864	-	(3)	(15)	(24)	919	987	גידול מידי מקביל של 1%
(1.5%)	(31)	2,102	-	(2)	(13)	29	995	1,093	גידול מידי מקביל של 0.1%
12.9%	275	2,408	-	(1)	(13)	83	1,111	1,228	קטון מידי מקביל של 1%

ליום 30 בספטמבר 2017									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
סך הכל	סך הכל	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד	לא צמוד	לממד
במיליוני ש"ח באחוזים		במיליוני ש"ח							
(12.1%)	(256)	1,866	-	(3)	(71)	243	2,203	(506)	גידול מידי מקביל של 1%
(1.2%)	(26)	2,096	-	(3)	(67)	290	2,288	(412)	גידול מידי מקביל של 0.1%
13.7%	290	2,412	-	(2)	(61)	347	2,406	(278)	קטון מידי מקביל של 1%

ליום 31 בדצמבר 2017									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
סך הכל	סך הכל	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד	לא צמוד	לממד
במיליוני ש"ח באחוזים		במיליוני ש"ח							
(12.3%)	(264)	1,874	-	(6)	(88)	(63)	1,545	486	גידול מידי מקביל של 1%
(0.9%)	(20)	2,118	-	(5)	(85)	-	1,629	579	גידול מידי מקביל של 0.1%
13.6%	291	2,429	-	(4)	(82)	61	1,743	711	קטון מידי מקביל של 1%

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים, לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
3. סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבורסות 15 או בדוחות הכספיים.
4. שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של המכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

הערה:

לא ארע בעשר השנים האחרונות שינוי שבועי מצטבר אשר לו היה מתרחש במועד הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

סיכון בסיס

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על הון הבנק וכוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית (סוגריים מייצגים קיטון):

דולר	אירו	ליש"ט	יין	פר"ש	מט"ח אחר	
במיליוני ש"ח						
22.0	(4.9)	0.1	0.1	(0.3)	(-*)	ליום 30 בספטמבר 2018
(16.2)	7.1	(0.1)	(0.1)	0.3	-*	עליה של 10%
						ירידה של 10%
מדד						
במיליוני ש"ח						ליום 30 בספטמבר 2018
23.7						עליה של 3%
(23.7)						ירידה של 3%
דולר	אירו	ליש"ט	יין	פר"ש	מט"ח אחר	
במיליוני ש"ח						
11.4	8.2	*-	(0.1)	0.2	(0.2)	ליום 30 בספטמבר 2017
15.4	(4.5)	(*)	0.1	(0.2)	0.2	עליה של 10%
						ירידה של 10%
מדד						
במיליוני ש"ח						ליום 30 בספטמבר 2017
26.9						עליה של 3%
(26.9)						ירידה של 3%
דולר	אירו	ליש"ט	יין	פר"ש	מט"ח אחר	
במיליוני ש"ח						
22.3	(8.2)	0.1	1.0	0.1	(0.8)	ליום 31 בדצמבר 2017
(17.5)	(6.6)	(0.1)	(1.0)	(0.1)	0.8	עליה של 10%
						ירידה של 10%
מדד						
במיליוני ש"ח						ליום 31 בדצמבר 2017
45.0						עליה של 3%
(45.0)						ירידה של 3%

* נמוך מ-0.1.

להלן תמצית מאזני ההצמדה:

ליום 30 בספטמבר 2018					
סך הכל	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	
41,680	761	4,138	5,869	30,912	נכסים
39,111	264	7,213	4,049	27,585	התחייבויות
<u>2,569</u>	<u>497</u>	<u>(3,075)</u>	<u>1,820</u>	<u>3,327</u>	
		3,067	(1,031)	(2,036)	עסקות עתידיות, נטו
		150	-	(150)	אופציות (שווי דלתא)
		<u>* 142</u>	<u>789</u>	<u>1,141</u>	סך הכל

* מזה: דולר - 153 מיליון ש"ח, אירו - (9) מיליון ש"ח מטבעות אחרים (2) מיליון ש"ח.

ליום 30 בספטמבר 2017					
סך הכל	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	
42,882	718	4,055	6,098	32,011	נכסים
40,374	207	7,282	4,008	28,877	התחייבויות
<u>2,508</u>	<u>511</u>	<u>(3,227)</u>	<u>2,090</u>	<u>3,134</u>	
		2,884	122	(3,006)	עסקות עתידיות, נטו
		428	-	(428)	אופציות (שווי דלתא)
		<u>* 85</u>	<u>2,212</u>	<u>(300)</u>	סך הכל

* מזה: דולר - 103 מיליון ש"ח, אירו - (16) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים - (4) מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2017					
סך הכל	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	
41,892	734	4,521	5,604	31,033	נכסים
39,379	222	6,634	4,029	28,494	התחייבויות
<u>2,513</u>	<u>512</u>	<u>(2,113)</u>	<u>1,575</u>	<u>2,539</u>	
		2,035	(77)	(1,958)	עסקות עתידיות, נטו
		187	-	(187)	אופציות (שווי דלתא)
		<u>* 109</u>	<u>1,498</u>	<u>394</u>	סך הכל

* מזה: דולר - 118 מיליון ש"ח, אירו - (13) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים - 4 מיליון ש"ח.

פריטים נוספים בדבר חלוקת הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ראה באור 14 לדוחות הכספיים.

הערות לחשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2018 - מאוחד

הערות ספציפיות:

- א. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- ב. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- ג. כולל מניות המוצגות בטור "ללא פירעון".
- ד. לרבות מטבעי ישראל צמוד למט"ח.

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות לפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן, הכלול בגינו בביאור 15 בדוחות הכספיים.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
5. מכשירים המגלמים אופציות שלא הופרדו מהחזזה המארח, בהתאם לכללי החשבונאות, נכללים בפריסת המכשירים הפיננסיים.

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" (LCR) מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" ומקדמי הביטחון בגינם (המונה) וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה). החל מיום 1 בינואר 2017 הדרישה המזערית עומדת על 100%.

לאור חוסר הוודאות בו פועל הבנק מעסקת מכירה הבנק, החליט דירקטוריון הבנק על שמירה על יחס כיסוי נזילות (LCR) גבוה יותר מהמתווה שנקבע. ליום 30 בספטמבר 2018 נקבע יעד יחס כיסוי נזילות (LCR) 120% (סיבולת סיכון של 115%). כאמור, בהתאם להתפתחויות ובינן הירידה בסיכון המוניטין, החליט דירקטוריון הבנק באוקטובר 2018 על חזרה למתווה הרגיל (סיבולת סיכון של 105%).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018
129%	128%	130%
100%	100%	100%

יחס כיסוי הנזילות *
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* מחושב על בסיס ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון המדווח.

הבנק מעריך את פרופיל סיכון הנזילות בראיה רחבה, הכוללת שימוש במגוון מדדי סיכון ופרמטרים נוספים להערכת היבטי סיכון הנזילות השונים, לרבות: נזילות יומית ותוך יומית, נזילות עד חודש (לפי מודל פנימי ו-LCR), נזילות לטווח ארוך (יחס מימון יציב), מגוון מדדים ביחס לתמהיל ומבנה המקורות (שיעור פיקדונות עד חודש, שיעור פיקדונות לילה, מדדי ריכוזיות מפקידים וכו'), ניתוח פערי נזילות עבור טווחי זמן שונים ועוד. הבנק קבע מגבלות לפרמטרים אלה ומנטר את רובם בתדירות יומית. נכון למועד הדוח היקף פיקדונותיהם של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות הסתכם בסך 1,737 מיליון ש"ח המהווים כ- 5% מסך פקדונות הציבור.

לעניין אופן ניהול סיכונים הנזילות בבנק, לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017. למידע נוסף על ניהול הנזילות ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציבוריים, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

לעניין אופן ניהול הסיכון התפעולי בבנק ובכלל זה מערכת המידע והמחשוב של הבנק, הגנת סייבר, אבטחת מידע והמשכיות עסקית, לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.

מערכות המידע מהוות עמוד שדרה של הבנקים לפעילות שוטפת תקינה, לדיווח כספי ורגולטורי ולניהול הסיכונים. לבנק התקשרות מהותית רבת שנים עם בנק לאומי בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות בשיטה של מיקור חוץ, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016.

ממועד זה החלה תקופה של שלוש שנים המוגדרת כ"פרויקט סיום ההתקשרות". ההתקשרות עם בנק לאומי מגובה באישורים הרגולטוריים הנדרשים, והצדדים פועלים לחידושם לפי הצורך.

לבנק תלות בלאומי היות ולא קיימת חלופה מידית זמינה למערכות המסופקות על ידו, ולכן נזק להן עלול לגרום לבנק לחשיפה או נזק מהותי. עם התקרבות מועד סיום תקופת ההתקשרות עם לאומי, הבנק החל בבחינת האפשרויות העומדות בפניו ובמסגרת זו פנה לספקים שונים לצורך קבלת הצעות לשירותי מחשוב ותפעול ובחן הצעות ראשוניות שלהם תוך הסתייעות בשירותי ייעוץ חיצוניים, ובפיקוח ועדת מחשוב ייעודית של הדיקטוריון. יחד עם זאת, ההתקדמות לשלב של כניסה להתחייבויות מול הספקים נדחתה בעקבות חוסר הוודאות שנבע מהודעת בעלי השליטה על התקשרותם עם בנק מזרחי.

לאור התמשכותו של מצב אי הוודאות והעיכוב בלוחות הזמנים של הפרויקט, אישר דירקטוריון הבנק ביום ה-29 במרס 2018 את הצעת בנק לאומי שהתקבלה בבנק באותו מועד, שעיקרה הינם כי על רקע העסקה של בעלי השליטה יסכים בנק לאומי, לפני משורת הדיון, לדחות את תום תקופת ההיפרדות לתקופה של עד 18 חודשים נוספים, ובלבד שבכל מקרה בו יבקש הבנק להקדים את תום תקופת ההפרדות, תינתן ללאומי הודעה מוקדמת של 24 חודשים לפחות לפני מועד סיום ההפרדות. הצדדים יפנו לקבלת אישור הממונה על ההגבלים העסקיים והמפקחת על הבנקים לצורך יישום האמור.

בעלי השליטה הודיעו ביום 25 ביוני 2018 אודות ניהול מגעים מתקדמים על הארכת תוקפו של ההסכם עם בנק מזרחי וכוונתם להגיש ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 5 באוגוסט, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה התקשרו בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק עם בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר, 2017, הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 6 באוגוסט, 2018 קיבל דירקטוריון הבנק החלטה לפיה מאחר והוא סבור כי חלופה אסטרטגית של מיזוג הבנק היא חלופה העולה בקנה אחד עם טובת הבנק ונוכח השלכות החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים על אפשרויות מיזוג הבנק בעתיד, הבנק יצטרף לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי, ככל שזה יוגש, וזאת על מנת לשמור על אפשרויות עתידיות למיזוג הבנק, ומבלי לנקוט עמדה כלשהי ביחס לתנאי ההתקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי. ובהתאם לכך הצטרף הבנק לערר שהוגש בחודש ספטמבר 2018 על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. הבנק ימשיך לבחון ולעקוב אחר השלכות תקופת אי הוודאות על הסיכון התפעולי.

על רקע התמשכות חוסר הוודאות הנגזרת מהחלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים ומערר התלוי ועומד על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים, והשלכותיה על תכנון והתקשרויות ארוכי טווח, ומאחר ונוכח התארכות תקופת אי הוודאות, תתכן עלייה בסיכון באשר ליכולתו של הבנק להשלים את פרויקט החלפת מערכות מחשוב בלוחות הזמנים הרלוונטיים, כמו גם בעלויות המחשוב של הבנק, הבנק בוחן את החלופות העומדות בפניו ונעזר לשם כך בחברת ייעוץ חיצונית, על מנת להבטיח המשכיות קבלת שירותים ביחס למערכות הליבה שלו, ובכלל זה נבחנת האפשרות להאריך קבלת שירותי המחשוב מבנק לאומי לפרק זמן נוסף, מעבר למועד ההתנתקות הידוע לבנק כיום מקבלת שירותי המחשוב מלאומי.

למידע נוסף על ניהול סיכון התפעולי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון סייבר

סיכון סייבר מוגדר כסיכון להתממשות אירוע סייבר שהינו אירוע אשר במהלכו מתרחשת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי או מטעם גורמים (חיצוניים או פנימיים).
ניהול סיכון הסייבר בבנק מיושם בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 361 – ניהול הגנת הסייבר וכן על פי הוראות רלוונטיות בנושאי ניהול טכנולוגיות וניהול סיכון תפעולי. נושאים אלה מעוגנים במסמכי מדיניות יעודים ופרטניים.
למידע נוסף על ניהול סיכון הסייבר ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון ציות

סיכון ציות מוגדר כסיכון שתאגיד יסבול מסנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות חוק, רגולציה, נהלים פנימיים וקודים אתיים.
לעניין אופן ניהול סיכון הציות בבנק לא חל שינוי מהותי נוסף למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.
למידע נוסף על ניהול סיכון הציות ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2017 ודוח מפורט על הסיכונים תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הינו סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או לצעדי עונשין (Fines Penalties) כתוצאה מפעילות פיקוחית (Punitive Damages), כמו גם מהסדרים פרטניים.
לעניין אופן ניהול הסיכון המשפטי בבנק לא חל שינוי מהותי נוסף למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הוא הסיכון לרווחי התאגיד, ליציבותו או ליכולתו להשיג את יעדיו, כתוצאה מפגיעה במוניטין העשוי לנבוע מהתנהלות התאגיד, מצבו הפיננסי או פרסום שלילי (אמיתי או כוזב) ועלול לבוא לידי ביטוי בתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על אמון הציבור בבנק ועל יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון (כגון באמצעות שווקים בין-בנקאיים או שוקי איגוח).
לעניין אופן ניהול סיכון המוניטין בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.
בעקבות הכרזת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין כוונתם לפעול למכירת החזקותיהם בבנק חלה עליה בסיכון המוניטין של הבנק. נציין כי למרות הכרזת בעלי המניות, הערכת השוק את השפעת סיכון המוניטין על פוזיציות הנזילות הכללית של הבנק ממשיכה להיות נמוכה. בהתאם הבנק מעריך כי חלה התמתנות בסיכון זה.
הבנק ימשיך לבחון ולעקוב אחר השלכות הודעת בעלי השליטה בבנק על התקשרותם עם בנק מזרחי ובקשר עם הגשת הערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 30 במאי 2018 להתנגד לאישור המיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי, כמפורט לעיל, על סיכון המוניטין.
לפירוט נוסף בהקשר זה, ראה פרק "סיכונים מובילים ומתפתחים" בדוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון אסטרטגי

הסיכון האסטרטגי הינו סיכון נוכחי או עתידי לרווחי הבנק, להון, למוניטין או למעמד הבנק, אשר עלול לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום לא נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה נוצר ממידת התאימות של המטרות האסטרטגיות שהציב הבנק, ליכולותיו ולסביבה הכלכלית בה הוא פועל, מישימות תכניות העבודה והיעדים שהוגדרו לצורך השגתן, מהמשאבים שהוגדרו לצורך העמידה בתכניות ומאיכות היישום של מרכיבי התכניות. חברי הנהלת הבנק אחראים לניהול הסיכון, כל אחד בתחומו.

לאור הכרזת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין כוונתם לפעול למכירת החזקותיהם בבנק, ונוכח חוסר הוודאות בו פועל הבנק בעקבות כך, פחתה רמת הוודאות הנוגעת להתממשות התוכנית האסטרטגית של הבנק, ובהתאמה, עלה הסיכון האסטרטגי. בנוסף, לאור הגשת הערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים, ולוחות הזמנים הצפויים להשלמת תהליך הערר, מתארכת תקופת אי הוודאות איתה מתמודד הבנק, תוך פוטנציאל לעלית מדרגה נוספת בסיכון האסטרטגי. לפרטים נוספים בדבר ניהול הסיכון האסטרטגי בבנק, ראה גם בדוח המפורט על הסיכונים לשנת 2017. לפירוט נוסף, ראה פרק סיכונים מובילים ומתפתחים בדוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. לעניין אופן ניהול הסיכון הסביבתי בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.

הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון

טבלת גורמי הסיכון להלן מבוססת על מתודולוגיה מעודכנת, המשלימה תהליך מקיף שערך הבנק לעדכון הגישה המשמשת להערכת הסיכון הכולל בקווי העסקים השונים. בהתאם למתודולוגיה, מידת ההשפעה של גורמי הסיכון השונים בטבלה להלן, מבטאת את המידה בה גורם הסיכון משקף איום על יציבות הבנק. ההשפעה המוצגת להלן גובשה תוך התאמה ככל הניתן לתהליך ה- ICAAP ותוצאותיו, תוך בחינת היבטים איכותיים וכמותיים, כולל פרופיל הסיכון של הבנק ולתהליכי מדידת הסיכונים השוטפים, והיא מבוססת על אמידת חשיפת פעילותו של הבנק לסיכונים השונים והשפעתם על הלימות הונו יציבותו. בהתאם, ככלל התפיסה מבוססת על אחד או שני פרמטרים מרכזיים:

- **השפעת הסיכון במצב עסקים הרגיל** - באמצעות שיעור הקצאת ההון.
 - **השפעת הסיכון תחת תנאי קיצון** - באמצעות ההשפעה על הלימות ההון רובד 1 בתרחיש קיצון.
- סיכונים קשים לכימות דוגמת סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וכיו"ב, מוערכים באופן סובייקטיבי, על ידי הגורמים הרלוונטיים בבנק, ובהתבסס על תוצרי ה- ICAAP.

להלן מפורטת הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון בבנק ליום 30 בספטמבר 2018

<u>גורם הסיכון</u>	<u>השפעת הסיכון (גדולה, בינונית, קטנה)</u>
1. השפעה כוללת של סיכונים האשראי ¹	בינונית
1.1 סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	בינונית
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית ²	בינונית-נמוכה
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים ²	בינונית
2. השפעה כוללת של סיכונים שוק ¹	בינונית
2.1 סיכון ריבית	בינונית
2.2 סיכון בסיס (אינפלציה ושערי חליפין)	נמוכה
2.3 סיכון אופציות	נמוכה
2.4 סיכון מחירי מניות	נמוכה
3. סיכון נזילות	נמוכה
4. סיכון תפעולי	בינונית-גבוהה*
5. סיכון משפטי	נמוכה
6. סיכון מוניטין	בינונית- נמוכה*
7. סיכון סליקה	נמוכה
8. סיכון אסטרטגי	בינונית-גבוהה*

1. השפעה כוללת של סיכונים האשראי וסיכונים השוק נקבעה על פי הערכת הסיכון הגבוהה ביותר מבין תתי הסיכונים.
2. החישוב הינו על בסיס אשראי ברוטו ללא ביטחונות המותרים לניכוי.

*לאור אי הודאות הנובעת מהשלכות הכרזת בעלי מניות הבנק בדבר כוונתם למכירת אחזקותיהם בבנק חלה ברבעון הראשון של שנת 2018 עליה נוספת בהערכת הסיכון התפעולי ("מ"בינונית" ל"בינונית- גבוהה" וזאת בהמשך להחמרה שבוצעה בסוף רבעון רביעי 2017). כמו כן החל מסוף רבעון שלישי 2017 חלה עלייה בהערכת סיכון המוניטין ("מ"נמוכה" ל-"בינונית") ובהערכת הסיכון האסטרטגי ("מ"נמוכה" ל"בינונית-גבוהה").

לאור השפעה לא מהותית של החשיפה התקשורתית על מוניטין הבנק כפי המשתקף בפעילותו השוטפת, ירדה ברבעון השלישי של השנה הערכת סיכון המוניטין מ"בינונית" ל-"בינונית- נמוכה".

יצוין כי הגשת הערר של בעלי השליטה והבנק על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים גורמת להתארכות של תקופת אי הודאות, ועלולה לגרום לעלייה נוספת ברמת הסיכון בתחומים המתוארים לעיל. בפרט עלולה לפגוע ביכולת הבנק לעמוד בלו"ז פרויקט הסבת מערכות המחשב, תוך פוטנציאל לגידול בעלויות, אשר עלולים להביא גם לעלית מדרגה בסיכון האסטרטגי של הבנק. עם כניסתה לתפקיד של המנכ"לית החדשה, מבוצעת בחינה לגבי התאמתה של תכנית העבודה של הבנק לתוכנית האסטרטגית ולתקופת אי הודאות בה מצוי הבנק. במקביל נבחנות חלופות להתמודדות בנוגע לפרויקט הסבת מערכות המחשב, על רקע התמשכות אי הודאות. לפירוט נוסף ראה פרק "סיכונים מובלים ומתפתחים" בדוח המפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

הערות:

- ראה גם פרק תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים. לפירוט אודות סיכונים מובלים ומתפתחים למידע נוסף ראה דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.
- הערכת דרגות ההשפעה של הסיכונים מבוססת על מתודולוגיה פנימית של הבנק ואיננה ניתנת להשוואה בין הבנקים השונים.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים

כללי החשבונאות המשמשים לעריכת הדוחות הכספיים מפורטים בבאור 1 בדוחות כספיים אלו ובדוחות הכספיים לשנת 2017. יישום כללים אלה על ידי הנהלת הבנק כרוך בהנחות ובאומדנים שונים המשפיעים על ערכם של הנכסים, ההתחייבויות והתוצאות העסקיות של הבנק. הנושאים בהם האומדנים וההנחות קריטיים לדעת הנהלה הינם:

הפרשה להפסדי אשראי, הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של אגרות חוב זמינות למכירה, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, זכויות עובדים, מכשירים פיננסיים נגזרים, תביעות תלויות, בניינים וציוד ומיסים נדחים. הנהלת הבנק סבורה כי האומדנים וההערכות שישמשו בהכנת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 לא חלו שינויים מהותיים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.

בקורות ונהלים

בדוחות הכספיים השנתיים של שנת 2017 פורטו בהרחבה בהוראות בנק ישראל בקשר ליישום סעיפי 302 ו-404 לחוק "Sarbanes Oxley" (להלן: "Sox"). כמו כן פורט אופן יישומם בבנק. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 המשיך הבנק בעדכון ותחזוקה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, כפי שנקבע בתכנית עבודה ייעודית לנושא ה- Sox לשנת 2018, אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

הדירקטוריון מודה להנהלת הבנק, למנהלים ולכל צוות העובדים על עבודתם המסורה ועל תרומתם כפי שבאה לידי ביטוי בתוצאות הכספיות בתקופה הנסקרת.

שבי שמר
מנהלת כללית ראשית

זאב אבולס
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 29 בנובמבר 2018.

הצהרה (Certification)

אני, שבי שמר, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתכם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שבי שמר

מנהלת כללית ראשית

29 בנובמבר 2018

הצהרה (Certification)

אני, ארנון זית, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתכם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון זית

חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

29 בנובמבר 2018

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 בספטמבר 2018

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אגוד לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אגוד לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של חברות שאוחדו אשר הכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי והכנסותיהן שאינן מריבית הכלולות בדוחות הרווח והפסד המאוחדים מהוות כ-0.77% וכ-0.75% מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי והכנסות שאינן מריבית לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 16.א. בדוחות הכספיים בדבר הודעת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בקשר עם התקשרותם עם בנק מזרחי בעניין מכירת החזקותיהם בבנק והכוונה למיזוג הבנק לתוך בנק מזרחי, בדבר הודעת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 30 במאי 2018 על התנגדותו למיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי וכן בדבר הגשת ערר על החלטה זו. כמו כן ומבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב. (9).ג. בדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

29 בנובמבר 2018

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
	2017	2018	2017	2018		
						(לא מבוקר)
						במיליוני ש"ח
950	707	768	213	246	2	הכנסות ריבית
205	153	189	34	60	2	הוצאות ריבית
745	554	579	179	186		הכנסות ריבית, נטו
56	37	102	16	59	6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות ריבית, נטו לאחר
689	517	477	163	127		הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מריבית
100	64	103	24	60	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
303	226	216	74	70		עמלות
3	3	1	-	-		הכנסות אחרות
406	293	320	98	130		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
497	358	368	114	120		משכורות והוצאות גלויות ¹
135	102	99	35	36		פחת ואחזקת בנינים וציוד
258	195	180	67	58		הוצאות אחרות ¹
890	655	647	216	214		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
205	155	150	45	43		רווח לפני מסים
64	52	44	14	11		הפרשה למסים על הרווח
						רווח נקי :
141	103	106	31	32		המיוחס לבעלי מניות הבנק
						רווח בסיסי ומדולל למניה (ש"ח):
1.92	1.40	1.44	0.42	0.43		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, ראה באור 3.ג.1.

זאב אבליס יושב ראש הדירקטוריון

שבי שמר מנהלת כללית ראשית

ארנון זית חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 29 בנובמבר 2018

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2017	2018	2017	
(מבוקר)					(לא מבוקר)
					במיליוני ש"ח
141	103	106	31	32	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
100	103	(84)	40	27	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(56)	(4)	9	(1)	3	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ¹
44	99	(75)	39	30	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(14)	(36)	25	(15)	(11)	השפעת המס המתייחס
30	63	(50)	24	19	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
171	166	56	55	51	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

1. משקף התאמות בגין אומדנים אקטוארים לסיוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת.
2. ראה גם ביאור 4 בדבר רווח כולל אחר מצטבר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)	באור	
			במיליוני ש"ח	
				נכסים
8,226	8,492	8,725		מזומנים ופקדונות בבנקים
7,032	6,958	6,138	5	ניירות ערך ¹
816	966	443		ניירות ערך שנשאלו
24,925	25,667	25,430	13,6	אשראי לציבור
(250)	(243)	(292)		הפרשה להפסדי אשראי
24,675	25,424	25,138		אשראי לציבור, נטו
280	277	250		בנינים וציוד
325	309	524	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
538	456	462		נכסים אחרים ²
41,892	42,882	41,680		סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
32,752	33,870	32,735	7	פקדונות הציבור
119	200	203		פקדונות מבנקים
1	-	-		פקדונות מממשלה
3,559	3,550	3,624		כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב
462	439	371	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,486	2,315	2,178		התחייבויות אחרות ^{3,4}
39,379	40,374	39,111		סך כל ההתחייבויות
2,513	2,508	2,569		סך כל ההון⁵
41,892	42,882	41,680		סך כל ההתחייבויות וההון

1. מזה: ניירות ערך ששועבדו למסלקת הבורסה ומעו"ף בסך 150 מיליון ש"ח (30.09.17 - 529 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 242 מיליון ש"ח).
2. מזה: נכסים אחרים בשווי הוגן בסכום זניח (30.09.17 - 2 מיליון ש"ח, 31.12.17 - בסכום זניח).
3. מזה: התחייבויות אחרות בשווי הוגן בסך 904 מיליון ש"ח (30.09.17 - 1,104 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 1,198 מיליון ש"ח).
4. מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 44 מיליון ש"ח (30.09.17 - 53 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 47 מיליון ש"ח).
5. הון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	הטבות בשל		הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח
		רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עסקאות תשלום מבוסס מניות	
2,518	1,570	(30)	26	952
32	32	-	-	-
19	-	19	-	-
2,569	1,602	(11)	26	952

יתרה ליום 30 ביוני 2018
רווח נקי בתקופה
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	הטבות בשל		הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח
		רווח כולל אחר מצטבר	עסקאות תשלום מבוסס מניות	
2,453	1,427	48	26	952
31	31	-	-	-
24	-	24	-	-
2,508	1,458	72	26	952

יתרה ליום 30 ביוני 2017
רווח נקי בתקופה
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	הטבות בשל		הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח
		רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עסקאות תשלום מבוסס מניות	
2,513	1,496	39	26	952
106	106	-	-	-
(50)	-	(50)	-	-
2,569	1,602	(11)	26	952

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
רווח נקי בתקופה
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (המשך)
 סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות		הון מניות ופרמיה
		רווח כולל אחר מצטבר	רווח כולל	
2,342	1,355	9	26	952
103	103	-	-	-
63	-	63	-	-
<u>2,508</u>	<u>1,458</u>	<u>72</u>	<u>26</u>	<u>952</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
 רווח נקי בתקופה
 רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות		הון מניות ופרמיה
		רווח כולל אחר מצטבר	רווח כולל	
2,342	1,355	9	26	952
141	141	-	-	-
30	-	30	-	-
<u>2,513</u>	<u>1,496</u>	<u>39</u>	<u>26</u>	<u>952</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
 רווח נקי בשנת החשבון
 רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018

(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת¹

רווח נקי לתקופה

141 103 **106** 31 **32**

התאמות:

פחת על בנינים וציוד (לרבות ירידת ערך)

53 39 **38** 13 **14**

הוצאות בגין הפסדי אשראי

56 37 **102** 16 **59**

רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה, נטו

(64) (39) **(45)** (16) **(27)**

רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של

(6) (6) **(8)** (5) **(7)**

ניירות ערך למסחר, נטו

(10) 10 **(12)** 10 **(12)**

מיסים נדחים, נטו

(53) (36) **(15)** (15) **1**

שינוי בהתחייבויות נטו בגין זכויות עובדים

167 134 **40** (78) **74**

הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון

17 12 **2** (7) **7**

התאמה בגין הפרשי שער על יתרות מזומנים

שינוי נטו בכסים שוטפים:

נכסים בגין מכשירים נגזרים

17 33 **(199)** 25 **(22)**

ניירות ערך למסחר

1,208 1,015 **296** 79 **138**

נכסים אחרים

95 133 **113** (65) **8**

שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

69 46 **(91)** (75) **(37)**

התחייבויות אחרות

553 428 **(276)** 204 **(99)**

מזומנים נטו, מפעילות שוטפת

2,243 1,909 **51** 117 **129**

ראה הערות להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)				(לא מבוקר)
				במיליוני ש"ח

2	(2)	1	(3)	-
(1,064)	(1,714)	(597)	(693)	(649)
1	1	-	-	-
(280)	(430)	373	(187)	12
(13,787)	(9,796)	(9,190)	(3,109)	(592)
13,973	10,727	8,085	5,467	1,931
3,180	2,620	1,670	1,017	7
(33)	(26)	(16)	(6)	(2)
5	6	-	-	-
1,997	1,386	326	2,486	707

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

שינוי נטו בפקדונות בבנקים¹
שינוי נטו באשראי לציבור¹
שינוי נטו באשראי לממשלה¹
שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו¹
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
רכישת בנינים וציוד
תמורה ממימוש בנינים וציוד

מזומנים, נטו, מפעילות השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

שינוי נטו בפקדונות מבנקים¹
שינוי נטו בפקדונות הציבור¹
שינוי נטו בפקדונות הממשלה¹
הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
פדיון כתבי התחייבות ואגרות חוב

(55)	26	84	87	38
(4)	1,114	(17)	700	(95)
1	-	(1)	-	-
703	703	427	289	427
(541)	(537)	(368)	(380)	(263)
104	1,306	125	696	107
4,344	4,601	502	3,299	943

מזומנים נטו מפעילות מימון

גידול במזומנים

3,895	3,895	8,222	5,178	7,786
(17)	(12)	(2)	7	(7)
8,222	8,484	8,722	8,484	8,722

יתרת מזומנים לתחילת תקופה
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים

יתרת מזומנים לסוף תקופה

ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:

711	540	488	152	155
(147)	(109)	(104)	(35)	(33)
7	5	5	2	2
(139)	(96)	(61)	(39)	(25)
61	61	68	-	-

ריבית שהתקבלה*
ריבית ששולמה*
דיבידנדים שהתקבלו
מסים על הכנסה ששולמו
מסים על הכנסה שהתקבלו

נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן:

9	-	1	-	1
---	---	---	---	---

רכישת נכסים כנגד התחייבות לספקים

* סווג מחדש

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק וחברות הבנות שלו ליום 30 בספטמבר 2018 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי, ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לעיין בדוחות רבעוניים אלו יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והבאורים אשר נלווים אליהם (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ג' להלן. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הביניים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

לענין הודעת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, כוונתם לפעול למכירת החזקותיהם בבנק ומידע שפורסם בדבר אפשרות לעסקת רכישה הבנק ומיזוגו, החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 30 במאי 2018 בענין התנגדותו לאישור המיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי, הודעת בעלי השליטה על כוונתם להגיש ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים ובענין התקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר, 2017, הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים והחלטת דירקטוריון הבנק, ובענין החלטת דירקטוריון הבנק מיום 6 באוגוסט, 2018, בהתאם לה הבנק הצטרף לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי - ראה באור א.16 ו-ב. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 29 בנובמבר 2018.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנוטרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן בסעיף ג'.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישם הבנק הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקבות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן יישום החל מיום 1 בינואר 2018. התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי הכרה בהכנסה ואת סכומה:

1. זיהוי החוזה עם הלקוח
2. זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
3. קביעת מחיר העסקה
4. הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
5. הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בהתאם להוראות התקן, הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. כמו כן, התקן (אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה) כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

הבנק אימץ את הוראות התקן החדש החל מהרבעון הראשון לשנת 2018, ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים שונים.

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, בנק לא יהוו עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהוונו);
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. ליישום הוראות אלו לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. מתכונת הדיווח בדבר דוח על תזרימי מזומנים, לרבות מספרי השוואה בתקופות קודמות, הותאמה למתכונת הדיווח הנדרשת.

3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום עסקה

ביום 1 בינואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה. התיקון מבהיר כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות שאינן תפעוליות (הוצאות אחרות). יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה. נדרש ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארה"ב, בשינויים המתחייבים.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות הצגה מחדש של מספרי השוואה לתקופות קודמות במטרה להתאימם להוראות החדשות (עלויות בסך 7 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 ובסך 16 מיליון ש"ח לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בסך 15 מיליון ש"ח, הוצגו בסעיף הוצאות אחרות).

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה ASU 2017-08 בנושא חייבים ("receivables")

בחודש מרס 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר הפחתת פרמיה על איגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פירעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים – עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (להלן: "התיקון"). בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על איגרות חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפירעון המוקדם ביותר.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים. להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדירור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-01. המטרות העיקריות של הכללים החדשים הינן לפשט את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימושי לצורך קבלת החלטות. עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: מניות סחירות בתיק הזמין למכירה ימדדו לפי שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד, חלף המדידה הקיימת כיום אשר ככלל דורשת רישום של התאמות שטרם מומשו לשווי הוגן ברווח כולל אחר; השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות הנמדדות לפי חלופת השווי ההוגן, הנובעים מסיכון האשראי הספציפי למכשיר, יוכרו ברווח כולל אחר, ולא בדוח רווח והפסד; וכן תעודכן אופן ההצגה במאזן של מכשירים פיננסיים. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019 ואילך. במועד היישום לראשונה, הרווחים שטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה שרשומים בקרן הון יסווגו מחדש לעודפים.

מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את הדיווח הכספי על יחסי גידור, באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי באמצעות שינויים ביעוד, במדידה, ובהצגה של תוצאות הגידור. עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הכללים מרחיבים את היכולת של תאגידים בנקאיים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים; הכללים מקלים ומפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור; וכן הכללים מעדכנים את הגילוי על הפעילויות של התאגידים הבנקאיים במכשירים נגזרים. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019 ואילך.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בנוסף, ביום 30 באוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים.

במסגרת החוזר כאמור, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם:

השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין – שינויים בשווי ההוגן שטרם מומשו של מניות אלה יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח הכולל האחר.

השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין – השקעות אלו שמוצגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים של מניות של אותו מנפיק. קיימת אפשרות למדידה שוטפת לפי שווי הוגן, בכפוף לתנאים שנקבעו בהוראה.

ביאור שווי הוגן של מכשירים פיננסיים – עודכנו שיטות קביעת השווי ההוגן לצורך ערכת הביאור על שווי הוגן של מכשירים פיננסיים. כמו כן, הובהר כי התאגידים הבנקאיים רשאים ליישם שיטות פרקטיות תוך הפעלת שיקול דעת בעת יישום העדכון לצורך חישוב שווי הוגן של מכשירים פיננסיים שנמדדים בדוחות הכספיים בעלות מופחתת ואינם נסחרים בשוק פעיל.

השקעות באגרות חוב – החוזר אינו משנה את המדידה והגילוי על ירידות ערך של אגרות חוב וכן אינו דורש להוסיף גילוי בדבר תקופות לפירעון של אגרות חוב כפי שנדרש בקודיפיקציה.

חכירות

ביום 1 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ בין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסוגלת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בכללים החדשים. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך.

הבנק בוחן את ההשפעה של אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים הנ"ל על דוחותיו הכספיים.

3. עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 715-20 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן: "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים. התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת, בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית, התווספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה, וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להם שתי תכניות או יותר.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

4. עדכון תקינה ASU 2018-15 בדבר הטיפול בעלויות הטמעה (Implementation costs) בהסדרים של שירותי מחשוב ענן

ביום 29 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-15 בדבר הטיפול החשבונאי בעלויות הטמעה (Implementation Costs) בהסדרים של שירותי מחשוב ענן (- CCAs cloud computing arrangement), המהווה תיקון לתת נושא 40-350 בקודיפיקציה בדבר תוכנות לשימוש עצמי (להלן: "העדכון").

בהתאם לעדכון, עלויות שהתהוו לצורך הטמעה של הסדרים של שירותי מחשוב ענן (כגון: עלויות התאמת התוכנה לצרכי הלקוח) ידחו או ייזקפו לרווח או הפסד באותו האופן שבו הן היו מטופלות בהתאם להוראות בדבר תוכנות לשימוש עצמי.

בנוסף, במסגרת העדכון נקבע, בין היתר, כדלקמן: עלויות ההטמעה הנדחות יופחתו לרווח או הפסד בהתאם לתקופה החוזית של ההסדר הכוללת תקופות הארכה, אשר ודאי באופן סביר (reasonably certain) שימומשו על ידי הלקוח או שמימושן נשלט על ידי הספק, עלויות ההטמעה הנדחות יהיו כפופות להוראות בדבר ירידת ערך באופן זה לנכסי תוכנה לשימוש עצמי, העלויות הנדחות יוצגו במאזן, בדוח רווח או הפסד ובדוח על תזרימי המזומנים באותה שורה שבה נרשמות העמלות המשולמות הקשורות להסדרים של מחשוב ענן, וכן לקוחות של הסדרי מחשוב ענן והסדרי רישיון תוכנה יהיו כפופים לדרישות גילוי כמותיות ואיכותיות חדשות החלות בקשר לעלויות הטמעה כאמור.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום באופן של מכאן ואילך או בחלופה של יישום למפרע. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

באור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)	
2017	2018	2017	2018
במיליוני ש"ח			
610	667	188	215
3	4	1	1
1	2	-	1
93	95	24	29
707	768	213	246
86	102	25	35
-	1	-	1
61	77	8	22
6	9	1	2
153	189	34	60
554	579	179	186
(2)	39	2	11
86	92	22	30
7	3	2	(1)
93	95	24	29

א. הכנסות ריבית¹

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפקדונות בבנקים
מאגרות חוב
סך כל הכנסות הריבית

ב. הוצאות ריבית

על פקדונות הציבור
על פקדונות מבנקים
על כתבי התחייבות נידחים ואגרות חוב
על התחייבויות אחרות
סך כל הוצאות הריבית

סך הכנסות ריבית, נטו

ג. פירוט השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים

על הכנסות והוצאות ריבית²
הכנסות (הוצאות) ריבית

ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב

זמינות למכירה
למסחר

סך הכל כלול בהכנסות ריבית

1. כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
2. פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר(לא מבוקר)		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר(לא מבוקר)	
2017	2018	2017	2018
במיליוני ש"ח			

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

1.א מפעילות במכשירים נגזרים

3	46	116	(171)
3	46	116	(171)

הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM¹
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים

2.א מהשקעה באיגרות חוב

5	19	26	39
(2)	-	(3)	(1)
3	19	23	38

רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה²
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה²
סך הכל מהשקעה באג"ח

3.א הפרשי שער, נטו

21	(49)	(83)	173
----	------	------	-----

4.א רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות

27	-	31	5
(3)	(3)	(9)	(4)
2	2	5	5
26	(1)	27	6

רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה^{2,3}
הפרשה לירידת ערך בגין מניות זמינות למכירה²
דיבידנד ממניות זמינות למכירה
סך הכל מהשקעה במניות

סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

53	15	83	46
----	----	----	----

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר*

-	4	12	12
5	6	6	7
2	(1)	2	(1)
7	9	20	18

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
סך הכל מפעילויות מסחר**

סך הכל

60	24	103	64
----	----	-----	----

1. מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
2. סווג מרווח כולל אחר מצטבר.
3. כולל תמורה ממכירת מניות חברת הבורסה בסך 25.6 מיליון ש"ח - ראה באור 1.16.
* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.ד.

באור 4 - רווח כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת המס:

לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר):

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל	
42	(72)	(30)	ליום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)
17	2	19	שינוי נטו במהלך התקופה
59	(70)	(11)	ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)
90	(42)	48	ליום 30 ביוני 2017 (לא מבוקר)
25	(1)	24	שינוי נטו במהלך התקופה
115	(43)	72	ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

לתקופות של תשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר):

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל	
115	(76)	39	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(56)	6	(50)	שינוי נטו במהלך התקופה
59	(70)	(11)	ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)
49	(40)	9	ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
66	(3)	63	שינוי נטו במהלך התקופה
115	(43)	72	ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר):

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל	
49	(40)	9	ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
66	(36)	30	שינוי נטו במהלך התקופה
115	(76)	39	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 4 - רווח כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר						
	2017 (מבוקר)	2017 (לא מבוקר)	2017 (לא מבוקר)	2018 (לא מבוקר)	2017 (לא מבוקר)	2017 (לא מבוקר)	2017 (לא מבוקר)	2017 (לא מבוקר)	2018 (לא מבוקר)	2018 (לא מבוקר)					
לפני השפעת לאחר מס	108	(56)	164	92	(50)	142	(41)	20	(61)	36	(20)	56	20	(12)	32
המשפעת לאחר מס	(42)	22	(64)	(26)	13	(39)	(15)	8	(23)	(11)	5	(16)	(3)	2	(5)
מס	66	(34)	100	66	(37)	103	(56)	28	(84)	25	(15)	40	17	(10)	27
	(41)	22	(63)	(6)	2	(8)	-	-	-	(3)	-	(3)	-	-	-
	5	(2)	7	3	(1)	4	6	(3)	9	2	-	2	2	(1)	3
	(36)	20	(56)	(3)	1	(4)	6	(3)	9	(1)	-	(1)	2	(1)	3
	30	(14)	44	63	(36)	99	(50)	25	(75)	24	(15)	39	19	(11)	30

במיליוני ש"ח

התאמות בגין האגת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן רוחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן הפסדים (רווחים) בגין ניהול ערך זמינים למכירה שסומו מחדש לרווח והפסד¹ שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות לעובדים
 הפסד אקטוארי נטו בתקופה
 הפסדים (רווחים) נטו שסומו מחדש לרווח רווח והפסד²
 שינוי נטו במהלך התקופה

סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה

1. הסכום לפני מס מדווח ברווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאין מריבית. פירוט נוסף ראה בביאור 3.
 2. הסכום לפני מס מוגן ברווח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה בביאור 9 בדבר הטבות לעובדים.

באור 5 - ניירות ערך
 סכומים מדווחים
הרכב במאוחד :

ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)

שווי הוגן ²	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
	הפסדים	רווחים		
3,402	(26)	70	3,358	3,402
250	(11)	-	261	250
264	-	5	259	264
204	(5)	1	208	204
64	-	1	63	64
862	(7)	46	823	862
212	(7)	3	216	212
5,258	(56)	126	5,188 ³	5,258
199 ⁵	-	20	179 ⁴	199
5,457	(56) ⁶	146 ⁶	5,367	5,457

א. ניירות ערך זמינים למכירה
אגרות חוב ומלוות -
 של ממשלת ישראל
 של ממשלות זרות
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 של מוסדות פיננסיים זרים
 מגובי נכסים (ABS)
 של אחרים בישראל
 של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שווי הוגן ²	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
6	-	-	6	6
29	(1)	3	27	29
21	(1)	-	22	21
662	(3)	9	656	662
19	(2)	3	18	19
681	(5) ⁷	12 ⁷	674	681
6,138			6,041	6,138

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 של אחרים בישראל
 של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁸

ליום 30 בספטמבר
2018
(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח
-
60
60

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של-

אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
 אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

1. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובהשקעות במניות - ראה באורים 2 ו-3.
2. נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
3. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 33 מיליון ש"ח.
4. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 53 מיליון ש"ח.
5. כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 116 מיליון ש"ח.
6. כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
7. נזקפו לדוח רווח והפסד.
8. מזה: היתרה במאזן בסך הסך 131 מיליון ש"ח בגין מניות המוחזקות על ידי חברות מאוחדות.
9. ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של היישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד :

ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

שוי הוגן ²	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
	הפסדים	רווחים		
3,731	(7)	79	3,659	3,731
457	(4)	-	461	457
343	-	6	337	343
133	-	2	131	133
61	-	3	58	61
823	-	67	756	823
179	-	7	172	179
5,727	(11)	164	5,574 ³	5,727
183 ⁵	(5)	18	170 ⁴	183
5,910	(16) ⁶	182 ⁶	5,744	5,910
שוי הוגן ²	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
958	-	11	947	958
21	-	-	21	21
1	-	-	1	1
41	-	5	36	41
8	-	-	8	8
1,029	-	16	1,013	1,029
19	(2)	3	18	19
1,048	(2) ⁷	19 ⁷	1,031	1,048
6,958			6,775	6,958

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות -

- של ממשלת ישראל
- של ממשלות זרות
- של מוסדות פיננסיים בישראל
- של מוסדות פיננסיים זרים
- מגובי נכסים (ABS)*
- של אחרים בישראל*
- של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -

- של ממשלת ישראל
- של ממשלות זרות
- של מוסדות פיננסיים בישראל
- של אחרים בישראל
- של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁸

ליום 30
בספטמבר
2017

(לא מבוקר)

במיליוני ש"ח

-

86

86

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של-

אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית

אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

* סווג מחדש.

1. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובהשקעות במניות - ראה באורים 2 ו-3.
2. נתוני שוי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
3. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 38 מיליון ש"ח.
4. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 43 מיליון ש"ח.
5. כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שוי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 92 מיליון ש"ח.
6. כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
7. נזקפו לדוח רווח והפסד.
8. מזה: היתרה במאזן בסך 94 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוחזקות על ידי חברות מאוחדות וסך 109 מיליון ש"ח בגין מניות המוחזקות על ידי חברות מאוחדות.
9. ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
 סכומים מדווחים
 ההרכב במאוחד :

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

שוי הוגן ¹	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
	הפסדים	רווחים		
3,293	(6)	72	3,227	3,293
1,080	(6)	-	1,086	1,080
328	-	7	321	328
146	-	3	143	146
65	-	2	63	65
808	-	69	739	808
164	-	10	154	164
5,884	(12)	163	² 5,733	5,884
⁴ 191	(8)	18	³ 181	191
6,075	⁵ (20)	⁵ 181	5,914	6,075

א. ניירות ערך זמינים למכירה
אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
 של ממשלות זרות
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 של מוסדות פיננסיים זרים
 מגובי נכסים (ABS)*
 של אחרים בישראל*
 של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן ¹	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
20	(1)	-	21	20
11	-	-	11	11
30	-	2	28	30
15	(1)	-	16	15
938	(2)	18	922	938
19	(3)	4	18	19
957	⁶ (5)	⁶ 22	940	957
7,032			6,854	7,032

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
 של ממשלות זרות
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 של אחרים בישראל
 של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁷

ליום
31 בדצמבר
2017
(מבוקר)
במיליוני ש"ח
-
82
82

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב
 יתרת חוב רשומה של-

אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
 אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

* סווג מחדש.

1. נתוני שוי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
2. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 37 מיליון ש"ח.
3. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 44 מיליון ש"ח.
4. כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שוי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 102 מיליון ש"ח.
5. כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
6. נזקפו לדוח רווח והפסד.
7. מזה: היתרה במאזן בסך 117 מיליון ש"ח בגין מניות המוחזקות על ידי חברות מאוחדות.
8. ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש:

ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)								
12 חודשים ומעלה ²				פחות מ- 12 חודשים ¹				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סך הכל	40%-20% ⁴	20%-0% ³	שווי הוגן	סך הכל	40%-20% ⁴	20%-0% ³	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח								
7	-	7	45	19	-	19	929	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
11	-	11	250	-	-	-	-	של ממשלות זרות
-	-	-	-	5	-	5	123	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	7	-	7	309	של אחרים בישראל
-	-	-	-	7	-	7	144	של אחרים זרים
18	-	18	295	38	-	38	1,505	
-	-	-	-	-	-	-	-	מניות וניירות ערך אחרים
18	-	18	295	38	-	38	1,505	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)								
12 חודשים ומעלה ²				פחות מ- 12 חודשים ¹				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סך הכל	40%-20% ⁴	20%-0% ³	שווי הוגן	סך הכל	40%-20% ⁴	20%-0% ³	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח								
6	-	6	59	1	-	1	513	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
-	-	-	-	4	-	4	291	של ממשלות זרות
6	-	6	59	5	-	5	804	
3	-	3	15	2	-	2	12	מניות וניירות ערך אחרים
9	-	9	74	7	-	7	816	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ראה הערות להלן.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים
ההרכב במאוחד:

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)								
12 חודשים ומעלה ²				12 חודשים ¹				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סך הכל	20%-40%	30%-20%	שווי הוגן	סך הכל	20%-40%	30%-20%	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח								
6	-	6	37	-	-	-	-	אגרות חוב - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות
6	-	6	247	-	-	-	-	
12	-	12	284	-	-	-	-	
4	4	-	13	4	-	4	10	מניות וניירות ערך אחרים
16	4	12	297	4	-	4	10	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

1. השקעות שהיו בפוזיציית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
2. השקעות שהיו בפוזיציית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
3. השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
4. השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ה. מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)				
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
64	63	1	-	64
64	63	1	-	64

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) אחרים¹

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

מזה: .1

43- מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2018, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
 7- מיליון ש"ח - אג"ח סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2018, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
 4 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג +AA שדורגה בשנת 2018, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
 4 - מיליון ש"ח - אג"ח סחירות בדרוג A- שדורגו בשנת 2017, המגובות בתזרים מזומנים הלוואות.
 2 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג +AA שדורגה בשנת 2018, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
 2 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2018, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
 1 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
 1 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים תשלומים בגין הלוואות לרכישת רכב וכלי הרכב.

ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
61	58	3	-	61
61	58	3	-	61

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)* אחרים¹

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

מזה: .1

43- מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2017, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
 7- מיליון ש"ח - אג"ח סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2017, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
 5 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
 3 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
 2 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
 1 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
65	63	2	-	65
65	63	2	-	65

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) * אחרים¹

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

מזה: .1

42- מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2017, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
 7 - מיליון ש"ח- אג"ח סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2017, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
 8 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
 5 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג A שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים תשלומים בגין הלוואות לרכישת רכב וכלי הרכב.
 2 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
 1 - מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2017, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

* סווג מחדש.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 6 - סיכום אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים
המרוב במאות:

א. חובות¹, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)									
	אשראי לציבור		אשראי לציבור		אשראי לציבור		אשראי לציבור		אשראי לציבור		אשראי לציבור							
	בנקים	פרטי	בנקים	פרטי	בנקים	פרטי	בנקים	פרטי	בנקים	פרטי	בנקים	פרטי						
	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר						
11,523	522	11,001	178	40	10,783	12,202	457	11,745	172	8	11,565	11,484	287	14,197	204	10	10,983	שנבדקו על בסיס פרטי
13,924	-	13,924	4,248	9,011	665	13,922	-	13,922	4,233	8,924	765	14,233	-	14,233	4,384	9,230	619	שנבדקו על בסיס קבוצתי
9,092	-	9,092	-	9,010	82	9,078	-	9,078	-	8,924	154	9,338	-	9,338	-	9,230	108	מזה: לפי עומק פיגור
25,447	522	24,925	4,426	9,051	11,448	26,124	457	25,667	4,405	8,932	12,330	25,717	287	25,430	4,588	9,240	11,602	סך הכל
81	-	81	8	8	73	83	-	83	7	-	76	62	-	62	11	-	51	חובות בארגון מחדש
210	-	210	-	6	204	214	-	214	3	6	205	219	-	219	-	6	213	חובות פגומים אחרים
291	-	291	8	6	277	297	-	297	10	6	281	281	-	281	11	6	264	סך הכל חובות פגומים
60	-	60	14	45	1	59	-	59	14	43	2	77	-	77	19	54	4	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
217	-	217	7	1	209	203	-	203	3	-	200	149	-	149	25	-	124	חובות בעייתיים אחרים
568	-	568	29	52	487	559	-	559	27	49	483	507	-	507	55	60	392	סך הכל חובות בעייתיים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

141	-	141	5	-	136	143	-	143	6	-	137	163	-	163	8	-	155	שנבדקו על בסיס פרטי
109	-	109	60	42	7	100	-	100	53	41	6	129	-	129	76	46	7	שנבדקו על בסיס קבוצתי
44	-	44	-	*42	2	42	-	42	-	*41	1	49	-	49	-	*46	3	מזה: לפי עומק פיגור
250	-	250	65	42	143	243	-	243	59	41	143	292	-	292	84	46	162	סך הכל

מזה: בגין חובות פגומים
אשראי לציבור, אשראי לתמשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח ויחידות ערך שנשאלו.
1. כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס הפרשה קבוצתית בסך 32 מיליון ש"ח (30.09.17) ו-31.12.17 מיליון ש"ח.
* 1.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
במיליוני ש"ח						
309	-	309	78	45	186	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
59	-	59	25	1	33	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(43)	-	(43)	(24)	-	(19)	מחיקות חשבונאיות
11	-	11	8	-	3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(32)	-	(32)	(16)	-	(16)	מחיקות חשבונאיות נטו
336	-	336	87	46	203	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
44	-	44	3	-	41	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
במיליוני ש"ח						
289	-	289	53	39	197	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)
16	-	16	18	2	(4)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(19)	-	(19)	(17)	-	(2)	מחיקות חשבונאיות
10	-	10	7	-	3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9)	-	(9)	(10)	-	1	מחיקות חשבונאיות נטו
296	-	296	61	41	194	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
53	-	53	2	-	51	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

באור 6-סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					

187	42	68	297	-	297
36	4	62	102	-	102
(30)	-	(68)	(98)	-	(98)
10	-	25	35	-	35
(20)	-	(43)	(63)	-	(63)
203	46	87	336	-	336
41	-	3	44	-	44

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

**יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)**

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					

226	38	41	305	-	305
(15)	3	49	37	-	37
(36)	-	(48)	(84)	-	(84)
19	-	19	38	-	38
(17)	-	(29)	(46)	-	(46)
194	41	61	296	-	296
51	-	2	53	-	53

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

**יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)**

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד :

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג מפקיד בישראל

31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018
(מבוקר)		(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
12,520	12,281	12,657
4,221	4,612	4,014
16,741	16,893	16,671
16,011	16,977	16,064
32,752	33,870	32,735

לפי דרישה

אינם נושאים ריבית

נושאים ריבית

סך הכל לפי דרישה

לזמן קצוב

סך הכל פיקדונות בישראל *

* מזה:

פיקדונות של אנשים פרטיים

פיקדונות של גופים מוסדיים

פיקדונות של תאגידים ואחרים

16,376	16,509	16,513
4,160	4,445	4,256
12,216	12,916	11,966

ב. סוגי פיקדונות לפי גודל

31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018
(מבוקר)		(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
9,791	9,788	9,885
9,702	10,053	9,933
6,705	6,711	6,336
4,832	5,163	5,765
1,722	2,155	816
32,752	33,870	32,735

תקרת הפיקדון

עד 1

מעל 1 עד 10

מעל 10 עד 100

מעל 100 עד 500

מעל 500¹

סך הכל

1. היתרה הגבוהה ביותר ביום 30 בספטמבר 2018 - 816 מיליון ש"ח (ביום 30 בספטמבר 2017 - 968 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2017 - 1,017 מיליון ש"ח).

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל III. יודגש, כי הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי.
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות.
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים.
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים.
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישום המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. כמו כן, מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

החל מיום 1 בינואר 2018 הסתיימו הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי והם עומדים על 100% ותקרת המכשירים המוכרים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחר נקבעו דרישות הון מופחתות. האמור בחוזר הוחל מיום 1 בינואר 2017, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר.

ביום 28 בדצמבר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב המחריג את החשיפות בגין לקוחות הפעילים בבורסת המעוף מתחולת הוראה זו. יישום הנחיות אלו לא השפיע באופן מהותי על דרישות ההון של הבנק בגין חשיפות כאמור.

ביום 2 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים. במסגרת המכתב הודיע הפיקוח על הבנקים כי מסלקת הבורסה ומסלקת מעוף יסווגו כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים.

ביום 15 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר שבמסגרתו עודכן שיעור השקלול של הלוואות המבוטחות במלואן על ידי משכנתאות על נכס למגורים, כך שחלף משקל סיכון של 75% נקבע משקל סיכון של 60% בלבד, עבור הלוואות בשיעור מימון הגבוה מ-60%, זאת רק בנוגע להלוואות שניתנו מיום זה ואילך.

יעד הלימות ההון

ביום 31 באוגוסט 2016 קבע דירקטוריון הבנק מתווה עולה ליחס הון עצמי רובד 1, כך שיעמוד על 10.25% ביום 31 בדצמבר 2019. לאור חוסר הוודאות בו פועל הבנק הנובעת מהודעת בעלי השליטה על התקשרותם עם בנק מזרחי, החליט דירקטוריון הבנק על שמירה על יחס הלימות הון גבוה יותר מהמתווה המקורי שנקבע. ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 30 בספטמבר 2018, היעד של יחס הלימות ההון נקבע ל-9.9%.

ביום 29 בנובמבר 2018 אישר דירקטוריון הבנק עקרונות לתכנית פעולה להתייעלות שמטרתה, ככל שהיא תמומש, הינן בין היתר, להגדיל את יחסי ההון של הבנק, כך שבמהלך שנת 2019 יעמוד יחס הלימות ההון הראשוני של הבנק על 10.3%, תוך שמירת יציבות הרווחיות והתשואה. התכנית כוללת, בין היתר, שינויים תפעוליים ומבניים מסוימים בסניפים ויחידות של הבנק וכן הפסקת פעילות הבנק בתחום הייעוץ הפנסיוני אשר אינה מהווה חלק מליבת פעילות הבנק. האמור בדיווח זה מבוסס על הערכות ראשוניות של ההנהלה ביחס לרכיבי התכנית האפשריים מבלי שמוצו הבדיקות לגבי התכנות ולפני שנעשתה פניה לקבלת אישורים הכרחיים להוצאתם לפועל, ולפיכך אין וודאות להתממשות האמור לעיל.

עדכון דירוג מדינית ישראל

ביום 3 באוגוסט 2018 הודיעה חברת דירוג האשראי S&P על העלאת דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של A+ לרמה של AA-, הדירוג הגבוה ביותר של מדינת ישראל. ההשכלה של עדכון הדירוג הינו קיטון בדרישות ההון לחשיפות של מדינת ישראל, בנקים ישראלים וישויות סקטור ציבורי בישראל בשיעור של 0.14% במונחי יחס הלימות הון.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון".

א.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
	במיליוני ש"ח	

2,611	2,604	2,637
1,144	1,249	1,032
3,755	3,853	3,669

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים¹
הון רובד 2, לאחר ניכויים
סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

23,618	24,207	23,606
571	534	540
1,873	1,859	1,967
26,062	26,600	26,113

סיכונים אשראי
סיכונים שוק
סיכון תפעולי
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

באחוזים		
10.02%	9.79%	10.10%
14.41%	14.48%	14.05%

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי

הנדרש על ידי המפקח על הבנקים²

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים²

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

1. הון עצמי רובד 1

2,513	2,508	2,569
18	11	-
2,531	2,519	2,569

הון עצמי
הבדלים בין הון עצמי לבין הון עצמי רובד 1
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים

התאמות פיקוחיות וניכויים:

(3)	(3)	-
(1)	(1)	-
(4)	(4)	-
84	89	68
2,611	2,604	2,637

מסים נדחים לקבל
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

2. הון רובד 2

906	1,009	769
238	240	263
1,144	1,249	1,032

הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
סך הון רובד 2, לפני ניכויים

ניכויים

-	-	-
1,144	1,249	1,032

סך הכל ניכויים - הון רובד 2
סך הכל הון רובד 2

ראה הערות להלן.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
 כוכמים מדווחים

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רוברד 1

לימים 31 בדצמבר	לימים 30 בספטמבר	
	2017	2018
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
באחוזים		
9.62%	9.41%	9.84%
0.08%	0.05%	0.00%
9.70%	9.46%	9.84%
0.32%	0.33%	0.26%
10.02%	9.79%	10.10%

1. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299³ ולפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות השפעת הוראות המעבר¹

יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות

השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות¹

יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון

- הערה: התאמות פיקוחיות וניכויים: בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון- ההון הפיקוחי". נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 299, אשר הופחתו בהדרגה והפחתתם הושלמה עד ליום 31.12.2017. החל מיום 1 בינואר 2018, הניכויים וההתאמות הפיקוחיות מובאים בחשבון באופן מלא, זאת למעט התאמות בגין תכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12.1.2016 בנושא "ההתייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן- התאמות בגין תכנית התייעלות), ולאחר קבלת אישור עקרוני מהפיקוח על הבנקים, ההתאמות פוחתות בהדרגה על פני 5 שנים משנת 2017 ועד ליום 31.12.2021. לפרטים נוספים ראה סעיפים ב' וג' לעיל.
- דרישות יחס הון עצמי רוברד 1 בשיעור 9% ויחס הון כולל בשיעור 12.5% חלות מיום 1 בינואר 2015. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2015 חלות דרישות יחס הון נוספות בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.
- לרבות השפעת כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

2. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד¹:

לימים 31 בדצמבר	לימים 30 בספטמבר	
	2017	2018
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח		
2,611	2,604	2,637
45,662	46,813	45,341
5.72%	5.56%	5.82%
5.00%	5.00%	5.00%

הון רוברד 1²

סך החשיפות

יחס המינוף

יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

- מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.
- להשפעת הוראות המעבר והשפעת התאמות בגין תכנית התייעלות, ראה סעיפים 1.1, ב.1, ג.1 לעיל.

3. יחס כיוסי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן דיווח על כיוסי נזילות על בסיס נתוני מאוחד^{2,1}:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
לימים 31 בדצמבר	לימים 30 בספטמבר	לימים 30 בספטמבר
2017	2017	2018
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
129%	128%	130%
100%	100%	100%

יחס כיוסי הנזילות

יחס כיוסי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

- במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
- מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 221 בדבר יחס כיוסי נזילות.
- לאור חוסר הוודאות בו פועל הבנק מעסקת מכירת הבנק, החליט דירקטוריון הבנק על שמירה על יחס כיוסי נזילות (LCR) גבוה יותר מהמתווה שנקבע. ליום 30 בספטמבר 2018 נקבע יעד יחס כיוסי נזילות (LCR) בשיעור 120% (סיבולת סיכון של 115%). בחודש אוקטובר 2018 החליט דירקטוריון הבנק על חזרה למתווה הרגיל (סיבולת סיכון של 105%).

באור 9 – הטבות לעובדים

א. לאור הודעת בעלי השליטה בבנק מיום 27 בנובמבר, 2017 על התקשרותם עם בנק מזרחי בעסקה, במסגרתה התחייבו למכור מניותיהם לבנק מזרחי במסגרת הצעת רכש חליפין שיקיים בנק מזרחי (בכפוף לתנאים מתלים שנקבעו בין הצדדים), או לחילופין במסגרת מיזוג סטטוטורי, ועל מנת להבטיח המשכיות עסקית ומניעת זעזועים לבנק, על רקע חוסר הוודאות שיוצרת ההתקשרות הנזכרת לעיל עם בנק מזרחי, אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 10 באפריל, 2018, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 4 במרס, 2018 וועדת התגמול ביום 25 בפברואר, 2018 עדכון להסכם העסקתו של מר ישראל טראו שיהיה כמנכ"ל הבנק עד ליום 16 באוגוסט, 2018.

כן אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, כי הסכם ההעסקה החדש עם מר טראו יהיה לתקופה קצובה - עד ליום 30 ביוני 2019 – ובמקרה בו לא תעשה מכירת מניות הבנק לבנק מזרחי בדרך של הצעת רכש חליפין, אלא בחלופה של מיזוג סטטוטורי עד ליום 30 בספטמבר 2019, בתנאים זהים להסכם העסקתו הקיים ובתוספת זכאותו ל-3 חודשי הסתגלות בעת סיום יחסי העבודה בבנק, כאשר מר טראו יתחייב להתקשר עם הבנק בהסכם לתקופה קצובה כאמור ולהמשיך בעבודתו בבנק עד לתום התקופה הקצובה הנ"ל והבנק יתחייב, כי במקרה של רצון הבנק להביא לסיום העסקתו בפועל של מר טראו בטרם תום התקופה (למעט בנסיבות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים לפי חוק, ולפיכך מצדיקות סיום מיידי של יחסי העבודה ללא הודעה מוקדמת), יהיה זכאי מר טראו להמשך תשלום שכרו ויתר ההטבות הנלוות על ידי הבנק עד לתום התקופה או למשך תקופה קצרה יותר ככל שזו מתחייבת מהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן: "**חוק מגבלת התגמול**").

1. בשים לב לסך התגמול המקסימלי של מר טראו, לא יהיה מר טראו זכאי לתשלום בונוס בגין 2018, גם אם לפי תנאי מדיניות התגמול, יתקיימו התנאים לתשלומי בונוסים לחברי הנהלת הבנק בגין 2018. זכאותו של מר טראו לתשלומים בגין התקופה הקצובה כאמור, תבוא בנוסף על זכאותו למענק הסתגלות ולתשלום בגין תקופת האי-תחרות על פי הסכם ההעסקה, לפי העניין. מלבד האמור לעיל, ביתר תנאי הסכם העסקתו של מר טראו לא חל שינוי, ואין בתיקון האמור לעיל כדי לפגוע בזכאותו של מר טראו לכל התנאים והזכויות כפי שנקבעו בהסכם ההעסקה הקיים, לרבות תנאים בקשר עם סיום העסקה (למעט הזכות להודעה מוקדמת שלא תחול במהלך התקופה).

2. עוד נקבע במסגרת תנאי ההעסקה שאושרו, כי בתום התקופה הקצובה כאמור לעיל, וככל שלא הושלמה העסקה בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי - ימשך הסכם ההעסקה בין הבנק לבין מר טראו, כהסכם לתקופה בלתי קצובה, כאשר כל אחד מהצדדים יהיה רשאי להפסיק את ההתקשרות במתן הודעה מוקדמת של חצי שנה (6 חודשים).

ביום 19 ביוני, 2018 החליט דירקטוריון הבנק, בהסכמה עם מר טראו, כי מר טראו יחדל לכהן כמנכ"ל הבנק. מר טראו סיים כהונתו כמנכ"ל הבנק ביום 16 באוגוסט, 2018. החל ממועד סיום כהונתו של מר טראו כמנכ"ל הבנק בפועל, מר טראו ממשיך להיות מועסק על ידי הבנק למשך התקופה הקצובה הקבועה בהסכם העסקתו, וזאת לצורך מתן שירותים נוספים על פי צרכי הבנק.

ב. ביום 15 ביולי, 2018 החליט דירקטוריון הבנק, למנות כמנכ"לית הבנק, במקום מר טראו, את הגב' שבי שמר, ששימשה בתפקידיה הקודמים בבנק כראש אגף קמעונאות, ייעוץ ונכסי לקוחות וכמ"מ ראש אגף עסקים. הגב' שמר החלה לכהן כמנכ"לית הבנק ביום 17 לאוגוסט, 2018 לאחר שנתקבל אישור המפקחת על הבנקים למינויה. ביום 29 באוקטובר, 2018 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 20 בספטמבר, 2018 וועדת התגמול ביום 17 בספטמבר, 2018 את עדכון תנאי כהונתה והעסקה של הגב' שמר, בתפקידיה כמנכ"לית הבנק, שיחולו החל מיום 17 באוגוסט, 2018 (מועד כניסתה לתפקידה כמנכ"לית הבנק) ויחליפו את תנאי ההעסקה הקודמים של הגב' שמר, כמפורט להלן:

בהתאם לאישור האסיפה הכללית, הבנק ישלם לגב' שמר מדי חודש משכורת חודשית (ברוטו) בסך של כ- 145,000 ש"ח, אשר תהיה צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן אשר יתפרסם מעת לעת על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: "**המדד**") ותעדכן אחת לרבעון (קלנדר) בגובה עליית המדד. מובהר כי ירידה עתידית במדד תקוזז מעליה עתידית במדד.

החל מיום 1 בינואר 2020 יועלה סכום המשכורת החודשית (ברוטו) של הגב' שמר לסך של 150,000 ש"ח, וגם סכום זה יוצמד למדד מאותו מועד בהתאם לאמור לעיל.

הגב' שמר יכול שתהיה זכאית למענק שנתי, על פי נוסחת הבונוס לנושאי המשרה בבנק הקבועה במדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, כפי שתחול בבנק מעת לעת.

באור 9 – הטבות לעובדים (המשך)

מענקים ו/או בונוסים למנכ"לית, ככל שתהיה זכאית למענקים ו/או בונוסים כאמור, לא יובאו בחשבון לצורך הפרשות סוציאליות, ובכלל זה, לא יובאו בחשבון לצורך הפרשות וניכויים לביטוח מנהלים, לקרן השתלמות ו/או חישוב פיצויי פיטורין. למרות האמור לעיל, בשים לב לסך התגמול המקסימלי שניתן לשלם למנכ"לית על פי חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן: "**חוק מגבלת התגמול**"), לרבות על פי סעיפים 2 (א) ו-2 (ב) לחוק מגבלת התגמול, לא תהיה המנכ"לית זכאית לתשלום בונוס שנתי ככל שזה יביא לחריגה מהמגבלות הקבועות בחוק מגבלת התגמול, וזאת גם אם לפי תנאי מדיניות התגמול, יתקיימו התנאים בהם עשויים להיות משולמים בונוסים לחברי הנהלת הבנק בגין שנה רלוונטית.

הבנק יפריש מידי חודש סכום בשיעור של 8.33% מהמשכורת החודשית של הגב' שמר לקופת פיצויים (להלן: "**הפרשות לפיצויי פיטורין**") וסכום נוסף בשיעור של 6.5% או בשיעור גבוה מכך, ככל שידרש על פי דין ועד 7.5% מהמשכורת החודשית לתגמולים, הכוללים ביטוח אובדן כושר עבודה, ויעבירם לקופת/ות גמל / ביטוח מנהלים כפי בחירת הגב' שמר. במקביל, ינכה הבנק מידי חודש סכום בשיעור של 6% מהמשכורת החודשית של גב' שמר עבור תגמולים ויעבירם לקופת/ות גמל / ביטוח מנהלים כפי בחירת גב' שמר. הבנק יפריש סכום בשיעור של 7.5% ממשכורתה החודשית של גב' שמר ויעבירם לקרן השתלמות, וכן ינכה הבנק סכום בשיעור של 2.5% ממשכורתה החודשית ויעבירה לקרן ההשתלמות. כפוף לכך שלא יהיה בכך כדי להגדיל את עלות העסקתה של הגב' שמר, ובכפוף לכך שעל פי דין ניתן יהיה להפקיד את הפרשות לפיצויי פיטורין, בהתאם להסדר הפנסיוני החל בין גב' שמר לבין הבנק, ללא צורך בהפרשות מקבילות לתגמולים, לגב' שמר תהיה זכות בחירה בהסדר הפנסיוני החל בין גב' שמר לבין הבנק, לפיו מועברים סכומי הפקדות הבנק לרכיב התגמולים ו/או לרכיב הפקדת המעביד בקרן השתלמות, אשר מעל לתקרת המס המותרת על פי דין, לפי העניין, במישרין לשכרה ברוטו של גב' שמר הן בקרנות השתלמות והן בקופות גמל, כתשלום ישיר המשולם לה "חלף תגמולים". תשלום "חלף תגמולים" כאמור יהיה בברוטו, תוך ניכוי במקור של כל מס מתחייב על פי כל דין, אינו מהווה חלק ממשכורתה החודשית של גב' שמר ואינו מהווה בסיס לתשלום אחר כלשהו, לרבות לפיצויי פיטורין. גב' שמר מימשה זכותה לחלף תגמולים כאמור לעניין חלק מהסכומים המופרשים עבורה לקרן השתלמות.

גב' שמר זכאית לחופשה בת 24 ימי עבודה בשנה. כן זכאית גב' שמר לתשלום בגין ימי מחלה, עד למקסימום של 30 ימים קלנדריים בגין כל שנת עבודה וכן לתשלום של 14 ימי הבראה לפי 200% מתעריף ההבראה לעובדי הבנק. הבנק יעמיד לרשות המנכ"לית מכונית הולמת לתפקידה ולמעמדה כמנכ"לית הבנק על פי שיקול דעתו הבלעדי של הבנק (להלן: "**הרכב**") לצורך מילוי תפקידה. הבנק מכסה את כל הוצאות החזקת הרכב ומגלם באופן מלא את "שווי השימוש" לצרכי מס. הבנק ישא בהוצאות הטלפון בביתה של המנכ"לית וטלפון נייד שמועמד לרשותה ומגלם את המס הנובע מהטבה זו.

בנוסף לאמור לעיל, גב' שמר זכאית להחזר של כל ההוצאות אותן תוציא בקשר לביצוע תפקידה על פי נוהלי הבנק כפי שהיו מעת לעת. כמו כן, בתקופת עבודתה זכאית גב' שמר להטבות כמקובל לחברי הנהלת הבנק, ובכלל זה הטבות בניהול חשבונה בבנק.

בהתאם לתנאי העסקה המוצעים תועסק הגב' שמר בהסכם העסקה קצוב לשנתיים, החל מיום 17 באוגוסט, 2018 (להלן: "**התקופה הקצובה**"). הגב' שמר תתחייב להמשיך בעבודתה בבנק עד לתום התקופה הקצובה הנ"ל והבנק יתחייב, כי במקרה של רצון הבנק להביא לסיום העסקתה בפועל של המנכ"לית בטרם תום התקופה הקצובה (למעט בנסיבות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים לפי חוק, ולפיכך מצדיקות סיום מיידי של יחסי העבודה ללא הודעה מוקדמת), תהיה זכאית המנכ"לית להמשך תשלום שכרה ויתר ההטבות הנלוות על ידי הבנק עד לתום התקופה הקצובה או למשך תקופה קצרה יותר ככל שזו מתחייבת מהוראות חוק מגבלת התגמול ומהמגבלות על גובה התגמול שניתן לשלם בהתאם לחוק זה. ככל שמי מהצדדים לא יודיע למשנהו אחרת עד 3 חודשים לפני תום התקופה הקצובה, ימשיך ההסכם לאחר תום התקופה הקצובה האמורה כהסכם העסקה לתקופה בלתי קצובה שכל אחד מהצדדים רשאי יהיה לסיים ההתקשרות בו בכל עת בהודעה מוקדמת שתימסר בכתב מצד אחד למשנהו, 6 חודשים מראש. מובהר כי הבנק יהיה רשאי לדרוש כי גב' שמר תעבוד באופן חלקי או מלא עד לתום התקופה הקצובה ו/או בתקופת ההודעה המוקדמת, לפי העניין. מובהר כי בתקופת ההודעה המוקדמת (בעבודה או שלא בעבודה בפועל אם הבנק ויתר על עבודתה של הגב' שמר), תהיה זכאית גב' שמר למשכורת ולכל יתר התנאים הנלווים.

גב' שמר תהיה מחויבת באי תחרות בתקופת ההתקשרות עם הבנק, וכן בתקופת צינון (אי תחרות) בת שלושה חודשים מהמועד בו תסתיים ההתקשרות ו/או מהמועד בו תפסיק לעבוד בפועל בבנק, לפי המאוחר. בתקופת הצינון, תהיה זכאית גב' שמר לתשלום משכורת בצירוף הפרשות סוציאליות. מובהר, כי בתקופה בה תקופת הצינון תחפוף את תקופת ההודעה המוקדמת (ככל שתחפוף), תהיה גב' שמר זכאית רק לתשלום בגין תקופת ההודעה המוקדמת. אם גב' שמר תפר התחייבותה לאי תחרות, הרי מבלי לגרוע מכל סעד אחר העומד לרשות הבנק, היא תהיה חייבת להחזיר לבנק את כל התשלומים שקיבלה בגין תקופת הצינון ו/או תקופת ההודעה המוקדמת ו/או פיצויים ו/או תקופת ההסתגלות כמפורט להלן, וזאת מיד עם דרישתו הראשונה של הבנק. הבנק יהיה רשאי לקזז סכומים אלה מכל סכום המגיע ממנו לגב' שמר.

באור 9 – הטבות לעובדים (המשך)

במקרה של פיטורין של הגב' שמר (למעט בנסיבות שמצדיקות שלילת פיצויי פיטורין על פי דין) תהיה הגב' שמר זכאית ל – 135% פיצויי פיטורין, בהתאם לשכרה האחרון עובר לפיטורין כפול מספר שנות עבודתה בבנק. במקרה של התפטרות תהיה הגב' שמר זכאית לפיצויי פיטורין על פי דין בלבד בהתאם לשכרה האחרון עובר לפיטורין כפול מספר שנות עבודתה בבנק. מובהר כי הזכאות לפיצויי פיטורין כאמור כוללת את הכספים והזכויות שנצברו בקופות הפיצויים על שם הגב' שמר. מובהר כי בעת סיום העסקתה תהיה זכאית הגב' שמר (למעט בנסיבות שמצדיקות שלילת פיצויי פיטורין על פי דין) לכל הכספים והזכויות שנצברו ויצברו בקופת הפיצויים האישית על שמה והבנק יוסיף וישלם לה פיצויים בגין סיום העסקה בגובה ההפרש שבין זכאותה לפיצויים כאמור לעיל לבין הכספים והזכויות בקופה האישית לפיצויים. בנוסף, הגב' שמר תהיה זכאית לתשלום מענק הסתגלות בגובה שתי משכורות חודשיות (ללא תנאים נלווים) בעת סיום יחסי העבודה בבנק, וזאת החל מיום 30 באפריל, 2019. זכאות המנכ"לית לתשלומים בגין התקופה הקצובה כאמור, תבוא בנוסף על זכאותה למענק הסתגלות ולתשלום בגין תקופת האי-תחרות (תקופת צינון) על פי הסכם ההעסקה, לפי העניין (כאשר התשלום בגין אי תחרות יחפוף לתשלום בגין תקופת ההודעה המוקדמת, ביחס לתקופת ההודעה המוקדמת בה הגב' שמר לא תעבוד בפועל ככל שתהיה כזו כאמור לעיל).

גב' שמר זכאית לפטור, ביטוח ושיפוי להם זכאים יתר נושאי המשרה בבנק, כמפורט במדיניות התגמול של הבנק ועל פי החלטות האורגנים המוסמכים, כפי שתתקבלנה מעת לעת. עדכון תנאי ההעסקה של המנכ"לית כאמור לעיל תואם את מדיניות התגמול לנושאי המשרה של הבנק, וכפוף למגבלות ולכללים הקבועים במדיניות התגמול ובחוק מגבלת התגמול, וחל ממועד אישור האסיפה הכללית של הבנק. ככל שתהיה חריגה מהכללים והמגבלות הקבועות בחוק מגבלת התגמול יקטמו הסכומים המגיעים לגב' שמר בהתאם לאותן מגבלות. מאחר ועלות תנאי העסקתה של המנכ"לית כאמור לעיל, עשויה לעלות על סך של 2.5 מיליון ש"ח היא הובאה לאישור האסיפה הכללית ברוב הקבוע בסעיף 2 (א) לחוק מגבלת התגמול, ובכל מקרה כפופה עלות תנאי העסקה בסך העולה על 2.5 מיליון ש"ח כאמור, למגבלות הקבועות בסעיף 2(ב) לחוק מגבלת התגמול. היחס בין עלות התגמול למנכ"לית הבנק בהתאם לתיקון להסכם ההעסקה לבין הנמוך מבין השכר הממוצע והחציוני של שאר עובדי הבנק, הינו 10.11 לשנת 2018, 9.75 לשנת 2019 ו- 9.7 לשנת 2020 והינו נמוך מהיחס המרבי שנקבע בעניין זה במדיניות התגמול של הבנק, בשים לב להשפעת פערי השכר והיחסים הנ"ל על יחסי העבודה בבנק.

ג. יו"ר הבנק, מר זאב אבולס מכהן כיו"ר דירקטוריון הבנק על פי הסכם העסקה אישי מיום 1 בנובמבר, 1999, כפי שעודכן בהתאם להחלטות האסיפה הכללית של הבנק מעת לעת (להלן: "**הסכם ההעסקה**"). הסכם ההעסקה הנוכחי הינו לתקופה בלתי קצובה, כאשר כל אחד מהצדדים להסכם ההעסקה רשאי לסיים את ההתקשרות על פיו בכל עת ולפי שיקול דעתו המוחלט, בהודעה מראש בת (6) שישה חודשים.

לאור הודעת בעלי השליטה בבנק מיום 27 בנובמבר 2017 על התקשרותם עם בנק מזרחי בעסקה, כאמור לעיל, במסגרתה התחייבו למכור מניותיהם לבנק מזרחי במסגרת הצעת רכש חליפין שיקיים בנק מזרחי בכפוף לתנאים מתלים, או לחלופין במסגרת מיזוג סטטוטורי, אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 10 במאי, 2018 לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 29 במרס, 2018 וועדת התגמול ביום 25 במרס, 2018, קיצור תקופת ההודעה המוקדמת הנדרשת מיו"ר הדירקטוריון במקרה של התפטרות, מ- 6 (שישה) חודשים לחודש אחד (בו יעביר תפקידו בצורה מוסדרת), וזאת במקרה שמניות הבנק ימכרו לבנק מזרחי בהצעת רכש חליפין במסגרת העסקה כאמור לעיל. כל זאת ללא שינוי יתר התנאים הקבועים בהסכם ההעסקה. במקרה בו לא תבוצע מכירת מניות הבנק לבנק מזרחי, במקרה של התפטרות יו"ר הדירקטוריון, תקופת ההודעה המוקדמת הנדרשת מיו"ר הדירקטוריון תמשיך לעמוד על 6 (שישה) חודשים כמפורט בהסכם ההעסקה. אין באמור לעיל, כדי להשפיע או לשנות את יתר תנאי העסקת יו"ר הדירקטוריון, כולל זכאותו לתשלום בגין 6 (שישה) חודשי הודעה מוקדמת במקרה של פיטורין.

ד. מורשי החתימה והמנהלים בבנק העלו טענות כלפי הבנק בעניין הפרת הוראות ההסכם הקיבוצי עימם בכל הנוגע לזכאותם לקבלת בונוס ביצועים בגין שנת 2017. הנהלת הבנק מקיימת משא ומתן עם ועד העובדים בנושא זה. להערכת הנהלת הבנק, הפרשות השכר הכלולות בדוחות הכספיים הינן נאותות.

באור 9 – הטבות לעובדים (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת ולהפקדה מוגדרת והטבות אחרות לאחר פרישה:

תוכנית פנסיה להטבה מוגדרת				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)			(לא מבוקר)	
			במיליוני ש"ח	
4	4	3	2	1
12	12	9	4	3
(6)	(2)	(4)	-	(1)
6	4	9	2	3
16	18	17	8	6
-	-	-	-	-
16	18	17	8	6

עלות שירות¹
עלות ריבית²
תשואה חזויה על נכסי תכנית²
הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד אקטוארי נטו²
סך עלות ההטבה נטו
סך הוצאות בגין תוכנית להפקדה מוגדרת¹
סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

תוכנית פיצויים				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)			(לא מבוקר)	
			במיליוני ש"ח	
6	4	4	2	1
4	3	3	1	1
(2)	(1)	(1)	-	-
1	-	-	-	-
9	6	6	3	2
31	20	23	7	7
40	26	29	10	9

עלות שירות¹
עלות ריבית²
תשואה חזויה על נכסי תכנית²
הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד אקטוארי נטו²
סך עלות ההטבה נטו
סך הוצאות בגין תוכנית להפקדה מוגדרת¹
סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

1. נכלל במסגרת הוצאות שכר ונלוות.

2. נכלל במסגרת הוצאות אחרות.

2. הפקדות לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת:

הפקדות בפועל				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)			(לא מבוקר)	
			תחזית 2018 **	
			במיליוני ש"ח	
3	3	3	1	1
			3	3

** אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. דמי שכירות של מבנים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות:

מאוחד והבנק:

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
23	23	23	בשנה ראשונה
22	22	21	בשנה שניה
21	20	21	בשנה שלישית
21	20	20	בשנה רביעית
19	20	18	בשנה חמישית
50	53	41	מעל חמש שנים
156	158	144	סך הכל

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

1. ליום 30 בספטמבר 2018 קיימת ההתחייבות בסך 1 מיליון ש"ח לרכישת מבנים וציוד (ליום 31 בדצמבר 2017 - לא קיימת התחייבות לרכישת מבנים וציוד).
2. חברה מאוחדת התחייבה להשקיע בתאגידים ריאליים נוספים ובקרן גידור סכום של 30 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017 - 20 מיליון ש"ח) וזאת בהתקיים תנאים מסוימים כפי שנקבעו בהסכמים עם אותם תאגידיים.
3. כבטחון לקיום כל התחייבויות הבנק בהתאם להסכם המתייחס להלוואות זכאות מכספי המדינה שנחתם בין הבנק לבין ממשלת ישראל בשנת 2004, ותוספת להסכם שנחתם בשנת 2008, המציא הבנק לאוצר התחייבות אוטונומית בלתי מותנית צמודה למדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2018 בסך של כ- 12 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017 - 12 מיליון ש"ח).
4. בהתאם לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי, וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים ועובדים בהם), התשנ"ו - 1995, החברה המאוחדת הפקידה פקדון בסך של 8 מיליון ש"ח בבנק (ליום 31 בדצמבר 2017 - 8 מיליון ש"ח) לטובת בעלי יחידות בקרנות נאמנות, שחברה מאוחדת של הבנק משמשת להן כנאמן.
5. ביום 29 ביוני 2017 חתם הבנק על כתב התחייבות לרכישת אגרות חוב של חברת סלקום ישראל בע"מ בסך 20 מיליון ש"ח במסגרת הנפקה פרטית עתידית וזאת בהתקיים תנאים מסוימים כפי שנקבעו בכתב ההתחייבות. ביום 1 ביולי 2018 רכש הבנק אגרות חוב של חברת סלקום ישראל בע"מ בסך 20 מיליון ש"ח, על פי כתב ההתחייבות כמפורט לעיל.
6. לבנק התקשרות מהותית רבת שנים עם בנק לאומי בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות בשיטה של מיקור חוץ, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016. על פי ההסכם, נכנסו הצדדים לתקופת מעבר שהייתה עשויה להימשך עד שלוש שנים בה מתנהל פרויקט סיום ההתקשרות שביניהם (תקופת ההיפרדות). ההתקשרות עם בנק לאומי מגובה באישורים הרגולטוריים הנדרשים, והצדדים יפעלו לחידושם לפי הצורך. כיום לבנק תלות בלאומי היות ולא קיימת חלופה מידית זמינה למערכות המסופקות על ידו, ולכן נזק להן עלול לגרום לבנק לחשיפה או נזק מהותי. עם התקרבות מועד סיום תקופת ההתקשרות עם לאומי, הבנק החל בבחינת האפשרויות העומדות בפניו להמשך. במסגרת זו פנה לספקים שונים לצורך קבלת הצעות לשירותי מחשוב ותפעול ובחן הצעות ראשוניות שלהם תוך הסתייעות בשירותי ייעוץ חיצוניים, ובפיקוח ועדת מחשוב ייעודית של הדירקטוריון. יחד עם זאת, ההתקדמות לשלב של כניסה להתחייבויות מול הספקים נדחתה בעקבות חוסר הוודאות שנבע מהודעת בעלי השליטה על התקשרותם עם בנק מזרחי. לאור התמשכותו של מצב אי הוודאות והעיכוב בלוחות הזמנים של הפרוייקט, אישר דירקטוריון הבנק ביום ה-29 במרס 2018 את הצעת בנק לאומי שהתקבלה בבנק באותו מועד, שעיקרה הינם כי על רקע העסקה של בעלי השליטה יסכים בנק לאומי, לפנים משורת הדין, לדחות את תום תקופת ההיפרדות לתקופה של עד 18 חודשים נוספים (עד 30/6/2021), ובלבד שבכל מקרה בו יבקש הבנק להקדים את תום תקופת ההפרדות, תינתן ללאומי

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

הודעה מוקדמת של 24 חודשים לפחות לפני מועד סיום ההפרדות. הצדדים יפנו לקבלת אישור הממונה על ההגבלים העסקיים והמפקחת על הבנקים לצורך יישום האמור.

על רקע התמשכות חוסר הודאות הנגזרת מהחלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים ומהערר התלוי ועומד על החלטתו, והשלכותיה על תכנון והתקשרויות ארוכי טווח, ומאחר ונוכח התארכות תקופת אי הוודאות, תתכן עלייה בסיכון באשר ליכולתו של הבנק להשלים את פרויקט החלפת מערכות מחשב בלוחות הזמנים הרלוונטיים, כמו גם בעלויות המחשוב של הבנק, הבנק בוחן את החלופות העומדות בפניו ונעזר לשם כך בחברת יעוץ חיצונית, על מנת להבטיח המשכיות קבלת שירותים ביחס למערכות הליבה שלו, ובכלל זה נבחנת האפשרות להאריך קבלת שירותי המחשוב מבנק לאומי לפרק זמן נוסף, מעבר למועד ההתנתקות הידוע לבנק כיום מקבלת שירותי המחשוב מלאומי.

7. ביום 14 בספטמבר 2017 אישר דירקטוריון הבנק, בהמשך לאישור ועדת התגמול מיום 7 בספטמבר 2017,

רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) בבנק ובחברות הבנות שלו, בגבולות אחריות של 120 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ולתקופה (להלן: "פוליסת נושאי המשרה הנוכחית"), וזאת לתקופה של 18 חודשים, החל מיום 15 בספטמבר 2017 ועד ליום 14 במרס 2019. הפוליסה נרכשה אצל קונסורציום מבטחים בלונדון ו-"שירותי החזית" בגין הפוליסה נרכשו מאת חברת ביטוח ישראלית. הפרמיה ששילם הבנק בגין רכישת פוליסת נושאי המשרה הנוכחית (כולל התמורה בגין "שירותי החזית" כאמור) הינה בסך כולל של כ- 364 אלפי דולר ארה"ב ל- 18 חודשים. לפירוט נוסף ראה באור 17.ג.23 בדוחות הכספיים לשנת 2017.

לאור הודעת בעלי השליטה בבנק מיום 27 בנובמבר 2017 על התקשרותם עם בנק מזרחי בעסקה, במסגרתה התחייבו בעלי השליטה למכור מניותיהם בבנק לבנק מזרחי במסגרת הצעת רכש חליפין שיקיים בנק מזרחי בכפוף לתנאים מתלים שנקבעו בין הצדדים להסכם, או לחלופין במסגרת מיזוג סטטוטורי (להלן: "העסקה"), ונוכח כוונת בנק מזרחי, כפי שפורסמה על ידו, למזג את הבנק עם ולתוך בנק מזרחי לאחר רכישתו, התבקשה הסדרת הכיסוי הביטוחי לנושאי המשרה בבנק בפוליסת ביטוח RUN OFF, מיד עם הפיכת הבנק לחברת בת של בנק מזרחי או מיד עם מיזוג הבנק עם ולתוך בנק מזרחי, לפי המועד המוקדם יותר וכלל שהעסקה תצא אל הפועל. בהתאם, אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 10 במאי 2018, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 29 במרס, 2018 וועדת התגמול ביום 25 במרס, 2018, כדלקמן:

א. רכישת פוליסת ביטוח RUN OFF בגבולות כיסוי של 200 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ולתקופה, שתנאיה זהים לתנאי פוליסת נושאי המשרה הנוכחית (למעט התנאים שאינם ישימים לפוליסת Run OFF שאין אפשרות לבטלה, לשנותה או להארכיה), וזאת לתקופה של 7 שנים. פוליסת ביטוח ה- RUN OFF תכנס לתוקפה עם השלמת העסקה כהגדרתה לעיל, היינו עם השלמת העברת הבעלות בבנק על דרך הצעת הרכש, או מיזוג סטטוטורי (במקרה שהצעת הרכש תכשל). לפוליסת ה- RUN OFF תהיה תקופת כיסוי לאחור (retroactive date) וזוהי לזו הקיימת בפוליסת נושאי המשרה הנוכחית.

במועד רכישת פוליסת ה- RUN OFF ובכפוף לרכישתה, תבוטל פוליסת נושאי המשרה הנוכחית.

ב. הגדלת גבולות הכיסוי של פוליסת נושאי המשרה הנוכחית מ- 120 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ולתקופה ל- 200 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ולתקופה (להלן: "הפוליסה המוגדלת"), החל ממועד אישור האסיפה הכללית.

בגין הגדלת גבולות הכיסוי של פוליסת נושאי המשרה הנוכחית כמתואר לעיל, הבנק שילם פרמיה בסך של כ- 86 אלפי דולר ארה"ב בגין התקופה שממועד האסיפה ועד לתום תקופת פוליסת נושאי המשרה הנוכחית לפי תנאיה. מנגד, ככל שפוליסת נושאי המשרה הנוכחית תבוטל עם רכישת פוליסת ה- RUN OFF, עשוי הבנק לקבל בגין ביטול פוליסת נושאי המשרה הנוכחית, זיכוי עבור יתרת התקופה שממועד ביטולה ועד תום תוקפה של הפוליסה לפי תנאיה, היינו זיכוי יחסי מתוך סך כל הפרמיה ששולמה על ידי הבנק בחודש ספטמבר, 2017 בסך של כ- 364 אלפי דולר ארה"ב, עבור תקופה של 18 חודשים. עלות רכישת פוליסת ה- RUN OFF, בגבולות כיסוי של הפוליסה המוגדלת, תעמוד על כ- 800 אלפי דולר ארה"ב.

יצוין, כי ביום 30 במאי, 2018 התקבלה החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין התנגדותו לאישור המיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי, וכי תלוי ועומד ערר כנגד החלטה זו.

8. ביום 31 לאוקטובר, 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק (בהמשך לאישור ועדת הביקורת מיום 6 בספטמבר

2012 ואישור דירקטוריון הבנק מיום 10 בספטמבר 2012) תיקון לנוסח כתב ההתחייבות לשיפוי לנושאי משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק, ובכלל זה לדירקטורים שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכהנים, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות בנות של הבנק, וכן עדכון לנספח האירועים המצורף לכתב ההתחייבות לשיפוי, וזאת בעקבות תיקוני חקיקה שונים ובשים לב לשינויים והתפתחויות באופי ובהיקף הסיכונים המשפטיים אליהם חשופים הבנק והחברות הבנות שלו.

ביום 25 באוקטובר 2015 אישרה האסיפה הכללית של הבנק (בהמשך לאישור ועדת התגמול מיום 23 ביולי 2015 ואישור הדירקטוריון מיום 2 בספטמבר 2015) מחדש את כתב ההתחייבות לשיפוי לדירקטורים שהם בעלי שליטה בבנק, קרוביהם, או שלבעלי השליטה בבנק עשוי להיות עניין אישי במתן ההתחייבות לשיפוי להם, וזאת בהתאם למתחייב מהוראת סעיף 275 (א) (1) לחוק החברות. לפירוט נוסף ראה באור 14.ג.23 בדוחות הכספיים לשנת 2017. מאחר וכתב ההתחייבות לשיפוי חל גם על דירקטורים שהם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן ההתחייבות לשיפוי להם, אישרה האסיפה הכללית מחדש

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ביום 10 במאי 2018, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 29 במרס, 2018 וועדת התגמול ביום 25 במרס, 2018, בהתאם להוראת סעיף 275(א1)(1) לחוק החברות, את כתב ההתחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכהנים, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות הבנות שלו, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב ההתחייבות לשיפוי הקיים.

ביום 29 באוקטובר, 2018 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לעדכן תיקון לנוסח כתב ההתחייבות לשיפוי נושאי משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק וכן למנכ"לית הבנק, כך שסכום השיפוי המירבי שישלם הבנק לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק (בנוסף לסכומים שיתקבלו על פי פוליסות ביטוח שישולמו לנושא משרה או לעובד בבנק ו/או בחברות הבנות של הבנק), לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שיפורסמו לפני מועד התשלום בפועל של סכום השיפוי וכן לתקן את נספח האירועים המצורף לכתב ההתחייבות לשיפוי, וזאת בהמשך לאישור ועדת התגמול מיום 17 לספטמבר, 2018 ואישור הדירקטוריון מיום 20 בספטמבר, 2018 לעדכן כתב ההתחייבות לשיפוי כאמור לעיל, לכלל נושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות (לרבות דירקטורים בבנק, ובכללם דירקטורים שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב בעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם ומנכ"לית הבנק).

ההחלטה על תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי התקבלה בשים לב להיקף הסיכונים לנושאי המשרה בבנק, הנובעים, בין היתר, מאי הוודאות בה פועל הבנק בעקבות ההתקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי בהסכם במסגרתו התחייבו בעלי השליטה בבנק למכור את אחזקותיהם בבנק בהצעת רכש שיפרסם בנק מזרחי, ועל רקע הודעת בנק מזרחי שבכוונתו למזג את הבנק ככל שירכוש את מניותיו, ומהשלכותיה של אי הוודאות הנובעת מהאמור על הבנק והתנהלותו ובעקבות עדכוני חקיקה ורגולציה. ההחלטה לעדכן את סכום השיפוי המירבי במסגרת כתב השיפוי לנושאי המשרה בבנק התקבלה לאחר שוועדת התגמול ודירקטוריון הבנק בחנו גם את היקף השיפוי לנושאי משרה במוסדות בנקאיים אחרים ואת עמידתו של התיקון המוצע במגבלות והכללים שנקבעו בתקנון הבנק ובמדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק.

9. תובענות שונות נגד הבנק והחברות המאוחדות

א. נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות ועומדות תביעות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, קיימות הפרשות נאותות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בגין כל ההפסדים הצפויים הנובעים מהתביעות כנגד הבנק. לא נעשו הפרשות לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק יועצו ויועצו המשפטיים סיכוייהן קלושים. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות תלויות שאפשרות התממשותן אינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה הינו כ- 400 אלפי ש"ח.

ב. בחודש דצמבר 2007 הוגשה לבנק דרישת תשלום סך כולל של 10 מיליון דולר ארה"ב, בקשר עם פעילות שוק ההון של מיופה כוח בחשבון ("הדרישה"). הדרישה הוגשה על ידי הנאמן בפשיטת הרגל על נכסי מיופה הכוח. עיקר הטענות כפי שפורטו בדרישה הינן בקשר להתנהלות מיופה הכוח בחשבונות הבנק הרלבנטיים. לאחר שהבנק דחה את הדרישה, הגיש הנאמן בפשיטת רגל של מיופה הכוח דוח לבימ"ש, ובו העלה טענות כנגד הבנק בקשר לניהול החשבונות, ובכללן כי הבנק הפר חובות זehירות ונאמנות המוטלות עליו כבנק, והפר הוראות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ו/או למיטוי. בדוח האמור לא נתבקש סעד כספי כנגד הבנק אלא הבנק נתבקש להגיב על הדוח, ולהמציא דוחות ומסמכים ספציפיים שונים. על פי החלטת ביהמ"ש על הבנק להמציא לנאמן דוחות ומסמכים הקשורים לחשבונו של מיופה הכוח עצמו (ככל שאלה קיימים) ולא לחשבונות אחרים כלשהם. בסוף חודש אוקטובר 2011 הוגשה כנגד הבנק בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה כספית בסך 12 מיליון ש"ח על ידי שני תובעים, שאינם לקוחות הבנק, הטוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. תביעת אחד מהם נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין, והתביעה הנותרת שעמדה על סך 4.7 מיליון ש"ח נדחתה גם היא בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין. בחודש דצמבר 2011 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בת"א תביעה נוספת בסך 6 מיליון ש"ח בקשר עם חשבון שנפתח על שם התובע מכוח ייפוי כוח שניתן למיופה הכוח הנ"ל, ובמסגרתה הוא טוען כי נפגע כתוצאה מפעילותו. תביעה זו נדחתה על הסף ואולם הוגש ערעור על הדחייה. הוגשה בקשה לדחיית הערעור בהסכמת הצדדים, שקיבלה תוקף של פסק דין. התביעה טופלה על פי כללי החשבונאות המקובלים בהתבסס על הערכת הנהלת הבנק, שהסתמכה על יועציה המשפטיים. בחודש יוני 2014 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה נוספת בסך 2.6 מיליון ש"ח על ידי שלושה תובעים שניהלו חשבונות בבנק ובמסגרתה הם טוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. תביעה זו נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין. כל ההליכים הקשורים לדרישה הסתיימו.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. תביעה נגד כרמל-אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן: "החברה"). ביום 2 בנובמבר 1997 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה נגד כרמל-אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (לשעבר בנק כרמל) (חברה בבעלות מלאה של הבנק) ושלושה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של כ- 500 מיליון ש"ח, בקשר עם גבייה שלא כדין, לפי הטענה, של עמלות בגין ביטוח חיי לוויים ונכסים המשועבדים לבנק. כמו כן, נתבקשו סעדים הצהרתיים שונים והוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. מטעם הנתבעים הוגשה בקשה לסילוק הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית על הסף, אך הבקשה טרם נדונה לגופה. ההליכים בתביעה מושהים על פי החלטת בית המשפט בין היתר לאור בקשה דומה אחרת שהסתיימה בינתיים בהסדר פשרה. לפי חוות דעת יועציה המשפטיים של החברה, עילות מסוימות של התובעים, שהם לוויים של החברה התיישנו, גודל הקבוצה שהתובעים מבקשים לייצג בתביעה הייצוגית איננו ניתן להערכה ולאומדן, והסעד המבוקש בתביעה הייצוגית ובכללו אופן חישוב הנזק איננו ברור ואיננו ניתן להגדרה, לרבות השאלה איזה חלק מן הסכום מיוחס לחברה. היועצים המשפטיים סבורים, כי בנסיבות אלה, חוסר הוודאות הכרוך בהליך הן עובדתית והן משפטית, הוא רחב במידה כזו שלא ניתן לתת הערכת סיכון בגין התביעה. הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת החברה והבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

ד. בחודש מרס 2014 התקבלה בבנק בקשה שהוגשה על ידי לקוחות הבנק ומבקשים נוספים לבית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ו- 4 בנקים נוספים, ועניינה הוא גביית עמלות מסוימות, לכאורה שלא כדין, על ידי המשיבים, בקשר לפעילות המרה ומשלוח של מטבע חוץ, העדר גילוי נאות והטעיה לכאורה של הלקוחות בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה, וקיומו לכאורה של הסדר כובל ביחס לתמחור, לשירות ולגילוי הנאות המסופקים בהקשרי המט"ח (להלן: "הבקשה"). המבקשים מציינים בבקשה, כי אין מבקש בעל עילה אישית נגד הבנק בנוגע להפרת חוקי הבנקאות. הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל האנשים או הישויות המשפטיות אשר השתמשו בשירותי הבנקים לשם ביצוע פעולות המרה, שליחה או קבלה של מטבע חוץ, וכן כלל הציבור בישראל אשר נפגע באופן ישיר או עקיף מההפרות לכאורה בהתאם להגדרת בית המשפט. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, מתן צו עשה לגילוי כל העלויות הכרוכות במתן שירותי המרה של מט"ח, לרבות הפרשי שער, מתן צו עשה שיחייב את הבנקים להקים ולהטמיע מערכת סליקה בין-בנקאית בתחום המט"ח, מתן צו מניעה ביחס לגביית כל עמלת תעריפון/ואו הפרשי שער עד להכרעה סופית בתובענה, וכן תביעה לפיצוי כספי, המועמדת נגד כל הבנקים המשיבים בבקשה זו יחד על כ- 2.07 מיליארד ש"ח. הדיון בתביעה זו אוחד עם תובענה נוספת נגד בנקים אחרים הזזה לה במהותה. בחודש אפריל 2015 הגישו המבקשים בהוראת בית המשפט בקשה לאישור מקוצרת, במסגרתה הפיצוי הכספי הכולל נגד הנתבעים מועמד על כ- 8.55 מיליארד ש"ח (לפני היוון) בתוספת נזק עקיף ופגיעה באוטונומיה. כמו כן, חלקו הנטען של הבנק עומד מתוך הסך הנ"ל על כ- 277 מיליון ש"ח. במרס 2018 ניתן פסק דין, אשר דחה את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית והוגש ערעור על הדחייה. הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, מעריכה בשלב זה את סיכויי הערעור כקלושים.

ה. ביום 28 בפברואר 2013 הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים על ידי חברת חפציבה חופים בע"מ (בפירוק) (להלן: "חופים"), באמצעות המנהל המיוחד מטעם הכונס הרשמי בתפקידו כמפרק של קבוצת חפציבה (בפירוק), כתב תביעה בסכום כולל של כ- 45 מיליון ש"ח, כנגד בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנק ו- 4 נתבעים נוספים. לפי הטענה שבכתב התביעה, החל בחודש מרס 2006 ועד לקריסת קבוצת חפציבה בתחילת אוגוסט 2007, הוצאו מחשבון חופים בבנקים השונים שלא כדין כספים בסכום של מעל 45 מיליון ש"ח, שהועברו שלא כדין לגופים אחרים, ובתוכם - חברות קבלניות מקבוצת חפציבה וחברות פרטיות נוספות שהיו בשליטת בועז יונה/ואו נתבע אחר. הפעולות כאמור לעיל בוצעו לפי הטענה, בין היתר, באמצעות חשבונות הבנק של חופים שהתנהלו אצל כל אחד מן הבנקים הנתבעים, אשר כל אחד מהם שימש גם כבנק של החברות הקבלניות הנזכרות. נטען כי הבנקים אפשרו הוצאת כספים על פי הוראות בלתי תקינות, אף שהפעולות והנסיבות הקשורות בהן היו צריכות לעורר חשד, וכי הבנקים ידעו, או למצער היה עליהם לדעת, כי מתן ההוראות טעון קבלת אישורים נוספים באורגנים של חופים עצמה. עוד נטען כי הבנקים ידעו, או היה עליהם לדעת, שרובם המכריע של הכספים מוצאים מחופים שלא לטובת חופים, וכי הבנקים עצמם היו נגועים בניגוד עניינים, באשר חלק מן ההעברות הכספיות הבלתי תקינות לכאורה, בוצעו לחשבונות החברות הקבלניות בהן היו יתרות חובה או חריגות מיתרות החובה המאושרות. חבות כל הבנקים לנזקים לפי הטענה על פי, לשון התביעה, היא "חד ולחוד, כל בנק עד לתקרה השווה לסכום שנמשך מחשבון חופים באותו בנק", וביחס לבנק אגוד הועמדה התקרה על הסך של כ- 37 מיליון ש"ח, בצרוף הפרשי הצמדה וריבית. עוד מצוין בתביעה כי הופקדו כספים בחשבונות חופים אותם יש להפחית מהנזק הנתבע.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

בחודש דצמבר 2015 הוגשה הודעת המנהל המיוחד על תשלום הפרשי אגרה בגין שערור סכומי התביעה עד למועד הגשת התביעה. מכאן ובהתאם להודעתו, סכום התביעה הכולל והמשוערך עומד על סך של כ- 62 מיליון ש"ח כנגד כל הנתבעים. ביוני 2018 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט הדן בתביעה הנ"ל, אשר נתן תוקף של פסק דין להסכם גישור שנחתם בין הצדדים לתביעה, לפיו כל הנתבעים בתביעה ישלמו סך סופי של 8,680,000 ש"ח ועוד 380,000 דולר ארה"ב, אשר יחולק ביניהם באופן שהוסכם ביניהם.

1. ביום 31 בינואר 2016, הומצאה לבנק בקשה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים (להלן: "המשיבים"), שעיקרה הטענה, כי המשיבים אינם מחזיקים סניפים בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל ואינם מנגישים את שירותיהם הבנקאיים לאוכלוסייה זו, וזאת בניגוד לאמור בחוק איסור הפלייה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ציבוריים, התשס"א - 2000, לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981 ולחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הקבוצה אותה מבוקש לייצג הינה כלל אזרחי מדינת ישראל, מוסלמים, נוצרים ודרוזים, אשר סובלים, לכאורה, מהפליה בנגישות לשירותים בנקאיים, עקב אי נוכחות סניפי בנק במקום יישובם. במסגרת תביעתם לסעדים שונים, מחלקים המבקשים את תביעתם בין נזק ממוני, המוערך בכ- 39.5 מיליון ש"ח, ונזק בלתי ממוני, המוערך בכ- 658 מיליון ש"ח, המסתכמים לכדי כ- 697.5 מיליון ש"ח, ומצינים כי חלקו של כל בנק משיב בנזק הנטען, הינו גם על פי נתח השוק שלו. בדצמבר 2017 ניתן פסק דין, אשר דחה את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. הוגש ערעור על הדחייה. הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, מעריכה בשלב זה את סיכויי הערעור כקלושים.

2. ביום 21 בדצמבר 2016 התקבלה בבנק בקשה לגילוי ועיון במסמכים על פי סעיף 198א. לחוק החברות, התשמ"ט-1999 שהוגשה למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב ("הבקשה"). המבקש, הטוען כי הינו בעל מניות בבנק, מבקש מבית המשפט להורות לבנק לגלות מסמכים הנוגעים לאשראים שהעמיד הבנק למר אליעזר פישמן ולאחרים שלחובותיהם ערב מר פישמן אישית (להלן: "האשראים"). זאת לצורך גיבוש עמדה על ידי המבקש בקשר עם הגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת, שעניינה לטענתו, הכשלים שנפלו לכאורה בממשל התאגידי בבנק והפרת חובות זהירות ואמונים לכאורה על ידי חברי דירקטוריון וחברי ועדת האשראי של הבנק כלפי הבנק, באישור העמדת האשראים הנזכרים מבלי שיהיו מגובים בביטחונות מספקים ומבלי לפעול כראוי לגביית החוב, באופן המסב לכאורה נזק לבנק. הוחלט על ידי דירקטוריון הבנק על הקמת ועדת תביעות בלתי תלויה לבחינת האירועים הנוגעים לאשראים והנטענים בבקשה. לאור זאת ביום 2 במרס 2017 הגיש הבנק לבית המשפט בקשה לעיכוב הליכים בהתייחס לבקשה. ביום 13 באוגוסט 2017 אישר דירקטוריון הבנק הסדר דינוי אשר אושר על ידי בית המשפט המחוזי ביום 6 באוגוסט 2017, במסגרת תיק הבקשה, על פי ההסדר יעוכבו ההליכים בתיק למשך תקופה של חמישה חודשים על מנת לאפשר לוועדת התביעות הבלתי תלויה, לדון בנושא, ולדירקטוריון עצמו לדון בהמלצותיה. הרכב הוועדה הוא: שופט בית המשפט המחוזי בדימוס, מר עדי זרנקין, אשר עומד בראשה, וחבריה הם מר אברהם אשרי, ופרופ' בן ציון זילברפרב. בהסדר הדינוי נקבע עוד, כי דו"ח הוועדה והמלצותיה יובאו לדיון ולהחלטה בפני דירקטוריון הבנק, וזו תימסר לב"כ המבקש. עוד הוסכם, כי אם יודיע המבקש לאחר כל אלה על כוונה להמשיך בהליכים בתיק הבקשה, יפנו הצדדים להליך גישור בפני כב' השופטת בדימוס הילה גרסטל. עיכוב ההליכים הוארך עד מאי 2018 באישור בית המשפט. הוועדה הבלתי תלויה השלימה עבודתה והמלצותיה נדונו על ידי דירקטוריון הבנק. בהתאם להסדר הדינוי בין הצדדים, תוכן החלטת הדירקטוריון, שהתקבלה במסגרת אותו דיון, נמסר לב"כ המבקש. עיכוב ההליכים הוארך בהסכמת הצדדים ובאישור בית המשפט עד לדצמבר 2018 וזאת לאור רצונם לבוא בדברים ביניהם וככל שמהלך זה לא יעלה יפה, לפעול בהתאם להוראות הנוגעות להליך הגישור בהסדר הדינוי ביניהם. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על יועציה המשפטיים, בשלב זה בו הבקשה מצויה בשלביה המוקדמים ביותר, לא ניתן להעריך את סיכוייה להתקבל.

3. ביום 23 בפברואר 2017 הומצאה לבנק בקשה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב- יפו לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק, שעניינה קביעת וגביית עמלות, לכאורה שלא כדין, מעסקים קטנים, תוך הפרה של חובות גילוי ואמונים בהן חב הבנק כלפי לקוחותיו ורשלנות (להלן: "הבקשה"). סכום תביעת הקבוצה, על פי אומדן המבקשת, הינו בסך של 48 מיליון ש"ח. המבקשת מציינת כי תביעות ייצוגיות בעילות דומות הוגשו נגד שני בנקים נוספים. הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל לקוחות הבנק שענו להגדרת "עסק קטן", כהגדרתו בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008, אשר שילמו עמלות שלא לפי התעריפון החל על "עסק קטן", החל מיום כניסתם לתוקף של כללי העמלות, 1 ביולי 2008, ועד היום. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, מתן צו עשה לבנק לפנות לכל לקוחותיו העסקיים ולעדכנם בדבר המשמעות המעשית של סיווג החשבון כ"עסק קטן" לעניין תעריפון העמלות, מתן צו עשה לבנק לציין במסמכי הבנק את סוג החשבון ואת התעריפון על פיו משולמות העמלות בחשבון וכן השבה ו/או פיצוי כספי ו/או כל סעד אחר לזכות הקבוצה. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת של יועציה המשפטיים, מעריכה את סיכויי הבקשה להתקבל כקלושים.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית שקל - מדד	
				אחר	במיליוני ש"ח
510	-	-	-	510	-
510	-	-	-	510	-
510	-	-	-	510	-
9,517	-	-	8,092	-	1,425
308	-	-	308	-	-
1,959	-	-	1,959	-	-
5,100	-	-	5,100	-	-
3,225	-	-	3,225	-	-
18,330	-	-	1,451	16,879	-
38,439	-	-	20,135	16,879	1,425
9,290	-	-	-	9,290	-
137	-	137	-	-	-
913	-	-	913	-	-
4,311	-	3,312	999	-	-
4,309	-	3,310	999	-	-
321	-	-	321	-	-
297	-	9	288	-	-
3,998	-	346	-	3,652	-
14,286	-	7,114	3,520	3,652	-
1,760	-	-	-	1,760	-
747	-	-	747	-	-

א. נגזרים מגזרים¹

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM^{2,1}

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים¹

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

1. למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

במיליוני ש"ח

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

58	-	-	-	58	-	א. נגזרים מגדרים ¹ שווי הוגן ברוטו חיובי
4	-	-	-	4	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
323	-	-	201	119	3	ב. נגזרים ALM ^{2,1} שווי הוגן ברוטו חיובי
222	-	-	83	130	9	שווי הוגן ברוטו שלילי
143	-	67	25	51	-	ג. נגזרים אחרים ¹ שווי הוגן ברוטו חיובי
145	-	68	32	45	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
524	-	67	226	228	3	ד. סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
524	-	67	226	228	3	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
69	-	7	62	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
371	-	68	115	179	9	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
371	-	68	115	179	9	שווי הוגן ברוטו שלילי
28	-	8	19	-	1	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

1. למעט נגזרי אשראי.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד
במיליוני ש"ח					
498	-	-	-	498	-
<u>498</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>498</u>	<u>-</u>
498	-	-	-	498	-
<u>498</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>498</u>	<u>-</u>
12,274	22	-	9,976	-	2,276
304	-	-	304	-	-
1,733	-	-	1,733	-	-
3,726	-	-	3,726	-	-
3,114	-	-	3,114	-	-
10,177	-	-	1,059	9,118	-
<u>31,328</u>	<u>22</u>	<u>-</u>	<u>19,912</u>	<u>9,118</u>	<u>2,276</u>
5,224	-	-	-	5,224	-
<u>5,224</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5,224</u>	<u>-</u>
246	-	246	-	-	-
1,502	-	-	1,502	-	-
4,286	-	3,794	492	-	-
4,160	6	3,662	492	-	-
332	-	-	141	191	-
332	-	* 7	134	191	-
2,003	-	-	-	2,003	-
<u>12,861</u>	<u>6</u>	<u>7,709</u>	<u>2,761</u>	<u>2,385</u>	<u>-</u>
964	-	-	-	964	-
<u>964</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>964</u>	<u>-</u>
2,393	-	-	2,393	-	-
<u>2,393</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,393</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

א. נגזרים מגדרים¹

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM^{2,1}

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים¹

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

1. למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 * סווג מחדש.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

במיליוני ש"ח

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

						א. נגזרים מגדרים ¹
21	-	-	-	21	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
7	-	-	-	7	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ב. נגזרים ALM ^{2,1}
194	-	-	113	75	6	שווי הוגן ברוטו חיובי
353	1	-	242	103	7	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ג. נגזרים אחרים ¹
94	1	37	29	27	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
79	-	37	21	21	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ד. סך הכל
309	1	37	142	123	6	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
309	1	37	142	123	6	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
56	-	-	38	16	2	שווי הוגן ברוטו שלילי
439	1	37	263	131	7	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
439	1	37	263	131	7	שווי הוגן ברוטו שלילי
42	-	-	29	13	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

1. למעט נגזרי אשראי.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11-פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר
490	-	-	-	490	-
490	-	-	-	490	-
490	-	-	-	490	-
9,910	7	-	7,426	-	2,477
202	-	-	202	-	-
1,027	-	-	1,027	-	-
3,688	-	-	3,688	-	-
2,840	-	-	2,840	-	-
11,794	-	-	1,300	10,494	-
29,461	7	-	16,483	10,494	2,477
5,313	-	-	-	5,313	-
191	-	191	-	-	-
1,481	-	-	1,481	-	-
5,594	-	4,723	871	-	-
5,499	1	4,627	871	-	-
261	-	-	73	188	-
269	-	8	73	188	-
2,783	-	-	-	2,783	-
16,078	1	9,549	3,369	3,159	-
1,101	-	-	-	1,101	-
1,320	-	-	1,320	-	-

א. נגזרים מגדרים¹

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM^{2,1}

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים¹

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

1. למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

* סווג מחדש.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

19	-	-	-	19	-	א. נגזרים מגדרים ¹ שווי הוגן ברוטו חיובי
7	-	-	-	7	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
183	-	-	105	75	3	ב. נגזרים ALM ^{2,1} שווי הוגן ברוטו חיובי
342	-	-	232	106	4	שווי הוגן ברוטו שלילי
123	-	55	38	30	-	ג. נגזרים אחרים ¹ שווי הוגן ברוטו חיובי
113	-	56	32	25	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
325	-	55	143	124	3	ד. סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
325	-	55	143	124	3	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
49	-	-	33	15	1	שווי הוגן ברוטו שלילי
462	-	56	264	138	4	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
462	-	56	264	138	4	שווי הוגן ברוטו שלילי
42	-	-	22	20	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

1. למעט נגזרי אשראי.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח						
524	87	-	4	373	60	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(233)	(3)	-	-	(230)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן: הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
291	84	-	4	143	60	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
441	120	-	18	265	38	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ¹
(131)	(11)	-	-	(120)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
310	109	-	18	145	38	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
601	193	-	22	288	98	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
371	51	-	26	261	33	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ²
(233)	(3)	-	-	(230)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן: מכשירים פיננסיים
138	48	-	26	31	33	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח						
309	70	-	4	207	28	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(189)	(6)	-	-	(183)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן: הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
120	64	-	4	24	28	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
397	82	-	36	279	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ¹
(161)	(13)	-	-	(148)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
236	69	-	36	131	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
356	133	-	40	155	28	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
439	54	-	9	356	20	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ²
(189)	(6)	-	-	(183)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן: מכשירים פיננסיים
250	48	-	9	173	20	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.

2. זהה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 371 מיליון ש"ח (ליום 30.09.17 - 439 מיליון ש"ח).

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד (המשך)

ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות במיליוני ש"ח
325	87	-	5	202	31
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(183)	(8)	-	-	(175)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
142	79	-	5	27	31
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
396	79	-	13	276	28
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ¹					
(150)	(13)	-	-	(137)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
246	66	-	13	139	28
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
388	145	-	18	166	59
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
462	57	-	11	362	32
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ²					
סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(183)	(8)	-	-	(175)	-
מכשירים פיננסיים					
279	49	-	11	187	32
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.
 2. מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 462 מיליון ש"ח.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה על בסיס מאוחד

ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
					במיליוני ש"ח
1,425	-	675	500	250	חוזי ריבית
21,041	5,346	9,728	5,857	110	שקל - מדד
24,402	-	1,034	9,591	13,777	אחר
7,114	4	365	262	6,483	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
53,982	5,350	11,802	16,210	20,620	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
					במיליוני ש"ח
2,276	-	574	1,502	200	חוזי ריבית
12,001	4,592	5,947	1,462	-	שקל - מדד
25,066	158	1,776	8,337	14,795	אחר
7,709	2	93	184	7,430	חוזי מטבע חוץ
28	-	-	6	22	חוזים בגין מניות
47,080	4,752	8,390	11,491	22,447	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
					במיליוני ש"ח
2,477	-	724	1,553	200	חוזי ריבית
14,143	4,787	7,795	1,561	-	שקל - מדד
21,172	-	1,968	6,682	12,522	אחר
9,549	4	156	7	9,382	חוזי מטבע חוץ
8	-	-	-	8	חוזים בגין מניות
47,349	4,791	10,643	9,803	22,112	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

* סווג מחדש.

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

- משקי בית – אנשים פרטיים (כולל הלוואות לדיור), למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל- 250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר (נוסטרו), ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- מגזר אחר – לרבות פעילויות שהופסקו ופעילויות שלא ניתן לשייכן למגזרים האחרים.

להלן הכללים העיקריים שישומו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית - במגזרים בהם הפעילות מתמקדת בלקוחות נכללות בסעיף הכנסות ריבית מאשראי והוצאות ריבית על פקדונות המיוחסים ישירות ללקוח. בחישוב ההכנסות מאשראי ופקדונות נלקח בחשבון מחיר המעבר הרלוונטי למשך החיים הממוצע ולמגזר ההצמדה. בנוסף, כל מגזר מזוכה/מחוייב בגין עודף/חסור מקורות אל מול מגזר ניהול פיננסי בהתאם לעלות שנקבעה. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה הכנסות מריבית על אגרות חוב וכן הוצאות הנובעות מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים אשר באות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

הכנסות שאין מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה: הכנסות (הוצאות) בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים (כנדרש על פי כללי חשבונאות), הכנסות מפעולות הבנק בנגזרים עבור עצמו, הכנסות ממימוש והתאמה של אגרות חוב, והכנסות ממימוש והתאמה של מניות.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - נזקפות למגזר אליו משתייך הלקוח אשר כנגד חבותו נרשמה ההפרשה.

הוצאות תפעוליות ואחרות - הוצאות ישירות שניתן לזהותן למגזר ספציפי, מיוחסות לאותו מגזר. יתר הוצאות מיוחסות למגזרים השונים על סמך מתודולוגיית הקצאה המבוססת על מפתחות העמסה שונים, המביאים לידי ביטוי את החלק היחסי של ההוצאה למגזר.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על התוצאות העסקיות של כל מגזר פעילות חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי, למעט במקרים מסוימים בהם ניתן לבצע ייחוס ספציפי.

יתרות - יתרות מאזניות ויתרות נכסים בניהול שיוכו ספציפית ללקוחות. הרכוש הקבוע מיוחס למגזר אחר.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)										
פעילות ישראל										
מס' בית	משקי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך הכל	סך הכל במיליוני ש"ח
121	59	-	44	25	28	1	26	-	246	הכנסות ריבית מחיצוניים
13	1	-	4	3	10	3	20	-	60	הוצאות ריבית מחיצוניים
108	58	-	40	22	18	(2)	6	-	186	הכנסות ריבית, נטו:
(28)	(35)	-	13	(2)	2	7	8	-	-	- מחיצוניים
80	23	-	40	20	20	5	14	-	186	- בינמגזרי
27	2	5	4	8	7	3	38	26	130	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות שאינן מריבית:
27	2	5	4	8	7	3	38	26	130	- מחיצוניים
107	25	5	11	28	27	8	52	26	316	- בינמגזרי
26	1	-	11	7	15	-	-	-	59	סך ההכנסות שאינן מריבית
99	23	1	2	32	33	3	25	-	214	סך הכנסות
1	-	-	1	1	-	-	(3)	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
100	23	1	3	33	20	3	22	-	214	הוצאות תפעוליות ואחרות:
(19)	1	4	8	13	(21)	5	30	26	43	- לחיצוניים
(7)	-	2	3	7	(8)	2	12	2	11	- בינמגזרי
(12)	1	2	5	6	(13)	3	18	24	32	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
13,755	9,355	554	38	4,698	2,634	162	15,891	720	42,021	רווח (הפסד) לפני מיסים
13,755	9,355	554	38	4,698	2,634	162	-	-	25,197	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
13,898	9,240	502	38	4,620	2,531	170	-	-	25,430	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
20	6	-	-	39	30	-	-	-	281	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
73	54	-	-	3	1	-	-	-	77	יתרת חובות פגומים
14,031	629	64	3,751	4,924	2,607	4,113	2,331	987	39,109	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
12,843	-	-	3,738	4,219	2,133	5,701	-	-	32,728	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
12,837	-	-	3,676	4,134	2,114	5,718	-	-	32,735	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
8,760	4,641	469	95	5,202	3,499	4,896	2,549	1,056	26,194	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,922	4,732	477	96	5,145	3,316	5,088	2,385	1,058	26,113	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}
5,525	-	-	3,206	2,172	1,541	6,508	-	-	49,992	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
72	29	-	35	16	15	1	-	-	139	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{3,1}
8	-	-	5	2	-	1	-	-	19	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
-	(6)	-	2	2	5	3	14	-	28	- מרווח מפעילות מתן אשראי
80	23	-	7	40	20	5	20	-	186	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

פעילות ישראל

סך הכל	מגזר אחר	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁴		סך הכל במילוני ש"ח	
								מזה: הלואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי		
213	-	(6)	-	34	23	44	-	1	55	118	הכנסות ריבית מחיצוניים
34	-	(2)	2	9	3	3	5	-	2	14	הוצאות ריבית מחיצוניים
179	-	(4)	(2)	25	20	41	(5)	1	53	104	הכנסות ריבית, נטו: - מחיצוניים
-	-	13	6	(1)	(3)	-	10	-	(34)	(25)	- בינמגזרי
179	-	9	4	24	17	41	5	1	19	79	סך הכנסות ריבית, נטו
98	-	17	4	12	9	25	3	5	2	28	הכנסות שאינן מריבית: - מחיצוניים
-	-	-	-	1	-	(1)	-	-	-	-	- בינמגזרי
98	-	17	4	13	9	24	3	5	2	28	סך ההכנסות שאינן מריבית
277	-	26	8	37	26	65	8	6	21	107	סך הכנסות
16	-	-	-	(2)	(10)	7	-	-	2	21	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות ואחרות: - לחיצוניים
216	-	22	4	35	20	33	2	2	22	100	- בינמגזרי
-	-	(4)	-	1	-	1	1	-	-	1	
216	-	18	4	36	20	34	3	2	22	101	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
45	-	8	4	3	16	24	5	4	(3)	(15)	רווח (הפסד) לפני מיסים
14	-	2	1	1	5	8	2	2	(1)	(5)	הפרשה למיסים על הרווח
31	-	6	3	2	11	16	3	2	(2)	(10)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
43,131	716	16,505	197	4,678	2,980	4,902	27	522	8,987	13,126	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
25,696	-	-	192	4,491	2,975	4,885	27	522	8,987	13,126	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
25,667	-	-	204	4,445	2,768	4,720	39	494	8,932	13,491	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
297	-	-	-	208	27	43	-	-	6	19	יתרת חובות פגומים
59	-	-	-	-	-	2	-	-	43	57	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
40,221	2,359	877	4,250	6,765	2,293	6,072	3,617	62	603	13,988	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹ מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
33,794	-	-	4,219	5,974	1,824	5,326	3,606	-	-	12,845	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
33,870	-	-	4,445	6,070	1,886	4,960	3,618	-	-	12,891	
26,561	1,031	2,469	175	5,675	3,406	5,321	79	455	4,437	8,405	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}
26,600	1,005	2,489	171	5,545	3,323	5,441	86	454	4,460	8,540	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
42,777	-	-	18,891	8,459	1,337	4,111	3,632	-	-	6,347	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{3,1}
143	-	-	-	22	16	34	-	1	27	71	פיצול הכנסות ריבית, נטו: - מרווח מפעילות מתן אשראי*
16	-	-	1	-	-	4	3	-	-	8	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
20	-	9	3	2	1	3	2	-	(8)	-	- אחר*
179	-	9	4	24	17	41	5	1	19	79	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* סוג מחדש.
1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)											
פעילות ישראל											
סך הכל	מגזר אחר	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁴		סך הכל במיליוני ש"ח	
								מזה: מזה: כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור		
768	-	112	3	87	70	131	1	2	175	364	הכנסות ריבית מחיצוניים
189	-	81	7	27	8	10	17	-	4	39	הוצאות ריבית מחיצוניים
											הכנסות ריבית, נטו:
579	-	31	(4)	60	62	121	(16)	2	171	325	- מחיצוניים
-	-	30	19	4	(5)	(2)	38	-	(106)	(84)	- בינמגזרי
579	-	61	15	64	57	119	22	2	65	241	סך הכנסות ריבית, נטו
											הכנסות שאינן מריבית:
320	26	78	9	26	27	62	11	14	6	81	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- בינמגזרי
320	26	78	9	26	27	62	11	14	6	81	סך ההכנסות שאינן מריבית
899	26	139	24	90	84	181	33	16	71	322	סך הכנסות
102	-	-	-	23	3	10	-	-	4	66	הוצאות בגין הפסדי אשראי
											הוצאות תפעוליות ואחרות:
647	-	71	9	102	60	96	7	4	71	302	- לחיצוניים
-	-	(8)	-	-	1	3	1	-	-	3	- בינמגזרי
647	-	63	9	102	61	99	8	4	71	305	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
150	26	76	15	(35)	20	72	25	12	(4)	(49)	רווח (הפסד) לפני מיסים
44	2	27	5	(12)	6	26	8	4	(1)	(18)	הפרשה למיסים על הרווח
106	24	49	10	(23)	14	46	17	8	(3)	(31)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
42,029	743	15,633	423	4,189	2,598	4,814	39	542	9,246	13,590	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
25,221	-	-	182	3,998	2,598	4,814	39	542	9,246	13,590	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
25,430	-	-	170	4,173	2,531	4,620	38	502	9,240	13,898	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
281	-	-	-	192	30	39	-	-	6	20	יתרת חובות פגומים
77	-	-	-	-	1	3	-	-	54	73	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
39,136	899	2,249	4,134	6,673	2,692	4,795	3,895	65	624	13,799	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
32,933	-	-	4,112	5,981	2,230	4,108	3,882	-	-	12,620	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ¹
32,735	-	-	4,256	5,718	2,114	4,134	3,676	-	-	12,837	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
26,312	1,054	2,460	161	5,167	3,454	5,122	95	486	4,654	8,799	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}
26,113	1,058	2,385	103	5,088	3,316	5,145	96	477	4,732	8,922	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
44,118	-	-	27,392	5,744	1,360	1,917	2,829	-	-	4,876	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{3,1}
											פיצול הכנסות ריבית, נטו:
421	-	-	2	52	48	101	-	2	85	218	- מרווח מפעילות מתן אשראי
58	-	-	2	2	5	10	14	-	-	25	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
100	-	61	11	10	4	8	8	-	(20)	(2)	- אחר
579	-	61	15	64	57	119	22	2	65	241	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

פעילות ישראל											
סך הכל	מגזר אחר	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁴		סך הכל במיליוני ש"ח	
								מזה: מזה: כרטיסי אשראי	הלואות לדיור		
707	-	71	2	106	68	125	-	2	161	335	הכנסות ריבית מחיצוניים
153	-	54	6	21	7	10	15	-	4	40	הוצאות ריבית מחיצוניים
											הכנסות ריבית, נטו:
554	-	17	(4)	85	61	115	(15)	2	157	295	- מחיצוניים
-	-	42	19	(7)	(8)	2	30	-	(101)	(78)	- בינמגזרי
554	-	59	15	78	53	117	15	2	56	217	סך הכנסות ריבית, נטו
											הכנסות שאינן מריבית:
293	2	60	11	33	25	74	10	14	5	78	- מחיצוניים
-	-	-	-	1	-	(1)	-	-	-	-	- בינמגזרי
293	2	60	11	34	25	73	10	14	5	78	סך ההכנסות שאינן מריבית
847	2	119	26	112	78	190	25	16	61	295	סך הכנסות
37	-	-	(1)	(11)	(11)	7	-	-	3	53	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
											הוצאות תפעוליות ואחרות:
655	-	68	9	109	59	98	7	5	65	305	- לחיצוניים
-	-	(9)	-	1	1	3	1	-	-	3	- בינמגזרי
655	-	59	9	110	60	101	8	5	65	308	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
155	2	60	18	13	29	82	17	11	(7)	(66)	רווח (הפסד) לפני מיסים
52	1	20	6	5	9	28	6	4	(3)	(23)	הפרשה למיסים על הרווח
103	1	40	12	8	20	54	11	7	(4)	(43)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
42,751	795	16,617	215	4,641	2,939	4,811	25	504	8,753	12,708	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
25,122	-	-	210	4,450	2,935	4,794	25	504	8,753	12,708	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
25,667	-	-	204	4,445	2,768	4,720	39	494	8,932	13,491	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
297	-	-	-	208	27	43	-	-	6	19	יתרת חובות פגומים
59	-	-	-	-	-	2	-	-	43	57	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
39,485	2,122	813	4,609	6,274	2,211	6,183	3,665	62	568	13,608	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
33,483	-	-	4,582	5,487	1,753	5,474	3,655	-	-	12,532	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
33,870	-	-	4,445	6,070	1,886	4,960	3,618	-	-	12,891	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
26,159	1,038	2,358	156	5,803	3,415	5,187	76	471	4,288	8,126	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}
26,600	1,005	2,489	171	5,545	3,323	5,441	86	454	4,460	8,540	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
44,256	-	-	19,545	8,751	1,383	4,253	3,758	-	-	6,566	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{3,1}
											פיצול הכנסות ריבית, נטו:
415	-	-	1	70	49	96	-	2	76	199	- מרווח מפעילות מתן אשראי*
44	-	-	3	1	2	10	9	-	-	19	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
95	-	59	11	7	2	11	6	-	(20)	(1)	- אחר*
554	-	59	15	78	53	117	15	2	56	217	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* סוג מחדש.
 1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)										
פעילות ישראל										
מסקי בית ⁴	בנקאות פרטית	עסקים זעירים	עסקים קטנים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך הכל	מזה:	מזה:
									כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור
במיליוני ש"ח										
454	218	3	168	92	140	3	92	-	950	הכנסות ריבית מחיצוניים
52	5	-	12	10	31	8	72	-	205	הוצאות ריבית מחיצוניים
										הכנסות ריבית, נטו:
402	213	3	156	82	109	(5)	20	-	745	- מחיצוניים
(105)	(136)	-	4	(9)	(11)	24	56	-	-	- בינמגזרי
297	77	3	160	73	98	19	76	-	745	סך הכנסות ריבית, נטו
										הכנסות שאינן מריבית:
109	7	22	98	32	43	13	95	2	406	- מחיצוניים
(1)	-	-	(1)	-	1	-	1	-	-	- בינמגזרי
108	7	22	97	32	44	13	96	2	406	סך ההכנסות שאינן מריבית
405	84	25	257	105	142	32	172	2	1,151	סך הכנסות
70	4	-	7	(12)	(8)	(1)	-	-	56	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
										הוצאות תפעוליות ואחרות:
417	90	7	133	80	147	11	92	-	890	- לחיצוניים
4	-	-	4	1	1	-	(11)	-	-	- בינמגזרי
421	90	7	137	81	148	11	81	-	890	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(86)	(10)	18	113	36	2	22	91	2	205	רווח (הפסד) לפני מיסים
(28)	(3)	6	35	11	1	7	29	1	64	הפרשה למיסים על הרווח
(58)	(7)	12	78	25	1	15	62	1	141	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
12,865	8,843	512	5,111	2,798	4,610	177	16,513	798	42,898	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
12,864	8,843	512	5,091	2,794	4,411	164	-	-	25,350	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
13,512	9,051	510	4,758	2,582	3,876	150	-	-	24,925	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
14	6	-	40	30	207	-	-	-	291	יתרת חובות פגומים
59	45	-	1	-	-	-	-	-	60	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,754	577	63	6,026	2,250	6,310	4,608	2,016	978	39,568	יתרה ממוצעת של התחייבויות* ¹
12,659	-	-	3,615	1,793	5,528	4,571	-	-	33,471	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
12,963	-	-	3,413	2,008	5,483	4,160	-	-	32,752	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,252	4,347	476	5,240	3,404	5,687	144	2,409	1,033	26,246	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
8,585	4,567	483	5,204	3,311	5,182	116	2,536	1,039	26,062	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
6,581	-	-	4,181	1,404	8,530	19,382	-	-	43,815	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
										פיצול הכנסות ריבית, נטו:
272	104	3	130	66	91	2	-	-	561	- מרווח מפעילות מתן אשראי*
27	-	-	13	3	1	3	-	-	59	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(2)	(27)	-	17	4	6	14	-	-	125	- אחר*
297	77	3	160	73	98	19	76	-	745	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* סוג מחדש.
 1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים - הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
בנקים וממשלות	סך הכל					
309	-	309	78	45	186	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)
59	-	59	25	1	33	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(43)	-	(43)	(24)	-	(19)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
11	-	11	8	-	3	מחיקות חשבונאיות נטו
(32)	-	(32)	(16)	-	(16)	
336	-	336	87	46	203	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
44	-	44	3	-	41	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017						
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
בנקים וממשלות	סך הכל					
289	-	289	53	39	197	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 (לא מבוקר)
16	-	16	18	2	(4)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(19)	-	(19)	(17)	-	(2)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
10	-	10	7	-	3	מחיקות חשבונאיות נטו
(9)	-	(9)	(10)	-	1	
296	-	296	61	41	194	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
53	-	53	2	-	51	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

¹ אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים - הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
במיליוני ש"ח						
297	-	297	68	42	187	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
102	-	102	62	4	36	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(98)	-	(98)	(68)	-	(30)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
35	-	35	25	-	10	מחיקות חשבונאיות נטו
(63)	-	(63)	(43)	-	(20)	
336	-	336	87	46	203	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
44	-	44	3	-	41	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
במיליוני ש"ח						
305	-	305	41	38	226	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
37	-	37	49	3	(15)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(84)	-	(84)	(48)	-	(36)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
38	-	38	19	-	19	מחיקות חשבונאיות נטו
(46)	-	(46)	(29)	-	(17)	
296	-	296	61	41	194	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
53	-	53	2	-	51	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדוחות

ההרכב במאות:

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)									
	בנקים	פרטי	אשראי לציבור	אחר	בנקים	פרטי	אשראי לציבור	אחר	בנקים	פרטי	אשראי לציבור	אחר						
11,523	522	11,001	178	40	10,783	12,202	457	11,745	172	8	11,565	11,484	287	11,197	204	10	10,983	
13,924	-	13,924	4,248	9,011	665	13,922	-	13,922	4,233	8,924	765	14,233	-	14,233	4,384	9,230	619	
9,092	-	9,092	-	9,010	82	9,078	-	9,078	-	8,924	154	9,338	-	9,338	-	9,230	108	
25,447	522	24,925	4,426	9,051	11,448	26,124	457	25,667	4,405	8,932	12,330	25,717	287	25,430	4,588	9,240	11,602	
																		סך הכל חובות
141	-	141	5	-	136	143	-	143	6	-	137	163	-	163	8	-	155	
109	-	109	60	42	7	100	-	100	53	41	6	129	-	129	76	46	7	
44	-	44	-	* 42	2	42	-	42	-	* 41	1	49	-	49	-	* 46	3	
																		מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
250	-	250	65	42	143	243	-	243	59	41	143	292	-	292	84	46	162	
																		סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

* כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עמק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי. בסך 32 מיליון ש"ח, ליום 31.12.17 - 32 מיליון ש"ח.
 1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח ויחידות ערך שמשאלו.

באורים לזיחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכמים מדווחים

ההרכב במאות:
1 חובות
ב. אצות אשראי ופיגור: 1.

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)				
חובות לא פגומים- מידע נוסף		בעייתיים ²		חובות לא פגומים- מידע נוסף		בעייתיים ²		חובות לא פגומים- מידע נוסף		בעייתיים ²		
פיגור של 90 ימים או יותר ⁵	פיגור של 30 ימים או יותר ⁴	לא	לא	פיגור של 90 ימים או יותר ⁵	פיגור של 30 ימים או יותר ⁴	לא	לא	פיגור של 90 ימים או יותר ⁵	פיגור של 30 ימים או יותר ⁴	לא	לא	
3	-	1,827	16	2	-	1,954	15	2	3	1,896	19	4
4	-	1,126	16	1	-	1,119	21	1	-	1,062	19	5
-	-	2,039	-	-	-	2,267	-	-	-	2,053	-	40
18	1	6,454	245	17	2	6,988	245	36	1	6,590	226	79
25	1	11,446	277	20	2	12,328	281	39	4	11,601	264	128
10	45	9,051	6	13	43	8,932	6	15	54	9,240	6	54
28	14	4,426	8	23	14	4,405	10	34	19	4,588	11	44
63	60	24,923	291	56	59	25,665	297	88	77	25,429	281	226
-	-	215	-	-	-	109	-	-	-	116	-	-
63	60	25,138	291	56	59	25,774	297	88	77	25,545	281	226
-	-	307	-	-	-	348	-	-	-	171	-	-
-	-	2	-	2	-	2	-	1	-	1	-	-
-	-	307	-	-	-	348	-	-	-	171	-	-
-	-	309	-	-	-	350	-	-	-	172	-	-
63	60	24,925	291	56	59	25,667	297	88	77	25,430	281	226
-	-	522	-	-	-	457	-	-	-	287	-	-
63	60	25,447	291	56	59	26,124	297	88	77	25,717	281	226

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
2. סיכון אשראי פגם, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לזיכוי שבגין קיימת הפרשה לפי עומק פיגור, הלוואות לזיכוי שבגין קיימת הפרשה לפי עומק פיגור ותמצאת פיגור של 90 ימים או יותר.
3. ככלל, חובות פגומים אינם צורכים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש ראה באור 13.ב.2.3 להלן.
4. מסומם כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צורכים הכנסות ריבית.
5. אגורים כחובות ריבית. חובות פיגור של 30 ועד 89 ימים בסכום של 15 מיליון ש"ח (בין היתר) וחובות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש ראה באור 13.ב.2.3 להלן.
6. כולל יתרת הלוואות לזיכוי בסך 7 מיליון ש"ח (8-30.09.17) מיליון ש"ח 12.17, 31.12.17 מיליון ש"ח 7-31.12.17 עם הפרשה לפי עומק פיגור בהן חתום הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיכונים בגין יתרת הלוואות שטרם הגיע מועד פרענה. מתגב: מבט פיגור מטופל באופן שטוף ומחווה אחת האנדיקציות המרכזיות לאימת האשראי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב מאוחד:

ג. חובות¹ (המשך)

1. מידע נוסף על חובות פגומים:

2.1. חובות פגומים והפרשה פוטנצית:

	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)							
	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פוטנצית	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פוטנצית	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פוטנצית	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פוטנצית	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פוטנצית	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פוטנצית	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פוטנצית	יתרת ² חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פוטנצית						
1,268	16	10	5	6	1,220	15	12	1	3	1,386	19	6	3	13
104	16	16	-	-	102	21	21	-	-	125	19	19	-	-
512	-	-	-	-	496	-	-	-	-	558	-	-	-	-
1,940	245	88	27	157	1,897	245	88	24	157	2,115	226	68	52	158
3,824	277	114	32	163	3,715	281	121	25	160	4,184	264	93	55	171
37	6	-	-	6	27	6	3	-	3	33	6	2	1	4
379	8	7	-	1	357	10	9	-	1	444	11	11	-	-
4,240	291	121	32	170	4,099	297	133	25	164	4,661	281	106	56	175

מזה:

- 1. נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מחזמים
- 2. חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- 1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנק ישראל וחובות אחרים, למעט אג"ח ויחידות ערך שנשאלו.
- 2. יתרת חוב רשומה.
- 3. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי למשללה ופקדונות בבנקים.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.2. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017 (לא מבוקר)			2018 (לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ³	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ³	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי					
-	-	14	-	-	23
-	-	20	-	-	17
-	-	-	-	-	-
1	1	164	1	1	232
1	1	198	1	1	272
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
-	-	6	-	-	8
-	-	9	-	-	11
1	1 ⁴	213	1	1 ⁴	291
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל					

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017 (לא מבוקר)			2018 (לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ³	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ³	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי					
-	-	13	-	-	20
-	-	19	-	-	16
-	-	19	-	-	-
3	3	130	2	2	236
3	3	181	2	2	272
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
-	-	5	-	-	7
-	-	8	1	1	10
3	3 ⁴	194	3	3 ⁴	289
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל					

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
2. יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
3. הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בגין התקופה בו החוב סווג כפגום.
4. אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 בסך 7 מיליון ש"ח (בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 - 7 מיליון ש"ח). בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 בסך 22 מיליון ש"ח (בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 בסך 17 מיליון ש"ח).
5. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באורים לדוחות הכספיים המאוזנים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוזן:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.3. חובות בשיעורים בארגון מחדש:

	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)	
	יתרת חוב רשומה		יתרת חוב רשומה		יתרת חוב רשומה		יתרת חוב רשומה	
	אובר	אובר	אובר	אובר	אובר	אובר	אובר	אובר
	בפיגור	בפיגור	בפיגור	בפיגור	בפיגור	בפיגור	בפיגור	בפיגור
	של 30	של 90	של 30	של 90	של 30	של 90	של 30	של 90
	ימים ועד	ימים או	ימים ועד	ימים או	ימים ועד	ימים או	ימים ועד	ימים או
	אובר לא	יותר ²	אובר לא	יותר ²	אובר לא	יותר ²	אובר לא	יותר ²
	לפי סך	הכנסות	לפי סך	הכנסות	לפי סך	הכנסות	לפי סך	הכנסות
	הכל ³	ריבית	הכל ³	ריבית	הכל ³	ריבית	הכל ³	ריבית
	89	2	89	2	89	2	89	2
	31	32	64	25	39	35	6	29
	36	37	76	31	45	51	6	45
	5	4	11	6	5	10	-	10
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	1	1	-	1	6	-	6
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
	31	32	64	25	39	35	6	29
	36	37	76	31	45	51	6	45
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
	2	6	7	1	6	11	2	9
	-	-	-	-	-	-	-	-
	38	43	83	32	51	62	8	54
	81	81	166	64	102	124	16	108

במיליוני ש"ח

פעילות ליום בישראל

ציבור- מסחר

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות
 נדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחר אחר

סך הכל מסחר

אנשים פרטיים - הלואות

לדיוור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
2. אובר הכנסות ריבית.
3. נכלל בחובות פגומים.
4. בבנק אין חובות בשיעורים בירות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):
 2.4. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו בשלושה חודשים שהסתיימו בהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017 (לא מבוקר)			2018 (לא מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים במיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים במיליוני ש"ח
-	-	4	-	-	2
-	-	-	-	-	1
-	-	2	-	-	-
-	-	3	3	3	16
-	-	9	3	3	19
-	-	-	-	-	-
1	1	84	3	3	167
1	1	93	6	6	186

פעילות לווים בישראל

ציבור- מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

ארגונים מחדש שבוצעו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017 (לא מבוקר)			2018 (לא מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים במיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים במיליוני ש"ח
4	4	8	8	8	7
-	-	1	-	-	1
-	-	2	-	-	-
33	33	19	4	4	26
37	37	30	12	12	34
-	-	-	-	-	-
5	5	224	9	9	490
42	42	254	21	21	524

פעילות לווים בישראל

ציבור- מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
 2. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):
 2.4. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו³ בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר

2017 (לא מבוקר)		2018 (לא מבוקר)	
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
-	-	-	-
-	1	-	-
-	-	-	-
-	2	-	5
-	3	-	5
-	-	-	-
-	27	-	52
-	30	-	57

פעילות לווים בישראל ציבור-

מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו³ בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר

2017 (לא מבוקר)		2018 (לא מבוקר)	
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
-	2	-	1
-	1	-	1
-	-	-	-
-	7	3	12
-	10	3	14
-	-	-	-
-	52	-	203
-	62	3	217

פעילות לווים בישראל ציבור-

מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
2. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.
3. חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הפכו לחובות בפיגור.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור³

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)², סוג החזר וסוג הריבית:

ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)			
יתרת הלוואות לדיור			
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל במיליוני ש"ח
243	4,325	215	7,831
79	930	31	1,409
-	-	-	-
322	5,255	246	9,240

שיעבוד ראשון:
שיעור מימון - עד 60%
- מעל 60%
שיעבוד שני או ללא שיעבוד
סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)			
יתרת הלוואות לדיור			
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל במיליוני ש"ח
342	4,144	230	7,559
87	915	29	1,373
-	-	-	-
429	5,059	259	8,932

שיעבוד ראשון:
שיעור מימון - עד 60%
- מעל 60%
שיעבוד שני או ללא שיעבוד
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
יתרת הלוואות לדיור			
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל במיליוני ש"ח
393	4,190	256	7,639
91	961	47	1,412
-	-	-	-
484	5,151	303	9,051

שיעבוד ראשון:
שיעור מימון - עד 60%
- מעל 60%
שיעבוד שני או ללא שיעבוד
סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל).
2. היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. שיעור המימון (LTV) כהגדרתו בהוראות הדיווח לפיקוח 876. יחס ה- LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.
3. לא כולל קבוצות רכישה.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב.1. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה

1. רכישה של אשראי לציבור

בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)		
סיכון אשראי לציבור שנרכש		
	סיכון אשראי* חוץ מאזני	אשראי לציבור שנרכש
מזה: אשראי בעייתי	שנרכש בתקופה	בתקופה
במיליוני ש"ח		
3	-	832
3	-	832

אנשים פרטיים - אחר
סך הכל סיכון אשראי לציבור

בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)		
סיכון אשראי לציבור שנרכש		
	סיכון אשראי* חוץ מאזני	אשראי לציבור שנרכש
מזה: אשראי בעייתי	שנרכש בתקופה	בתקופה
במיליוני ש"ח		
1	-	1,084
1	-	1,084

אנשים פרטיים - אחר
סך הכל סיכון אשראי לציבור

בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)		
סיכון אשראי לציבור שנרכש		
	סיכון אשראי* חוץ מאזני	אשראי לציבור שנרכש
מזה: אשראי בעייתי	שנרכש בתקופה	בתקופה
במיליוני ש"ח		
4	-	1,269
4	-	1,269

אנשים פרטיים - אחר
סך הכל סיכון אשראי לציבור

ראה הערות להלן.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

1. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה (המשך)

2. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)

עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהתאגיד הבנקאי יזם			
חלקו של התאגיד הבנקאי		חלקם של אחרים		חלקו של התאגיד הבנקאי	
סיכון אשראי חוץ מאזני*	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני*	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני*	אשראי לציבור
-	-	109	-	86	30
-	-	109	-	86	30

במיליוני ש"ח

סך הכל מסחרי

סך הכל סיכון אשראי

הערות:

* סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

1. בשנים 2017 ו-2018 לא בוצעו עסקאות מכירת אשראי על ידי הבנק.

2. בשנת 2017 הבנק לא יזם ולא נכנס להשתתפות בעסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018	
(מבוקר)		(מבוקר)		(לא מבוקר)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ¹	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ¹	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ¹

במיליוני ש"ח

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

-	81	-	62	-	45	אשראי תעודות
6	269	8	271	6	259	ערביות להבטחת אשראי
3	2,719	4	2,781	5	2,549	ערביות לרוכשי דירות
27	1,210	29	1,227	21	1,265	ערביות והתחייבויות אחרות
1	1,138	1	1,148	1	1,157	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
3	1,529	3	1,601	3	1,555	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות
7	4,791	7	4,517	7	3,583	בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
-	476	1	504	1	383	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
						התחייבויות להוצאת ערביות

1. יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 14 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה

סכומים מדוחים
ההרכב במאוחד:

ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוזר)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹			מטבע ישראל	לא צמוד במליוני ש"ח
		מטבע חוץ ¹	דולר ארה"ב	אירו		
8,725	-	16	165	454	3	8,087
6,138	218	4	1,464	111	1,212	3,129
443	-	-	-	-	-	443
25,138	188	54	1,344	126	4,650	18,776
250	250	-	-	-	-	-
524	67	1	363	26	2	65
462	38	-	10	-	2	412
41,650	761	75	3,346	717	5,869	30,912
32,735	188	337	5,393	1,064	1,026	24,727
203	-	2	160	18	-	23
3,624	-	-	-	-	2,322	1,302
371	68	1	202	34	9	57
2,178	8	-	1	1	692	1,476
39,111	264	340	5,756	1,117	4,049	27,585
2,569	497	(265)	(2,410)	(400)	1,820	3,327
		263	2,383	421	(1,031)	(2,036)
		-	71	53	-	(124)
		-	109	(83)	-	(26)
		(2)	153	(9)	789	1,141
		-	106	102	-	(208)
		-	203	(420)	-	217

נכסים

מזומנים ופקדונות בנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנגשלו
אשראי ליצבור, נטו³
בניגים וציוד
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרט

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהווה)
אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהווה)

1. כולל צמוד מטבע חוץ.
2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכפי.
3. לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי האמדה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באר 14 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

מטבע ישראל	1 מטבע חוץ		מטבע ישראל	
	מטבע חוץ	דולר ארה"ב	מטבע ישראל	לא צמוד במיליוני ש"ח
מטבע ישראל	אחר	אירו	אחר	מטבע ישראל
פריטים שאינם כספיים ²	פריטים שאינם כספיים ²	פריטים שאינם כספיים ²	פריטים שאינם כספיים ²	פריטים שאינם כספיים ²
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
8,492	21	57	340	6
6,958	3	276	1,395	1,440
966	-	-	-	-
25,424	67	131	1,592	4,650
277	-	-	-	-
309	2	58	104	-
456	-	2	7	2
42,882	93	524	3,438	6,098
33,870	161	1,126	5,430	1,322
200	-	8	98	-
3,550	-	-	-	2,248
439	37	68	85	-
2,315	9	-	7	438
40,374	207	1,202	5,620	4,008
2,508	511	(678)	(2,182)	2,090
				3,134
				25,381
				86
				1,302
				247
				1,861
				28,877
				3,134
				365
				706
				3
				(47)
				(2)
				(16)
				78
				(246)
				336
				1,195
				-
				(414)
				(949)

סכומים מרדוחים
ההרכב במאוחד:

נכסים

מזומנים ופקדונות בבתים
ניירות ערך
ניירות ערך שנסאלי
אשראי לציבור, נטו³

בנינים וציוד

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבתים

כתבי התחייבות דוחים ואגרות חוב

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהוון)

1. כולל צמודי מטבע חוץ.
2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא נספי.
3. לאחר ניכוי הפרשות לתפסד אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 14 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

סכומים מדווחים
ההרכב במאות:

סר הכל	פריטים שאינם כספיים ²	1 מטבע חוץ			גמול מדד	מטבע ישראלי לא אמוד בתל"י ש"ח
		אתר	איר	דולר ארה"ב		
8,226	8	15	36	321	6	7,840
7,032	210	373	582	1,350	1,123	3,394
816	-	-	-	-	-	816
24,675	150	58	127	1,518	4,473	18,349
280	280	-	-	-	-	-
325	55	4	39	93	-	134
538	31	-	2	3	2	500
41,892	734	450	786	3,285	5,604	31,033
32,752	157	413	1,021	4,991	1,112	25,058
119	-	2	5	55	-	57
1	-	-	-	-	-	1
3,559	-	-	-	-	2,256	1,303
462	56	3	58	81	1	263
2,486	9	-	-	5	660	1,812
39,379	222	418	1,084	5,132	4,029	28,494
2,513	512	32	(298)	(1,847)	1,575	2,539
		(28)	379	1,684	(77)	(1,958)
		-	(54)	164	-	(110)
		-	(40)	117	-	(77)
		4	(13)	118	1,498	394
		-	(27)	249	-	(222)
		-	(182)	475	-	(293)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו³

בניגים וצויד
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סר כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סר כל ההתחייבויות

הפרש

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוז לנסף נטו (במונחי נכס בסיס)
סר הכל כללי

אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוו)
אופציות מחוז לנסף נטו (ערך נקוב מהוו)

1. מילי צמודי מטבע חוץ.
2. לדבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכפי.
3. לאחר ניטוי הפרשות להפסדי אשראי יוחסו לנכסי התמדה.

באורים לידוחות הנכסיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 5א - יתרות ואומדני שווי הווג של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים

א. יתרות על בסיס מאוחד

	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
	שווי הווג *		יתרה	סך הכל	שווי הווג *		יתרה	סך הכל	שווי הווג *		יתרה	סך הכל			
	רמה 1	רמה 2			רמה 1	רמה 2			רמה 1	רמה 2					
נכסים פיננסיים															
מזומנים ופקדונות בבנקים	8,226	6,739	-	1,487	8,226	8,492	7,130	-	1,362	8,492	8,725	7,250	-	1,475	8,725
ניירות ערך ¹	7,032	² 615	1,985	4,432	7,032	6,958	² 235	1,728	4,995	6,958	6,138	² 278	1,535	4,325	6,138
ניירות ערך שנסאלי	816	-	-	816	816	966	-	-	966	966	443	-	-	443	443
אשראי לציבור, נטו	24,466	23,453	-	1,013	24,675	25,218	24,284	-	934	25,424	24,785	23,850	-	935	25,138
נכסים בגין מכשירים נגזרים	325	43	215	67	325	309	44	221	44	309	524	31	418	75	524
נכסים פיננסיים אחרים	196	196	-	-	196	118	116	-	2	118	104	104	-	-	104
סך כל הנכסים הפיננסיים	41,061	31,046	2,200	7,815	³ 41,270	42,061	31,809	1,949	8,303	³ 42,267	40,719	31,513	1,953	7,253	³ 41,072

התחייבויות פיננסיות

פקדונות היצבור	32,812	31,915	-	897	32,752	33,918	33,180	-	738	33,870	32,755	31,911	-	844	32,735
פקדונות מבנקים	119	119	-	-	119	200	200	-	-	200	203	203	-	-	203
פקדונות הממשלה	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב	3,704	-	44	3,660	3,559	3,677	-	49	3,628	3,550	3,730	-	41	3,689	3,624
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	462	3	391	68	462	439	6	389	44	439	371	4	292	75	371
התחייבויות פיננסיות אחרות	1,825	627	-	1,198	1,825	1,705	601	-	1,104	1,705	1,527	623	-	904	1,526
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	38,923	32,665	435	5,823	³ 38,718	39,939	33,987	438	5,514	³ 39,764	38,586	32,741	333	5,512	³ 38,459

- * רמה 1 - מדידות שווי הווג המשמשות בחיירים מאוטים בשוק פעיל; רמה 2 - מדידות שווי הווג המשמשות בתנאים נגיפים משמעותיים. לפי רמת נוסף על יתרה במאזן שוויו הווג של ניירות ערך - ראה באור 5.
1. מדידות שווי הווג המשמשות בחיירים מאוטים בשוק פעיל; רמה 2 - מדידות שווי הווג המשמשות בתנאים נגיפים משמעותיים.
2. מדידות שווי הווג המשמשות בחיירים מאוטים בשוק פעיל; רמה 3 - מדידות שווי הווג המשמשות בתנאים נגיפים משמעותיים.
3. מדידות שווי הווג המשמשות בחיירים מאוטים בשוק פעיל; רמה 3 - מדידות שווי הווג המשמשות בתנאים נגיפים משמעותיים.
1. לפי רמת נוסף על יתרה במאזן שוויו הווג של ניירות ערך - ראה באור 5.
2. מדידות שווי הווג המשמשות בחיירים מאוטים בשוק פעיל; רמה 3 - מדידות שווי הווג המשמשות בתנאים נגיפים משמעותיים.
3. מדידות שווי הווג המשמשות בחיירים מאוטים בשוק פעיל; רמה 3 - מדידות שווי הווג המשמשות בתנאים נגיפים משמעותיים.

באור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לגבי מכשירים פיננסיים הנמדדים במאזן ו/או ברווח והפסד לפי שווי הוגן - ראה פירוט בבאור 15ב. לגבי המכשירים הפיננסיים האחרים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים (למעט כתבי התחייבויות נדחים סחירים). לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

מזומנים - היתרה המאזנית הינה השווי ההוגן.

פקדונות בבנקים - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך - ניירות ערך שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. ניירות ערך שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק, למעט מניות לא סחירות אשר מוצגות לפי עלות (אשר הינה אומדן לשווי הוגן) ראה פירוט בבאור 15ב.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכחים בשיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. כל קבוצה פולחה לקטגוריות לפי בסיסי הצמדה ותקופות לפרעון. כמו כן, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונו בשיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

בנוסף, נעשתה חלוקה לקטגוריות נוספות שמשקפת את רמת הסיכון הגלומה באשראי שניתן לאוכלוסיות שונות, המשתקפת בשיעורי היוון שונים בהתאם למידת הסיכון. השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוהה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי. בנוסף לכך, בוצעה גם בדיקת רגישות של אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים לשיעורי ריבית הניכיון. הבדיקה העלתה כי תוספת של 1% לריבית הניכיון בעלת השפעה זניחה על אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים ליום 30 בספטמבר 2018.

פקדונות הציבור, פקדונות מבנקים, פקדונות מהממשלה - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים במועד הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים שאינם סחירים - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק יכול לגייס כתבי התחייבות דומים ביום הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים סחירים - לפי שווי השוק בבורסה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי, התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - היתרה המאזנית מהווה קירוב לשווי ההוגן, שכן תנאי העסקות שבמאזן אינן שונים מהותית מתנאי עסקות דומות ביום הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק העיקרי. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

ראה גם פירוט בבאור 11.

באורים לדוחות הכספיים המאוזנים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 15ב - פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן - מאוזן

סכומים מדווחים

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חודר ונשנה

מדידת שווי הוגן המשמעותי ב-	ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)			ליום 30 בספטמבר 2017 (מבוקר)			ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)		
	מדידת שווי הוגן המשמעותי ב-	נתונים	נצפים	מדידת שווי הוגן המשמעותי ב-	נתונים	נצפים	מדידת שווי הוגן המשמעותי ב-	נתונים	נצפים
	מחירים	מחירים	מחירים	מחירים	מחירים	מחירים	מחירים	מחירים	מחירים
	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים
	בשוק פעיל (1 רמה)	בשוק פעיל (1 רמה)	בשוק פעיל (1 רמה)	בשוק פעיל (1 רמה)	בשוק פעיל (1 רמה)	בשוק פעיל (1 רמה)	בשוק פעיל (1 רמה)	בשוק פעיל (1 רמה)	בשוק פעיל (1 רמה)
	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים	מאזנים
	(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)	(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)	(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)
במליוני ש"ח									
1	-	-	1	-	-	5	-	-	13
פקדונות בבנקים									
אשראי ליציבור ¹	935	-	935	934	-	1,013	934	-	1,013
יירות ערך זמינים למכירה:									
אג"ח של ממשלת ישראל	-	-	250	-	-	457	457	-	328
אג"ח של ממשלות זרות	256	-	264	343	-	328	343	-	328
אג"ח של מוסדות פיננסיים בישראל	8	-	12	128	-	133	133	-	133
אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים	12	26	204	5	5	61*	61*	1	65
אג"ח מגובי נכסים (ABS)	4	60	64	-	-	-	-	-	-
אג"ח של אחרים בישראל	580	55	862	490*	95	474*	823*	95	104
אג"ח של אחרים זרים	197	-	212	157	16	149	179	15	164
מניות ²	83	-	83	91	-	89	91	-	89
יירות ערך למסחר:									
אג"ח של ממשלת ישראל	606	-	606	958	-	862	958	-	862
אג"ח של ממשלות זרות	-	-	-	-	-	-	21	-	20
אג"ח של מוסדות פיננסיים בישראל	6	-	6	1	-	11	1	-	11
אג"ח של אחרים בישראל	29	-	29	41	-	30	41	-	30
אג"ח של אחרים זרים	21	-	21	8	-	15	8	-	15
מניות	19	-	19	19	-	19	19	-	19
נכסים בגין מכשירים נגזרים:									
חוזי שקל - מדד	2	1	3	-	-	-	6	-	3
חוזי ריבית אחרים	228	-	228	-	-	-	123	-	124
חוזי מטבע חוץ	15	23	226	7	39	12	142	91	40
חוזים בגין מניות	60	7	67	37	-	55	37	-	55
חוזי סחורות ואחרים	-	-	-	-	-	-	1	-	-
נכסים בגין פעילות בשוק המע"ף	-	-	-	2	-	-	2	-	-
סך הכל נכסים	5,336	1,953	7,482	5,980	1,949	8,116	5,525	2,200	556
סך הכל נכסים	5,336	1,93	7,482	5,980	1,949	8,116	5,525	2,200	556

* סוג מחדש.
 1. השאלות יירות ערך סחורים.
 2. מניות ויירות ערך שלילי ממקיים לגברה שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עליות הינם בסך 116 מיליון ש"ח (17.09.30 - 17.12.31 - 102 מיליון ש"ח).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018
באור 15 א - פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן - מאוחד (המשך)
 סכומים מדווחים

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)			
	מדדיות שווי הוגן המשתמשות ב- נתונים	נתונים	מחירים מאוטים בשוק פעיל (רמה 1)	מחירים מאוטים בשוק פעיל (רמה 2)	מדדיות שווי הוגן המשתמשות ב- נתונים	נתונים	מחירים מאוטים בשוק פעיל (רמה 1)	מחירים מאוטים בשוק פעיל (רמה 2)	מדדיות שווי הוגן המשתמשות ב- נתונים	נתונים	מחירים מאוטים בשוק פעיל (רמה 1)	מחירים מאוטים בשוק פעיל (רמה 2)
897	-	-	897	738	-	-	738	844	-	-	844	-
4	3	1	-	7	6	1	-	9	4	5	-	-
138	-	138	-	131	-	131	-	179	-	179	-	-
264	-	252	12	263	-	256	7	115	-	100	15	-
56	-	-	56	37	-	-	37	68	-	8	60	-
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-
1,198	-	-	1,198	1,102	-	-	1,102	904	-	-	904	-
2,557	3	391	2,163	2,281	6	389	1,886	2,119	4	292	1,823	-

התחייבויות

¹פקדונות הציבור

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

חוזי שקל - מדד

חוזי ריבית אחרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

התחייבויות בגין פעילות בשוק

המע"ף

התחייבויות אחרות ²

- סך הכל התחייבויות
1. השאלת ניהוח ערך סחורים.
 2. מכירת ניהוח ערך בחסר.

ב. פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
 אשראי פגום שגבייתו מותנת בביטחון מוסכם בסך 59 מיליון ש"ח (17.09.30 - 45 מיליון ש"ח) ומדרג שווי הוגן הים רמה 3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 15 א - שינויים בפרטיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד

סכומים מידותיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018	שווי הוגן ליום שיוי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שנכללו:			שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד	
						ברוח כולל	ברוח כולל אחר בהון	ברוח כולל אחר בהון											
-	81	-	45	-	-	-	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	26	(9)	23	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	55	(44)	22	(6)	-	-	-	2	81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	(2)	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(2)	23	-	-	(13)	2	-	-	(1)	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	7	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	193	(53)	90	(21)	2	-	-	9	166	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²:

חוזי שקל - מדד

סך הכל התחייבויות

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתון שאינן מריבית". רווח כולל אחר.

2. נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתון שאינן מריבית".

3. העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדך נתונים נצפים מהשקו בתקופת המדידה לעומת קיומם של נתונים נצפים מהשקו בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נבעות ממצב הפוך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 15 א - שינויים בפרטיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקף)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2017	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2017	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שנכללו:		שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2017	במיליוני ש"ח
						ברוח כולל אחר בהון	ברוח והפסד		
1	36	-	-	-	-	-	1	35	
-	5	(11)	5	-	-	-	-	11	אג"ח של ממשלת ישראל
-	1	-	1	-	-	-	-	-	אג"ח מוסדות פיננסיים זרים
(2)	95	-	49	(1)	-	(2)	1	48	אג"ח של אחרים בישראל
-	6	-	-	-	-	-	-	6	אג"ח של אחרים זרים
3	5	-	1	-	-	-	3	1	נכסים בגין מכשירים נגזרים ² :
2	39	-	-	(26)	9	-	2	54	חוזי שקל - מדד
4	187	(11)	56	(27)	9	(2)	7	155	חוזי מטבע חוץ
									סך הכל נכסים
									התחייבויות
5	6	-	-	-	-	-	5	1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ² :
5	6	-	-	-	-	-	5	1	חוזי שקל - מדד
									סך הכל התחייבויות

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיומן שאינן מריבית". רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "האמנות בגין האגת ניהול ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

2. נכללו ברוח והפסד בסעיף "הכנסות מיומן שאינן מריבית".

3. העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדף נתונים נצפים מהשוק בתקופת המדידה לעומת קיומם של נתונים נצפים מהשוק בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נבעות ממאב הפוך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 15ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018	שווי הוגן ליום שיוי בספטמבר 2018	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שנכללו:		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) במיליוני ש"ח
						ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	
-	81	-	45	(1)	-	-	2	35
-	-	-	-	(371)	-	-	10	361
1	26	(8)	21	-	-	(1)	1	13
(2)	55	-	-	(56)	7	(5)	5	104
(1)	1	-	-	(1)	-	-	(1)	3
-	23	(1)	4	(34)	14	-	-	40
7	7	-	-	-	-	-	7	-
5	193	(9)	70	(463)	21	(6)	24	556
4	4	-	2	(1)	-	-	-	3
4	4	-	2	(1)	-	-	-	3
4	4	-	2	(1)	-	-	-	3

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה¹:
 אג"ח של ממשלת ישראל
 אג"ח של ממשלות זרות
 אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
 אג"ח של אחרים בישראל
 נכסים בגין מכשירים נגזרים²:

חוזי שקל - מדד
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²:
 חוזי שקל - מדד
סך הכל התחייבויות

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית". רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין האגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רוח כולל אחר.

2. נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

3. העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעו מהעדר נתנים נכסים מהשק במקופת המדידה לעומת קיומם של נתונים נכסים מהשק במקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נבעו ממצב הפוך.

באורים לידוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 15 א - שינויים בפרטיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2017	שווי הוגן ליום שוי 30 בספטמבר 2017	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שנכללו:		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר) במיליוני ש"ח
						ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	
(2)	36	-	-	(1)	5	-	(1)	33
-	5	-	5	(2)	-	-	-	2
-	1	-	1	-	-	-	-	-
(6)	95	-	26	(13)	-	(4)	4	82
-	6	-	2	-	-	-	-	4
1	5	-	3	-	-	-	1	1
19	39	-	-	(20)	13	-	19	27
12	187	-	37	(36)	18	(4)	23	149
6	6	-	-	(6)	-	-	6	6
6	6	-	-	(6)	-	-	6	6

נכסים

1. נכס ערך זמינים למכירה:

- אג"ח של ממשלת ישראל
- אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
- אג"ח מגוב נכסים (ABS)
- אג"ח של אחרים בישראל
- אג"ח של אחרים זרים

2. נכסים בגין מכשירים נגזרים:

- חוזי שקל - מדד
- חוזי מטבע חוץ
- סך הכל נכסים

התחייבויות

2. התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

- חוזי שקל - מדד
- סך הכל התחייבויות

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית". רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין האגת נייחות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בתסגרת רווח כולל אחר.
2. נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".
3. העברות מרמה 2 לרמה 3 מבעות מהעדך נתונים נאפים מהשוק בתקופת המדידה לעומת קיומם של נתונים נאפים מהשוק בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 מבעות ממצב הפוך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 5א - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ושנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שנתייממה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המתחזקים ליום 31 בדצמבר 2017	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שנכללו:		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016
						ברווח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	
(3)	35	-	-	(2)	5	1	(2)	33
-	361	-	361	-	-	-	-	-
-	13	-	13	(2)	-	-	-	2
(4)	104	-	34	(14)	-	(2)	4	82
-	-	-	-	(4)	-	-	-	4
-	3	-	2	-	-	-	-	1
25	40	-	-	(25)	13	-	-	27
18	556	-	410	(47)	18	(1)	27	149
3	3	-	-	(6)	-	-	3	6
3	3	-	-	(6)	-	-	3	6

במיליוני ש"ח

נכסים

- 1. יירות ערך זמינים למכירה
- אג"ח של ממשלת ישראל
- אג"ח של ממשלות זרות
- אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
- אג"ח של אחרים בישראל
- אג"ח של אחרים זרים

נכסים בגין מכשירים נגזרים²:

- חוזי שקל - מדד
- חוזי מטבע חוץ

סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²:

- חוזי שקל - מדד

סך הכל התחייבויות

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".
 2. נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".
 3. העברות מרמה 2 לרמה 3 מבעות מהעדך נמוכים נציפים מהשוק בתקופה הקודמת. העברות נרמה 3 לרמה 2 מבעות ממצב הפוך.

באורים לדוחות הכספיים המאוזנים ליום 30 בספטמבר 2018

באור 15ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 - מאוחד

סכומים מדווחים

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)		נתיבים לא נצפים	טכניקת הערכה				
ממוצע ממוצע	טווח הנתונים*	ממוצע ממוצע	טווח הנתונים*	ממוצע ממוצע	טווח הנתונים*						
89.89	4.44-117.62	44	87.17	5.60-111.80	42	64.58	4.44-108.65	22	מחיר	היוון תזרימים מזומנים	היוון תזרימים מזומנים
21.1%	21.1%	4	21.10%	21.10%	4	21.10%	21.10%	4	שיעור היוון	שיעור היוון	שיעור היוון
0.21%	0.11%-0.86%	3	0.05%	0.76%-0.27%	5	0.23%	0.48%-0.01%	1	שיעור היוון	שיעור היוון	שיעור היוון
0.41%	0.08%-0.58%		0.40%	0.40%		0.00%	0.00%-0.00%		צד נגדי (CVA)	צד נגדי (CVA)	צד נגדי (CVA)
1.45%	0.08%-10.03%	40	0.40%	0.08%-0.40%	39	0.60%	0.08%-7.67%	23	צד נגדי (CVA)	צד נגדי (CVA)	צד נגדי (CVA)
		-			-	0.44%	0.36%-0.45%	7	צד נגדי (CVA)	צד נגדי (CVA)	צד נגדי (CVA)
		91			90			57			

התחייבויות
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 חוזי שקל - מדד
סך הכל התחייבויות**

* כאשר השורה כוללת מספר מכשירים, מוצג הטווח בין המכשיר עם הנתון המינימלי למכשיר עם הנתון המקסימלי.
 ** בנוסף, בכספים, קיימים אג"ח לא סחירות וחוזים בגין מניות בסך של 136 מיליון ש"ח (7 - 30.09.17) מיליון ש"ח, 97 מיליון ש"ח (31.12.17 - 31.12.17) מיליון ש"ח, 465 מיליון ש"ח אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני. ואין בידי הבנק את הנתונים הלא נצפים המשתעשעים אשר שמשו לתמחור השווי הוגן. בצד ההתחייבויות ליום 30 בספטמבר 2018 אין יתרות אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני (ליום 17.09.17 אין יתרות אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני - וליום 31.12.17 אין יתרות אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני).

באור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

סכומים מדווחים

2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2017		
(לא מבוקר)		(מבוקר)	שווי הוגן	נכסים
			במיליוני ש"ח	טכניקת הערכה
59	45	45		אשראי פגום שגבייתו מותנת בבטחון
				שמאויות כולל מקדמים למימוש מהיר והערכת שווי

3. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

טכניקת ההערכה העיקרית המשמשת את הבנק למדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היוון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי, כאשר שיעור ההיוון מגלם את הסיכון הטמון במכשיר. שיעור ההיוון אשר משמש להיוון התזרים הינו שילוב של ריבית חסרת סיכון שהינו נתון נצפה מהשוק כגון: ריבית בנק ישראל, ליבור או ריבית מאג"ח מדינת ישראל בשילוב עם הערכת פרמיית הסיכון על פי הנחות הבנק.

עלייה משמעותית בפרמיית הסיכון לעומת הנחות הבנק, עלולה לגרום לקיטון בשווי ההוגן של המכשיר ולהפחתה בהון הבנק. באג"ח של מוסדות פיננסיים זרים שיעור ההיוון כולל הערכה להסתברות לכשל משוקלל של מדינת ישראל ושל הבנק המנפיק. הנתון הלא נצפה המשמעותי אשר שימש במדידת שווי הוגן של אג"ח של אחרים בישראל הינו מחיר ושיעור ההיוון המגלם את הסיכון הטמון במכשיר.

בחוזי שקל - מדד שיעור ההיוון כולל מרכיב של צפיות אינפלציה עד שנה.

הבנק מיישם את הבהרת בנק ישראל על פיה במקרים בהם לא נמצאו נתונים נצפים מהשוק לאיכות האשראי של הצד הנגדי, חשיפת הבנק לאותו צד נגדי תסווג לדרוג ברמה 3.

באור 16 - אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן

- א. ביום 30 ביולי, 2017 התקבל בבנק מכתב מבעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין כוונתם לפעול למכירת החזקותיהם בבנק.
- ביום 27 בנובמבר 2017 נמסרה לבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה:
1. נחתם ביום 27 בנובמבר 2017 הסכם בינם לבין בנק מזרחי (להלן: "ההסכם"), במסגרתו התחייבו להיענות בחיוב להצעת רכש חליפין מלאה, אשר בכפוף להתקיימותם של תנאים מתלים מסוימים המפורטים בהסכם, יפרסם בנק מזרחי לכלל בעלי המניות בבנק, לרכישת מלוא מניותיהם בבנק כנגד הקצאת מניות של בנק מזרחי (להלן: "הצעת הרכש"). לפי תנאי ההסכם, בתמורה להצעת הרכש תוקצנה לכל בעלי המניות בבנק מניות בבנק מזרחי בכמות אשר תשקף שווי של 60% מההון של הבנק (בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לתקופה המסתיימת ביום 30 ביוני 2017), אשר יותאם לחלוקת דיבידנד בבנק לפי תנאי ההסכם. כמות המניות אשר תוקצה לבעלי המניות בבנק (להלן: "הניצעים") תעשה לפי המחיר הממוצע של שערי הנעילה בבורסה של מניית בנק מזרחי בתקופה של 90 ימי מסחר שקדמו ליום 30 ביוני 2017, ובכפוף להתאמות בגין חלוקות דיבידנד מסוימות בבנק המזרחי כמפורט בהסכם.
 2. בהתאם להודעתם, התחייבו בעלי השליטה בבנק כלפי בנק מזרחי להימנע ממכירת המניות בבנק מזרחי שתוקצנה להם במשך תקופה של שישה חודשים, וזאת למעט מכירה מחוץ לבורסה (בתנאים שנקבעו בהסכם) ו/או שעבוד (בתנאים שנקבעו בהסכם).
 3. פרסום הצעת הרכש על ידי בנק מזרחי ייעשה בתוך שישה חודשים מיום החתימה (או שבעה חודשים מיום החתימה אם הוארך המועד בהתאם לקבוע בהסכם), בכפוף, לתנאים הבאים עליהם רשאי בנק מזרחי לוותר: השלמת הליך היועצות והגעה להסכמות על מתווה התייעלות עם נציגויות העובדים בבנק, בכפוף לאישור בנק מזרחי וכן קבלת אישור בנק ישראל ו/או כל רשות מוסמכת אחרת, ככל שנדרש אישור מרשות כאמור על פי דין, לדרך הפעולה בה ינקטו בעלי השליטה בבנק מזרחי להסדרת החזקתם בתאגיד פיננסי משמעותי ותאגידים ריאליים משמעותיים בהתאם להוראות המעבר של חוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013. כן, הותנה פרסום הצעת הרכש בתנאים הבאים: קבלת אינדיקציה חיובית להנפקת אישור מקדמי של רשות המסים כי החלפת המניות תתבצע לפי הוראות סעיף 104ח לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961, למעט ביחס למוכר שיעדכן את בנק מזרחי כי ברצונו להיות מוחרג מהחלת הוראות סעיף 104ח הנ"ל, וכי יחול פטור מניכוי מס במקור בשל החלפת המניות הנ"ל וקבלת אישורי צדדים שלישיים לטובתם מוצרו שעבודים על מניות בעלי השליטה להסרת השעבודים.
 4. לאחר פרסום הצעת הרכש, השלמתה תהיה מותנית, בקבלת אישורים רגולטוריים נדרשים, ובכלל זה: אישור בנק ישראל לביצוע רכישת המניות ואישור הממונה על ההגבלים העסקיים. הצעת הרכש תותנה בהשגת שיעור היענות הדרוש לקיבול הצעת רכש מלאה. ככל ולא יתקיים איזה מהתנאים המתלים להשלמה עד למועד האחרון להתקיימותו, כמפורט בסעיף 6 להלן, יחשב ההסכם כבטל מעיקרו.
 5. במועד השלמת הצעת הרכש או העסקה החלופית (כהגדרתה להלן) ירכוש בנק מזרחי את מלוא המניות בהון המונפק והנפרע של הבנק, ובכלל זה את מניות בעלי השליטה בבנק, כפי שהן, as-is, ללא כל זכות לשיפוי כלשהו וללא קבלת מצגים, כשהן נקיות וחופשיות מכל שעבוד, עיקול, עכבון, חוב, תביעה, זכות סירוב ראשונה, זכות אופציה (לרבות אופציית רכש) או כל זכות אחרת של צד שלישי.
 6. ההסכם יפקע בחלוף 6 חודשים ממועד החתימה הנ"ל (להלן: "המועד הקובע"), בכפוף להארכתו בהתאם לקבוע בהסכם ואם לא פורסמה הצעת הרכש עד לאותו מועד מוארך. ככל ופורסמה הצעת הרכש, המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים להשלמת הצעת הרכש, המפורטים בסעיף 4 לעיל, ו/או השלמת העסקה החלופית, יחול בתום 4 חודשים מהמועד הקובע (הצדדים רשאים להסכים על דחיית איזה מהמועדים האמורים לעיל). כמו כן, בהסכם קיים תנאי, לפיו ככל והערכת שווי שיקבל בנק מזרחי לא תתמוך בתמורה שהוסכמה בין הצדדים, יהיה רשאי בנק מזרחי להודיע על ביטול ההסכם וזאת לא יאוחר מיום 23 בינואר 2018 (כאשר לבקשת בנק מזרחי יוארך מועד זה עד ליום 7 בפברואר 2018). לא הודיע בנק מזרחי כאמור, ימשיך הסכם זה לחול. לעניין זה ראה להלן.
 - ביום 7 בפברואר 2018, מסר בנק מזרחי דיווח מיידי על פיו באותו יום התקבלה החלטת דירקטוריון בנק מזרחי טפחות שלא למסור לבעלי השליטה הודעה בדבר התקיימות התנאי המפסיק. זאת, בהסתמך על הערכות שווי שהתקבלו בידי דירקטוריון בנק מזרחי טפחות, אשר מסקנותיהן תמכו בתמורה המפורטת בהסכם.
 7. כן הסיכמו בעלי השליטה בהתאם להודעתם, כי בתקופת הביניים שעד להשלמת הצעת הרכש או העסקה החלופית, בין היתר, ימנעו מניהול מו"מ ו/או מהתקשרות בעסקה שעניינה מניותיהם, ימנעו מנקיטת כל פעולה שהיא העלולה לסכל את העסקה נשוא ההסכם ו/או כדאיותה ו/או שוויה וכן יפעילו את אמצעי השליטה שלהם בבנק על מנת שהבנק ימשיך בפעילות רגילה ושוטפת במהלך העסקים הרגיל ולא ינקוט מהלכים חריגים. כן הובהר במסגרת ההודעה, כי הבנק יהיה רשאי בד בבד עם השלמת הצעת הרכש, בכפוף לכל דין ולכל הוראה רגולטורית, ובכלל זה לאישור הפיקוח על הבנקים ובכפוף לעמידת הבנק בהוראות חוק החברות, לקבל החלטות על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק, בדבר חלוקת דיבידנד בסכום של עד 100 מיליון ש"ח.
 8. עוד הסיכמו בעלי השליטה בהתאם להודעתם, כי טרם השלמת הצעת הרכש או העסקה החלופית, לפי העניין, יפעלו לקבלת אישורים האורגנים המוסמכים של הבנק לרכישת פוליסות ביטוח לביטוח אחריות נושאי משרה המכהנים בבנק במועד חתימת ההסכם ואשר כיהנו ככאלה בעבר, לתקופה שלא תפחת מ-7 שנים ממועד השלמת הצעת הרכש או העסקה החלופית, בהיקף ובתנאים כמקובל בבנקים בישראל ובבנק במועד חתימת ההסכם.

באור 16 - אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן (המשך)

9. לאחר שתושלם הצעת הרכש יחזיק בנק מזרחי במלוא הון המניות המונפק והנפרע של הבנק והוא יהיה רשאי לפעול לעריכת שינויים מבניים על פי שיקול דעתו.
 10. עוד הסכימו בעלי השליטה עם בנק מזרחי, כי במידה שלא ניתן יהיה להשלים את העסקה במתווה של הצעת רכש, בעלי השליטה בבנק ובנק מזרחי ישתפו פעולה בתום לב לצורך ביצועה של העסקה בדרך של מיזוג סטטוטורי, כאשר הבנק יהיה "חברת היעד" ובנק מזרחי יהיה "החברה הקולטת", ואשר ביצועו יהיה טעון אישורם של האורגנים המוסמכים בבנק מזרחי ובבנק (להלן: "**העסקה החלופית**").
 11. בעלי השליטה בבנק, הודיעו כי הגיעו להסדרים בינם לבין עצמם וביניהם לבין שלמה אליהו אחזקות בע"מ ואליהו חברה לבטוח בע"מ (ביחד: "**קבוצת אליהו**") על פיהם תשלם קבוצת אליהו לבעלי השליטה בבנק סכום של 30 מיליון ש"ח, בחלוקה כפי שהוסכמה ביניהם. סכום זה ישולם עם השלמת הצעת הרכש או העסקה החלופית.
 12. בעלי השליטה בבנק הוסיפו והבהירו בהודעתם, כי יפעלו לחלק לכל בעלי המניות מהציבור (למעט אליהו) חלק מהסכום האמור בהתאם לשיעור ההחזקות של כל בעלי המניות מהציבור (למעט אליהו) בהון המניות המונפק של בנק אגוד (דהיינו, נכון למועד זה, כ-34% מהסכום שישולם על ידי אליהו) (להלן: "**הסכום שיחולק לציבור**"). כל אחד מבעלי המניות מהציבור כאמור יקבל את חלקו בסכום שיחולק לציבור, בהתאם לשיעור החזקתו בבנק אגוד.
- בד בבד עם הודעת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק כמפורט לעיל, נמסר לבנק ביום 27 בנובמבר 2017 מכתב לבנק מזרחי בחתימת קבוצת אליהו כהגדרתה לעיל, שעיקריו הינם כדלקמן:
- בהמשך להודעה שהתקבלה על ידי קבוצת אליהו בדבר ההסכם שנחתם ביום 27 בנובמבר 2017 בין בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק לבין בנק מזרחי, לפיו יפעל בנק מזרחי לרכישת מלוא הון המניות של הבנק בדרך של הצעת רכש חליפין מלאה כנגד תמורה שתשולם באמצעות מניות בנק מזרחי (להלן: "**הצעת הרכש**"), או ככל שלא ניתן יהיה להשלים את הרכישה במתווה זה, בדרך של עסקת מיזוג חלופית (להלן: "**הסכם המכר**"), הודיעו אליהו לבנק מזרחי כדלקמן:
1. קבוצת אליהו מתחייבים כי אם וככל שבתוך שבעה (7) חודשים מיום 27 בנובמבר 2017 (או מועד מאוחר יותר כפי שיוסכם בין הצדדים להסכם המכר) תפורסם לבעלי המניות של הבנק הצעת הרכש ו/או ככל שלאחר חלוף התקופה הנ"ל יפורסם מפרט חדש ו/או מתוקן להצעת הרכש, אזי במקרה כזה קבוצת אליהו מורים בזאת לנאמנים המחזיקים במניות קבוצת אליהו בבנק ("מניות קבוצת אליהו בבנק אגוד"), ה"ה בעז אוקון, שופט (בדימוס), ופרופ' אמיר ברנע (יחדיו: "הנאמנים"), להיענות בחיוב להצעת הרכש, למסור הודעת קיבול עד למועד הקיבול האחרון בהתאם לתקנות ניירות ערך (הצעת רכש), התש"ס - 2000 וכפי שייקבע במפרט הצעת הרכש, למסור העתק מההודעה כאמור לבנק מזרחי ולמכור את מניות קבוצת אליהו בבנק לבנק מזרחי במסגרת הצעת הרכש.
 2. ככל שלא ניתן יהיה להשלים את העסקה במתווה של הצעת רכש, והעסקה תתבצע על דרך של מיזוג סטטוטורי, כאשר הבנק יהיה "חברת היעד" ובנק מזרחי יהיה "החברה הקולטת", כהגדרת מונחים אלה בחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "**העסקה החלופית**"), וככל שהעסקה החלופית תהא טעונה אישור באסיפה הכללית של הבנק, מתחייבת קבוצת אליהו לתמוך ולהפעיל את כח ההצבעה שלה באסיפה הכללית של הבנק לתמיכה בעסקת המיזוג כאמור, והיא מורה בזאת כך לנאמנים, ככל שנדרש, למעט ככל שהצבעתה כאמור אסורה מכח הוראה של רשות רגולטורית (כאשר הובהר, שכיום קבוצת אליהו אינה רשאית להשתתף באסיפות הכלליות של הבנק או לעשות שימוש כלשהו בזכויות ההצבעה או בזכויות אחרות המוקנות מכח החזקותיה).
 3. במהלך תקופת ההודעה כהגדרתה להלן, תמנע קבוצת אליהו והורתה לנאמנים להימנע מניהול מו"מ ו/או מהתקשרות בעסקה לגבי העברת, מכירת ו/או הענקת זכות לרכישת מניות קבוצת אליהו בבנק, כולן או חלקן, לצד שלישי.
 4. עד לתום ששה (6) חודשים ממועד הקצאת מניות בנק מזרחי לקבוצת אליהו במסגרת הצעת הרכש, קבוצת אליהו לא תמכור ו/או תעביר את מניות בנק מזרחי שהוקצו לה והורתה לנאמנים להימנע מלמכור ו/או להעביר את מניות בנק מזרחי שהוקצו לה (להלן: "**תקופת החסימה**"). האמור לעיל לא יחול על מכירה מחוץ לבורסה (לרבות העברות בין החברות הכלולות בקבוצת אליהו, העברות בין קבוצת אליהו לבין בעלי השליטה, העברות בין קבוצת אליהו לבעלי המניות בקבוצת אליהו או לבעלי המניות בבעלי השליטה) ובלבד שכל נעבר של מניות בנק מזרחי יתחייב מראש כי קבלתן תיעשה בהתאם ובכפוף לאמור בפסקה הראשונה לסעיף 4 זה לעיל ו/או על שעבוד (ובלבד שמוטב השעבוד יתחייב מראש כי מימוש השעבוד ייעשה בהתאם ובכפוף לאמור בפסקה הראשונה לסעיף 4 זה).
 5. תוקף הודעת קבוצת אליהו הנ"ל יפקע במועד המוקדם מבין (להלן: "**תקופת ההודעה**"): (1) המועד בו יפקע או יבוטל הסכם המכר; (2) המועד בו תימסר הודעה מטעם המפקחת על הבנקים בבנק ישראל במסגרתה תורה לנאמנים להתחיל בביצוע המכירה של מניות קבוצת אליהו בבנק (באופן שלא יאפשר מכירתן בעסקה נשוא הסכם המכר); או (3) יום 28 באפריל 2019.

על רקע הודעות בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה ומידע שפורסם על ידי בנק מזרחי בעניין כוונתו לבצע מיזוג של בנק אגוד לתוך בנק מזרחי לאחר השלמת העסקה, ונוכח חוסר הודאות בו פועל הבנק בעקבות כך,

באור 16 - אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן (המשך)

(ובכלל זה בשים לב לערר התלוי ועומד על ההחלטה), פוחתת רמת הוודאות הנוגעת להתממשות התוכנית האסטרטגית של הבנק, ובהתאמה, עולה הסיכון האסטרטגי. לאור חוסר הוודאות והפגיעה ביכולת התכנון לטווח ארוך, הותאמו יעדי תכנית העבודה לשנת 2018 כך שאינם כוללים בשלב זה ועד להתבררות מצב הדברים, יעדים ופרוייקטים ארוכי טווח הנגזרים מהתכנית האסטרטגית. כמו כן עולה רמת סיכון המוניטין עקב החשיפה התקשורתית. בנוסף, מצב זה של אי ודאות פוגע ביכולתו של הבנק לגייס ולשמר עובדים והוא משליך על יחסי העבודה בבנק תוך עליה בסיכון התפעולי הנובע מכך. התמשכות של תקופת אי הוודאות עלולה לגרום לעלייה נוספת ברמת הסיכון בתחומים המתוארים לעיל כמו גם לפגיעה ביכולת לעמוד בלוח הזמנים הרלוונטי לפרוייקט הסבת מערכות המחשב.

הבנק מיישם תהליכים שמטרתם התמודדות עם הסיכונים וצמצומם במידת האפשר, לרבות צעדים בתחום משאבי האנוש, ומיקוד בהידוק בקרות במוקדי סיכון רלוונטיים לתקופה, תוך דחיית טיפול במשימות ארוכות טווח ועתירות משאבים, וזאת עד להתבהרות מצב הדברים (לעניין שמירה על יחס הלימות הון ויחס כיסוי נזילות ראה באור 8). הנהלת הבנק והדירקטוריון (לרבות באמצעות הוועדה הדירקטוריונית היעודית שהוקמה למעקב אחר השלכות המצב בו נמצא הבנק) מקיימים וימשכו לקיים מעקב ופיקוח הדוקים על התפתחות הסיכונים ויישום צעדי ההפחתה שנקבעו נוכח אי הוודאות שהינה פועל יוצא מהודעת בעלי השליטה בדבר התקשרותם עם בנק מזרחי, כאמור לעיל, בין היתר, בשים לב לערר התלוי ועומד על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים נתונה לערר בפני בית הדין להגבלים עסקיים.

ביום 30 במאי, 2018 התקבלה בבנק החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לפיה הוא מודיע על התנגדותו לאישור המיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי. עוד מציינת ההודעה כי החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים נתונה לערר בפני בית הדין להגבלים עסקיים, בהתאם להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988.

ביום 25 ביוני, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין ניהול מגעים מתקדמים להארכת תקופתו של ההסכם עם בנק מזרחי ולהגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 5 באוגוסט, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה התקשרו בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק עם בנק מזרחי בתוספת להסכם (להלן "התוספת") שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר, 2017, הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים ובכלל זה כי כל אחד מהצדדים להסכם וכן כי הבנק יגישו ערר מטעמם, לפני תום המועד החוקי להגשתו. במסגרת התוספת בוצעו מספר תיקונים להסכם המקורי, שעיקריהם הינם:

- א. הארכת המועד שנקבע לצורך קיום התנאים המוקדמים לפרסום הצעת הרכש, כך שיחול בחלוף 12 חודשים ממועד החתימה על התוספת (להלן: "המועד הקובע המוארך");
- ב. היה ועד למועד הקובע המוארך, יינתן פסק דין לפיו הערר נדחה או היה ולא יינתן פסק דין בערר עד למועד הקובע המוארך מכל סיבה, יבוטל ההסכם (אלא אם הסכימו הצדדים בכתב לדחות איזה מן המועדים).
- ג. עוד קובעת התוספת כי אם עד למועד הקובע המוארך, יימסר לצדדים פסק דין לפיו התקבל הערר (להלן: "מועד קבלת הערר"), יפרסם בנק מזרחי את הצעת הרכש בתום שישים (60) ימים ממועד קבלת הערר בהתבסס על הדוחות הקובעים, כהגדרתם להלן (בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בהסכם לפרסום הצעת הרכש).
- ד. ה"דוחות הקובעים" ו"מועד הדוחות הקובעים" (בהתאמה) לגבי הבנק או בנק מזרחי, לפי העניין, הינם הדו"ח הכספי השנתי או הרבעוני לתקופה המסתיימת ביום האחרון ברבעון שקדם למועד קבלת הערר (אף אם דוחות כאמור טרם פורסמו במועד קבלת הערר, אך יפורסמו במהלך תקופת 60 הימים לפרסום הצעת הרכש)².
- ה. על פי התוספת תוקנה הנוסחה לחישוב כמות מניות בנק מזרחי שתהווה את מניות התמורה לניצעים בהצעת הרכש (כהגדרת מונח זה בהודעת בעלי השליטה מיום 27.11.2017), על פיה כמות מניות התמורה תשקף את היחס שבין סכום השווה ל-60% מסך ההון של הבנק, בהתאם לדוחות הקובעים של הבנק, אשר יותאם לחלוקת דיבידנד ובנטרול סכומים נוספים שיוסכמו בין הצדדים (לרבות תשלומים לעובדי הבנק בהתאם למתווה כהגדרתו בהסכם המקורי) לבין המחיר הממוצע של שערי הנעילה המתואמים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ של מניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.ג. של בנק מזרחי בתקופה של שישים (60) ימי המסחר שתחילתם ששים (60) ימי מסחר לפני מועד הדוחות הקובעים וסופה במועד הדוחות הקובעים, לאחר ביצוע התאמות שנקבעו בהסכם.
- ה. על פי התוספת הובהר כי חלוקת הדיבידנד המתוארת בסעיף 7 להודעת בעלי השליטה מיום 27.11.2017 לא תעלה על 100 מיליון ש"ח.

² בכפוף לכך שככל שהדוחות הקובעים הינם הדוחות השנתיים וככל שאלו לא יפורסמו במהלך תקופה של 60 יום כאמור, אזי יידחה מועד הפרסום האחרון של הצעת הרכש ליום העסקים ה-14 לאחר פרסום הדוחות הקובעים.

באור 16 - אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן (המשך)

1. על פי התוספת קיימת לצדדים להסכם זכות ביטול הודית. עד למועד הקובע המוארך, קיימת לבנק מזרחי ולבעלי השליטה זכות לביטול ההסכם אם חל אירוע, שינוי או התפתחות בעל השפעה ממשית לרעה על מצבו של הבנק או של בנק מזרחי, לפי העניין, ובכפוף לתקופת תיקון של 90 ימים. כמו כן, בנק מזרחי יהיה רשאי לבטל את ההסכם, לאחר מועד פרסום הדוחות הקובעים של בנק מזרחי, אם יפחת מ-106% היחס שבין: (א) המחיר המתואם של מניית בנק מזרחי מוכפל בכמות המניות בהון המונפק הרשום למסחר של מניות בנק מזרחי במועד הדוחות הקובעים, לבין (ב) ההון העצמי הקובע של הבנק (כהגדרת מונח זה בתוספת). בעלי השליטה יהיו רשאים לבטל את ההסכם, לאחר מועד פרסום הדוחות הקובעים של בנק מזרחי אם יעלה מ-124% היחס הנ"ל.

2. עוד הוסכם במסגרת התוספת על ביטול המגבלות שהוטלו על בעלי השליטה בהסכם המקורי בתקופת הביניים שעד להשלמת העסקה, בין היתר, בוטלה התחייבות בעלי השליטה להפעלת אמצעי השליטה שלהם בבנק על מנת להבטיח כי הבנק לא ינקוט מהלכים חריגים העשויים להשפיע לרעה באופן מהותי על התוצאות הפיננסיות של הבנק ו/או על כדאיות העסקה ו/או ערכה.

בנוסף, בעלי השליטה הגיעו להסכמות עם שלמה אליהו על הארכת ההסדרים בינם לבין חברות בשליטתו עליהם הודיעו בעלי השליטה ביום 27 בנובמבר 2017, וקיבלו את הסכמתו להצטרף למכירת מניותיו על פי הוראות ההסכם.

ביום 6 באוגוסט, 2018 לאחר שדירקטוריון הבנק קיים מספר דיונים על בסיס חוות דעת וחומרי רקע שהוצגו בפניו לגבי החלופות העומדות בפני הבנק, קיבל דירקטוריון הבנק החלטה לפיה מאחר והוא סבור כי חלופה אסטרטגית של מיזוג הבנק היא חלופה העולה בקנה אחד עם טובת הבנק ונוכח השלכות החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים על אפשרויות מיזוג הבנק בעתיד, הבנק יצטרף לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי שהוגש בחודש ספטמבר 2018 על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי וזאת על מנת לשמור על אפשרויות עתידיות למיזוג הבנק, ומבלי לנקוט עמדה כלשהי ביחס לתנאי ההתקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי ובהתאם להחלטה זו הצטרף הבנק לערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים כאמור לעיל.

לאור האמור לעיל, אי הוודאות באשר להשלכות ההתקשרות בין בעלי השליטה לבנק מזרחי טרם הוסרה.

3. באוגוסט 2017 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק הודעה על הכרזת סכסוך העבודה ביחס לסקטור הפקידים בבנק וביחס לסקטור המנהלים ומורשי החתימה בבנק והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957, שמועדה הנקוב בהודעה היו 20 באוגוסט 2017 ואילך, ההודעות נוגעות ל-800 פקידים ול-250 מנהלים ומורשי חתימה בבנק המועסקים בהסכם קיבוצי מיוחד. עילות הסכסוך בהתאם להודעת ההסתדרות הינן הימנעות מקיום מ"מ על חתימת הסכם קיבוצי שיסדיר את זכויות העובדים עקב השינוי הארגוני הצפוי בבנק, דרישת נציגות העובדים להבטחת המשך עבודתם ושמירת זכויותיהם של העובדים, כמקובל במערכת הבנקאית במקרים של העברת בעלות בבנק לרבות תנאי וסדרי העסקתם, שכרם, ביטחונם התעסוקתי ותגמולם לאור השלכות המהלך הצפוי, והתנהגות בחוסר תום לב ביחסי עבודה. בהמשך להודעה זו, מסרה ההסתדרות העובדים הכללית החדשה ביום 12 בנובמבר 2017 הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ושביתה בחברת אגוד מערכות בע"מ. עילות הסכסוך כוללות בין היתר, הימנעות מקיום מ"מ על חתימת הסכם קיבוצי שיסדיר ויבטיח את זכויות העובדים עקב השינוי הארגוני הצפוי ודרישת נציגות העובדים להבטחת המשך עבודתם ושמירת זכויותיהם של העובדים, כמקובל במערכת הבנקאית במקרים של העברת בעלות בבנק. יציין, כי בד בבד עם ההודעה הנ"ל התקבלה בבנק גם הכרזה על סכסוך עבודה ושביתה הנוגעת לכלל העובדים במשק ולכלל המעסיקים במשק, כמפורט בהודעה (ובכללם הבנק ואגוד מערכות בע"מ), שעניינה ביטול ביטוחים סיעודיים קולקטיביים. אגוד מערכות בע"מ הינה חברת בת בשליטה מלאה של הבנק העוסקת במתן שירות מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו ומונה 55 עובדים שהסכסוך נוגע להם. בהמשך להודעת בעלי השליטה בבנק מיום 27 בנובמבר 2017 בעניין ההתקשרות בהסכם עם בנק מזרחי טפחות כפי שתוארה לעיל, השביתו ועדי העובדים בבנק וועד אגוד מערכות את הבנק במספר מועדים.

4. בדצמבר 2017, נמסרה לבנק על ידי ב"כ ה"ה שלמה וחיה אליהו, הודעה לפיה במענה להודעת מר בועז אוקון (שופט בדימוס) – שהחזיק בנאמנות את אמצעי השליטה בבנק עבור קבוצת אליהו – על סיום תפקידו כנאמן מכוח כתב הנאמנות, התקבל אישור מהמפקחת על הבנקים להתותרת פרופ' אמיר ברנע, (ששימש כנאמן משותף לצד מר בועז אוקון), כנאמן יחיד מכוח כתב הנאמנות, ובהתאם לכך תוקן כתב הנאמנות עליו חתמו קבוצת אליהו.

16 באוגוסט, 2018 סיים מר ישראל טראו את תפקידו כמנכ"ל הבנק והחל מיום 17 באוגוסט, 2018 מכהנת הגב' שבי שמר כמנכ"לית הבנק. לעניין החלטת דירקטוריון הבנק, בהסכמה עם מר ישראל טראו, כי מר טראו יחדל

באור 16 - אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן (המשך)

לכהן כמנכ"ל הבנק ולעניין החלטת דירקטוריון הבנק למנות את הגב' שבי שמר, כמנכ"לית הבנק, במקום מר ישראל טראו, ראה באור 9 א ו- ב. כמו כן, חלו שינויים במספר נושאי משרה בבנק.

ה. לעניין הארכת תקופת הפרדות למתן שירותי מחשוב ותפעול בין בנק לאומי לבין הבנק ראה באור 10 ב.ב.6.

ו. ביום 21 בינואר 2018 נענה הבנק להצעת הבורסה לניירות הערך בתל אביב (להלן: "**חברת הבורסה**") למכור את כל מניות הבנק בחברת הבורסה (המהווה 5.12% מהון המניות של חברת הבורסה וזאת בהתאם לתנאים שפורטו בהצעת הבורסה מיום 28 בדצמבר 2017 שהופנתה לכלל בעלי המניות בבורסה למכירת מניותיהם בחברת הבורסה (להלן: "**הצעת הבורסה**"). יצוין כי שווי החזקות הבנק בבורסה, הרשום בספרי הבנק, הינו זניח. ביום 27 באוגוסט, 2018 הושלמה עסקת מכירת מניות חברת הבורסה בין היתר, ביחס למניות חברת הבורסה שהחזקו על ידי הבנק, לצדדים שלישיים שבהתאם להודעת חברת הבורסה, קיבלו היתר החזקה באמצעי שליטה בחברת הבורסה מרשות ניירות ערך. העסקה הושלמה בתמורה בסך של כ- 25.6 מיליון ש"ח, מלוא הסכום התמורה נרשם כרווח לפני מס בדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השלישי לשנת 2018.

ז. ביום 4 בספטמבר, 2018 פרסמה אגוד הנפקות, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "**אגוד הנפקות**") דוח הצעת מדף, לקראת הנפקת אגרות חוב מסדרה חדשה (סדרה י'), על פי תשקיף מדף של אגוד הנפקות שפורסם ביום 24 בינואר, 2017 (להלן: "**תשקיף המדף**").

ביום 6 בספטמבר, 2018 הנפיקה אגוד הנפקות 424.8 מיליון ש"ח ערך נקוב אגרות חוב (סדרה י'), במסגרת דוח הצעת מדף מיום 4 בספטמבר, 2018, שפורסם על פי תשקיף המדף של אגוד הנפקות.

אגרות החוב עומדות לפירעון בתשלום אחד, ביום 15 בספטמבר, 2022. אגרות החוב נושאות ריבית שנתית בשיעור של 0.28% צמודה למדד המחירים לצרכן, שתשלום ביום 15 בספטמבר של כל אחת מהשנים 2019 עד 2022 (כולל). התמורה המיידית (ברוטו) שנתקבלה על ידי אגוד הנפקות במסגרת ההנפקה הסתכמה בסך 424.8 מיליון ש"ח.

ח. ביום 29 בנובמבר 2018 אישר דירקטוריון הבנק עקרונות לתכנית פעולה להתייעלות שמטרותיה, ככל שהיא תמומש, הינן בין היתר, להגדיל את יחסי ההון של הבנק, כך שבמהלך שנת 2019 יעמוד יחס הלימות ההון הראשוני של הבנק על 10.3%, תוך שמירת יציבות הרווחיות והתשואה. התכנית כוללת, בין היתר, שינויים תפעוליים ומבניים מסוימים בסניפים ויחידות של הבנק וכן הפסקת פעילות הבנק בתחום הייעוץ הפנסיוני אשר אינה מהווה חלק מליבת פעילות הבנק.

האמור בדיווח זה מבוסס על הערכות ראשוניות של ההנהלה ביחס לרכיבי התכנית האפשריים מבלי שמוצו הבדיקות לגבי התכנות ולפני שנעשתה פניה לקבלת אישורים הכרחיים להוצאתם לפועל, ולפיכך אין וודאות להתממשות האמור לעיל.

ממשל תאגידי,
ביקורת ופרטים נוספים
על עסקי התאגיד הבנקאי
ואופן ניהולם

תוכן עניינים ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

162.....ממשל תאגידי וביקורת.

162.....הדירקטוריון.

162.....חברי ההנהלה ונושאי משרה בכירה.

163.....גילוי בדבר המבקר הפנימי.

163.....גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים.

163.....עסקאות עם בעלי שליטה.

164.....פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם.

164.....תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק.

165.....השליטה בבנק.

165.....השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו.

165.....רכוש קבוע ומתקנים.

165.....פעילות מול גורמים בחו"ל.

166.....הון אנושי.

166.....הסכמים מהותיים.

166.....רישיונות, היתרים ואישורים.

166.....עדכוני חקיקה.

176.....דירוג הבנק.

ממשל תאגידי וביקורת

הדירקטוריון

- ביום 3 ביוני, 2018 מונתה הגב' מעין כהן מועלם כדירקטורית חיצונית בבנק, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 3 ביוני, 2018 (אסמכתא מס': 2108-01-054748), המובא על דרך ההפניה.
 - ביום 10 במאי, 2018 אושר מינויו של מר מאיר דיין כדירקטור חיצוני בבנק, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301, לתקופת כהונה נוספת בת 3 שנים, החל מיום 1 ביוני 2018.
 - ביום 30 באפריל, 2018 סיימה הגב' נירה דרור את כהונתה כדירקטורית חיצונית בבנק, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 30 באפריל, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-034257), המובא על דרך ההפניה.
 - ביום 30 באפריל, 2018 סיימה הגב' מיכל מרום בריקמן את כהונתה כדירקטורית חיצונית בבנק, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 30 באפריל, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-034251), המובא על דרך ההפניה.
 - ביום 9 בינואר 2018 מונה מר עוזי ורדי זר כדירקטור חיצוני בבנק בהתאם להוראות חוק החברות. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 9 בינואר 2018 ומיום 3 בדצמבר 2017 (אסמכתא מס': 2018-01-003117 ואסמכתא מס': 2017-01-108220, בהתאמה), המובאים על דרך ההפניה.
 - ביום 28 ביוני, 2018 אישר דירקטוריון הבנק עדכון הרכב ועדות הדירקטוריון כדלקמן:
 - מר עוזי ורדי זר מונה כחבר הוועדה לניהול סיכונים.
 - גב' מעין כהן מועלם מונתה כחברה בוועדות הבאות: ועדת ביקורת, ועדת ביטוח, ועדה למעקב תקציבי, ועדת השקעות ראליות וועדת מחשוב.
 - עו"ד חמי אלמוג מונה כחבר הוועדה לניהול סיכונים וחדל לכהן כחבר הוועדה לאישור אשראים דחופים.
- במהלך תשעת החודשים הראשונים לשנת 2018 קיים הדירקטוריון 21 ישיבות במליאתו, וכן 72 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות.

חברי ההנהלה ונושאי משרה בכירה

להלן שינויים שחלו לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2017 בעניין חברי הנהלה ונושאי משרה:

- ביום 19 ביוני, 2018 החליט דירקטוריון הבנק, בהסכמה עם מנכ"ל הבנק, מר ישראל טראו, כי מר טראו יחדל לכהן כמנכ"ל הבנק. מר ישראל טראו סיים כהונתו כמנכ"ל הבנק ביום 16 באוגוסט, 2018. החל ממועד סיום כהונתו של מר טראו כמנכ"ל הבנק בפועל, מר טראו ממשיך להיות מועסק על ידי הבנק למשך התקופה הקצובה הקבועה בהסכם העסקתו, וזאת לצורך העברת חפיפה מסודרת ומתן שירותים נוספים על פי צרכי הבנק. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 19 ביוני, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-059146), המובא על דרך ההפניה. ביום 17 באוגוסט, 2018 החלה הגב' שבי שמר לכהן כמנכ"לית הבנק, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 15 ביולי, 2018 והחליפה בתפקידה זה את מר ישראל טראו שסיים תפקידו כמנכ"ל הבנק.
- ביום 20 באפריל, 2018 סיימה הגב' אילה חפץ את תפקידה כראש אגף עסקים בבנק ופרשה מהבנק. החל מיום 21 באפריל, 2018 כיהנה הגב' שבי שמר כממלאת מקום ראש אגף עסקים בבנק, בנוסף לתפקידה כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ, עד לראשית כהונתה כמנכ"לית הבנק. ביום 7 באוקטובר, 2018 החל מר יצחק עוז לכהן כראש אגף עסקים בבנק (והחליף בתפקידו זה את הגב' שבי שמר ששימשה כמ"מ ראש האגף, וזאת בהתאם להחלטות דירקטוריון הבנק מיום 16 באוגוסט, 2018.
- ביום 11 באוקטובר, 2018 החל מר טוביה סופר לכהן כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ (והחליף בתפקידו זה את הגב' שבי שמר), וזאת בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 16 באוגוסט, 2018.
- ביום 17 ביולי, 2018 הודיע מר חמי מורג כי ביום 16 באוגוסט, 2018 יסיים תפקידו כראש אגף משאבים. בהתאם להודעתו של מר מורג החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 ביולי, 2018 למנות את הגב' סמדר דטנר כממלאת מקום ראש אגף משאבים. ביום 1 בנובמבר, 2018 החלה הגב' נירה שמידט

- מנור לכהן כראש אגף משאבים בבנק, וזאת בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 31 ביולי, 2018.
- ביום 9 באוגוסט, 2018 הודיעה הגב' נטע אברהמוב ביטן, מנהלת הסיכונים הראשית בבנק, על החלטתה לפרוש מתפקידה זה ומהבנק. הגב' אברהמוב ביטן תסיים עבודתה בבנק ביום 31 בדצמבר, 2018. ביום 31 לאוקטובר, 2018 החליט דירקטוריון הבנק לאשר מינויו של מר אלון בירון כראש אגף בקרות וניהול סיכונים וכמנהל הסיכונים הראשי, וזאת בכפוף לכך שהמפקחת על הבנקים לא תודיע על התנגדותה למינוי או שתודיע על הסכמתה לכך.
- ביום 1 בנובמבר 2018 החל מר בני גורביץ לכהן כמנמ"ר הבנק במעמד סמנכ"ל שאיננו חבר הנהלה, וזאת בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 20 בספטמבר, 2018.
- ביום 15 במרס, 2018 סיימה הגב' מוריה הופטמן דורון תפקידה כיועצת המשפטית הראשית של הבנק ופרשה מהבנק. והחל מיום 16 במרס, 2018 מכהנת עו"ד עירית מקוב ירושלמי כיועצת המשפטית הראשית של הבנק, בנוסף לתפקידה כמזכירת הבנק.

גילוי בדבר המבקר הפנימי

פרטים בדבר המבקר הפנימי, דרך מינויו, כפיפותו הארגונית, תוכנית עבודת הביקורת, עריכת הביקורת, הגישה למידע והערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי נכללו בדוח השנתי לשנת 2017 ולא חל בהם שינוי.

מספר המשרות הממוצע לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018:

מבקר פנימי ראשי	1
עובדי הביקורת הפנימית בבנק	13

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים נשלחו לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני ישיבת הדירקטוריון על מנת שיוכלו לבצע את הבקרה הנדרשת מטעמם.

עסקאות עם בעלי שליטה

- א. לעניין הגדרת עסקה "חריגה" ועסקה "זניחה" ולעניין פירוט עסקאות שאינן חריגות – לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.
- ב. לעניין עסקאות חריגות עם בעלי שליטה ועסקאות נוספות שנעשו עם בעלי שליטה, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017, למעט כדלקמן:
 - לעניין רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) בבנק ובחברות הבנות שלו, (הגדלת גבולות הכיסוי של פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה הקיימת ורכישת פוליסת RUN OFF), ראה באור 10.ב.7. בדוחות הכספיים וכן ראה דיווח מידי של הבנק מיום 29 במרס, 2018 (אסמכתא מס': 027033-01-2018), ומיום 10 למאי, 2018 (אסמכתא מס': 037464-01-2018), המובאים על דרך הפניה.
 - לעניין החלטת האסיפה הכללית של הבנק לאשר מחדש כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכהנים, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות הבנות שלו, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב ההתחייבות לשיפוי הקיים, ראה באור 10.ב.8. בדוחות הכספיים וכן דיווחים מיידיים מיום 29 במרס, 2018 (אסמכתא מס': 027033-01-2018), ומיום 10 למאי, 2018 (אסמכתא מס': 037464-01-2018), המובאים על דרך הפניה.
 - לעניין החלטת האסיפה הכללית של הבנק לאשר עדכון נוסח כתב ההתחייבות לשיפוי נושא משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק לרבות דירקטורים שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, המכהנים, שכיהנו או יכהנו בבנק או בחברות בנות שלו וכן לעדכן את נספח האירועים לשיפוי המצורף לכתב ההתחייבות לשיפוי, ראה באור 10.ב.8. בדוחות הכספיים וכן דיווחים מיידיים מיום 18 באוקטובר, 2018 (אסמכתא מס': 098166-01-2018) ומיום 29 באוקטובר, 2018 (אסמכתא מס': 097861-01-2018), המובאים על דרך הפניה.

פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק

להלן תרשים חברות מוחזקות עיקריות⁴ ליום 30 בספטמבר 2018.

1. מוחזקים ב- 100%.
2. חברה לא פעילה- מוחזקת על ידי אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.) בע"מ.
3. חברה לא פעילה- מוחזקת על ידי אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ.
4. פרטים בדבר החברות המוחזקות של הבנק, תחומי פעילותן ותרומתן לרווחיות הבנק, ראה דוח כספי שנתי לשנת 2017.

השליטה בבנק

בעלי המניות העיקריים בבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים:

22.92%	שלמה אליהו אחזקות בע"מ ²
21.65%	ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ ^{3,1}
3.12%	ישעיהו לנדאו נכסים (1998) בע"מ ³
16.50%	נכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ^{4,1}
6.36%	נכסי שרודר בע"מ ⁴
4.20%	אליהו 1959 בע"מ ⁵

1. מהווים את גרעין השליטה בבנק (העומד נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים על 33% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק, ומתחלק באופן שווה בין חבריו, 16.5% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לכל אחד).
2. ביום 29 באוקטובר 2012 חדלה שלמה אליהו אחזקות בע"מ להוות חלק מגרעין השליטה בבנק בעקבות השלמת רכישת השליטה במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ על ידי מר שלמה אליהו באמצעות אליהו 1959 בע"מ, הכל כמפורט בפרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו" בדוח הכספי השנתי לשנת 2017.
3. חברות בשליטת מר ישעיהו לנדאו ז"ל. ביום 25 בנובמבר 2018 נפטר מר ישעיהו לנדאו, המחזיק בהיתר שליטה בבנק, במסגרת גרעין השליטה בבנק, כנזכר לעיל.
4. מוחזקות בחלקים שווים על ידי ד"ר יעל אלמוג-זכאי וגב' רות מנור.
5. לשעבר אליהו חברה לביטוח בע"מ.

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

ביום 30 במאי, 2018 התקבלה בבנק החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין התנגדותו לאישור המיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי. בהתאם להודעת מ"מ הממונה על ההגבלים החלטה זו נתונה לערר בפני בית הדין להגבלים עסקיים, בהתאם להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. ביום 25 ביוני, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, בעניין ניהול מגעים מתקדמים להארכת תוקפו של ההסכם עם בנק מזרחי טפחות בע"מ ולהגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 5 באוגוסט, 2018 התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה התקשרו בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק עם בנק מזרחי בתוספת להסכם שנחתם ביניהם ביום 27 בנובמבר, 2017, הכוללת תיקונים להסכם המקורי הנ"ל והוראות שיחולו על הצדדים להסכם המקורי בקשר עם הגשת ערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים. ביום 6 באוגוסט, 2018 קיבל דירקטוריון הבנק החלטה לפיה מאחר והוא סבור כי חלופה אסטרטגית של מיזוג הבנק היא חלופה העולה בקנה אחד עם טובת הבנק ונוכח השלכות החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים על אפשרויות מיזוג הבנק בעתיד, הבנק יצטרף לערר של בעלי השליטה ובנק מזרחי שהוגש בחודש ספטמבר 2018 על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לדחות את בקשת המיזוג בין הבנק לבנק מזרחי, וזאת על מנת לשמור על אפשרויות עתידיות למיזוג הבנק, ומבלי לנקוט עמדה כלשהי ביחס לתנאי ההתקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי ובהתאם להחלטה זו הצטרף הבנק לערר על החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים כאמור לעיל.

פרט לאמור לעיל, לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2017.

רכוש קבוע ומתקנים

העלות המופחתת של בניינים וציוד הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2018 ב-250 מיליון ש"ח, לעומת 280 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017. לעניין פרויקט סיום ההתקשרות בין הבנק ובין בנק לאומי- ראה פרק "הסכמים מהותיים" ובאור 6.ב.10 בדוח הכספי. לעניין מערכות גיבוי, סיכוני סייבר ותוכניות המשכיות עסקית ראה פרק "סקירת סיכונים" תת "פרק סיכון סייבר" ודוח המפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

פעילות מול גורמים בחו"ל

לעניין קבלת אישור מאת המפקחת על הבנקים לשלטת בתאגיד זר לביטוח מסוג Reinsurance Captive לצורך רכישת ביטוח על אשראי שנותן הבנק, ראה גם פרק רישיונות, היתרים ואישורים.

למעט המפורט לעיל, לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2017.

למעט השינויים המפורטים בפרק "חברי הנהלה ונושאי משרה בכירה", לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2017.

הסכמים מהותיים

לעניין הסכם התקשרות עם בנק לאומי בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016, כניסת תקופת המעבר אשר הוארכה והיא עשויה להימשך עד ליום 30 ביוני 2021 בה מתנהל פרויקט סיום ההתקשרות והסיכון הפוטנציאלי ליכולתו של הבנק להשלים את פרויקט ההסבה בלוחות הזמנים הרלוונטיים, ראה באור 6.ב.10 ופרק "סקירת הסיכונים" תת פרק "סיכון תפעולי" בדוח דירקטוריון והנהלה. למעט האמור לעיל, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.

רישיונות, היתרים ואישורים

ביום 29 בדצמבר 2016 קיבל הבנק מאת הממונה על ההגבלים העסקיים פטור נוסף מאישור הסדר כובל להסכם בין הבנק לבין בנק לאומי בדבר שירותי מחשוב ותפעול לבנק על ידי בנק לאומי, וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2019 לתקופת "פרויקט סיום ההתקשרות" (להלן: "תקופת הפרדות") בין הבנק לבין בנק לאומי, במהלכה יבחן הבנק אלטרנטיבות לקבלת שירותי מחשוב בעתיד וזאת בכפוף לתנאים שנקבעו באישור. הבנק פועל לקבלת אישור הארכת הפטור מהסדר כובל, גם ביחס לתקופת הפרדות המוארכת. לעניין הארכת "תקופת הפרדות" ראה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק" בדוח הדירקטוריון והנהלה. בנוסף קיבל הבנק ביום 1 בינואר 2017 את אישור הפיקוח על הבנקים להארכת תקופת מתן שירותי המחשוב לבנק על ידי בנק לאומי, למשך תקופת הפרדות, ועד ליום 31 בדצמבר 2019. הבנק פועל לקבלת הארכת האישור מהפיקוח על הבנקים גם ביחס לתקופת הפרדות המוארכת כמפורט בפרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק" בדוח הדירקטוריון והנהלה. לפרטים בדבר הסכם המחשוב עם בנק לאומי ראה פרק "הסכמים מהותיים".

ביום 3 באוקטובר 2018 קיבל הבנק מאת המפקחת על הבנקים אישור לשלול בתאגיד זר לביטוח מסוג Reinsurance Captive לצורך רכישת ביטוח על אשראי שנותן הבנק, לרבות התחייבויות הבנק להעמיד אשראי וערבויות חוק מכו. החברה תוקם ב-Guernsey ותנהל את חשיפותיה לסיכונים ביטוח באמצעות רכישת ביטוחי משנה. למעט המפורט לעיל, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017.

עדכוני חקיקה

עדכוני חקיקה וניהול בנקאי תקין במערכת הבנקאית:

האמור בפרק זה אינו בא לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת לעדכוני החקיקה שלהלן ולעדכוני חקיקה אחרים. עדכוני חקיקה אשר התקבלו וטיטוט שפורסמו במהלך שנת 2018 ואשר פורטו במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, אינם מופיעים בפרק זה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 359A "מיקור חוץ"

ביום 9 באוקטובר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין הכוללת עקרונות על פיהם נדרשים הבנקים לפעול כאשר הם מעבירים פעילויות שונות למיקור חוץ.

במקביל בוחן הפיקוח על הבנקים הרחבה של הוראה זו כך שבעתיד תכלול דגשים ייחודיים בעת ביצוע מיקור חוץ של מערכות טכנולוגיות.

עיקרי ההוראה:

1. ההגדרה של מיקור חוץ כוללת רק סוגי פעילויות הכוללות ברשימת עיסוקיו של הבנק בשמו או עבורו.
2. חובות הדירקטוריון להגדיר את תיאבון וסיבולת הסיכון במיקור חוץ, אישור מדיניות מיקור חוץ, אישור התקשרויות מהותיות על בסיס תקופתי, הנחיית הנהלה באשר לפעילויות שניתן להוציא למיקור חוץ, בדיקת נאותות נותני השירות, עיגון עיקרי ההתקשרות בחוזים, בקרה ופיתוח תכנית להמשכיות עסקית.
3. חובות הנהלה לגבש מדיניות ולהטמיע אותה, זיהוי הערכה ניהול וצמצום סיכונים הקשורים למיקור חוץ. הבטחת קיומם של נהלים ותהליכים ברמת היחידות העסקיות וכן ביצוע של פיקוח ניטור ובקרה.

4. הביקורת הפנימית תכלול בתכנית העבודה שלה בחינה של פעילויות שהועברו למיקור חוץ.
 5. פעולות האסורות להעברה למיקור חוץ: תפקידי הדירקטוריון והנהלה הבכירה, החלטה בדבר פתיחה וסגירת חשבון, חיתום בהלוואת או קבלת פיקדון.
 6. ביצוע בדיקת נאותות איכותית וכמותית לנותן השירות, כחלק מהליך בחירת נותן השירות וזאת על בסיס קריטריונים שיגבש לצורך הערכת יכולת נותן השירות לבצע את הפעילויות שיועברו אליו בצורה אפקטיבית, מהימנה, ובסטנדרטים גבוהים, וכן את הסיכונים הפוטנציאליים הקשורים בשימוש בנותן השירות. מצופה כי בדיקת הנאותות תעשה גם באופן תקופתי ובמיוחד לפני חידוש חוזה.
 7. התייחסות לשימוש בנותן שירות מחו"ל.
 8. קשרי הבנק עם נותן שירות יוסדרו בחוזה כתוב כאשר חוזה מהותי יאושר בדירקטוריון לפני ביצוע ההסדר עם נותן השירות.
 9. גיבוש תכנית לניהול סיכוני מיקור חוץ.
 10. גיבוש תכנית המשכיות עסקית בתחום מיקור חוץ.
 11. הנחיות ומגבלות להתקשרות עם נותן שירות לצורך הפניית לקוחות.
 12. מיקור חוץ של הביקורת הפנימית בכפוף להוראות נב"ת 307 ובאישור הדירקטוריון.
 13. חובת דיווח לפיקוח על הבנקים אודות העברת פעילות מהותית למיקור חוץ.
- מועד התחילה הינו 31.3.2020 כאשר נקבעו הוראות מעבר. הבנק בוחן את ההוראה החדשה ונערך ליישומה.

תיקון קובץ שאלות ותשובות ליישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411

ביום 4 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון קובץ שו"ת הכולל הבהרות עדכניות בקשר ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין 411.

להלן דוגמאות לנושאים בהם עוסקות הבהרות חדשות:

1. אופן זיהוי פנים מול פנים של אישה שאינה מצטלמת מטעמי דת ואין לה תמונה בתעודת הזיהוי.
2. אימות זיהוי במרשם של מגן נאמנות ויוצר נאמנות.
3. איתור העברות אלקטרוניות שמקורן בחו"ל ויעדן ישראל- פרטים אחרים כחלופה למען.
4. זיהוי ואימות של "תושב האזור".
5. תעודות התאגדות (נייר מול קובץ).
6. תעודת זהות זמנית לעולה חדש.
7. זהות "זום העברה".
8. בעל שליטה בעמותה ובאגודה שיתופית.
9. פתיחת חשבון לאיש ציבור מקומי.
10. חשבונות ממוספרים.
11. שיקים מהרש"פ.

חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 57) התשע"ח- 2018

ביום 12 ביולי 2018 פרסם ברשומות תיקון 57 לחוק הגנת הצרכן. בהתאם לתיקון, עוסק המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות ייתן מענה אנושי מקצועי לצרכן לפחות לסוגי השירותים המפורטים להלן לאחר האפשרות, אם קיימת, לבחור את השפה ואת האזור הגיאוגרפי שבהם יינתן השירות הטלפוני: טיפול בתקלה, בירור חשבון, סיום התקשרות.

משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בשירותים שלעיל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה והצרכן לא יופנה לשירות השארת הודעה אלא אם כן בחר בכך.

הוראות התיקון לא יחולו במקרה של תקלה מערכתית כללית בהספקת הטובין או השירותים על ידי העוסק שאינה מאפשרת את קיום הוראות הסעיף והתקלה אירעה לפחות בפריסה אזורית לרבות ביישוב מסוים ובלבד שבפנייה כאמור לקבלת מענה אנושי, יודיע העוסק לצרכן, בהודעה מוקלטת מהו האזור שיש בו תקלה ואת המועד המשוער לתיקונה.

במסגרת התיקון לחוק הגנת הצרכן נעשה תיקון בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981, בהתייחס באופן ספציפי למענה טלפוני בתאגידים בנקאיים.

תחילתו של התיקון, שנה מיום הפרסום ברשומות קרי 12.7.2019. הבנק נערך ליישום התיקון לחוק.

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס 18) התשע"ח-2018

ביום 8 ביולי 2018 פורסם התיקון לחוק שעניינו הסדרת המטרייה של הלוואה לדיור לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים. בהתאם לתיקון המוצע אדם עם מוגבלות מקצרת חיים הינו אדם שאקטואר ממונה הכיר במוגבלות שיש לו ככזו העלולה לקצר את תוחלת החיים שלו לעומת תוחלת חיים ממוצעת בתקופה העולה על 3 שנים ובלבד שנקבע כי תוחלת החיים של אותו אדם עולה על חמש שנים.

בתיקון נקבע כי גוף פיננסי שנותן הלוואות לדיור לא יסרב לתת הלוואה לדיור לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

1. הבקשה להלוואה לדיור הינה לצורך רכישת דירה יחידה או רכישת קרקע לבנייה עצמית או לבנייה עצמית ואין לאותו אדם נכס אחר נוסף על הקרקע לבנייה עצמית או על המבנה שייבנה בבנייה עצמית.
 2. האדם עם המוגבלות מקצרת חיים עומד באותם תנאים שהגוף הפיננסי מציע לאדם ללא מוגבלות והוא הציג אישור על כך שרכש פוליסת ביטוח חיים לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים.
- עוד נקבע, כי סכום ההלוואה לדיור יהיה לפחות פי שניים מסכום ביטוח החיים לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים ולכל היותר מיליון שקלים חדשים.
- תקופת ההחזר של ההלוואה לדיור לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים תעמוד על 15 שנים וההחזר יהיה בתשלומים חודשיים בלבד. בנוסף נקבעו בתיקון תנאים לטיפול והחלטה של המבטח באם לסרב או לאשר ביטוח חיים לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים.
- התיקון כולל התייחסות גם לקבלת סיוע חודשי מהמדינה לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים וגם התייחסות לפטירת אדם עם מוגבלות מקצרת חיים.
- מועד התחילה הינו 1.9.2018. הבנק פועל בהתאם לתיקון בחוק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 449 "פישוט הסכמים ללקוח"

ביום 10 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה חדשה הנוגעת לפישוט הסכמים עליהם חותם הלקוח וזאת לאור הכמות הרבה והניסוח המשפטי המורכב שלהם, המקשה על הלקוח במקרים רבים להבין את ההסכמים השונים ולהתמצא בפרטיהם.

בשלב ראשון בחר הפיקוח על הבנקים להתמקד בהסכמים למתן אשראי שהינם ההסכמים השכיחים ביותר והיותם ארוכים ומורכבים.

בהתאם להוראה נדרש הבנק להציג ללקוח באופן מרוכז ותמציתי ובשפה ברורה, בדף הראשון להסכם אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית. פירוט נוסף ככל שקיים וכן תנאים רלוואנטיים נוספים לשירות, יימצאו בגוף ההסכם שיועמד לעיון הלקוח בהתאם לכללי גילוי נאות ולחוק אשראי הוגן.

מועד התחילה הינו 9 במאי 2019 והבנק רשאי לפעול על פי ההוראה גם במועד מוקדם יותר ממועד זה. הבנק נערך ליישום ההוראה החדשה.

תיקון תקנון הבורסה

ביום 7 ביוני 2018 פורסמו אישורי הרשויות לתיקון התקנון וההנחיות על פיו וחוקי העזר של מסלוקת הבורסה בעניין רפורמת קרנות הסל (בהתאם לתיקון 28 לחוק השקעות משותפות בנאמנות). התיקון כולל הסדר של המעבר ממשטר תעודות סל למשטר קרנות סל ועיגון הכללים שיחולו על קרנות הסל בהתאם.

התיקון נכנס לתוקף עם אישורו ומשליך על התנהלות המסחר בקרנות סל (רפורמת קרנות הסל נכנסה לתוקף ב- 3.10.2018). הבנק פועל בהתאם לתיקון התקנון והרפורמה.

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות)(הוראת שעה) התשע"ח-2018

ביום 14 ביוני 2018 פורסמו הכללים לפיהם הסדר הלוואה משותפת פטור מן החובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים אם התקיימו לגבי כל התנאים שלהלן:

1. פניית מארגן הלוואה למלווים נוספים נעשתה בהסכמת הלווה מראש ובכתב.
2. הלווה רשאי לשאת ולתת עם המלווים הנוספים על תנאי האשראי בהלוואה המשותפת, שלא באמצעות מארגן הלוואה.
3. מתקיים בהסדר אחד מאלה:
 - א. קיים, לכל הפחות, מארגן הלוואה פוטנציאלי אחד נוסף להלוואה המשותפת שאינו צד להסדר.
 - ב. כל מארגני הלוואה הפוטנציאליים הם צדדים להסדר, ואולם בלא השתתפותו של כל אחד מהם יוכל הלווה לקבל תנאי אשראי דומים לאלה המוצעים לו במסגרת הסדר הלוואה המשותפת.
 - ג. כל מארגני הלוואה הפוטנציאליים הם צדדים להסדר, ואולם חלקם המצרפי של כלל המלווים שהם מארגני הלוואה הפוטנציאליים, מתוך האשראי שניתן במסגרת הלוואה המשותפת נמוך מ- 20%.
4. מתקיים בהסדר אחד מאלה:
 - א. הסדר הלוואה המשותפת אינו כולל יותר ממלווה גדול אחד.

- ב. הסדר ההלוואה המשותפת כולל יותר ממלווה גדול אחד, ואולם לא יותר ממלווה גדול אחד המשמש כמארגן הלוואה בהלוואה המשותפת, ובלא השתתפותו של כל אחד מהמלווים הגדולים שהם צד להסדר לא יוכל הלווה לקבל תנאי אשראי דומים.
- ג. הסדר ההלוואה המשותפת כולל יותר ממלווה גדול אחד, ואולם מלווה גדול אינו משמש כמארגן ההלוואה בהלוואה המשותפת, וחלקם המצרפי של מלווים גדולים מתוך האשראי שניתן במסגרת ההלוואה המשותפת נמוך מ- 20%.
5. עיקרו של הסדר ההלוואה המשותפת אינו בהפחתת התחרות או במניעתה.
6. אין בהסדר ההלוואה המשותפת כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.
- תוקפם של הכללים לשלוש שנים והם אינם חלים על הסדרים שנחתמו לפני יום התחילה. הבנק פועל על פי הכללים החדשים.

חשבונות אפוטרופוסות- מסמך הבנות וולנטארי

ביום 1 ביוני 2018 פרסם איגוד הבנקים ביחד עם האפוטרופוס הכללי ובנק ישראל מסמך הבנות וולונטארי בקשר עם ניהול חשבונות אפוטרופוסות במערכת הבנקאית שמטרתו להקל את ההתמודדות הפיננסית של אנשים שמונה להם אפוטרופוס ושל האפוטרופוסים שמונו להם.

המסמך כולל שלושה פרקים:
פרק א'- הגדרות.
פרק ב'- איתור חשבונות, סימון חשבון כחשבון אפוטרופוסות, הסדרת פעילות בחשבון אפוטרופוסות ופתיחת חשבון אפוטרופוסות חדש.
פרק ג'- מסירת מידע בחשבונות אפוטרופוסות

מועד התחילה של המסמך הינו 1.9.2018, למעט מספר סעיפים בקשר לאיתור חשבונות נאמנות שהאדם שמונו לו אפוטרופוס נהנה בהם ולעניין קבלת מידע באמצעות בנקאות בתקשורת שלגביהם מועד התחילה הינו 1.6.2019. הבנק פועל בהתאם להבנות שסוכמו.

הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה 363 " ניהול סיכוני סייבר בשרשרת אספקה"

ביום 24 באפריל 2018 פרסמה המפקחת על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא ניהול סיכוני סייבר בשרשרת אספקה.

מטרת ההוראה להבהיר את האחריות של התאגיד הבנקאי בנוגע לקיום תצורת עבודה מאובטחת מול הספקים החיצוניים והציפיות הפיקוחיות לניהול סיכוני סייבר הולמים בפעילות ספקים אלו בחצרותיהם, בחצרי התאגיד הבנקאי ובממשקים שלהם עם התאגיד.

הנחיות הוראה זו ישולבו בהוראה החדשה והרחבה של הפיקוח על הבנקים בנושא "מיקור חוץ".

להלן עיקרי ההוראה:

1. לקבוע עקרונות להתחייבויותיהם של ספקים מהותיים בהתייחס לניהול סיכוני סייבר.
2. להגדיר בהסכם ההתקשרות עם הספק המהותי התייחסות פרטנית לנושא ניהול סיכוני סייבר ולוודא כי הספק עומד בעקרונות שהגדיר התאגיד הבנקאי.
3. לערוך אחת לתקופה מיפוי של הספקים המהותיים של התאגיד הבנקאי והערכת הסיכונים הנגזרים מהשירותים הניתנים על ידי הספקים המהותיים.

במקרה שתאגיד בנקאי יגיע למסקנה לאחר הבחינה כאמור, כי הספק המהותי אינו עומד בהתחייבויותיו, באופן שחושף את התאגיד הבנקאי לסיכוני סייבר משמעותיים, ידווח להנהלה, תוך הצגת סיכונים אלו והשלכותיהם על התאגיד ולקוחותיו. במקרה זה, על ההנהלה יהיה לשקול ולהחליט בדבר המשך ההתקשרות עימו.

4. להכיל בהסכם ההתקשרות עם הספק המהותי התחייבויות הספק בנושא ניהול סיכוני סייבר.
5. להגדיר פעילויות עבור נדרש הספק המהותי לאמצעי זיהוי חזקים.
6. לקבוע מנגנוני אבטחה ובקרה בגישה מרחוק של הספק המהותי.
7. לוודא כי מבוצעת הפרדה בחצרי הספק בין סביבות העבודה.

מועד התחילה הינו לא יאוחר מששה חודשים מיום פרסום ההוראה לגבי סעיפים מסוימים ולגבי סעיפים אחרים – תשעה חודשים ממועד הפרסום. הבנק נוקט את ההליכים הנדרשים בקשר להוראה החדשה בהתאם למועדי התחילה הקבועים בה.

פעילות התאגידים הבנקאיים מול לקוחות מסוג נותני שירותים פיננסיים מוסדרים ורכזי הצעה

ביום 15 באפריל 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים שמטרתו לקבוע הנחיות שיאפשרו לבנקים לתת שירות ולנהל סיכונים בפעילותם עם הגופים הפיננסיים המוסדרים.

בהתאם למכתב כל אחד מחמשת התאגידים הבנקאיים הגדולים נדרש לקבוע מדיניות ונהלים לפתיחה ולניהול חשבונות לגופים פיננסיים מוסדרים אשר ישקפו בין היתר, גישה מבוססת סיכון שתיגזר, בין היתר, מהפרמטרים הבאים: סוג הגוף ופעילותו, היתר המשך עיסוק או קבלת רישיון, תחולת צו איסור הלבנת הון על פעילותו.

הבנק בוחן את המשמעויות של המכתב וההשלכות שלו ככל שיחליט לפעול מול לקוחות לגביהם חל המכתב.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 422 "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול"

ביום 26 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 שמטרתו לשפר את יכולתם של לקוחות שנקלעו לקשיים כלכליים לנהל חשבון ביתרת זכות באמצעות כלים דיגיטליים מתקדמים, וכן מאפשר לאדם שנקלע לקשים פיננסיים בעבר ובהווה, לנהל את חשבונו באמצעות כלים ושירותים מגוונים. ההוראה תוקנה בנושאים העיקריים שלהלן:

1. הוספת הבהרה לפיה בעת בחינת בקשה לפתיחת חשבון של מי שהותיר בעבר חוב בבנק, תיבחן הבקשה לגופו של עניין לרבות מאפייני החוב ונסיבות פתיחת החשבון החדש.
 2. חובת תיעוד מסירת האישורים הנדרשים מטעם הבנק, בהתאם להוראה.
 3. חובת נימוק בדבר הסירוב לפתיחת חשבון ביתרת זכות.
 4. הוספת רשימה לא סגורה של מסמכים שאינם רלוואנטיים להחלטה בדבר פתיחת חשבון ביתרת זכות ומשכך אין לכלול אותם בדרישה. כך לדוגמא: דפי חשבון, דוח ת.ז. בקנאית, צו הפטר.
 5. הוספת הבהרה לפיה הבנק אינו רשאי להתנות תנאים בלתי סבירים להעמדת אמצעי תשלום בסיסיים לניהול חשבון ובכלל זה תקופת מבחן ללקוח, הפקדת מזומן בחשבון בסכום שיקבע הבנק וכו'.
 6. הוספת הבהרה לפיה בעת בקשה להנפקת פנקס שיקים, מצופה מהבנק לבחון כל בקשה לגופה תוך התחשבות במכלול הנסיבות.
 7. חובה לאפשר קבלת מידע וביצוע פעולות בבנקאות בתקשורת. לעניין ביצוע פעולות, תאגיד בנקאי יהיה רשאי לקבוע ללקוח מגבלות ובקורות בהתאם נסיבות העניין.
 8. פרסום רשימת השירותים שהבנק מעמיד ללקוחותיו המנהלים חשבון ביתרת זכות במקום בולט באתר האינטרנט של הבנק ואשר נוגע לדבר.
- מועד התחילה ביום 1 באוקטובר 2018. הבנק פועל בהתאם לתיקונים בהוראה.

חוק לצמצום השימוש במזומן התשע"ח 2018

ביום 18 במרס 2018 פרסם חוק לצמצום השימוש במזומן. להלן עיקרי החוק החדש:

1. הגבלת השימוש במזומן תחול לגבי סכומים ששולמו או התקבלו בשל פעולה שהיא אחת מאלה: מכירת נכס, מתן שירות, תשלום שכר עבודה, תשלומי חובה וקנסות.
 2. איסור על תשלום וקבלה של סכום העולה על 11,000 ש"ח במזומן על ידי עוסק בפעולה למכירת נכס, מתן שירות או תשלום בעד שכר עבודה. הובהר בחוק שמחיר העסקה לגבי הפקדת ומשיכת מזומן של לקוח בבנק אינו המזומן עצמו אלא העמלה הנגבית מהלקוח.
 3. איסור על קבלת סכום העולה על 50,000 ש"ח במזומן על ידי אדם שאינו עוסק, עבור פעולה בעסקו כאמור.
 4. איסור על תשלום של הסכום העולה על 11,000 ש"ח במזומן על ידי אדם שאינו עוסק, עבור פעולה כאמור, כאשר מקבל הסכום הוא עוסק.
 5. איסור על תשלום של סכום העולה על 50,000 ש"ח במזומן על ידי אדם שאינו עוסק, עבור פעולה כאמור, כאשר מקבל הסכום אינו עוסק.
 6. תאגיד בנקאי ובנק דואר לא יפרעו שיק אשר לא צוין בו שם הנפרע וכן לא יפרעו שיק שסכומו עולה על 10,000 ש"ח שלא צוין בו שמות של המסבים והנסבים או מספרי תעודת הזהות שלהם או שיק אשר הוסב יותר מפעם אחת וסכומו עולה על 10,000 ש"ח.
 7. הגורם המפקח על קיום הוראות החוק הינו רשות המיסים אשר תמנה מפקחים וממונים להם תהיינה סמכויות אכיפה ופיקוח.
 8. הפר עוסק הוראה מהוראות החוק, יכול ויוטל עליו עיצום כספי בשיעור מתוך התשלום במזומן, מהתשלום בשיק, או מהשיק המוסב. במשך תקופה של 9 חודשים ממועדי הכניסה השונים של החוק, לא יינתן עיצום כספי בעת הפרה אלא רק התראה.
 9. קביעה לפיה הפרת המגבלות של החוק על ידי מי שאינו עוסק, מהווה עבירה פלילית אשר עונשה הוא קנס.
- תחילתו של החוק כולו ביום 1 בינואר 2019. תחילת החוק לגבי נושא השיקים הינו ביום 1 ביולי 2019. הבנק נערך ליישום החוק החדש.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 "מדידה והלימות הון הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי".

ביום 15 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 לפיו הלוואות המבוטחות במלואן עד ידי משכנתא על נכס מגורים, בשיעור מימון של 60% עד 70% ואשר הועמדו לאחר 15 במרס 2018, ישוקללו לפי משקל סיכון של 60% במקום 75% עד כה. התיקון נכנס לתוקף ביום הפרסום.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי התשע"ח- 2018

ביום 15 במרס 2018 פרסם החוק אשר מציע רפורמה מקיפה בתחום חדלות הפירעון במטרה לספק לכלכלה הישראלית חקיקה מודרנית בתחום זה. החוק מבקש ליצור קודיפיקציה של דיני חדלות הפירעון ולהסדיר באופן מקיף ושלם את כלל דיני חדלות הפירעון של יחידים ושל תאגידים בחוק חדש ועדכני, ולבטל את הפקודות הישנות וההסדרים הקיימים בחוק החברות.

לחוק שלוש מטרות עיקריות: המטרה הראשונה היא להביא לשיקומו הכלכלי של החייב כערך מרכזי בהליכי חדלות הפירעון של יחידים. המטרה השנייה של החוק היא הגדלת שיעור החוב שייפצע לנושים. המטרה השלישית היא הגברת הוודאות והיציבות של הדין, קיצור הליכים והפחתת הנטל הבריורקטי. חידוש מרכזי מצוי בהגדרת חדלות הפירעון. החוק מאמץ את המבחן התזרימי וקובע כי חדל פירעון הוא מי שאינו יכול לשלם את חובותיו במועד. כמו כן, נקבע כי ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים, זאת למעט בנסיבות שבהן קיים חשש ממשי כי החייב פועל במטרה להונות את נושיו, להעדיף מי מנושיו או להבריח את נכסיו.

החידוש העיקרי לגבי תאגידים הוא נקודת פתיחה משותפת להליכי שיקום ולהליכי פירוק. בניגוד למצב כיום, אופן פתיחת ההליכים לא יקבע עוד את תוכנו של משטר חדלות הפירעון שיחול על החייב. על פי החוק החדש, בקשה לפתיחת הליכים תוגש באופן אחיד. בית המשפט יכריע אם התאגיד חדל פירעון ורק לאחר מכן יקבל הכרעה לגבי מסלול הטיפול בתאגיד.

חידוש עיקרי נוסף טמון בביטול הרוב המכריע של החובות בדין קדימה. זאת מתוך רצון לקדם את עקרון השוויון בין הנושים ולהגדיל את חלקם של הנושים הכלליים בקופת הנשייה. נוסף על כך, הוגבל כוחם של בעלי שעבוד צף ואלה יוכלו להיפרע את חובם רק לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים הכפופים לשעבוד הצף.

תחילתו של חוק זה 18 חודשים מיום פרסומו והוא יחול על הליכים לפי חוק זה שהחלו ביום התחילה ואילך. בחוק נקבעו הוראות שעה והוראות מעבר ספציפיות. הבנק נערך ליישום החוק החדש.

חוק חתימה אלקטרונית (תיקון מס' 3) התשע"ח 2018

ביום 28 בפברואר 2018 פורסם התיקון לחוק במטרה להתאימו למציאות המשתנה ולהסיר חסמים בתחום החתימות האלקטרוניות. השינויים העיקריים הינם:

1. אפשרות לקיים את יסוד השליטה הבלעדית גם במקרים בהם אמצעי החתימה לא נמצא באופן פיסי בידי החותם על ידי קביעה כי על החתימה המאובטחת להיות מופקת באמצעי חתימה הניתן, ברמת וודאות גבוהה, לשליטתו הבלעדית של בעל אמצעי החתימה. כלומר, מתן שיקול דעת לצדדים המעורבים בחתימה לבחור את סוג החתימה האלקטרונית שבו ייעשה שימוש, בכפוף לדרישות הדין.
2. מחיקת המילה "לכאורה" מהגדרת "חתימה אלקטרונית מאובטחת" כך שבהכרח חתימה אלקטרונית תאפשר זיהוי של בעל אמצעי החתימה.
3. קביעה כי חתימה אלקטרונית צריכה להיות אמינה ביחס למטרותיה במידה מספקת וזאת לאור מכלול הנסיבות (בנוסף הקיים היום בחוק יש קשר ישיר בין דרישת חתימה בחיקוק לבין חתימה מאושרת).
4. מקרים בהם לספק הייתה עדיפות בעיצוב אופן החתימה של הלקוח על מסמכי ההתקשרות עמו, אזי אם הלקוח יטען כי נעשה שימוש באמצעי חתימה שלא תואם במידה מספקת את תכלית החתימה, נטל ההוכחה כי החתימה תואמת לתכליותיה במידה מספקת יונח על כתפי הספק.
5. קביעה כי מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית מאובטחת יהיה קביל בכל הליך משפטי.
6. קביעה כי מסר אלקטרוני החתום בחתימה מאובטחת יהווה ראיה לכאורה לכך שהמסר הוא זה שנחתם על ידי החותם (מבלי להתייחס לזהותו של החותם).
7. קביעה כי מסר אלקטרוני החתום בחתימה מאושרת יהנו קביל ומהווה ראיה לכאורה הן לכך שהחתימה היא של בעל אמצעי החתימה והן לכך שהמסר האלקטרוני הוא זה שנחתם על ידי בעל אמצעי החתימה.
8. צוואה לפי סעיף 20 או 22 לחוק הירושה וזיכרון דברים על צוואה בעל פה יחתמו באמצעות חתימה אלקטרונית מאושרת. צוואה בכתב יד לפי סעיף 19 לחוק הירושה לא ניתן לקיים דרישת חתימה לפי חיקוק באמצעות חתימה אלקטרונית.

מועד תחילת התיקון לחוק מייד ל-6 המעט ביטול סעיף 6 והתוספת השנייה לחוק העיקרי אשר יחל שנתיים ממועד הפרסום.

תיקון לחוק המאבק בטורר (תיקון מס' 2) (הכרזה על ארגון טורר או על פעיל טורר בשל הכרזה מחוץ לישראל), התשע"ח-2017

ביום 12 בפברואר 2018 התקבל בכנסת תיקון מס' 2 לחוק המאבק בטורר. מטרת התיקון היא ליעל את הליך ההכרזות על ארגוני טורר ופעילי טורר זרים בישראל על מנת להתאימו לדרישות הבינלאומיות בתחום המאבק במימון טורר, שפרסמו על-ידי ארגון ה-FATF. התיקון נועד לפתור את הקשיים, המונעים מישראל לאמץ את הכרזות מועצת הביטחון של האו"ם באמצעות שני שינויים מרכזיים:

העברת סמכות ההכרזה הקיימת מוועדת השרים אל שר הביטחון, בדומה להכרזות על ארגוני טורר בישראל המבוצעות מכוח חוק המאבק בטורר. השלמת ההליך המנהלי לאימוץ ההכרזה על ידי גורם ממשלתי יחיד תאפשר טיפול מהיר ויעיל יותר בהליך ההכרזה.

כדי שלא לעכב את ההכרזה בתקופת הבדיקה של גורמי הביטחון לגבי היתכנות הכרזה במסלול הפנימי – מוצע לקבוע, כי הכרזה של האו"ם על פעיל טורר או על ארגון טורר שלא הוכרז קודם לכן בישראל, תאומץ אוטומטית בישראל. האימוץ האוטומטי יבוצע ללא כל הליך אישור אקטיבי, למשך תקופה מוגבלת, כמפורט להלן: ארגון טורר - תוך 90 יום, פעיל טורר - 60 יום. מדובר ב"אימוץ זמני של הכרזה", כאשר במהלך תקופה זו יושלמו הבדיקות הנדרשות, לגבי ארגון טורר, הבדיקה האם יש היתכנות להכריז עליו כארגון טורר ישראלי, ולגבי פעיל טורר יחיד תבוצע בדיקה על מנת לוודא שלא מדובר באזרח או תושב ישראלי, שכן החוק מאפשר להכריז רק על פעילי טורר זרים ולאחריהן תתבצע הכרזה אקטיבית על ידי שר הביטחון. האימוץ המייד הזמני של ההכרזה בישראל יאפשר למסודות הפיננסיים לפעול באופן מידי להקפאת כספים ופעולות פיננסיות בחשבונותיהם של גורמים מוכרזים, כפי שנדרש בסטנדרטים הבינלאומיים.

כמו כן, לצורך יישום התיקון לחוק, הוצע לבצע תיקון בתקנות חוק המאבק בטרור (הכרזה על ארגון טרור ועל פעיל טרור). התקנות הותקנו מכוח סעיף 97 לחוק, שעניינו "ביצוע ותקנות", המסמיך את שר הביטחון ושר המשפטים להתקין תקנות בעניין ההכרזה על ארגוני טרור. התקנות כוללות נתונים טכניים לגבי הליך ההכרזה החדש כגון: הפרטים שייכללו בהכרזה; הדרכים והמועדים להמצאת הודעות לגבי ההכרזות; הדרך והמועד להגשת בקשה לביטול הכרזה.

מכתב בנושא הסדרת מיסוי ענף היהלומים בישראל

ביום 17 בינואר 2018 פרסמו המפקחת על הבנקים ומנהל רשות המיסים בישראל מכתב בנושא הסדרת מיסוי ענף היהלומים בישראל.

בהתאם למכתב מגלה רשות המיסים כי בתקופה זו בעת בחינת רמת הסיכון הגלומה בפעילות היהלומנים, בהתייחס ליהלומנים אשר הגישו בקשה להליך גילוי מרצון והציגו על כך אישור מרשות המיסים או אישור מהמייצג אותם בהליך, בדבר הגשת בקשה עומדת ותלויה להליך גילוי מרצון, יוכלו הבנקים לראות בהליך זה צעד המפחית את סיכוני הציות לחוקי המס בישראל.

הציפיה של הפיקוח על הבנקים ורשות המיסים הינה כי עם השלמת הליך הטיפול בכ- 500 בקשות לגילוי מרצון שהוגשו על ידי יהלומנים לצד הסדרה חקיקתית בנושא, צפוי לחול שיפור מהותי באיכות המידע העדכני והכספי על פעילות היהלומנים ובכך צפוי לפחות סיכון הציות של הבנקים בעבודתם מול פעילים בענף זה. הבנק מודע לתוכן המכתב ופועל לאורו.

יזמות חקיקה והסדרה:

טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 "דירקטוריון"

ביום 7 באוקטובר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 301 שעיקרה הוספת החובה להקמת וועדה דירקטוריונית לענייני טכנולוגיה מידע וחדשנות והגדרת תפקידיה אשר תתכנס לפחות 4 פעמים בשנה, והוספת דרישה לקציבת כהונת חברי וועדות הדירקטוריון והיו"רים שלהן.

תיקונים אלו מקורם בחדשנות ובהתפתחות הטכנולוגית המשנים את פני עולם הבנקאות בשנים האחרונות והצורך בצעדים משלימים להגברת מעורבות הדירקטוריון בתחומים אלו תוך הגברת כשירותו המקצועית ושיפור האפקטיביות של עבודתו. מועד התחילה לפי הטיוטה הינו ביום פרסום החוזר למעט הדרישה כי לפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל ידע בנושא טכנולוגיית המידע לגביה נקבע מועד תחילה עתידי ביום 1.7.2020. הבנק עוקב אחר הליך פרסום התיקון להוראה.

טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 362 "מחשוב ענף"

ביום 7 באוקטובר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה לתיקון הוראת נב"ת 362 לפיו תבוטל הדרישה מהתאגידים הבנקאיים לפנות לפיקוח לצורך קבלת היתר במקרים מסויימים לפני השימוש בטכנולוגיית מחשוב ענף, זאת תוך העברת כל ניהול הסיכונים לבנק עצמו.

בין היתר, על ההנהלה הבכירה לגבש מדיניות לשימוש בטכנולוגיית מחשוב ענף אשר תקבע בין היתר, את סוגי היישומים בטכנולוגיית מחשוב ענף, בהם נדרש אישור של הדירקטוריון וסוגי יישומים בהם נדרש אישור ההנהלה.

כמו כן לפני יישום מחשוב ענף יידרש התאגיד הבנקאי לבצע תהליכי מיפוי והערכת סיכונים נאותים ומתמשכים, במעורבות כלל הגורמים הרלוואנטיים בבנק ובהתייחס לכלל היבטים הרלוונטיים.

יעודכן הפרק העוסק במיקור חוץ של ספק מחשוב ענף מהותי כך שהסכם ההתקשרות יכלול גם מתן אפשרות לבנק ולפיקוח על הבנקים לבצע ביקורות אצל הספק.

ישתנה הדיווח על הבנקים, לחובת דיווח אחת לשנה (בתום שנה קלנדרית) ובו רשימה מעודכנת של יישומי מחשוב ענף. טרם נקבע מועד תחילה. הבנק עוקב אחר פרסום ההוראה המתוקנת.

טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 "מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים"

ביום 1 באוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה לתיקון ניהול בנקאי תקין 313 לפיה ההוראה תחול גם על חברת כרטיסי אשראי.

הטיוטה כוללת את השינויים העיקריים הבאים:

1. חשיפת תאגיד בנקאי ל"קבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי", בניכוי הסכומים המותרים על פי ההוראה לא תעלה על 15% מהון התאגיד הבנקאי.
2. חבות של "קבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי", תיכלל במגבלה המצרפית של לווים גדולים.
3. חבויות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי, תכללנה במגבלה המצרפית של לווים גדולים.
4. בנקים יידרשו להקטין את חשיפות האשראי ל"קבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי", באופן מדורג תוך 3 שנים ממועד הפרדה של חברות כרטיסי האשראי מהתאגידים הבנקאיים.

טייטש לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 A "מדיניות התגמול בתאגיד בנקאי"

ביום 29 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טייטש לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין A 301 לפיה תאגיד בנקאי יהיה רשאי להעניק ולשלם תגמולים משתנים במהותם שאינם מותני ביצועים לעובד מפתח בתחומי טכנולוגיה שאינו "נושא משרה" כהגדרתו בחוק החברות. בעניין זה נוספה טייטש הבהרה לקובץ שאלות ותשובות.

טייטש לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 "כרטיסי חייב"

ביום 24 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טייטש לתיקון ניהול בנקאי תקין 470 לפיה התווספה דרישה מתאגיד בנקאי לאפשר ללקוח להגיש בקשה במישרין או באמצעות מנפיק אחר, להצגת מידע אודות עסקאותיו בכרטיס חייב חיצוני, אשר התשלום בעדן נעשה בדרך של חייב חשבון עובר ושב של הלקוח בתאגיד הבנקאי. המידע יוצג באמצעות קישור מאובטח המפנה לדף אינטרנטי ייעודי, באתר המנפיק או באתר מתפעל ההנפקה, אשר הכניסה אליו לא תצריך הזדהות נוספת על די הלקוח לצורך צפייה בפרטי העסקאות. מועד התחילה לפי הטייטש הינו 31.1.2019.

הצעה לתיקון כלל הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) תשס"ח-2018

בחודש יולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים הצעה לתיקון כללי העמלות בנושאים הבאים:

1. הוספת החובה לאפשר לכל אדם לקבל את התעריפון המלא על נספחיו ואת התעריפונים המצומצמים באמצעות משלוח בערצתי תקשורת והצגת מידע אודות עמלת משיכת מזומנים גם באמצעות סימון על גבי המכשירים האוטומטיים.
2. עמלת ערבות בנקאית המובטחת בפיקדון תהיה נמוכה מהעמלה בגין שירות "ערבות מכל סוג";
3. עודכנה הערת שוליים 7 על מנת להתאימה לעדכון בחוק השקעות משותפות בנאמנות (הוספת "קרנות סל").
4. יתווספו לכללים שירות ייעוץ פנסיוני ושירות משיכת מזומן באמצעות כרטיס נטען שאינו מקושר לחשבון עו"ש, לאחר שהושלם הליך רישום ברשומות (בחלק 9- שירותים מיוחדים).

טייטש לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 ו-313 (מדידה והלימות הון- הגישה הסטנדרטית- סיכון אשראי, מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

ביום 15 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טייטש לתיקון ניהול בנקאי תקין 203 ו-313 אשר עודכנה והופצה להערות הציבור ביום 1 בנובמבר 2018, לפיה מקדם ההמרה לאשראי על ערבויות להבטחת השקעות של רוכשי דירות שניתנו על פי חוק המכר שירות, יעמדו על 30% אם הדירה טרם נמסרה למשתכן. כמו כן, נוספה הערה לפיה המיפוי של דירוג טווח ארוך של חברת MOODY'S מתייחס גם לדירוג IFS של חברה זו. מועד התחילה לפי הטייטש הינו במועד פרסום החוזר.

טייטש היתר כללי לפי סעיף 49 לחוק ניירות ערך

ביום 10 ביוני 2018 פורסמה טייטש היתר, לפי סעיף 49 לחוק ניירות ערך (שהוסף במסגרת תיקון 63 לחוק ניירות ערך) לפיו קיים איסור של הצעת שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך שאינה מנוהלת בידי בורסה בעלת רישיון בישראל. הסעיף אוסר על הצעה, שיווק ופרסום של שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת שאינה פועלת על פי רישיון בורסה.

סעיף 49א(ב) קובע כי יו"ר הרשות רשאי להתיר לאדם/ גוף לפנות בהצעה לפנייה לשירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך המנוהלת בידי בורסה מחוץ לישראל (כהגדרתה בחוק).

(בסעיף 35 לחוק- בורסה מחוץ לישראל מוגדרת גם כחברה המנהלת מערכת למסחר בניירות ערך, וסעיף 44 לא מגדיר מערכת כזו כמערכת רב צדדית שבאמצעותה מתנהל מסחר בניירות ערך, בדרך של הפגשת פקודת קניה ומכירה של ניירות ערך ושכלול עסקאות בין קונים ומוכרים, הפועלת ללא הפעלת שיקול דעת.)

בהתאם לנוסח ההיתר המוצע יאה ניתן לפנות לרשות לקבלת היתר מכוח סעיף 49 א' לחוק ולהצהיר על התקיימות התנאים הרלוונטיים עבור הגורם המבקש המנויים בתנאי ההיתר הכללי. ככלל, בדיקת הרשות בהקשר זה תתמצה בבדיקת עמידתו של אותו הגורם בתנאי ההיתר הכללי.

עוד בהתאם לנוסח ההיתר המוצע, תאגיד בנקאי לא ישווק בורסה מסוימת או שוק מסוים. לאור הקושי שעולה מניסוח עמום של הסעיף בטייטש, איגוד הבנקים פועל מול רשות ניירות ערך להבהרת הסעיף ולחידוד המונח "שיווק", כך שלא יפגע מערכת הבנקאית.

בהתאם לטייטש ההיתר, תאגיד בנקאי הינו אחד הגורמים הזכאים לקבל היתר, שאינו מוגבל רק לגופים כשירים. בהתאם לשיח עם רשות ניירות ערך, מתבקשות הקלות לעניין חותמי ההצהרה לקבלת היתר, מטעם הבנק. הבנק עוקב אחר טייטש ההיתר.

טייטש לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311 "ניהול סיכון אשראי"

ביום 22 במאי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טייטש לתיקון נוהל בנקאי תקין 311 וזאת בעקבות הניסיון הנצבר ולאור פניות של המערכת הבנקאית.

התיקונים מהווים המשך של מגמת ההקלה ברגולציה בתחומים בהם ההקלות אינן צפויות לפגוע בנאותות הבקרה והעיקריים שבהם:

1. קביעה של תנאים בהם תתאפשר העמדת אשראי על בסיס "סמכות אשראי אישית" אשר תסתמך על העיקרון של לפחות, "ארבע עיניים".
2. עדכון הסף שבו נדרשת מעורבות מנהל הסיכונים בתהליך העמדת אשראי ל- 50 מיליון ש"ח או 1% מהון הבנק, במקום 25 מיליון ש"ח.
3. הקלות בדרישות המועדים של קבלת דוחות כספיים. מועד התחילה לפי הטייטה הינו מועד פרסום החוזר.

טייטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 332 "רכישה עצמית על ידי תאגידים בנקאיים"

ביום 22 במאי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טייטה לתיקון ניהול בנקאי תקין 332 אשר מטרתה לבטל את האיסור על רכישה עצמית תוך מתן אפשרות לבנקים לבצע רכישה של מניותיהם בכפוף לתנאים מסוימים ובדגש על עמידה ביעדי הלימות ההון בעת הגשת הבקשה ועל פי אופק תכנון ההון. בנוסף נכלל עדכון על המגבלות החלות על מתן מימון בביטחון ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי. מועד התחילה לפי הטייטה הינו מועד פרסום החוזר.

טייטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 432 "העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח"

ביום 13 במאי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טייטת תיקון להוראה, במטרה לחדד ולהבהיר את התיקון הקודם שבוצע בה כך שיאפשר ללקוח לבצע את כל הפעולות הנדרשות לסגירת חשבון באופן מקוון וללא הגעה לסניף. להלן עיקרי התיקונים בטייטה:

1. נקבע כי ללקוח המעוניין בכך, בהליך סגירת החשבון או העברת הפעילות לבנק אחר, על כל שלביו, יתבצע באופן מקוון וללא דרישה מהלקוח להגיע לסניף או להמתין לשיחה חוזרת מבנקאי, כתנאי להמשך התהליך.
2. נוספה חובה להבהיר ללקוח אשר אינו מני של הסכם בנקאות בתקשורת, הפועל לסגירת חשבון או להעברת פעילות, כי הצטרפות לשירות יסייע לו לעשות כן, מרחוק וללא הגעה לסניף.
3. כאשר נדרשת הגעת לקוח לסניף הבנק לביצוע פעולה מסוימת כתנאי לסגירת החשבון, יש לאפשר את ביצוע הפעולה בכל אחד מסניפי הבנק, בהתאם לעדיפות הלקוח. לא נקבע מועד תחילה.

טייטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי 431 "פנקסי שיקים"

ביום 13 במאי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טייטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 431 על מנת להפחית עד כמה שניתן את היקף השימוש של לקוחות בשיקים סחירים ולהגביר את הגילוי הניתן ללקוח אודות הסיכונים הקיימים בעת השימוש בשיקים.

להלן עיקרי טייטת ההוראה:

1. נקבעה ברירת מחדל להנפקת שיקים לא סחירים ללקוח שהינו תאגיד. ואולם, בכל הזמנה של פנקס שיקים יכול הלקוח המעוניין כך לפנות אל הבנק בבקשה לשנות את ברירת המחדל כך שיונפקו טפסי שיקים שאינם כוללים מילים האוסרות את העברתם.
2. נוסף סעיף חדש הקובע שעל מסירת שיקים ללקוח להתבצע בדרך שתאפשר לוודא כי פנקס השיקים יגיע לידידו של הלקוח.
3. נוסף סעיף חדש הקובע את החובה של הבנק לתת גילוי ללקוח בדבר הסיכונים הכרוכים בביצוע עסקאות בשיקים. לא נקבע מועד תחילה.

טייטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 "נהלים למתן הלוואות לדיור"

ביום 13 במאי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טייטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 במטרה לשפר תהליכים שונים בתחום ההלוואות לדיור ולהקל על לקוחות.

להלן עיקרי התיקונים בטייטה:

1. עדכון פוליסות ביטוח חיים בעקבות פירעון הלוואה – סעיף 15g להוראה עודכן ובו נקבע, כי יש ליידע לקוח על האפשרות להקטין את סכום הביטוח או לבטל את הפוליסה, בעקבות פירעון חלקי או מלא של הלוואה, וכן יש למסור לו אישור ייעודי, ממוען לחברות הביטוח, הכולל הסכמת הבנק להקטנת סכום הביטוח או לביטול הפוליסה כאמור.
2. שמאות – סעיף 9 להוראה עודכן ובו נקבע כי הבנקים יפרסמו באתרי האינטרנט שלהם את רשימות השמאים איתם הם עובדים. עוד נקבע כי בנק נדרש לקבל שמאות שהופנתה לבנק אחר, אם זו בוצעה על ידי שמאי שמקובל על אותו בנק אחר.
3. אחידות בטפסים אותם מתבקש הלווה להגיש – במטרה לחסוך טרחה ללקוח ועלויות נוספות, בנק נדרש לקבל טפסים שונים שנדרשו על ידי בנק אחר.

4. נתונים ומידע באתר האינטרנט – סעיף 15א להוראה עודכן ובו נקבע, שהמידע הכלול בסעיף יעמוד לרשות הלקוח באופן מעודכן ויוצג בערוצים הישירים באינטרנט, ובאפליקציה. כמו כן, התווסף לרשימת הנתונים הסכום שצפוי לקוח לשלם עד סוף תקופה או תחנת יציאה קרובה. תוספת זו נועדה לסייע בהבנה כי במקרים שנדרש תשלום עמלת פירעון מוקדם, סכום זה נמוך מהסכום שהיה משולם אם הלקוח לא היה פורע בפירעון מוקדם. לא נקבע מועד תחילה.

טיוטת תיקון חוזר בנושא ניהול סיכוני ציות נוכח קביעת עבירות מס כעבירות מקור

ביום 26 באפריל 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקון למכתב שפורסם בחודש נובמבר 2016 בנושא ניהול סיכוני ציות נוכח קביעת עבירות מס כעבירות מקור וזאת לאחר התקופה שחלפה והניסיון שנצבר בפיקוח על הבנקים וברשות המיסים.

התיקון העיקרי המוצע הינו להחליף את הצורך בקבלת אסמכתאות מהלקוח אודות פעולות שיינתן כי קשורות להתחמקות הלקוח מתשלום מס או שמקור הכספים בהם מהכנסות שלא דווחו לרשות המיסים, בקבלת הצהרה חתומה מהלקוח בנוסח מובנה אשר עותק ממנה יועבר על ידי הבנק לרשות המיסים בדרך ובמועד שרשות המיסים תקבע.

טיוטה מעודכנת פורסמה להערות הציבור בחודש ספטמבר 2018.

מועד התחילה לפי הקבוע בטיטה העדכנית הינו 1.1.2019 (בעת פרסום החוזר יעודכן מועד התחילה). הבנק עוקב אחר הליך פרסום החוזר המתקין.

טיוטה לתיקון הוראה למנהלי קרנות והנאמנים בדבר הסדרת נושא הקסטודיאן וחובת גילוי בדבר חשיפת קרן לגורמי סיכון אשראי.

ביום 28 במרס 2018 פרסמה רשות ניירות ערך טיוטת תיקון המתייחסת לסיכון אשראי שמקורו במזומנים ופיקדונות המופקדים בבנק כלשהו.

בהתאם לתיקון המוצע, ישנה דרישה כי מנהל הקרן ייקח בחשבון גם שווי נייר ערך חוץ שהושאל באמצעות אותו בנק וכן סכומים להם זכאית הקרן בגין פעילות בנגזרים או נגזרי OTC.

כן מתייחס התיקון המוצע לחשיפה לסיכון אשראי של צד ג' בגין שווי הבטוחות שהופקדו לצורך פעילות בנגזרים ונגזרי OTC. מנהלי הקרן יראו את החשיפה בגין פעילות זו כאילו הייתה מזומנים ופקדונות שהופקדו באותו בנק.

בנוסף מנהלי הקרן מחוייבים בחשיפה על אודות הפעילות בנגזרים בבנקים שאינם עונים על קבוצת הדירוג בהוראה וכן גילויים נוספים בנוגע לשווי ניירות ערך חוץ מושאלים וכו'. הבנק עוקב אחר פרסום ההוראה המתוקנת.

הצעת חוק לתיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981

ביום 11 בפברואר 2018 התפרסמה הצעת חוק מטעם הממשלה לתיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח) באופן שיצמצם את חסמי המעבר הקיימים בשוק הבנקאות ויאפשר ללקוח של בנק להעביר את הפעילות הפיננסית המתנהלת בחשבון הבנק שלו לבנק אחר, באופן מקוון נוח ובטוח וזאת בתוך 7 ימי עסקים ממועד אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט וללא עלות.

מכיוון שיישום החובה צפוי להטיל על הבנקים עלות כספית ותפעולית ועלול להקשות על בנקים מסויימים, מוצע להסמיך את הנגיד בהסכמת שר האוצר, לקבוע לבקשת בנק מסוג כאמור, כי הוראות הסעיף לא יחולו לגביו או שיחולו במועד מאוחר יותר מועד התחילה לפי הצעת החוק הינו 3 שנים ממועד הפרסום.

הבנק עוקב אחר הליך החקיקה.

דירוג הבנק

ביום 23 בינואר 2018 פרסמה מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוח דרוג מעקב בדבר דירוג הבנק ואופק הדירוג. יצוין כי דירוג הבנק ואופק הדירוג נותר ללא שינוי לעומת דוחות הדירוג שפרסמה מדרוג במהלך שנת 2017, ראה דוח מיידי מיום 23 בינואר 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-007533), המובא על דרך הפניה.

אופק: יציב	A2.il	דירוג איתנות פיננסית של הבנק
אופק: יציב	Aa3.il	פקדונות לזמן ארוך/אג"ח
	P-1.il	פקדונות לזמן קצר
		כתבי התחייבויות נדחים עם מנגנון
אופק הדירוג: יציב	A3.il (hyb)	חוזי לספיגת הפסדים (Coco)
		כתבי התחייבויות נדחים (הון משני
אופק הדירוג: יציב	A1.il	תחתון)
אופק הדירוג: יציב	A2.il (hyb)	שטרי הון נדחים (הון משני עליון)

ביום 30 ביולי, 2018 פרסמה מידרוג דוח דירוג ראשוני לאגרות החוב (סדרה י'), במסגרתו דורגו אגרות חוב (סדרה י') בדירוג Aa3.il באופק יציב, בסך של עד 500 מיליון ש"ח ע.ג., לקראת הנפקתם על ידי אגוד הנפקות בע"מ. לפרטים נוספים ראה דוח מיידי מיום 30 ביולי, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-070473) המובא על דרך הפניה.

נספחים,
מילון מונחים
ואינדקס

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
שיעור הכנסות/ הוצאה	הכנסות/ הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח	שיעור הכנסות/ הוצאה	הכנסות/ הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח
%			%		
3.04	⁶ 188	24,997	3.50	⁶ 215	24,880
-	-	1	-	-	-
-	-	385	2.11	1	191
0.07	1	5,796	0.07	1	5,907
-	-	412	-	-	476
1.29	22	6,878	2.06	30	5,865
0.81	2	985	(0.55)	(1)	730
2.18	213	39,454	2.61	246	38,049
		551			585
		2,411			2,944
		<u>42,416</u>			<u>41,578</u>
0.47	25	21,486	0.71	35	19,761
0.18	2	4,405	0.10	1	4,043
0.54	23	17,081	0.87	34	15,718
-	-	101	3.32	1	122
0.89	8	3,611	2.50	22	3,551
0.32	1	1,255	0.54	2	1,479
0.52	34	26,453	0.97	60	24,913
		12,394			12,971
		551			585
		701			643
		<u>40,099</u>			<u>39,112</u>
		2,317			2,466
		<u>42,416</u>			<u>41,578</u>
1.66			1.64		
1.83	179	39,454	1.97	186	38,049

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור³
אשראי לממשלה
פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים מרכזיים
ניירות ערך שנשאלו
אגרות חוב זמינות למכירה⁴
אגרות חוב למסחר⁴
סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית⁵
סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור
לפי דרישה
לזמן קצוב
פקדונות מבנקים
כתבי התחייבויות ואגרות חוב
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית⁷
סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
פער הריבית
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית⁸

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2017			2018		
שיעור הכנסות/ הכנסה/ הוצאה	הכנסות/ הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה/ הוצאה	הכנסות/ הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח
%			%		
3.32	⁶ 610	24,581	3.60	⁶ 667	24,847
-	-	1	-	-	-
0.41	1	328	0.98	2	272
0.09	3	4,308	0.09	4	6,166
-	-	387	-	-	503
1.44	86	7,983	2.08	92	5,922
0.63	7	1,489	0.56	3	717
2.42	707	39,077	2.67	768	38,427
		528			568
		2,334			2,754
		<u>41,939</u>			<u>41,749</u>
0.53	86	21,543	0.68	102	20,080
0.15	5	4,337	0.16	5	4,161
0.63	81	17,206	0.81	97	15,919
-	-	87	1.48	1	90
2.36	61	3,462	2.92	77	3,526
0.71	6	1,125	0.84	9	1,422
0.78	153	26,217	1.00	189	25,118
		12,132			12,868
		528			568
		764			778
		<u>39,641</u>			<u>39,332</u>
		2,298			2,417
		<u>41,939</u>			<u>41,749</u>
1.64			1.67		
1.89	554	39,077	2.01	579	38,427

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור³

אשראי לממשלה

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

ניירות ערך שנשאלו

אגרות חוב זמינות למכירה⁴

אגרות חוב למסחר⁴

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חיובים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית⁵

סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור

לפי דרישה

לזמן קצוב

פקדונות מבנקים

כתבי התחייבויות ואגרות חוב

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם

נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית⁷

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית⁸

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים ותחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר

2017			2018		
שיעור הכנסה/ (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ²	שיעור הכנסה/ (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ²
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
2.10	156	30,017	2.14	154	28,952
(0.50)	(24)	19,284	(0.49)	(22)	17,992
1.60			1.65		
1.59	22	5,555	3.78	54	5,791
(0.10)	(1)	4,090	(2.41)	(23)	3,854
1.49			1.37		
3.66	35	3,882	4.68	38	3,306
(1.17)	(9)	3,079	(1.97)	(15)	3,067
2.49			2.71		
2.18	213	39,454	2.61	246	38,049
(0.52)	(34)	26,453	(0.97)	(60)	24,913
1.66			1.64		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד מדד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר

2017			2018		
שיעור הכנסה/ (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ²	שיעור הכנסה/ (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ²
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
2.06	455	29,503	2.11	459	29,127
(0.46)	(65)	19,026	(0.47)	(65)	18,417
1.60			1.64		
3.48	147	5,660	4.68	198	5,672
(2.11)	(65)	4,126	(3.04)	(88)	3,880
1.37			1.64		
3.59	105	3,914	4.10	111	3,628
(1.00)	(23)	3,065	(1.71)	(36)	2,821
2.59			2.39		
2.42	707	39,077	2.67	768	38,427
(0.78)	(153)	26,217	(1.00)	(189)	25,118
1.64			1.67		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד מדד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

כספים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
57	50	7	27	27	-
4	38	(34)	6	12	(6)
61	88	(27)	33	39	(6)
נכסים נושאי ריבית בישראל					
ישראלי לציבור					
נכסים נושאי ריבית אחרים					
סך כל הכנסות ריבית					
התחייבויות נושאות ריבית בישראל					
פיקדונות הציבור					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
סך כל הוצאות ריבית					

הערה:

השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

1. הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
2. על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
3. לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
4. מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 נוכה סך 84 מיליון ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 נוכה סך 161 מיליון ש"ח) ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 נוכה סך 113 מיליון ש"ח (לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 נוכה סך 121 מיליון ש"ח).
5. לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
6. עמלות בסך 4.2 ו-13.6 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית לשלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018, בהתאמה (6 ו-20 מיליון ש"ח לשלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017, בהתאמה).
7. לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים.
8. תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

מילון מונחים עיקריים

אובליגו – סך כל ההתחייבויות של הלקוח אל מול הבנק.

אופציה – הסכם חוזי בין קונה לבין מוכר לרכוש או למכור נייר ערך מסוים או זכות לקבל או להמיר ניירות ערך, מטבע חוץ או סחורה במחיר ספציפי בתוך תקופת זמן קבועה מראש.

אגרת חוב – תעודה נושאת ריבית, המונפקת על ידי הממשלה או חברה, ובה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון בתאריכי פירעון קבועים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אגרת חוב להמרה – אגרת חוב שניתן להמירה למניה בשער המרה (מחיר) שנקבע מראש ופורסם בתשקיף. לאיגרת חוב להמרה תקופת חיים מוגבלת, שבסופה המחזיק בה רשאי להמירה למניה, או לקבל את כספו בחזרה בתוספת ריבית, ששיעורה נקבע מראש.

אגרת חוב מגובה נכסים – (ABS - Asset-Backed Security) הוא כתב התחייבות שרוכש משקיע, שמקנה לו זכות על זרם תקבולים הצפוי מנכסים אלו. הבטוחה המשוועדת כנגדו היא אוסף של נכסים, וזרם התקבולים שצפוי למחזיק בנייר הערך הוא בעל זיקה לזרם ההכנסות שמתקבל מנכסים אלו.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) – ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים.

איש קשור – כמשמעות בסעיף 3 לנוהל בנקאי תקין 312.

באזל 3 – תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

בעל עניין – יחיד או חברה המחזיקים 5% או יותר ממניות של חברה הנסחרת בבורסה.

גידור – עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

גוף מוסדי – כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיעור השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995, ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

דירוג אשראי – מייצג את רמת הסיכון שקובע הבנק באשראי ספציפי. דירוג האשראי מאפשר לבנק להבחין בין רמות סיכון האשראי הגלומות בחשיפות אשראי שונות, לצורך מעקב אחר איכות אשראי ספציפי, כמו גם של התיק בכללותו.

הון עצמי ממוצע – סך כל האמצעים ההוניים כפי שהוצג בנספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית בניכוי/בתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של הפסדים/רווחים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך לפי שווי הוגן" (לרבות בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון).

הון רגולטורי – הון המשמש לחישוב יחס הלימות הון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבויות נדחים הכשירים להיכלל בהון רגולטורי).

הלבנת הון – פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך "ההלבנה" מחזיר את הכסף למערכת החוקית.

הלוואת זכאות – הלוואה הניתנת באמצעות בנק ממקורות המדינה.

הלימות הון – היחס הנדרש על ידי המפקח על הבנקים בין ההון העצמי של הבנק לבין ההלוואות שהוא נותן משוקללות לפי רמות הסיכון, כך שהונו של הבנק יספיק כדי לשמש כרית ספיגה למקרה של הפסדים קיצוניים.

הסכמי CSA – הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכונים האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה להפסדי אשראי – הפרשה הנעשית על ידי החברה המשקפת אובדן אפשרי של סכומי אשראי שנתנה ומשמשת לכיסויים במקרה של התממשות האובדן.

חוב פגום – חוב שקיימת סבירות גבוהה שהלווה לא יפרע את החוב(או חלק מהחוב) לפי תנאי החוזה, אולם אין ודאות לגבי סיכוי הגבייה ומימוש ההפסד.

חוב בהשגחה מיוחדת – חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה.

חוב נחות – חוב שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.

חוב בארגון מחדש – ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של הלווה, התאגיד הבנקאי מעניק ללווה ויתור אשר בתנאים אחרים הוא היה שוקל לא להעניק.

חוב שגבייתו מותנית בביטחון - חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, אין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

יחס מינוף - היחס שבין ההון העצמי רובד 1 לסך החשיפה ברוטו, ובכלל זה חשיפה חוץ מאזנית, ללא קיזוז ביטחונות.

יחס נזילות (LCR) Liquidity Coverage ratio - יחס מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה לסך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.

יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או נכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונאית בעבר.

יתרת חוב נטו - יתרת חוב רשומה, בניכוי הפרשה להפסדי אשראי שבגין אותו חוב.

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הריבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מידע צופה פני עתיד - כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, תחזית, הערכה, אומדן או מידע אחר, המתייחסים לאירוע או לעניין עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של התאגיד בלבד, למעט תחזית, הערכה, אומדן או מידע אחר כאמור שיש לכלול אותם, לפי כל דין לרבות לפי העקרונות החשבונאיים המקובלים וכללי הדיווח המקובלים בדוחות כספיים.

מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת) - מערכת המאפשרת העברת זיכויים והעברות בזמן אמת ובאופן סופי. בעולם מוכרת כמערכת (RTGS) Real Time Gross Settlement. המערכת סולקת תשלומים מייד, והתשלומים הם סופיים ואינם ניתנים לביטול.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - אורך החיים הממוצע של מכשירים פיננסיים. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עליה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. המח"מ מכונה גם "אריכות".
נגזרים פיננסיים - נכסים שערכם נגזר משינוי בערכם של נכסים אחרים.

נזילות - היכולת של ישות עסקית לעמוד בהתחייבויותיה השוטפות מתוך סך הנכסים השוטפים שלה (מזומנים, ניירות ערך סחירים וכו').

נכס פיננסי - מזומן, ראייה לזכות בעלות בישות, או חוזה המקנה לישות אחת זכות לעשות אחד מהבאים:

א. לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מישות אחרת.

ב. להחליף עם ישות אחרת מכשיר פיננסי אחר בתנאים פוטנציאליים עדיפים.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון משפטי - סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות (fines, penalties) או לצעדי עונשין (punitive damages) כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים.

סיכון נזילות - הסיכון שצד נגדי (או משתתף במערכת הסליקה) לא יעמוד בהתחייבות במלוא ערכה במועד. סיכון נזילות אינו אומר בהכרח שהצד הנגדי או המשתתף הוא חדל פירעון; ייתכן שהוא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו בעתיד, אך לא במועד הנקוב.

סיכון סבייר - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מחשב ו/או מערכות תשתיות משובצות מחשב על ידי או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

סיכון תפעולי - סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציית, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

עלות ריבית - מרכיב הריבית שמוקצה לשנה שוטפת ומסווג כחלק מהוצאות שכן.

עלות שירות - כל מרכיבי עלות ההטבה לעובדים המוקצים לתקופה מסוימת.

עסקה עתידית - התחייבות לקנות או למסור נכס במחיר ובמועד שנקבעו מראש בעת החתימה על העסקה.

עקום תשואה - עקום המתאר את הקשר שבין התשואה לבין מועד הפדיון של אג"ח, על ידי השוואה של שיעורי התשואה על אג"ח הנבדלות זו מזו רק במועדי הפדיון.

פיקדון לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

פיקדון לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה, אלא אם כן משיכה מוקדמת מחויבת בקנס שסכומו לפחות 7 ימי ריבית פשוטה על הסכום שנמשך.

פיקדונות לפי מידת הגבייה – פיקדונות שפרעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ואין לתאגיד סיכון להפסד מהאשראי שניתן מפיקדונות אלה, שלגביהם המפקיד קובע לאיזה לווה או קבוצת לווים יינתנו סכומי הפיקדונות הנ"ל כהלוואות ובתנאי שהלוואות אלו ניתנות לפי אותן תקופות ובאותו סוג הצמדה או באותו מטבע שקבע המפקיד.

פיקדון נושא ריבית – פיקדון שבו התאגיד הבנקאי משלם למפקיד תשלום כלשהו כפיצוי עבור השימוש בכספי הפיקדון. פיקדון שבו שיעור הריבית מותאם תקופתית בתגובה לשינויים בריבית שוק וגורמים אחרים צריך להיות מדווח כפיקדון נושא ריבית אפילו אם השיעור הופחת לאפס, בהינתן ששיעור הריבית על פיקדון זה יכול לעלות כאשר תנאי השוק ישתנו. פיקדון אשר משועבד כביטחון להלוואה או לנכס פיננסי אחר ידווח כפיקדון נושא ריבית.

פיקדון שאינו נושא ריבית – פיקדון שאינו פיקדון נושא ריבית.

שווי הוגן – ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר, שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי הוגן שנקבע בתקינה החשבונאית:

רמה 1 – שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק.

רמה 2 – שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים.

רמה 3 – שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שיעור צמיחה ראלי – גידול התוצר בין שתי תקופות באחוזים, בניכוי עליית המחירים.

שיעור המימון (LTV) – שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקה ביחס לשווי הנכס הנרכש, שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) – סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם סך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תשואה להון – היחס שבין הרווח השנתי של חברה לבין ההון העצמי שלה.

תשואה ריאלית – היחס בין הרווח או ההפסד על השקעה לסך ההשקעה, בניכוי עליית המחירים בתקופה שעליה נסבה המדידה.

Over the Counter (OTC) – מסחר מעבר לדלפק – מסחר במכשירים פיננסיים כמו מניות, איגרות חוב, סחורות או נגזרים ישירות בין שני צדדים.

פורוורד (Forward) – עסקת חליפין של מטבע במטבע בתאריך עתידי קבוע מראש בשער חליפין שגם הוא נקבע מראש.

שימוש במבחנים בדיעבד BACK TEST – הבנק נדרש להשתמש בבדיקות שלאחר מעשה כדי לאמוד את הדיוק והאפקטיביות של תהליכי המדידה וההערכה.

תיאבון הסיכון – הסיכון שמוכן הבנק לקחת על עצמו לשם השגת יעדיו האסטרטגיים.

סיבולת הסיכון – רמת הסיכון המרבית או המזערית שאין לחרוג ממנה (מגבלת הסיכון).

CVA Credit Risk Adjustment – חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

Delta Value 1% (DV1%) – מייצג את השינוי האפשרי בתיק בהינתן שינוי מקביל בעקום הריבית של 1%.

EDTF Enhanced Disclosure Task Force – דרישות גילוי שפורסמו על ידי צוות משימה לשיפור הגילוי שהוקם על ידי המוסד ליציבות פיננסית לשיפור הגילוי על הסיכונים בתאגידים הבנקאיים.

FATCA (Foreign Accounts Tax Compliance Act) – חוק אמריקאי הנועד לשיפור איכפת המס. קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווחים לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושחייבים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.

ICAAP Internal Capital Adequacy Assessment Process – תהליך פנימי להערכת הסיכונים והקצאת הון על מנת להבטיח כי הבנק מקצה מספיק הון כנגד מכלול הסיכונים.

Value at risk (VAR) – מודל הערך מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה) בתקופה נתונה וברמת ביטחון של 99%, לפחות.

מכשירים נגזרים 23,60,76,83,86,112-120,147-152	VAR 55
ניהול הסיכונים 14,24,33,63,83,172,183	א.ש.י. 164
ניירות ערך 8,19,21-26,79-80,88-96,140-152	אשראי בהשגחה מיוחדת..... 35
סיבולת הסיכון 33,46,48,166,185	אשראי בעייתי 35,36,137
סיכוני אשראי 9,33,34,48,101,112-120	אשראי לציבור ... 8,18,22,28,36-40,51,96-98,122-140
סיכוני מוניטין..... 9,33,64	אשראי נחות..... 35
סיכוני נזילות 9,33,62	אשראי פגום..... 35,146,153
סיכוני ציות..... 9,33,63,64,175,184	דירוג הבנק..... 176
סיכוני שוק..... 9,32,55,66,101	ההפרשה להפסדי אשראי 22,36,47,83,96,127-129
סיכונים אסטרטגיים..... 9,33,64	הלואות לדיור 26-28,37-39,46-51,121-126
סיכונים מובילים..... 9,64-66	הלימות ההון 22,24,25,33,66,100
סיכונים משפטיים..... 9,33,64	הפרשה קבוצתית..... 18,47,96
סיכונים תפעוליים..... 9,33,63	חוב בעייתי..... 135,183
עדכוני חקיקה..... 15,166	חוב פגום..... 45,54,183
פקדונות הציבור 22,63,76,80,86,140-144,179	חובות בעייתיים 18,96,130,133-135,144
רווח כולל 15,16,21,75-78,87-95,147-151,183	חובות פגומים..... 8,35,47,96,100,122-126,130-134
שיעור ההוצאות התפעוליות..... 20	יחס המינוף..... 25,102,184
תיאבון הסיכון..... 48,185	יחס נזילות..... 10,184
תמ"ג 185	כיסוי נזילות 10,62,102,156
תרחישי קיצון..... 34,55	כלכלת ישראל..... 11
	מבקר פנימי 163
	מגובי נכסים..... 45,90-92,145,148,150
	מגזר לא צמוד 47
	מטבע חוץ..... 17,45,110,112-117,120,145-152
	מידע צופה פני עתיד..... 7,10,25,83,184